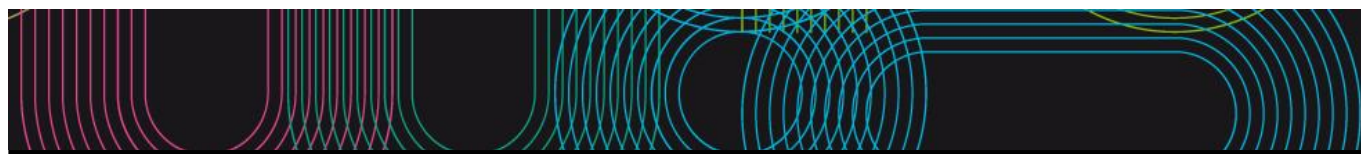




TABLA DE ERROS	
Lugar do erro	Descrición
Apartado de titulación 'Biblioteca'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 223]: fopen(http://belasartes.uvigo.es/bbaa/_documentos/_banners/icono_enlace.png) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.0 404 Not Found
Apartado de titulación 'Biblioteca'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 231]: fopen(http://belasartes.uvigo.es/bbaa/_documentos/_banners/icono_enlace.png) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.0 404 Not Found
Apartado de titulación 'Biblioteca'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 1039]: imagecreatefromstring() [function.imagecreatefromstring0]: Data is not in a recognized format
Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 223]: fopen(http://belasartes.uvigo.es/bbaa/_documentos/_fotos/taller_metal.jpg) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.0 404 Not Found
Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 231]: fopen(http://belasartes.uvigo.es/bbaa/_documentos/_fotos/taller_metal.jpg) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.0 404 Not Found
Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 1039]: imagecreatefromstring() [function.imagecreatefromstring0]: Data is not in a recognized format
Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 223]: fopen(http://belasartes.uvigo.es/bbaa/_documentos/_fotos/taller_madera.jpg) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.0 404 Not Found
Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 231]: fopen(http://belasartes.uvigo.es/bbaa/_documentos/_fotos/taller_madera.jpg) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.0 404 Not Found
Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 1039]: imagecreatefromstring() [function.imagecreatefromstring0]: Data is not in a recognized format
Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 223]: fopen(http://belasartes.uvigo.es/bbaa/_documentos/_fotos/laboratorio_audiovisuales.jpg) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.0 404 Not Found
Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 231]: fopen(http://belasartes.uvigo.es/bbaa/_documentos/_fotos/laboratorio_audiovisuales.jpg) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.0 404 Not Found
Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 1039]: imagecreatefromstring() [function.imagecreatefromstring0]: Data is not in a recognized format
Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 223]: fopen(http://belasartes.uvigo.es/bbaa/_documentos/_fotos/laboratorio_informatica.jpg) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.0 404 Not Found
Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 231]: fopen(http://belasartes.uvigo.es/bbaa/_documentos/_fotos/laboratorio_informatica.jpg) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.0 404 Not Found
Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 1039]: imagecreatefromstring() [function.imagecreatefromstring0]: Data is not in a recognized format

Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 223]: fopen(http://belasartes.uvigo.es/bbaa/_documentos/_fotos/laboratorio_tec_graficas.jpg) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.0 404 Not Found
Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 231]: fopen(http://belasartes.uvigo.es/bbaa/_documentos/_fotos/laboratorio_tec_graficas.jpg) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.0 404 Not Found
Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 1039]: imagecreatefromstring() [function.imagecreatefromstring0]: Data is not in a recognized format
Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 223]: fopen(http://belasartes.uvigo.es/bbaa/_documentos/_fotos/plato.jpg) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.0 404 Not Found
Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 231]: fopen(http://belasartes.uvigo.es/bbaa/_documentos/_fotos/plato.jpg) [function.fopen0]: failed to open stream: HTTP request failed! HTTP/1.0 404 Not Found
Apartado de titulación 'Laboratorios e obradoiros'	Erro de PHP [Warning, script: /var/www/releases/docnet/docnet-20210713-090209/vendor/mpdf/mpdf/src/Image/ImageProcessor.php , liña: 1039]: imagecreatefromstring() [function.imagecreatefromstring0]: Data is not in a recognized format



Facultade de Belas Artes

Localización e contacto

Facultade de Belas Artes de Pontevedra

R/ Maestranza, 2
36002 Pontevedra

986 80 18 00

bbaa@uvigo.es

belasartes.uvigo.es

Equipo decanal

Decano

Xosé Manuel Buxán Bran

xmbuxanbran@yahoo.es

Vicedecano de relacións internacionais

Carlos Tejo Veloso

internacional.bbaa@uvigo.es

Vicedecano de Calidade

Javier Tudela

tudela@uvigo.es

Secretaría académica

Consuelo Matesanz Pérez

chmatesanz@uvigo.es

Secretaría do Decanato

Maximino Villaverde Rodríguez

sdfba@uvigo.es

Secretaría de alumnado

Xefa de administración

María del Pilar Lores Baena

Posto Base

Alberto Mariño García

Teléfono: 986801805

Fax: 986801883

secfba@uvigo.es

Horario de atención ó público: de 9:00 a 14:00 h

Biblioteca

Biblioteca da Facultade de Belas Artes

A Biblioteca de Belas Artes forma parte do conxunto da Biblioteca Universitaria de Vigo (BUV) polo que se rexerá polo Regulamento da BUV aprobado en Xunta de Goberno o 27 de febreiro de 2002 e pola Normativa de Préstamo.

Fondos

A Biblioteca de Belas Artes conta con trinta e oito títulos de publicacións periódicas e dezanove mil títulos de monografías, a maioría de acceso directo na sala.

Servizos

Lectura en sala.

Préstamo a domicilio de fondos bibliográficos de tódala Biblioteca Universitaria.

O usuario terá á súa disposición na sala unha fotocopiadora de tarxeta dependente do servizo de reprografía da facultade. Os servizos máis especializados (como o acceso a internet para buscas bibliográficas, consulta asistida en bases de datos, etc...) así como a dirección, xestión e coordinación de tódalas bibliotecas do Campus de Pontevedra atópanse na Biblioteca Central do Campus.

Técnicos especialistas

Berta Gosende Vidal (quenda de mañá)

Ana Celia Rodríguez Buján (quenda de tarde)

Dirección

Facultade de Belas Artes

Rúa Maestranza, 2

36002 Pontevedra

España

Teléfono

986 801 836

Correo electrónico

presbel@uvigo.es

Horario

Luns a venres de 8.30 h a 20.45 h

Catálogo

O catálogo recolle tódolos fondos da Biblioteca da Universidade de Vigo e pódese consultar a través de internet.

 http://biblio.cesga.es/search*gag

Redes sociais

 <https://twitter.com/bibbelas>

 <https://www.pinterest.com/bibbelas/>

Biblioteca Central do Campus de Pontevedra

Dirección

Facultade de Ciencias Sociais

Campus Universitario

36005 Pontevedra

España

Teléfono

986 802 006

Correo electrónico

dirbcp@uvigo.es

Subdirección

986 801 996

subdibcp@uvigo.es

Hemeroteca

986 801 996

hembcp@uvigo.es

Referencia

986 802 001

refbcp@uvigo.es

Catalogación

986 802 001

catalbcp@uvigo.es

Préstamo

986 802 002

presbcp@uvigo.es

Laboratorios e obradoiros

Obradoiros multiusos

Técnicos especialistas responsables

Fernando Portasany Fernández

Eduardo Calzado Díaz

Horario

Luns a venres de 10.00 h a 17.00 h



Estes obradoiros están a cargo de técnicos especialistas que supervisan e apoian o traballo de investigadores e estudantes, proporcionando o asesoramento técnico necesario. Os obradoiros están dotados de ferramenta de man e maquinaria específicas.

Obradoiro de metal

Maquinaria e ferramenta para o traballo en metal: ferramenta de corte, pregado, soldadura, taladro, etc.

Obradoiro de madeira

Maquinaria e ferramenta para o traballo da madeira: escuadradoras, serras de disco e cinta, cepilladora, traladros de columna, etc.

Obradoiro de cerámica

Fornos cerámicos, tornos e outros medios para o traballo en barro e a cerámica.

Obradoiro de plástico

Espazo adecuado para aplicar procesos con plásticos e resinas. Maquinaria e ferramenta para manipulación de plásticos.

Obradoiro de baleirado e outros procedimentos

Espazo axeitado para a manipulación de escaiola e materiais similares.

Obradoiro de microfusión

Espazo para técnicas de moldeo especiais, dotado de instalacións de microfusión.

Obradoiro de serigrafía

Infraestrutura e maquinaria para a serigrafía: realización de pantallas por medios fotomecánicos, sistemas informáticos, distintos medios de estampación. Cabina de pintura a pistola. Instalación para aplicar pinturas e vernices con técnicas aerográficas.

Aula de internet

A aula de internet está asistida por un bolseiro da Universidade de Vigo. Nela os estudantes dispoñen de equipamentos informáticos para a realización de traballos e de acceso a Internet para consultas relacionadas cos seus estudos.



Laboratorio de audiovisuais

O laboratorio de Audiovisuais está destinado á investigación e á docencia. Dispón de vinte postos dotados con equipamentos de edición dixital.



Laboratorio de informática

O laboratorio de Informática está destinado á investigación e á docencia. Dispón de vinte postos dotados con equipamentos informáticos para edición de imaxe dixital, 3D, deseño de páxinas Web e tratamento fotográfico dixital.

Laboratorio de técnicas gráficas

Técnico especialista responsable

José Angel Zabala Maté

O laboratorio de Técnicas gráficas está destinado á docencia e investigación. Dispón de instalacións para gravado calcográfico.



Laboratorio de fotografía e vídeo

Técnico especialista responsable

Andrés Pinal Rodríguez

Espazo de capacidade media. Dotado de diferentes medios de iluminación continua e de flash, tanto cenital coma de chan, móbiles e regulables de forma centralizada. Dispón de paredes con illamento acústico e de paneis móbiles para a elaboración de cromas.



Grao en Belas Artes

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P01G010V01101	Antropoloxía: Antropoloxía da arte	1c	6
P01G010V01102	Expresión artística: Debuxo-Forma	1c	12

P01G010V01103	Informática: Técnicas informáticas	1c	6
P01G010V01104	Técnicas pictóricas	1c	6
P01G010V01201	Expresión artística: Materia-Cor	2c	12
P01G010V01202	Historia: Historia da arte	2c	6
P01G010V01203	Técnicas escultóricas	2c	6
P01G010V01204	Técnicas fotográficas	2c	6

Curso 2

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P01G010V01301	Expresión gráfica: Sistemas de representación	1c	6
P01G010V01302	Psicoloxía: Psicoloxía da arte	1c	6
P01G010V01303	Arte, linguaxe e representación	1c	6
P01G010V01304	Escultura	1c	6
P01G010V01305	Técnicas gráficas	1c	6
P01G010V01401	Arte: Arte e modernidade	2c	6
P01G010V01402	Debuxo	2c	6
P01G010V01403	Imaxe en movemento	2c	6
P01G010V01404	Pintura	2c	6
P01G010V01405	Procesos de espazo e tempo	2c	6

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P01G010V01501	Filosofía da arte	1c	6
P01G010V01502	Produción artística: Audiovisuais	1c	12
P01G010V01503	Produción artística: Imaxe I	1c	12
P01G010V01601	Arte e contemporaneidade	2c	6
P01G010V01602	Produción artística: Imaxe II	2c	12
P01G010V01603	Produción artística: Obxecto e espazo	2c	12

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P01G010V01701	Procesos de investigación e creación	1c	6
P01G010V01801	Artes afíns	2c	6
P01G010V01802	Transmisión, mediación e educación artística	2c	6
P01G010V01901	Arte e espazo social	1c	6
P01G010V01902	Arte, natureza e medio ambiente	1c	6
P01G010V01903	Proxectos de arte de acción	1c	6
P01G010V01904	Proxectos de debuxo e pintura	1c	6
P01G010V01905	Proxectos de deseño	1c	6

P01G010V01906	Proxectos de escultura e instalacións	1c	6
P01G010V01907	Proxectos fotográficos	1c	6
P01G010V01908	Proxectos gráficos dixitais	1c	6
P01G010V01909	Proxectos videográficos	1c	6
P01G010V01910	Xestión, ámbito artístico e mundo profesional	1c	6
P01G010V01991	Traballo de Fin de Grao	2c	18

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Antropoloxía: Antropoloxía da arte				
Materia	Antropoloxía: Antropoloxía da arte			
Código	P01G010V01101			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Escultura Pintura			
Coordinador/a	Moraza Pérez, Juan Luís			
Profesorado	Estarque Casas, Fernando Moraza Pérez, Juan Luís			
Correo-e	julumoraza@gmail.com			
Web	http://escultura.uvigo.es/web			
Descrición xeral	Estudo da comunidade humana, dos seus comportamentos e da complexa estrutura de relacións na que a arte se desenvolve.			

Competencias

Código	
CG13	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
CE4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
CE8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
CE35	Capacidade para activar un contexto cultural e/ou modificar un contexto público ou privado. Saber entender o contexto cultural para xerar iniciativas e dinamizar o entorno
CE37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecemento da arte no contexto cultural.	CE2 CE4 CE35 CE37
Coñecemento da arte no contexto cultural actual.	CE1 CE4 CE37
Coñecemento dos sistemas simbólicos e de significados da cultura.	CE2 CE8
Coñecemento da arte en relación a outros modos de facer, crer, coñecer e saber.	CG13 CE4 CE37
Coñecemento de funcións da arte no contexto cultural e no ámbito social.	CE4 CE37
Capacidade básica para recoñecer a arte no contexto cultural.	CE2 CE8 CE37
Capacidade básica para comprender os significados simbólicos da produción artística e cultural.	CE2 CE4 CE37
Capacidade para o recoñecemento das estruturas *sociopolíticas nas que se inseren as obras artísticas.	CE2 CE8 CE37
Habilidade básica para recoñecer a arte como modo de relación social.	CE2 CE4

Contidos	
Tema	
PARTE *I. Introducción á antropoloxía da arte.	1. Antropoloxías. Sucesso e obxecto da antropoloxía. Dimensións do espazo antropolóxico. 2. Antropoloxía da arte. Algúns paradoxos. Antropoloxía do traballo. 3. Antropoloxías inversas. A antropoloxía cultural nas sociedades *postmodernidad.
PARTE *II. A construción cultural da realidade e a representación.	4. Abstracción e representación. Naturalismo e *empatía. Forma: *nomadismo e sedentarismo. 5. Medo e necesidade das imaxes. *Aniconismo e *iconoclasia. 6. A realidade como mito e valor absoluto. O realismo como práctica social. O dispositivo fotográfico e o seu destino na sociedade de saber-control.
PARTE *III. A transformación da consciencia no mito.	7. Os alucinógenos no mito. 8. Plantas, *chamanismo e estados de consciencia. 9. O himno *homérico a *Demeter. 10. *Eleusis, aproximación ao Enigma. 11. A procura do *self. 12. A mente *holotrópica.
EPÍLOGO. *Recapitulación	14. A arte como antropoloxía sintética.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Eventos científicos	3	12	15
Seminario	10	25	35
Resolución de problemas	10	25	35
Lección maxistral	20	43	63

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Eventos científicos	Asistencia a charlas con debates realizados en clase por artistas en medios ou soportes non considerados na arte occidental, o que facilita a comprensión de varios dos obxectivos da materia e a valoración doutras sensibilidades artísticas.
Seminario	Actividades en grupo enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. Os puntos de partida para estes seminarios xorden do traballo de campo dos alumnos e da proxección de películas e documentais.
Resolución de problemas	O alumno debe facer unha lectura comprensiva de textos sobre Antropoloxía e Antropoloxía da arte, organizar a recollida de datos do seu contexto persoal e presentalos ante os compañeiros. O alumno terá que utilizar as perspectivas propias da Antropoloxía para a comprensión do fenómeno artístico.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos básicos da materia obxecto de estudo mediante a proxección de presentacións en *PowerPoint que estarán a disposición dos alumnos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Eventos científicos	O profesor recomendará a asistencia dos alumnos a determinados eventos atendendo aos intereses persoais da cada alumno.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas	Observación da actitude e participación do alumno. Realización de tarefas en entrega de traballos.	60	CE1 CE2 CE4
Lección maxistral	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	40	CG13 CE1 CE2 CE4

Outros comentarios sobre a Avaliación

Probas de avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre un tema que os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar de forma concisa.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

https://secretaria.uvigo.gal/docnet-nuevo/guia_docent/?centre=201&ensenyament=P01G010V01&consulta=assignatures

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Alcina Franch, José, **Arte y antropología**, Alianza, 2004

Bohannon, **Para raros, nosotros**, Akal, 1992

Clifford, James, **Dilemas de la cultura: Antropología, Literatura y Arte en la perspectiva posmoderna**, Gedisa, 1995

Harris, Marvin, **Vacas, cerdos, guerras y brujas**, Alianza, 1992

Méndez, Lourdes, **Antropología de la producción artística**, Síntesis, 1995

Morris, Desmond, **El zoo humano**, Plaza y Janés, 1974

Strauss, Levi, **El pensamiento salvaje**, Fondo de Cultura Económica, 2002

V.V.A.A., **El camino a Eleusis**, Fondo de Cultura Económica, 2003

Gell, Alfred, **Arte y Agencia**, Paradigma, 2016

Swift, Jonathan, **Viajes de Gulliver**, Cátedra, 2007

Recomendacións

Outros comentarios

A avaliación será continua, baseada tanto na realización e presentación de traballos oportunamente plantexados polos diferentes profesores; e poderá realizarse unha proba final. Realizarase unha proba escrita, baseada nos contidos da asignatura, para as convocatorias de Xullo e Fin de Carreira, nas fechas determinadas a tal efecto pola Xunta de Facultade.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Se manteñen tódalas metodoloxías docentes especificadas, tanto no caso de semi-presencialidade como de non presencialidade.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non se modifican as metodoloxías docentes.

No caso de suspensión da docencia presencial ou en situación de semipresencialidade, se adaptará a súa aplicación a sistemas de comunicación online (campus remoto, email, Moovi,[]).

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado será atendido vía correo electrónico ou, previa cita a requirimento do /da estudante ou do/da docente, a través de videoconferencia no Campus Remoto.

Fernando Casás: Sala 1702

Carmen Lage: Sala 724

Juan Luis Moraza: Sala 1702

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non cambian os contidos, pero si o espazo e a forma de impartilos. No caso de decretarse un peche do centro por emerxencia sanitaria, as prácticas artísticas na aula terían que trasladarse de xeito excepcional o espazo doméstico. O desenvolvemento dos traballos se adaptarían as condicións de recursos técnicos e materiais dispoñibles. O estudante traballaría documentando fotograficamente o proceso e o resultado do seu aprendizaxe. As profesoras poderían desenvolver o seguimento do aprendizaxe do estudante no Campus Remoto.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Non hai bibliografía adicional de autoaprendizaxe

* Outras modificacións

Se manteñen os porcentaxes e metodoloxías de avaliación.

* Información adicional

No caso de suspensión da docencia presencial, valorarase o nivel de participación nas distintas actividades non presenciais (clases e seminarios online, foros de discusión, presentacións por parte do alumnado, etc,[])

* Bibliografía adicional para facilitar el auto-aprendizaje

Non hai bibliografía adicional de autoaprendizaxe

* Outras modificaciones

=== ADAPTACIÓN DE LA EVALUACIÓN ===

Manteranse os porcentaxes e as metodoloxías de avaliación.

* Información adicional

No caso de suspensión da docencia presencial, se valorará o nivel de participación nas distintas actividades non presenciais (clases e seminarios online, foros de discusión, presentacións por parte do alumnado, etc,[])

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Expresión artística: Debuxo-Forma				
Materia	Expresión artística: Debuxo-Forma			
Código	P01G010V01102			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	12	FB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Debuxo Escultura			
Coordinador/a	Lapeña Martínez, María Elena			
Profesorado	Bermejo Arrieta, María Natividad Fernández Olivera, María Luísa Lapeña Martínez, María Elena			
Correo-e	ele@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Indagación nas posibilidades formais e estruturais do debuxo. O debuxo como maneira de ver ou crear formas e estruturas *bidimensionales e *tridimensionales. A ampliación da noción de debuxo cara a un territorio con precisión e imprecisión de fronteiras. Experimentar o debuxo como escritura persoal e selo *intransferible.			

Competencias	
Código	
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecementos básicos dos procedementos, materiais e útiles do debuxo.	CE9
Coñecementos básicos de métodos de produción do debuxo.	CE9 CE12 CE14
Coñecemento do vocabulario conceptual e formal do debuxo.	CE6 CE7
Coñecementos básicos dos sistemas naturais e artificiais para comprender, concibir e estruturar formas no espazo.	CE9
Capacidade para representar conceptos e formas a través do debuxo.	CE31 CE42
Capacidade para entender o debuxo como instrumento para a análise visual.	CE42
Capacidade para entender o debuxo como instrumento para a creación, análise, desenvolvemento e transmisión de ideas.	CE31 CE42
Capacidade para captar e rexistrar imaxes a través do debuxo.	CE31 CE36 CE42

Capacidade básica para xerar e transformar unha imaxe con técnicas de debuxo-forma	CE31 CE42
Capacidade para desenvolver a análise e a creación de formas artísticas.	CE25 CE31
Capacidade para o manexo básico de útiles e materiais do debuxo.	CE42
Capacidade para desenvolverse no espazo *bidimensional e *tridimensional.	CE31 CE42
Habilidade para a representación e a análise a través do debuxo.	CE42 CE43
Habilidade para captar e rexistrar imaxes a través do debuxo.	CE42 CE43
Habilidade para o uso da forma na creación.	CE42 CE43
Habilidade para o traballo en diferentes escalas.	CE42 CE43

Contidos

Tema	
1. Maneiras de ver.	O debuxo como instrumento de percepción e rexistro do pensamento. O debuxo como maneira de ver a forma. Cuestión de enfoque / *desenfoque, continuidade / *discontinuidade.
2. *Morfología e *morfogénesis.	Creación de formas e estruturas permanentes ou efémeras. Representación / presentación de formas e espazos reais ou imaxinarios. Espazos de figuración e abstracción.
3. O debuxo como idea e forma orixinaria nas obras de arte.	Equilibrio e tensión dinámica en composicións e estruturas. Sentido do ritmo e movemento na relación entre liñas, manchas e espazos en branco. Cada parte en relación ao todo. Correspondencia fondo-figura. Volume e profundidade. O debuxo como forma, garabato e columna vertebral da arte.
4. O debuxo como obra de arte	Semellanzas entre as cuestións tradicionais e contemporáneas do debuxo. Sobre as diversas maneiras de debuxar en relación á *multiplicidade de *trazadores e maneiras de ver. O debuxo como sombra, límite e percorrido. O erro como pórtico do descubrimento.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	94	120	214
Debate	4	30	34
Saídas de estudo	4	0	4
Presentación	8	30	38
Lección maxistral	10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Estreita relación entre teoría e práctica artística. Traballos individuais ou en grupo que potencian a capacidade receptiva e imaxinativa.
Debate	Nestes debates compártense as lecturas realizadas durante o curso. Contribución oral/ escrita por parte do estudante acerca da selección particular de libros, catálogos e textos escollidos. Trátase de buscar recursos e fontes diversas para a investigación das cuestións esenciais do debuxo.
Saídas de estudo	Visita ao Museo *Serralves (O Porto).
Presentación	Presentación final que fai o estudante dos traballos de aprendizaxe autónoma. A través dunha breve exposición manifesta os seus obxectivos, metodoloxía e resultados ante o profesor e o resto dos estudantes.
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia con proxección de imaxes, cun método analóxico que busca semellanzas e puntos de contacto nas fronteiras do debuxo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Atención personalizada no horario de aprendizaxe presencial, no momento no que se realizan as prácticas artísticas na aula.

Debate	Debates críticos artísticos como metodoloxía de aprendizaxe presencial. O estudante comparte as súas experiencias de aprendizaxe autónoma, por exemplo, a súa selección particular de lecturas bibliográficas sobre debuxo-forma.
Presentación	Participación activa no horario de aprendizaxe presencial, no momento no que se realizan as presentacións de traballos na aula. A través dunha breve exposición o estudante manifesta os seus obxectivos, metodoloxía e resultados ante o profesor e o resto dos estudantes.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Avaliación progresiva da *asimilación de contidos, do grao de resolución dos exercicios que corresponden á aprendizaxe presencial e da participación activa nas indagacións. Moi importante a asistencia e o grao de interese do estudante.	60	CE6 CE7 CE9 CE12 CE14 CE25 CE31 CE36 CE42 CE43
Debate	Avaliación das lecturas.	10	CG2 CE6 CE7 CE9 CE12 CE14 CE25 CE31 CE36 CE42 CE43
Presentación	Avaliación do resto das tarefas realizadas durante o curso en aprendizaxe autónoma.	30	CG2

Outros comentarios sobre a Avaliación

Convocatoria extraordinaria de xullo:

A proba consiste na presentación de todos os exercicios do curso. Convocatoria extraordinaria de fin de carreira: A proba consiste na presentación de todos os exercicios do curso. Probas de avaliación de convocatorias

extraordinarias http://belasartes.uvigo.es/*bbaa/*index.*php?ide=79

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ARNHEIM, Rudolf, **Arte y percepción visual**, Alianza Editorial, 1979

BELJON, J.J., **Gramática del arte**, Celeste, 1993

BERGER, John, **Sobre el dibujo**, Gustavo Gili, 2011

BERGER, John, **Algunos pasos hacia una pequeña teoría de lo visible**, Ardora, 1997

DONDIS, D. A., **La sintaxis de la imagen**, Gustavo Gili, 1992

MUNARI, Bruno, **El cuadrado: más de 300 ejemplos ilustrados sobre la forma cuadrada**, Gustavo Gili, 1990

MUNARI, Bruno, **El triángulo: más de 100 ejemplos ilustrados sobre el triángulo equilátero**, Gustavo Gili, 1999

PIRSON, Jean-François, **La estructura y el objeto: (ensayos, experiencias y aproximaciones)**, PPU, 1988

VALÉRY, Paul, **Piezas sobre arte**, Visor, 1999

VINCI, Leonardo da, **Tratado de Pintura**, Akal, 2007

VV.AA., **Repentirs**, Musée du Louvre, Editions de la Réunion des musée, 1991

WILLIAMS, Christopher, **Los orígenes de la forma**, Gustavo Gili, 1984

Bibliografía Complementaria

VV.AA., **Vitamin D, New Perspectives in drawing**, Phaidon, 2005

VV.AA., Gómez Molina (coord.), **Las lecciones del dibujo**, Cátedra, 1995

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

Existe a posibilidade dunha docencia mixta (presencial e virtual) ante a incertidume epidemiolóxica. Se houbera un novo confinamento ou outras medidas o curso continuaría cos mesmos obxectivos e contidos, pero apoxándonos nas plataformas previstas pola universidade.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Presentacións, debates, lección maxistral e traballos titelados.

* Metodoloxías docentes que se modifican

A visita o Museo Serralves (Oporto) non poderá realizarse.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías) en Campus Remoto.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non cambian os contidos, pero si o espazo e a forma de impartilos. No caso de decretarse un peche do centro por emerxencia sanitaria, as prácticas artísticas na aula terían que trasladarse de xeito excepcional o espazo doméstico. O desenvolvemento dos traballos se adaptarían as condicións de recursos técnicos e materiais dispoñibles. O estudante traballaría documentando fotograficamente o proceso e o resultado do seu aprendizaxe. As profesoras poderían desenvolver o seguimento do aprendizaxe do estudante no Campus Remoto.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Toda a bibliografía que aparece na guía docente está enfocada o auto-aprendizaxe.

* Outras modificacións

Nun escenario non presencial a metodoloxía de avaliación dos traballos realizados polo estudante manterase cos porcentaxes a través da plataforma adoptada pola universidade e/ou correo-e.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Informática: Técnicas informáticas				
Materia	Informática: Técnicas informáticas			
Código	P01G010V01103			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Debuxo			
Coordinador/a	Castro Muñiz, José			
Profesorado	Castro Muñiz, José Suárez Cabeza, Fernando			
Correo-e	koimandala@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo o coñecemento e utilización de técnicas informáticas para a creación artística. Indagación nas posibilidades informáticas aplicadas á arte. Ficción e realidade nos modos de ver.			

Competencias

Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE34	Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adecuadamente o traballo artístico
CE36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
CE45	Habilidade para comunicar e difundir proxectos artísticos

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias	
Coñecemento dos fundamentos da informática.	CE6	CE7
	CE9	
Coñecementos básicos de tratamento da imaxe dixital.	CE7	CE9
Coñecementos básicos de ofimática.	CG2	CE9
Coñecementos básicos de internet e comunicación dixital.	CG1	CE6
	CG2	CE7
Coñecementos do vocabulario informático básico.	CE6	CE7
Capacidade de entender as aplicacións da informática ao estudo, a análise e a investigación.	CG1	CE32
	CG2	
Capacidade de comprensión dos recursos informáticos aplicados á creación artística.	CE31	CE32
	CE32	CE43
Capacidade para entender o valor interdisciplinar da informática.	CE34	
Habilidades básicas no manexo de dispositivos e recursos informáticos.	CE42	CE43

Habilidade para manexar a nivel básico programas de procesamento de textos, manipulación de imaxes, navegación web e presentación multimedia.	CG2	CE36 CE45
Habilidade para aplicar a informática en procesos creativos.		CE31 CE32 CE42 CE43
Habilidade para atopar recursos en internet e aplicalos ao estudo e aos procesos creativos.	CG2	CE32 CE36 CE42

Contidos

Tema	
Creación dixital artística.	Coñecementos do vocabulario básico informático para a creación artística dixital. Aplicación do programa *Photoshop en procesos artísticos. Aprender a compor e crear con técnicas informáticas.
Proxecto, proceso e resultado.	As novas tecnoloxías como principio subxacente ou fin de traxecto na obra de arte. As técnicas informáticas como un medio para desenvolver tanto proxectos, como procesos e resultados finais na creación artística.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	47	91	138
Presentación	8	4	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Estreita relación entre a teoría e a práctica en procesos de creación de imaxes artísticas dixitais. Traballos individuais ou en grupo que potencien capacidades imaxinativas no manexo de técnicas informáticas.
Presentación	Presentación final que fai o estudante dos traballos de aprendizaxe presencial e autónoma. A través dunha breve exposición manifesta os seus obxectivos, metodoloxía e resultados ante o profesor e o resto dos estudantes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Estreita relación entre teoría e práctica no proceso de creación de imaxes artísticas dixitais. Traballos individuais ou en grupo que potencien as capacidades imaxinativas no manexo de técnicas informáticas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Avaliación progresiva da asimilación de contidos, do grao de resolución e calidade dos exercicios realizados durante o curso. Fundamental a asistencia, o grao de interese e participación activa do estudante.	60	CG1 CE6 CE31 CE32 CE34 CE42 CE43
Presentación	Avaliación final de todas as tarefas realizadas na aprendizaxe presencial e autónoma.	40	CG2 CE7 CE9 CE36 CE45

Outros comentarios sobre a Avaliación

As probas das convocatorias extraordinarias consisten na presentación de todos os exercicios do curso.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Mantéñense as mesmas probas de avaliación progresiva para todos aqueles que presentan os traballos segundo calendario docente proposto polo profesor. Con entregas mensuais o longo do cuatrimestre.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

DELGADO, José María, **Photoshop CS6**, Anaya Multimedia, 2012

DONDIS, D. A., **La sintaxis de la imagen**, Gustavo Gili, 1992

FONTCUBERTA, Joan, **Zonas de penumbra**, Actas, 2000

FONTCUBERTA, Joan, **La cámara de Pandora. La fotografía@ después de la fotografía**, Gustavo Gili, 2010

ISLA, José, **Ninfografías-infomanías. Poéticas fotográficas en la era digital**, Ayuntamiento de Madrid, Conde Duque, 2001

MANOVICH, Lev, **El lenguaje de los nuevos medios de comunicación: la imagen en la era digital**, Paidós Comunicación, 2011

MOURE, Gloria, **Sigmar Polke. Pinturas, fotografías y películas**, Ediciones Polígrafa, 2005

STEUER, Sharon, **Arte y creatividad con Photoshop**, Anaya multimedia, 2002

TRIBE, Mark, JANA, Reena, **Arte y nuevas tecnologías**, Taschen, 2006

VV.AA., **Vitamin Ph: New perspectives in photography**, Phaidon, 2006

VV.AA., Gómez Molina (coord.), **Máquinas y herramientas de dibujo**, Cátedra, 2002

Adobe Photoshop CS5 http://help.adobe.com/es_ES/photoshop/cs/using/photoshop_cs5_help.pdf,

http://helpx.adobe.com/es/photoshop/topics.html#dynamicpod_reference,

<http://erikjohanssonphoto.com/>,

<http://www.bitsenimagen.com/chuck-close-pasa-de-pintar-pixeles-imprimirlos-galeria>,

Valero Sancho, José Luis, **La Infografía. técnicas, Análisis y Usos periodísticos**, Universidad Autónoma de Barcelona, 2001

Gómez Alonso, Rafael, **Análisis de la Imagen, Estética Audiovisual**, Laberinto, Comunicación, 2001

Dawn Ades, **Fotomontaje**, ED. Gustavo Gili, 2002

Vicente Peña Timón, **Narración audiovisual, Investigaciones**, Laberinto, Comunicación, 2001

Carrillo, Jesús, **Arte en la Red**, Cátedra, 2004

Medina Beiro, Jorge Miguel, **Tipografía digital**, Anaya (Multimedia), 2001

Dough Aitken, **Broken screen, Expanding the image Breaking the narrative**, D.A.P Dist. ART.Pub., 2006

Danto C. Arthur, **Después del Fin del Arte. El Arte Contemporáneo y el linde de la historia**, Paidós Transiciones, 1999

Toda a bibliografía incluída na guía docente está enfocada a auto-aprendizaxe nas horas de traballo,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Produción artística: Imaxe II/P01G010V01602

Proxectos gráficos dixitais/P01G010V01908

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican. Ninguna

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

As titorías se realizarán nas aulas virtuais da Universidade de Vigo

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos non se modifican

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía tampouco se modifica

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

A avaliación se realizará por entregas on line ou no correo electrónico que figura na asignatura. E será continua con entregas mensuais.

* Información adicional

Os alumnos deberán consultar a fermenta prevista pola Universidade de Vigo frecuentemente para poder recibir as mensaxes e contidos da docencia, e estar o tanto das modificacións ou aportacións das clases non presenciais.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Técnicas pictóricas				
Materia	Técnicas pictóricas			
Código	P01G010V01104			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Pintura			
Coordinador/a	Hernández Sánchez, Jesús			
Profesorado	Hernández Sánchez, Jesús Núñez Jiménez, Marina			
Correo-e	jhs@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia de técnicas pictóricas, ten como finalidade introducir aos alumnos no manexo dos distintos métodos de creación artística, a través dos materiais. Isto está encamiñado a que o alumno adquira un tipo de coñecementos *práticos e tamén teóricos. As clases na aula complementáanse con proxeccións de imaxes, saídas de estudos e coloquios.			

Competencias

Código	
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecementos básicos dos materiais e útiles propios da práctica pictórica.	CE12
Coñecementos básicos dos procedementos aplicados á creación pictórica.	CE12 CE14
Coñecementos básicos de métodos de produción pictórica.	CE9
Coñecemento do vocabulario e do código pictóricos.	CE5 CE6 CE7
Capacidade para o manexo básico de útiles e materiais pictóricos.	CE12 CE31 CE32
Capacidade para xerar e xestionar de forma básica unha imaxe pictórica.	CE31 CE32
Habilidade para construír unha pintura nas súas diferentes técnicas nun nivel básico.	CE31 CE32 CE42 CE43
Habilidade para xerar sistemas de produción pictórica nun nivel básico.	CE31 CE42 CE43

Contidos**Tema**

1. Soportes e **imprimaciones	Diferentes *materiais para soportes pictóricos (*rígidos, papel *e flexibles). Bases e **imprimaciones *fundamentais. Formulación, elaboración *e aplicación para las diferentes técnicas.
2. Fundamentos básicos sobre técnicas pictóricas **oleaginosas, **acuosas *e secas	Pintura *ao óleo, pintura acrílica, acuarela *amorne *ao *ovo, **aerografía, **serigrafía, ceras, *pasteis *e *lapis de cores (desenvólvense procesos técnicos que *sexan posibles dentro de *os recursos existentes limitados).
3.- Disolventes *e **aglutinantes	*Naturais *e sintéticos. *Auga, **trementina, **white **spirit,... *Auga, aceites de **linaza, de *noces....
4.- *Materiais *e útiles para el *exercicio de la pintura	**Pigmentos, resinas, *vernices, aceites, aditivos, **brochas, *pinceis, **aerógrafos, **espátulas, *tento,....

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	48	90	138
Debate	4	0	4
Presentación	2	0	2
Resolución de problemas	6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Cunha atención personalizada a cada *estudiante, traballaranse las diferentes modalidades del *coñecemento pictórico a través de *os procesos prácticos. *Partindo de la base de que el *coñecemento de la técnica de la pintura adquirese fundamentalmente a través de la práctica de *os diferentes procesos pictóricos, trátase de impartir la adquisición de *os *primeiros *coñecementos en torno a *os métodos, instrumentos *e procesos técnicos que *interveñen nel *exercicio de la pintura.
Debate	Trátase de *pór en valor *e crítica entre las *e *os *estudiantes *os diferentes *exercicios pictóricos *desenvolvidos nel aula *e nel *traballo autónomo *desenvolvido.
Presentación	Presentar a las/*os *estudiantes el *formulación *xeral, conceptos, *contidos *e procesos sobre *os diferentes *procedementos básicos de las técnicas *e *materiais a considerar en la pintura. Exporase la planificación de la materia a *o ancho del semestre *e *os diferentes *exercicios pictóricos a *desenvolver por cada *estudiante.
Resolución de problemas	Trátase de que las *e *os *estudiantes *saiban resolver cuestións *fundamentais de representación artística a través de la técnica *e *os *materiais pictóricos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	El profesor tutelaré *os *traballos que se realicen nel aula, *facendo un seguimiento individual de *os *exercicios, *resolvendo *cantos problemas preséntense en la *execución de *os distintos *traballos de pintura. De igual modo, *fará un labor tutelada sobre *os diferentes *desenvolvementos *levados a cabo nel *traballo autónomo realizado a *o ancho del semestre.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Resolución adecuada de las diferentes técnicas, *exercicios *e prácticas nel aula *e nel *traballo autónomo *levado a cabo	90	CE5 CE6 CE7 CE12 CE32 CE43
Resolución de problemas	Solución adecuada de *os problemas básicos derivados de la técnica *e *os *materiais de la pintura.	10	CE9 CE14 CE31 CE42

Outros comentarios sobre a Avaliación

La *avaliación es continua *e desenvólvese a través de la *formulación *e resolución de *ejercicios de técnicas de pintura a *desenvolver nel aula *e nel *traballo autónomo *levado a cabo. Cada *ejercicio será *avaliado por las/os docentes en *tempo *e forma que corresponda *e determínese. La *cualificación final será la media de la suma de *os diferentes *ejercicios *expostos nel *traballo tutelado en aula, el *traballo autónomo realizado *e la adecuada resolución de problemas. Serán de *obligada asistencia las horas *presenciais para la *avaliación del 100% de la materia. La na asistencia a las clases *presenciais *e la na realización del *traballo **tutelado autónomo será motivo de na superación de la materia. Las *e *os *estudiantes *terán que mostrar, a través dun autocontrol horario, que realizan *o seu *traballo **tutelado autónomo hasta completar las horas de dedicación que le corresponden. & **& nbsp; La convocatoria común es la resultante de la *avaliación continua *e la suma *e media de las diferentes *cualificacións de *os *ejercicios tutelados *e resolución de problemas realizados durante el semestre. Para superar la materia es necesario e imprescindible presentar a las/os docentes todos *os *ejercicios *expostos a *o ancho del *desenvolvemento de la materia. *Os *ejercicios incluirán *también lectura de textos *e controis de lectura. La na presentación dun chan *ejercicio de *os realizados *levará a no superar la materia. En las convocatorias extraordinarias *e fin de *carreira, las *e *os *estudiantes deberán examinarse de *os *mesmos *contidos *e realizando *os& **& nbsp; *mesmos *ejercicios que en la convocatoria común para superar la materia.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Armenini, Giovanni Battista., **De los verdaderos preceptos de la pintura**, Visor, 2000

Doerner, M., **Los materiales de pintura y su empleo en el arte**, Reverté, D.L, 2002

Huertas Torrejón, Manuel, **Materiales, procedimientos y técnicas pictóricas I y II**, Akal Editores, 2004

Matisse, Henry, **Escritos y consideraciones sobre arte**, Editorial Paidós, 2010

Pacheco, Francisco, **El arte de la pintura**, Ed. Cátedra, 1990.

Smith, Ray, **Manual del Artista. Herramientas, materiales, procedimientos, técnicas**, Herman Blume, 2008

Deleuze, Gilles, **Pintura. El concepto de diagrama**, Ed. Cactus, 2007

Shiner, Larry, **La invención del arte**, Ed. Paidós, 2004

Guasch, Ana María, **El arte del siglo XX: del posminimalismo a lo multicultural**, Alianza Editorial, 2000

Guasch, Ana María, **El arte en la era de lo global**, Alianza Editorial, 2016

Da Vinci, Leonardo, **Tratado de Pintura**, Akal Editores, 2004

González Cuasante, José María, **Introducción al color**, Akal Editores, 2005

Vila Matas, Enrique, **Historia abreviada de la literatura portátil**, Ed. Anagrama, 1985

Vidal Folch, Ignacio, **La cabeza de plástico**, Ed. Anagrama, 1999

Vila Matas, Enrique, **Kassel no invita a la lógica**, Ed. Seix Barral, 2014

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Pintura/P01G010V01404

Materias que se recomienda cursar simultáneamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Outros comentarios

Por tratarse dunha materia eminentemente práctica *cuxo coñecemento se adquiere *resolvendo *os fundamentos en la continua aplicación de procesos *e *procedementos, la presencia *e asistencia de las *e *os *estudiantes es básica e imprescindible.

Apreciando como de gran valor *aquella sentenza que afirma que "a pintar apréndese pintado", será esencial que las/*os *estudiantes *aproveiten de modo eficaz todas las horas de *traballo tutelado para la práctica pictórica, tanto las que son de modo presencial con el profesorado como las que son de *traballo autónomo. La *materia enfócase, como se pode apreciar en *a súa planificación docente, con 138 de las 150 horas, a el *traballo tutelado que debe *levar a cabo cada *estudiante. Tal planificación implica que el *mellor modo de abordar la *ensino-*aprendizaxe de las diferentes técnicas pictóricas *ten *a súa base *e fundamento en comprender la *natureza del *coñecemento de la pintura *e aprender a aplicar de forma correcta *e adecuada *os seus procesos técnicos *manuais *e mecánicos-*manuais con la mediación tutelada desde el *coñecemento del profesorado.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola **COVID- 19, a Universidade establece unha

planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dunha maneira máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes **DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen:

Mantense o traballo **tutorizado, a resolución de problemas e a presentación a través do campus remoto da **UVigo e correo electrónico.

* Metodoloxías docentes que se modifican:

Modifícanse as horas de debate e pasan a *converterse no traballo autónomo **tutorizado

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (**tutorías):

As **tutorías **atenderáanse de forma non presencial pola plataforma da universidade e a través do correo electrónico na modalidade de concertación previa

* Modificacións (procederse) dos contidos a impartir:

Revisarase parte dos contidos a realizar de forma presencial e que son posible debido os recursos presentes na aula-taller de pintura da Facultade. Revisase e **suprimese o proceso de **serigrafía, o procedemento do **aerógrafo, o *amorne o **hovo e o óleo aplicado na tea sobre bastidor preparado a media **creta.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe:

Debido a *estrutura e **plantexamento da materia, a bibliografía *achegada na guía docente xa inclúe manuais e recursos para que o/a estudante poida levar a cabo de forma adecuada unha parte do auto-aprendizaxe. Debido a *natureza das técnicas pictóricas, hai outra parte de transmisión de profesorado ao estudante que non pode ser *substituída por ningunha plataforma de **teledocencia *nin **reflexada na bibliografía. **Sua natureza 100% manual, *nin sequera mecánica-analóxica, fai que o medio dixital non atribuírche o/a estudante aqueles coñecementos derivados da aprendizaxe de *como a man con pincel ou outro utensilio configura, **construe e forma a imaxe pictórica desde a paleta ao soporte onde se executa. Os "**tutoriais" e outros recursos semellantes de plataformas dixitais *máis que *achegar ensino-aprendizaxe o que reportan é unha confusión e **desorientación dos mecanismos de creación artística a través das técnicas pictóricas.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Tendo en conta que a avaliación realízase de forma **contínua e é a suma das valoracións de todos e cada un dos exercicios técnicos realizados, tanto de próbalas-exercicios xa realizadas de forma presencial e próbalas-exercicios pendentes de realizar terán un 100% do valor na cualificación final.

A cualificación final obterase da media da cualificación resultante da suma de todos e cada un dos exercicios realizados sexa de forma presencial, mixta ou non presencial.

No caso dunha forma mixta ou non presencial de docencia, os exercicios **entregaránse de forma **telemática a través da plataforma de **teledocencia (ou en casos excepcionais e xustificados por correo electrónico).

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

No caso de docencia mixta ou non presencial, debido a falta de recursos fora da aula-taller de pintura na Facultade, **suprimirase a técnica de **serigrafía, a técnica de **aerógrafo, o *amorne o **hovo e o óleo aplicado na tea con **apresto a media **creta.

A supresión de dichas técnicas levará a **sustituilas por aquelas que están comercializadas e que resultan máis directas e sinxelas de aplicar como son, entre outras, as técnicas secas a cera ou o pastel.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Expresión artística: Materia-Cor				
Materia	Expresión artística: Materia-Cor			
Código	P01G010V01201			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	12	FB	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento	Debuxo Escultura Pintura			
Coordinador/a	Fariña Busto, María José			
Profesorado	Fariña Busto, María José Ortuzar González, Mónica Romani Fernández, Lucía Suárez Cabeza, Fernando			
Correo-e	pepa@coag.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia constitúe unha introdución, desde unha perspectiva interdisciplinar, aos procesos de creación básicos derivados do uso dos materiais e da cor na arte.			
	Complementase con outras materias de 1º e 2º curso que introducen ao estudante no manexo disciplinar de materiais e técnicas diversas.			
	Esta materia, que pertence á Formación Básica, é fundamental no cadro xeral da titulación, xunto a outras materias similares ("Expresión artística. Debuxo-Forma") que conforman o módulo de Procesos Artísticos, que dotan ao estudante de ferramentas necesarias para abordar e profundar en procesos disciplinares e multidisciplinares de produción artística.			

Competencias	
Código	
CG15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecementos básicos de métodos de produción a través da materia.	CE6 CE9 CE12 CE14 CE31

Coñecementos dos códigos cromáticos.		CE6 CE12
Coñecemento da cor desde o contexto cultural.	CG15	CE2 CE6 CE36
Coñecemento do contido cultural asociado aos materiais.	CG15	CE6 CE36
Coñecementos básicos de métodos de produción a través da cor.		CE6 CE9 CE12 CE14 CE31
Capacidade para o desenvolvemento expresivo da materia.		CE19 CE42
Capacidade para a percepción do espazo, o volume e a cor.		CE19
Capacidades para desenvolver a análise e a creación de formas artísticas.		CE1
Capacidade para traballar no bidimensional e o tridimensional.		CE20 CE31
Habilidade para o manexo da materia desde un punto de vista estético.		CE12 CE42
Habilidades básicas para a manipulación de materiais diversos.		CE12 CE42
Habilidades básicas para a representación a través da cor.		CE42
Habilidades para o manexo da cor nos seus diferentes contextos.		CE12 CE42

Contidos

Tema		
PROCESOS DA COR	Percepción e sensibilidade da cor. Ollo, man e mente. Luminosidade o luz e opacidade o pigmento. A cor como feito cultural. Realidade, expresión e pensamento.	
A MATERIA E A COR NA PRÁCTICA ARTÍSTICA	Organizacións cromáticas na realidade. Realidade figurativa, abstracta e conceptual. Combinacións cromáticas na expresión e no estilo. Capacidades cromáticas do pensamento. Cor e materia: realidade e representación. Materia e procesos de creación.	
TEORÍA DOS MATERIAIS ARTÍSTICOS	A materia e o material. A materia como feito cultural. O material escultórico.	
MATERIA E FORMA	Aspectos para diferenciar relacións formais.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	12	0	12
Debate	2	6	8
Traballo tutelado	96	168	264
Presentación	4	0	4
Actividades introdutorias	1	0	1
Traballo	5	6	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Sesións teóricas destinadas á exposición de contidos teóricos, e á presentación das propostas dos traballos e exercicios a desenvolver na aula.
Debate	Destinados á presentación e defensa por parte do estudante dos resultados obtidos de traballos abordados e propostos no aula.
Traballo tutelado	Actividade nuclear da materia. Cada estudante resolverá os diferentes traballos e exercicios propostos polo profesorado. Os traballos, que terán un carácter práctico e/ou creativo, deberán realizarse e presentarse no aula (do mesmo xeito que os traballos externos e complementarios a cada un dos exercicios).
Presentación	Presentación oral individual dos traballos feitos por cada estudante. Está actividade está relacionada cos debates.
Actividades introdutorias	Presentación da materia, dos seus obxectivos e das actividades a realizar ao longo do cuatrimestre.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O estudante terá un seguimento persoal dos traballos, tanto de forma individual como en grupo dentro da aula.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	Valorarase a asistencia e a participación nas sesións.	10	CE1 CE2 CE6
Debate	Terase en consideración a participación, así como o nivel de comprensión dos contidos de cada traballo e a capacidade de verbalización.	10	CG15 CE36
Traballo tutelado	Valorarase a dedicación e o nivel de implicación en cada traballo, así como a capacidade de aportar solucións creativas. Ademais de valorar capacidades de adaptación do resultado final á formulación inicial proposta, apreciaranse as habilidades adquiridas no manexo formal e conceptual dos materiais e experimentación técnicas.	70	CE2 CE9 CE12 CE14 CE19 CE20 CE31 CE42
Presentación	Consiste na presentación oral do traballo de aula realizado. Valorarase as capacidades de expresión oral e de transmisión da proposta. A preparación previa por parte do estudante para cada exposición é esencial.	10	CE2 CE6 CE31 CE36

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia sistemática, a implicación e a participación en clase son factores imprescindibles para a consecución dos obxectivos da materia. A actividade de docencia/aprendizaxe céntrase principalmente na resolución de traballos e exercicios na aula, polo que a asistencia puntual e participación en clase son factores imprescindibles para superar a materia. En consecuencia, e coa metodoloxía citada, establécese un sistema de avaliación continua pola que cada estudante poderá coñecer a súa situación na adquisición dos obxectivos en relación a cada traballo desenvolvido e presentado.

No caso de non superar a materia no prazo normal que marca a convocatoria común, a proba extraordinaria consistirá, polo xeral, na repetición dos exercicios ou, noutros casos, nun maior desenvolvemento dos exercicios relacionados coas competencias que non foron acadadas no seu nivel mínimo esixido.

Datos de convocatorias extraordinarias:

<http://belasartes.uvigo.es/gl/docencia/exames/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ECO, Humberto /CALABRESE, Omar, **El tiempo en la pintura**, Mondadori, 1988

GIACOMETTI, Alberto, **Escritos**, Síntesis, 2001

ITTEN, Johannes, **Arte del color. Aproximación subjetiva y descripción objetiva del arte**, Edebé, 1987

SMITH, Ray, **Manual del Artista. Herramientas, materiales, procedimientos, técnicas**, Hermann Blume/Tursen, 2008

MOSCROP, Barry, **El gran libro del color**, Editorial Blume, 1982

WITTKOWER, Rudolf, **La Escultura : procesos y principios**, Alianza Editorial, 2006

GUASCH, Ana María, **El arte último del siglo XX: el posminimalismo a lo multicultural**, Alianza Editorial, 2000

GUASCH, Ana María, **El arte en la era de lo global: De lo geográfico a lo cosmopolita: 1989-2015**, Alianza Editorial, 2016

VV.AA., **Conceptos fundamentales del lenguaje escultórico**, Akal, 2006

WITTGENSTEIN, Ludwig, **Observaciones sobre los colores**, Paidós, 1994

Bibliografía Complementaria

ALBERS, Josef, **Interacción del color**, Alianza Editorial, 2010

BALL, Philip, **La invención del color**, Turner, 2003

BRUSATIN, Manlio, **Historia de los colores**, Paidós, 2006

JIMÉNEZ, Ariel, **La primacía del color**, Monte Ávila, 1991

PAWLIK, Johannes, **Teoría del color**, Paidós, 2007

VARICHON, Anne, **Colores. Historia de su significado y fabricación**, Gustavo Gili, 2005

VV.AA., **Introducción al color**, Akal, 2005

Recomendacións

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Técnicas pictóricas/P01G010V01104

Outros comentarios

A actividade de docencia/aprendizaxe céntrase principalmente na resolución de traballos resoltos e presentados na aula. No desenvolvemento dos traballos propostos na aula coa tutela do profesorado e o intercambio de experiencias entre o alumnado prodúcese, na súa maior parte, a adquisición de coñecementos e competencias. A asistencia as clases presenciais é un requisito esencial para superar a materia.

As actividades de traballo irán en paralelo coa práctica activa dentro e fóra da aula para conseguir habilidades e experimentar diferentes técnicas, así como para acudir ás fontes de documentación e obter a información precisa.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Traballo tutelado. O alumnado realizará traballos similares aos plantexados na docencia presencial, sendo o enunciado modificado dacordo coas características específicas que conleve o seu desenvolvemento de maneira non presencial.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Leccións maxistras. Sústítúense por sesións teóricas a través do [Campus remoto], e por documentación escrita e imaxes subidas á plataforma Moovi.

Debates/Presentacións. Para a defensa dos seus traballos, o alumnado presentará, xunto coas imáxenes dos mesmos, unha memoria escrita explicativa onde queden clarificados tódolos puntos tratados.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

A titorización realizarase, de xeito preferente, por cada profesor/a, mediante o correo electrónico. Aquelas cuestións ou dúbidas que sexan plantexadas de forma xeneralizada polo alumnado serán motivo de tratamento, polo profesorado, dentro das sesións teóricas a través do [Campus remoto].

* Modificacións (se procede) dos contidos a impartir

Non procede.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Subírase a Moovi a bibliografía complementaria cando sexa precisa.

* Outras modificacións

Ante a imposibilidade do manexo de instrumental de forma colectiva, o alumnado deberá de dispoñer, de xeito individual, dun conxunto de instrumentos básicos (pinceis, lapis, regra e compás, alicates, berbiquí, martelo, cravos, grampadora e grampas, chaves de parafusos, serras, cuter con cóitelas, cordas, arames, pegamentos, cellos, cinta de carrozero) que lle permitan realizar os traballos en calquera momento.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

A avaliación dos distintos traballos será levada a cabo, polo profesorado, ao remitir o alumnado, por correo electrónico o subíndoos a Moovi, os mesmos, efectuándose os comentarios e apreciacións oportunas a cada un deles.

* Probas xa realizadas

Mantéñense as porcentaxes de avaliación establecidos na guía docente

* Probas pendentes que se manteñen

Memoria do traballo: 30%

Parte práctica do traballo: 70%

* Probas que se modifican

Non procede

* Novas probas

Non procede

* Información adicional

A presentación de traballos de modo virtual será obligatoria, tanto os prácticos como os teóricos, según as propostas do profesorado, mediante o ☐Campus remoto☐ ou mediante o correo electrónico e co apoio da plataforma Moovi.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Historia: Historia da arte				
Materia	Historia: Historia da arte			
Código	P01G010V01202			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Nodar Fernández, Victoriano			
Profesorado	Nodar Fernández, Victoriano			
Correo-e	vnodar@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia faremos un percorrido polas manifestacións artísticas desde a Antigüedad até o século *XVIII analizando as ideas estéticas que rexeron a creación da arte de cada un dos períodos nos que convencionalmente dividimos a Historia. Nela veremos como arquitectura, escultura, pintura e mesmo as artes decorativas non son só disciplinas independentes e illadas do seu contexto, senón que, ao contrario, son o resultado duns procesos históricos, sociais, relixiosos e mesmo económicos que as condicionaron, favorecido e producido cunhas intencións e cun público determinados.			

Competencias	
Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
CE4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
CE37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística

Resultados de aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias	
Coñecemento dos períodos artísticos máis importantes e a súa evolución.	CG1	CE2
Coñecemento dos conceptos básicos da Historia da arte.		CE1 CE8
Coñecemento da arte galego no seu contexto histórico	CG1	CE4 CE8
Capacidade de comprender a obra de arte no seu contexto histórico cultural.		CE4
Capacidade para comprender a obra de arte como manifestación cultural do seu tempo.	CG15	CE5 CE37
Capacidade de recoñecer os antecedentes históricos de obras e movementos artísticos.		CE6 CE37
Capacidade de recoñecer os antecedentes históricos de obras e movementos artísticos.		CE37
Habilidade para *contextualizar historicamente a obra de arte.		CE37
Habilidade para *contextualizar historicamente a arte galega	CG15	CE37
Habilidade para recoñecer as diferentes escolas interpretativas da *historiografía artística.		CE1 CE37

Contidos
Tema

1.-A Historia da arte.	O concepto e os seus métodos de lectura. Teoría e función da arte. Arte e sociedade. Os estilos artísticos Elementos e procedementos expresivos
2. A arte das civilizacións mediterráneas antigas	A arte exipcia. *Colosalismo arquitectónico. A plástica exipcia.
3.-A arte Grega	Sociedade e cultura como fundamento da arte grego. Urbanismo e concepción do espazo. A arquitectura. A escultura. Do *arcaísmo ao *helenismo. A cerámica grega e as súas formas de representación.
4.-A arte da Roma clásica.	O sentido do espazo e o urbanismo. A cidade romana. A arquitectura romana: O concepto do espazo interior. A enxeñaría. Monumentos públicos e conmemorativos. Os templos. A arquitectura doméstica. A escultura e o seu sentido realista. A historia e a memoria: o relevo e o retrato. A pintura e o mosaico. A arte *paleocristiano: unha ponte entre dúas culturas.
5.-A arte *prerrománico e as súas variantes occidentais.	A arte na época das invasións. A arte dos *visigodos en España. A arte *carolingio. O *prerrománico asturiana A arte do século *X: arquitectura de Repoboación ou de Fusión. O expresionismo pictórico: Os Beatos.
6.- As achegas de *Bizancio á arte occidental.	Unha nova concepción do espazo interior: a arquitectura. Unha arte *áulico: o mosaico.
7.- A arte musulmá e Al Andalus	*Omeyas e *Abbasidas: Manifestacións artísticas As dinastías turcas e o influxo de *Bizancio. O esplendor da Córdoba *califal. Os reinos de *taifas: sobriedade arquitectónica e esplendor decorativo.
8.-A arte *Románico como estilo internacional: Constantes e variantes.	Un novo espírito arquitectónico para a sociedade feudal. A arquitectura: tipoloxías arquitectónicas. A *espacialidad da igrexa *románica. Orientación e poética da luz. *Volumetría exterior e *segmentación do espazo interior. A plástica *románica: función e mensaxe. A recuperación do clasicismo. Arte *románico e vangardas artísticas do século *XX.
9. O Gótico. Revolución arquitectónica e novo linguaxe expresiva.	A arquitectura e os seus avances: a catedral gótica. O espazo interior: a poética da luz. Da *fragmentación á unidade espacial. Independencia e *naturalismo da escultura. Á procura do principio de individualidade. A arte da luz: a vidreira. A pintura: os primitivos flamencos: a recuperación da paisaxe. O Bosco e os precedentes do surrealismo contemporáneo.
10.- O Renacemento italiano. Arte e *Humanismo.	O retorno á medida humana. A visión unitaria da obra de arte. a individualidade e o xenio do artista. A arquitectura: a inspiración na Antigüedad. Os tratados artísticos. A escultura: a presenza real dos modelos antigos. A pintura: Da tradición medieval ao pleno clasicismo. A escola *veneciana: a luz e a cor. O *Manierismo e a desintegración do ideal de beleza clásico.
11.- A arte barroca como instrumento convincente do poder.	A arquitectura barroca: O templo e o palacio. O urbanismo da cidade moderna. *Atectonismo e utilización libre da linguaxe clásica. A escultura barroca: Dramatismo e expresión. A pintura barroca: predominio da cor, a procura da profundidade, a hexemonía da luz, a composición *asimétrica e o movemento. O *tenebrismo italiano e a escola flamenca.
12.- Do *Rococó ao *Neoclásico. Antigo Réxime e Ilustración.	O *rococó: sensualidade e *decorativismo. Da arte aristocrático á modernidade burguesa. As academias de belas artes. O nacemento da historia da arte. A arquitectura *neoclásica: as fórmulas da inspiración no pasado clásico. Da reconstrución arqueolóxica á adaptación da linguaxe clásica ás novas tipoloxías arquitectónicas contemporáneas. A pintura: Revolucionarios e académicos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	40	70
Saídas de estudo	5	12	17

Seminario	4	28	32
Debate	6	0	6
Seminario	4	0	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Traballo	0	20	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición de temas
Saídas de estudo	Visitas a monumentos e coleccións da arte galego que *exemplifiquen os contidos tratados nas leccións maxistras.
Seminario	Traballos en grupo sobre os temas propostos
Debate	Discusión *colaborativa sobre a estética de diferentes obras de arte do pasado e o seu papel na *conformación da arte actual.
Seminario	Revisión dos traballos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Saídas de estudo	Visitas a exposicións temporais, museos ou monumentos de Galicia que *exemplifiquen os contidos tratados durante as clases maxistras e sirvan ao alumnado para a toma de contacto coa obra de arte.
Debate	Debates sobre os temas expostos en clase ou saídas de campo
Probas	Descrición
Traballo	Seminarios: Traballos en grupo sobre os temas propostos *Tutoría en grupo: Revisión dos traballos

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	Sesión maxistral	60	CG1 CG15 CE1 CE2 CE4 CE5 CE6 CE8 CE37
Traballo	Traballo *tutorizado, participación activa nas clases prácticas e saídas de estudo.	40	CG1 CG15 CE1 CE2 CE4 CE5 CE6 CE8 CE37

Outros comentarios sobre a Avaliación

Valoraranse os seguintes requisitos:. A participación en todas as actividades que se suxiran nas clases. A lectura comprensiva de textos. A capacidade para expresarse oralmente en público. A asistencia a clase. Manéxoo e consulta dos fondos bibliográficos e *videográficos da biblioteca da Facultade. Pautas para a mellora para a recuperación:. *Tutorías nas que poderemos ir vendo a evolución e aprendizaxe. Probas escritas e orais, nas que poremos en común os avances e estado actual do rendemento individual e en grupo.. Probas de auto-reflexión nas que cada grupo ou persoa poida reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos a traballar, os avances sobre o apreso, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de *MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se *copien &no substancial obras alleas, dándoa como propias (*dle-*rae). Todos os estudantes matriculados na materia teñen dereito a realizar os exames finais (Artigo 12 do Regulamento de Estudantes da Universidade de Vigo). Aqueles alumnos que non poidan acollerse á avaliación continua deberán de comunicalo ao profesor ao comezo do curso e serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio, que representará un 30% desta.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ARIAS ANGLÉS, Enrique., **Del Neoclasicismo al Impresionismo. Historia del arte español 3**, Akal, 1999
BANGO TORVISO, Isidro, **Alta edad Media: de la tradición hispanogoda al románico**, 1ª, Sílex, 1989

BECKWITH, John, **El arte de la Alta Edad Media: carolingio, otónico, románico**, 1ª, Destino, 1995

BECKWITH, John, **Arte paleocristiano y bizantino**, 1ª, Cátedra, 1997

BENEVOLO, Leonardo, **Historia de la Arquitectura del Renacimiento: la arquitectura clásica (del siglo XV al siglo XVIII)**, 3ª, Gustavo Gili, 1988

BIANCHI BANDINELLI, Ranuccio, **El arte de la antigüedad clásica: Etruria y Roma**, 1ª, Akal, 2000

BLANCO FREIJEIRO, Antonio, **Arte griego**, 3ª ed. renov., CSIC, 2011

CALABRESE, Omar, **El lenguaje del arte**, Reimp., Paidós, 2003

CONANT, Kenneth John, **Arquitectura carolingia y románica, 800-1200**, 2ª, Cátedra, 1991

DUBY, G., **La época de las catedrales: arte y sociedad, 980-1420**, 3ª, Cátedra, 1997

ETTINGHAUSEN, Richard, **Arte y arquitectura del Islam, 650-1250**, 4ª, Cátedra, 2005

GOMBRICH, Ernst, **La Historia del Arte**, Debate, 1997

JANSON, H.W., **Historia General del Arte**, Alianza, 1995

SIMSON, Otto Von, **La catedral gótica. Los orígenes de la arquitectura gótica y el concepto madieval del orden**, 1ª, Alianza, 1980

PANOFKY, Erwin, **Renacimiento y Renamientos en el arte occidental**, 3ª, Alianza, 1981

PANOFKY, Erwin, **Estudios sobre iconología**, 4ª, Alianza, 1980

POLLIT, Jerome Jordan, **Arte y experiencia en la Grecia clásica**, 1ª, Xarait, 1984

VV.AA., **Diccionario visual de términos de arte**, Cátedra, 2015

WITTKOWER, Rudolf, **Los fundamentos de la arquitectura en la edad del Humanismo**, 1ª, Alianza, 1995

WÖLFFLIN, Heinrich, **Renacimiento y Barroco**, 2ª, Paidós, 1991

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Arte: Arte e modernidade/P01G010V01401

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Técnicas escultóricas/P01G010V01203

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Antropoloxía: Antropoloxía da arte/P01G010V01101

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Técnicas pictóricas/P01G010V01104

Outros comentarios

*Tutorías: Despacho do profesor Martes de 9 a 12 *h. xoves de 17:30 a 19:30 *h.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías)

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba *XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba *XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Técnicas escultóricas				
Materia	Técnicas escultóricas			
Código	P01G010V01203			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Escultura			
Coordinador/a	Loeck Hernández, Juan			
Profesorado	Fernández Olivera, María Luísa Loeck Hernández, Juan Novegil González-Anleo, Xoán Manuel			
Correo-e	jloeck@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	É unha materia de tipo instrumental, onde os alumnos e alumnas deben adquirir os coñecementos básicos sobre os procesos, procedementos, conceptos, técnicas, materiais e útiles propios da escultura, *implementando progresivamente ao longo destes últimos anos as novas tecnoloxías que se van incorporando a prácticaa escultórica actual.			

Competencias	
Código	
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecementos básicos dos materiais e útiles propios da práctica escultórica.Como son o espazo, tempo, percorrido, forma, obxecto, a luz..	CE12
Coñecementos básicos dos procedementos tales como a escultura *objetual, as instalacións, as intervencións, as *performances, a construción, as *viocreaciones, todas estes e os que vaia xurdindo aplicados á creación escultórica.	CE12 CE14
Coñecementos básicos de métodos de produción escultórica. Introducción aos procesos e procedementos de escultoras e escultores contemporáneos que propoñan vías abertas de produción escultórica.	CE9 CE37 CE42
Coñecemento do vocabulario e do código escultóricos.	CE5 CE6 CE7
Capacidade para o manexo básico de útiles e maquinarias escultóricas.	CE12 CE31 CE32
Capacidade para o manexo básico de materiais escultóricos.	CE12 CE31 CE32

Capacidade para xerar e xestionar de forma básica unha obra escultórica.	CE31
Habilidade para construír unha escultura nas súas diferentes técnicas nun nivel básico.	CE31 CE32 CE42 CE43
Habilidade para xerar sistemas de produción escultórica nun nivel básico.	CE31 CE42 CE43
Habilidade no manexo de ferramentas e máquinas básicas para a produción escultórica.	CE32 CE42
Coñecemento *introductorio a novos procesos escultóricos adaptados das novas tecnoloxías de deseño e produción de obxectos. Modelado e Impresión 3D.	CE9 CE42 CE43

Contidos

Tema	
Desenvolvemento histórico.	A evolución da escultura como actividade artística. A escultura na actualidade. Aproximación a autores contemporáneos e ás súas técnicas de produción escultórica; procesos e procedementos.
A configuración *tridimensional da forma.	Espazo e volume. Adaptación á *ideación e *proyectación no tres dimensións.
Estética das proporcións.	Os canons. A importancia do bosquexo: O bosquexo adaptado á linguaxe *tridimensional. Bosquexo real e bosquexo virtual.
Teorías físicas da *tridimensionalidad.	Dimensión, proporción, *simetría e equilibrio, escala, gravidade, peso, recursos comparativos. Ritmo e articulación. Movemento e repouso no vulto redondo. Recursos *compositivos. A silueta e a sombra. O plano e o *volumétrico.
Accións clásicas do proceso *escultórico.	Teorías *aditivas *sustractivas e *permutativas. Teorías construtivas. Teorías Reprodutivas.
Procesos e procedementos prácticos do modelado e da construción.	Estruturas abertas e pechadas. Semellanzas e diferenzas. Sólidos e espazos *estereoscópicos. A superficie: textura e cor na escultura. Estudo das características *intrínsecas dos materiais e a súa aplicación no campo escultórico.
Métodos de reprodución *tridimensional. Procesos e principios.	Concepto de orixinal e réplica, obxecto natural e obxecto transformado. O *molde. Negativo e positivo. Forma sen orixinal: Producir un obxecto a partir da talla negativa. A repetición como recurso. Introducción aos procedementos escultóricos dixitais: modelado e impresión 3-D
Aproximacións xerais ao obxecto.	*Collage, *objet *trouvé, *ready-*made, *assemblage, poema-obxecto.
Contexto social.	Introdución ao percorrido, traballos de campo. Introducción aos sistemas de documentación específicos dos procesos escultóricos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	30	30	60
Obradoiro	15	20	35
Traballo tutelado	4	20	24
Cartafol/dossier	1	10	11
Lección maxistral	10	10	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Os estudantes traballasen na aula realizando unha serie de propostas prácticas sobre os contidos da materia, baixo a supervisión do profesor
Obradoiro	O estudante terá que realizar diversas experimentacións con distintos materiais nos diferentes talleres e espazos. Todos os alumnos *tendrán que realizar obrigatoriamente os cursos de apoio á docencia dos talleres de metal e madeira que se *impartiran no primeiro cuadrimestre
Traballo tutelado	A partir das clases teóricas onde se realizase un percorrido visual e teórico da arte e dos artistas actuais e do último século, o alumno realizará un traballo práctico e memoria escrita sobre un dos artistas propostos.
Cartafol/dossier	Entregarase ao final do cuadrimestre un dossier ou *portafolio con imaxes que ilustren os traballos presenciais de aula, taller e os traballos autónomos realizados polo alumnado durante o período lectivo.

Lección maxistral	Clases teóricas sobre a arte contemporánea e máis concretamente sobre escultura moderna e actual. Exposición de aspectos teóricos da materia, procesos e procedementos e presentación dos traballos que se desenvolverán na aula.
-------------------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Traballos de aula: seguimento diario na clase do desenvolvemento dos traballos propostos. A duración de cada exercicio de clase será dunha ou dúas semanas.
Obradoiro	Talleres: seguimento in situ do traballo realizado, apoio técnico ao uso de materiais e ferramentas.
Traballo tutelado	Traballos tutelados: seguimento individualizado durante o proceso de recollida de información, redacción, etc.
Cartafol/dossier	Documentación fotográfica dos traballos realizados polo alumno/a. Valorarase a calidade das imaxes así como os comentarios sobre procesos e procedementos realizados.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Avaliarase a asistencia e participación na aula, o resultado obtido segundo a formulación do exercicio e a aptitude demostrada. Tamén se terá en conta, que as entregas de cada exercicio fágase no tempo estipulado para iso.	50	CE9 CE12 CE14 CE31 CE32 CE42 CE43
Obradoiro	Avaliarase a asistencia e participación, así como o resultado das prácticas realizadas..	20	CE9 CE12 CE14 CE31 CE32 CE42 CE43
Traballo tutelado	Claridade na exposición dos conceptos utilizados. Presentación adecuada do traballo.	10	CE6 CE7 CE9 CE31
Cartafol/dossier	Avaliarase a documentación presentada como resultado dos exercicios de aula, taller e traballos autónomos propostos polo profesorado.	5	
Lección maxistral	Avaliarase a asistencia e participación e *asimilación dos contidos propostos.	15	CE5 CE6 CE7 CE9

Outros comentarios sobre a Avaliación

Convocatoria ordinaria: Avaliásenos no seu conxunto todos os traballos entregados ao longo do curso. Convocatorias extraordinarias: Entregaranse os traballos pendentes e aqueles que os profesores consideren oportunos. Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias. Ver web da facultade de Belas Artes da U. Vigo

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Krauss, R., **Pasajes de la Escultura Moderna**, 1, Akal, 2002
 Marchán Fiz, S., **Del arte objetual al arte de concepto**, 3, Akal, 1986
 Plowman, J., **Enciclopedia de técnicas escultóricas**, 2, Acanto, 1998
 Read, H., **La escultura moderna**, 1, Destino, 1994
 Wittkower, R. y M., **La escultura: procesos y principios**, 5, Alianza, 1984
 VVAA, **Conceptos Fundamentales del Lenguaje Escultórico**, 1, Akal, Bellas Artes, 2006
 VVAA, **Procedimientos y Materiales en la Obra Escultórica**, 1, Akal, Bellas Artes, 2009

Bibliografía Complementaria

Beljon, J., **Gramática del Arte**, 1, Celeste ediciones, 1993
 Berger, J., **Modos de ver**, 6, Gustavo Gili, 2001
 Ghyca, M.C., **Estética de las proporciones en la naturaleza y en las artes multiculturales**, 3, Poseidón, 1983
 Krauss, R., **La originalidad de la vanguardia y otros mitos artísticos**, 1, Alianza, 1996
 Munari, B., **¿Cómo nacen los objetos? Apuntes para una metodología proyectual**, 1, Gustavo Gili, 1983

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Escultura/P01G010V01304

Producción artística: Obxecto e espazo/P01G010V01603

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Outros comentarios

Lémbrase a importancia da asistencia das clases teóricas e de taller, e a realización na aula dos exercicios propostos polos profesores e profesoras. Por iso insístease en que, salvo que se indique ex-profeso, non se avaliarán aqueles exercicios de aula que non fosen realizados en presenza de docentes.

Será necesario realizar e entregado TODOS os exercicios propostos durante o cuadrimestre para que a materia sexa avaliada no seu conxunto. Si non é así, aparecerá o alumno/a en actas como non presentado, gardándose para próxima convocatoria a nota dos exercicios que si entregue.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Leccións sobre os contidos da materia, que se envían pola *plataforma habilitada pola Universidade para o seu estudo polo alumnado. Mantense a batería de exercicios propostos para cumprir os obxectivos docentes da materia.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Modifícanse puntualmente algún destes exercicios para adecualos á docencia non presencial. Procurárase con antelación modificar a secuencia de aprendizaxe para adecualo á nova situación, sobre todo con respecto ás necesidades materiais que unha materia como técnicas escultóricas require.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías)

Atenderanse as necesidades do alumnado *on-*line mediante correos en horarios convidos. Organizásenlle cartafolios para a recepción *on-*line da documentación en *pdf referida a cada exercicio en particular.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Dependendo das técnicas que se estean empregando en cada momento realízase un seguimento personalizado e propóranse exercicios alternativos para o alumnado sen recursos específicos. (problemas de *conectividad, *etc) Unicamente solicitarase con tempo ao alumnado que faga provisión dos materiais plásticos necesarios para levar a cabo no confinamento os exercicios que falten por realizar.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

No seu caso dotárase ao alumnado de bibliografía de ampliación que complemente a bibliografía da materia.

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Probas realizadas: [Peso anterior 30%] [Peso Proposto 50%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Exercicios de procesos construtivos, procesos de *ensamblaje e procesos reprodutivos

* Probas que se modifican

[probas de procesos de modelado 3D] => [Exercicios alternativos para aqueles alumnos/as que o requiran]

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Técnicas fotográficas				
Materia	Técnicas fotográficas			
Código	P01G010V01204			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Pintura			
Coordinador/a	Rodríguez Caldas, María del Mar			
Profesorado	Franco Costas, Xisela Rodríguez Caldas, María del Mar Tejo Veloso, Carlos			
Correo-e	marcaldas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O alumnado matriculado nesta materia usou a cámara fotográfica en diferentes contextos, aínda que non se cursara ningunha materia que abordase a fotografía tanto no aspecto práctico como no teórico. Este é o motivo principal polo que nesta materia partírase de cero. A materia enfocárase desde un punto de vista eminentemente práctico fundamentándose no manexo da cámara e no proceso de obtención das imaxes fotográficas. Asemade, propiciárase un achegamento á historia e a estética fotográfica.			

Competencias	
Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CE2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
CE39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
CE48	Habilidade para unha presentación adecuada dos proxectos artísticos. Saber comunicar os proxectos artísticos en contextos diversificados

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumnado será capaz de coñecer o vocabulario e códigos fotográficos.	CE6 CE7
O alumnado será capaz de manexar cámaras e outros dispositivos fotográficos.	CE12 CE14
O alumnado será capaz de xerar e xestionar de xeito básico unha imaxe fotográfica.	CE31 CE32

O alumnado será capaz de entender o valor creativo da fotografía.		CE2 CE6 CE14
O alumnado será capaz de entender o valor interdisciplinar da fotografía.		CE5 CE6 CE7 CE39
O alumnado será capaz de entender o valor documental, de análise e de xeración de imaxes da fotografía na creación artística.	CG1 CG2	CE5 CE6 CE7 CE48
O alumnado será capaz de xerar e xestionar dun xeito básico imaxes fotográficas dixitais.		CE31 CE32 CE42 CE43
O alumnado será capaz de xerar e xestionar dun xeito básico imaxes fotográficas analoxicas.		CE31 CE32 CE42 CE43
O alumnado será capaz de xerar sistemas de produción fotográfica nun nivel básico.		CE31 CE32 CE42 CE43
O alumnado será capaz de manexar dispositivos e materiais básicos para a produción fotográfica.		CE32 CE42
O alumnado será capaz de integrar a fotografía en procesos creativos.		CE42 CE43
O alumnado será capaz de utilizar a fotografía como documento e medio de análise visual.	CG1 CG2	CE36

Contidos

Tema	
CÁMARA FOTOGRÁFICA	A cámara fotográfica. Lonxitude focal. Obxectivos. Diafragma/profundidade de campo. Velocidade de exposición/movemento. Elección do par diafragma-velocidade. Medición da luz. Cámaras analóxicas e cámaras dixitais.
LABORATORIO EN BRANCO E NEGRO.	EMULSIÓNS FOTOGRÁFICAS. Concepto de substancia fotosensible. Tipos de emulsións. O fotograma como instrumento de creación. REVELADO. Películas en branco e negro. Tipos e características. Proceso de revelado do negativo en branco e negro. POSITIVADO. A ampliadora e os seus elementos. Proceso de positivado en branco e negro. Contactos, tiras de proba e copia fotográfica. Utilización de filtros de contraste.
FOTOGRAFÍA DIXITAL	Capturadores de imaxe numérica. Estrutura da imaxe numérica. Arquivos de imaxe. Representación da cor. Dispositivos de reprodución. Realización de copias en cor. Diferentes procesos.
ESTUDIO E ILUMINACIÓN	A luz. Luz natural e luz artificial. Temperatura de cor. Equipos de iluminación e ferramentas. Luz continua. Flash. Velocidade de sincronización e obturación. A luz principal, recheo e recorte. Esquemas de iluminación.
HISTORIA E ESTÉTICA DA FOTOGRAFÍA	Os diferentes usos da fotografía o longo da historia. A fotografía como medio de expresión artística. Correntes estéticas, movementos e principais autoras e autores.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Aprendizaxe baseado en proxectos	0	45	45
Seminario	5	0	5
Prácticas de laboratorio	40	0	40
Presentación	5	0	5
Lección maxistral	5	0	5
Cartafol/dossier	5	0	5
Traballo	0	45	45

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización autónoma de proxectos fotográficos a proposta do profesorado.
Seminario	O profesorado asiste a un grupo de estudantes para a resolución de problemas na aula ou no laboratorio.
Prácticas de laboratorio	Os estudantes traballan individualmente ou en grupo baixo a supervisión do profesorado, no viero da materialización dos seus proxectos.
Presentación	O estudante, de maneira individual ou en grupo, presenta o resultado dos seus proxectos, metodo ou metodoloxías empregadas e análise e conclusión, ante o profesorado e un grupo de estudantes.
Lección maxistral	Clase maxistral con posible soporte de medios multimedia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	O profesorado propón proxectos proporcionando referentes artísticos e orientando sobre o desenvolvemento conceptual e os recursos técnicos para a súa realización.
Prácticas de laboratorio	O profesorado asiste ao alumnado, individualmente ou en grupo, na materialización dos seus traballos.
Seminario	O profesorado orienta aos estudantes sobre a resolución de problemas técnicos e conceptuais.
Probas	Descrición
Traballo	O profesorado supervisa, individualmente e en grupo, a realización de traballos e proxectos.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Aprendizaxe baseado en proxectos	Desenvolver e manexar a cámara e os procesos e conceptos abordados. Desenvolver as imaxes fotográficas desde unha perspectiva técnica, estética e conceptual.	5	CE12 CE14
Prácticas de laboratorio	Adquirir destreza no uso de aparatos e procesos fotográficos. Utilizar os medios adecuados para solucionar propostas concretas.	25	CE2 CE6 CE14 CE31 CE32 CE42 CE43
Presentación	Adquirir destreza para presentar en publico os traballos realizados. Potenciar a capacidade de análise e de síntese. Desenvolver a capacidade de diálogo no debate dos traballos presentados.	5	CG1 CG2 CE42 CE43
Lección maxistral	Entender a fotografía ao longo da historia e coñecer o seus valores estéticos. Coñecer basicamente o funcionamento dos medios e o laboratorio fotográfico.	5	CE2 CE6 CE14 CE31 CE32 CE42 CE43
Cartafol/dossier	A disposición, inquietude e búsqueda de alternativas en todo momento coherentes cos proxectos na súa presentación e soporte físico.	5	CG1 CE36
Traballo	Desenvolvemento e destreza no manexo da cámara e dos procesos e conceptos abordados. Desenvolvemento de imaxes fotográficas desde a perspectiva técnica, estética e conceptual.	55	CE2 CE6 CE14 CE31 CE32 CE42 CE43

Outros comentarios sobre a Avaliación

Convocatoria ordinaria: Entréganse os exercicios e proxectos propostos no curso, podéndose realizar, a maiores, unha proba teórico-práctica sobre os contidos da materia.

Convocatorias extraordinarias: Realizarase unha proba teórico-práctica sobre os contidos da materia e/ou entrega de exercicios pendentes.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BAQUÉ, Dominique, **La fotografía plástica: un arte paradójico**, Gustavo Gili, 2003

BENJAMIN, Walter, **Sobre la fotografía**, Pre-Textos, 2004

FONTCUBERTA, Joan, **Estética fotográfica : una selección de textos**, Gustavo Gili, 2003

NEWHALL, Beaumont, **Historia de la fotografía**, Gustavo Gili, 1983

SONTAG, Susan, **Sobre la fotografía**, Edhasa, 1981

Bibliografía Complementaria

ANTONINI, Marco et al, **Fotografía experimental: Manual de técnicas y procesos alternativos**, Blume, 2015

BRAU, Gabriel, **Fotografía digital en blanco y negro**, J de J, 2018

FREEMAN, Michael, **Guía completa de fotografía digital**, Blume, 2012

FREEMAN, Michael, **Guía completa de luz e iluminación digital**, Blume, 2013

HUNTER, Fil; BIVER, Steven; FUQUA, Paul, **La luz. Ciencia y magia**, Anaya, 2015

MELLADO, José María, **Fotografía digital de alta calidad**, Artual, 2010

MELLADO, José María, **Lightroom Revolution: Fotografía de Alta Calidad**, Anaya, 2018

oscarenfotos.com,

xatakafoto.com,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Proxectos fotográficos/P01G010V01907

Outros comentarios

Tutorías:

Carlos Tejo: martes de 09:00 a 14:00 y miércoles 10:00 a 11:00. Despacho área de pintura 2º piso. email: carlos.tejo@uvigo.es

Mar Caldas: 1º cuatrimestre: miércoles de 15.30 a 17.00h y de 20.15 a 21.30h; jueves de 14.45 a 17.45h. / 2º cuatrimestre. jueves: de 9.30 a 10.00, de 13.30 a 14.30. Viernes: de 13.30 a 14.30, y de 18.00 a 21.30 despacho área de pintura 2º piso. email: marcaldas@uvigo.es

Andrés Pinal: viernes de 17.00-21.00. andrespinal@hotmail.com

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola *COVID- 19, a Universidade establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dunha maneira máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes *DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense todas as metodoloxías

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non se modifican metodoloxías

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías)

Aulas virtuais e correo electrónico.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

No caso de docencia *semipresencial ou non presencial elimínase o tema LABORATORIO EN BRANCO E NEGRO e incídese nos temas dedicados á fotografía e o revelado dixital.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

engádense os seguintes recursos electrónicos

-*dzoom.*org

-*processingraw.*com

-*Lectures *on Dixital *Photography *<https://sites.google.com/site/marclevoylectures/>

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

No caso de docencia *semipresencial ou non presencial substitúense as probas que precisan da utilización do laboratorio en branco e negro e do estudio por probas relativas á fotografía dixital consistentes na entrega de exercicios e proxectos a través da plataforma da Universidade.

Substitúese a Proba teórico-práctica sobre os contidos da materia prevista para as convocatorias de xuño e xullo pola entrega de exercicios e proxectos suspensos ou non entregados durante o curso.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Expresión gráfica: Sistemas de representación				
Materia	Expresión gráfica: Sistemas de representación			
Código	P01G010V01301			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descriptores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Debuxo			
Coordinador/a	Seoane Suárez, Ana			
Profesorado	Covelo Pérez, Marcos Alberto Seoane Suárez, Ana			
Correo-e	anaseoane@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia pretende un enfoque práctico dos sistemas de representación e a súa aplicación tanto en desenvolvemento de proxectos (planos, cotas etc) como na súa aplicación máis pictórica (bocetaxe, debuxo, ecaixe, etc) entendendo o debuxo técnico tanto como un medio de comunicación como una ferramenta máis do mundo da arte. Pretende introducir o alumno/a nos conceptos básicos de: sistemas de representación, escala, métodos e procesos creativos, observación, memoria e interpretación, establecendo a correspondencia coa representación espacial na obra artística.			

Competencias

Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE13	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese. Analizar, interpretar e sintetizar as fontes
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
CE26	Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
CE36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
CE38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias	
o alumno sera capaz de desenvolver as distintas tecnicas de representación gráfica	CE6	CE9
	CE13	CE38
O alumno desenvolverá os coñecementos básicos dos métodos de representación utilizados en arte.	CE9	CE14
o alumno conecera os principios básicos de perspectiva.	CE9	CE14
o alumno tendrá os coñecementos básicos da representación a escala.	CE9	CE14
o alumno adquirirá a capacidade básica para comprender procesos de representación.	CE6	CE26
o alumno ten que conseguir a capacidade para a visión espacial.	CE6	CE25
O alumno conseguirá a capacidade para a visualización e interpretación de representacións espaciais.	CG1	CE14
	CG2	

O alumno desenvolverá as habilidades básicas de representación.		CE36 CE42
O alumno ten que conseguir as habilidades para aplicar sistemas de representación en procesos creativos.	CG1	CE42
O alumno terá a habilidade para manexar procesos de representación a escala.		CE36 CE42
o alumno desenvolverá a habilidade para a interpretación de representacións espaciais		CE42

Contidos

Tema		
TEMA 1. Percepción. Observación	-Métodos de representación no mundo da arte	
TEMA 2 . Os sistemas de representación. Bases e fundamentos	- Diédrico. - Axonométrico. - Cónico.	
TEMA 3. O sistema diédrico.	- Operatividad básica. - Operatividad avanzada.	
TEMA 4 . Sistemas de perspectiva.	- Sistema axonométrico. Tipos. - Sistema cónico. Tipos.	
TEMA 5. O proxecto. O debuxo como fórmula comunicativa.	- Metodoloxía. - Normativa.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	2	0	2
Lección maxistral	22	22	44
Resolución de problemas	0	28	28
Traballo tutelado	10	10	20
Saídas de estudo	0	6	6
Estudo previo	0	13	13
Resolución de problemas de forma autónoma	0	37	37

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Toma de contacto cos estudantes e presentación da materia, enumerando os obxectivos que se perseguen, especificando os contidos, explicando a metodoloxía que se empregará e aclarando os criterios e formas de avaliación.
Lección maxistral	Explicación dos contidos da materia de forma teórica, con apoio de información gráfica para a súa correcta comprensión.
Resolución de problemas	Desenvolvementos de exercicios que axuden a asentir os coñecementos adquiridos nas clases teóricas, con apoio da bibliografía especificada.
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios prácticos a partir dos coñecementos teóricos da materia obxecto de estudo, baixo a supervisión da profesora, con atención individualizada e posta en común global.
Saídas de estudo	Actividade na que o estudante aplicará os seus coñecementos na realización de prácticas no exterior e visitas a exposicións.
Estudo previo	Preparación de exercicios e prácticas coa lectura de bibliografía e co estudo de documentación gráfica de referencia.
Resolución de problemas de forma autónoma	Desenvolvemento de exercicios prácticos de forma autónoma partindo das directrices dadas polo profesor e supervisión destes exercicios a súa entrega.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	-Exposición, seguimento, *correccións dos exercicios suscitados
Traballo tutelado	Terase en consideración o ritmo e *metodoloxías empregados na *realización dos exercicios

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Traballo tutelado	Resolución de exercicios vinculados directamente aos contidos teóricos da materia. Probas prácticas específicas que se desenvolveron na aula e que engloban os coñecementos adquiridos tanto nas leccións maxistras como nos exercicios e no dominio da representación gráfica a eles vinculado.	70	CG2	CE6 CE9 CE13 CE14 CE25 CE26 CE36 CE38 CE42
Resolución de problemas de forma autónoma	Realización de exercicios fora da aula que reflicten, de acordo cos contidos da materia, os coñecementos adquiridos na representación espacial sobre un soporte bidimensional.	30	CG1	CE6 CE9 CE13 CE14 CE25 CE26 CE36 CE38 CE42

Outros comentarios sobre a Avaliación

A proba ordinaria de avaliación e a proba extraordinaria realizaranse dentro do calendario académico do curso.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

BERGER, John, **Sobre el dibujo**, Gustavo Gili, 2011

BERGER, John, **Modos de ver**, Gustavo Gili, 2007

KANDINSKY, V.V., **Punto y línea sobre el plano**, Barral Editores, 1971

CHING, Francis D. K., **Manual de Dibujo Arquitectónico**, Gustavo Gili, 2005

CHING, Francis D. K., **Dibujo y proyecto**, Gustavo Gili, 2011

FLORENSKY, Pável, **La perspectiva invertida**, Ediciones Siruela S.A., 2005

GÓMEZ MOLINA, J.J.(Coord.), **Máquinas y herramientas de dibujo**, Ediciones Cátedra, 2002

DONDIS, D.A., **La sintaxis de la imagen**, Gustavo Gili, 1976

PANOFKY, Erwin, **La perspectiva como forma simbólica**, Tusquets Editor, 1973

NAVARRO DE ZUVILLAGA, Javier, **Imágenes de la perspectiva**, Editorial Siruela, 1996

NAVARRO DE ZUVILLAGA, Javier, **Forma y representación**, Editorial Akal, 2008

GOMBRICH, Ernst H., **La imagen y el ojo**, Alianza Editorial, S.A., 1991

EDWARDS, Betty, **Aprender a dibujar con el lado derecho del cerebro**, Ediciones Urano, S.A., 1994

FRANCO TABOADA, José Antonio, **Geometría Descriptiva para la representación arquitectónica**, Andavira Editorial, 2011

IZQUIERDO ASENSI, Fernando, **Geometría descriptiva**, Paraninfo,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

-Actividades introductorias

-Lección maxistral

-Presentacións

-Traballos tutelados

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Campus remoto e correo electrónico

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non cambian os contidos, pero si o espazo e a forma de impartilos: no caso de decretarse un peche de centros por mor da emerxencia sanitaria, o traballo do taller tería que trasladarse de xeito excepcional ás condicións impostas polo espazo doméstico. O desenvolvemento dos proxectos sería readaptado aos recursos técnicos e materiais dispoñibles para cada persoa. O alumnado traballaría documentando fotograficamente cada paso do proceso de creación e as obras resultantes. As profesoras farían un seguimento individualizado deste percorrido a través de titorías e presentacións individuais ou grupais no campus remoto ou por correo-e.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Toda a bibliografía incluída na guía docente está enfocada a auto-aprendizaxe nas horas de traballo autónomo.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Matéñense as mesmas probas de avaliación e as mesmas porcentaxes:

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Psicoloxía: Psicoloxía da arte				
Materia	Psicoloxía: Psicoloxía da arte			
Código	P01G010V01302			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter FB	Curso 2	Cuadrimestre 1c
Lingua impartición	#EnglishFriendly Castelán Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Pérez Fabello, María José			
Profesorado	Pérez Fabello, María José			
Correo-e	fabello@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia proporciona aos alumnos un marco teórico-práctico no estudo da percepción, a memoria e o proceso creativo que lles sirva de instrumento para reflexionar no mundo artístico.			

Competencias	
Código	
CG6	Capacidade de traballar en equipo.
CE4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
CE22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
CE23	Capacidade de comunicación. Aprender a traducir as ideas artísticas para poder transmitilas
CE25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
CE26	Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
CE27	Capacidade de traballar de maneira autónoma. Desenvolver a capacidade de suscitar, desenvolver e concluír o traballo artístico persoal
CE28	Capacidade de traballar en equipo. Capacidade de organizar, desenvolver e resolver o traballo mediante a aplicación de estratexias de interacción
CE29	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación
CE30	Capacidade de perseveranza. Desenvolver a constancia necesaria para resolver as dificultades inherentes á creación artística
CE33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
CE34	Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adecuadamente o traballo artístico
CE37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumnado adquirirá coñecementos básicos dos procesos de percepción e memoria mediante a realización das distintas actividades que se propoñen ao longo do cuadrimestre e as sesións maxistrais.	CE22 CE25 CE27 CE30
O alumnado adquirirá coñecementos básicos achega do proceso creativo, a imaxinaría mental e os mapas cognitivos mediante a realización das distintas actividades que se propoñen ao longo do cuadrimestre e as sesións maxistrais..	CE27 CE30 CE33
O alumnado será capaz de relacionar os procesos de percepción e memoria no proceso artístico a través de propostas de traballos de artista e exercicios de aula.	CE26 CE27
Os alumnos/*as serán capaces de relacionar o proceso creativo, a imaxinaría mental e os mapas cognitivos na creación artística a través de propostas de traballos de artista e exercicios de aula.	CE26 CE27
O alumnado será capaz de contemplar distintas posibilidades na resolución dun problema en reflexións na realización de exercicios tanto para contido teórico como prácticas de experimentación.	CE26 CE29 CE37
Os alumnos/*as serán capaces de comprender e valorar distintos discursos nas sesións maxistrais e a través de presentación de traballos e exercicios de aula.	CE29 CE34

O alumnado coñecerá distintos modos para percibir e interpretar acontecementos a través de lecturas.		CE22 CE34 CE37
O alumnado coñecerá distintos criterios de avaliación e aplicaraos a procesos de percepción e memoria mediante a realización de distintas practicas de aula.		CE22 CE33 CE34
Os alumnos/*as coñecerán probas para a creación de imaxes mentais mediante a resolución de distintos tests de imaxe.		CE22 CE33
O alumnado desenvolverá a habilidade para dialogar e chegar a acordos en traballos en grupo mediante a preparación e defensa dunha práctica de laboratorio.	CG6	CE23 CE28
O alumnado será capaz de defender publicamente un traballo previamente elaborado de forma clara, con linguaxe e actitude correcta.		CE23 CE29
O alumnado será capaz de realizar un traballo escrito que implique un xuízo reflexivo, respectando os modos e formas academicamente establecidos		CE4 CE27 CE29

Contidos

Tema		
TEMA *I. Introducción	Intereses en Psicoloxía. 1. Obxecto de estudo. 2. Distintas visións. 3. Distintos métodos.	
TEMA *II. O mundo da percepción	1. O ollo e a cámara fotográfica. 2. A percepción como *constructo mental. 3. A ciencia da percepción. 4. Principais teorías sobre a percepción.	
TEMA *III. Constancia *perceptual	1. Constancia da cor. 2. Constancia da luminosidade. 3. Constancia da forma. 4. Constancia do tamaño.	
TEMA *IV. Percepción de obxectos	1. Organización *perceptual. A *Gestalt. 2. Procesamiento neuronal. 3. Procesamiento *perceptual. 4. Coñecemento, experiencia e procesamiento.	
TEMA *V. Percepción do espazo	1. Claves *oculomotrices. 2. Claves pictóricas. 3. Claves producidas polo movemento. 4. Disparidade *binocular e *estereopsia. 5. Desenvolvemento da visión *binocular.	
TEMA *VI. Ilusións *perceptuales	1. Tipos de ilusións. 2. Ilusión horizontal-vertical. 3. Ilusión da lúa. 4. Ilusión de *Muller-*Lyer. 5. Ilusión de *Ponzo. 6. Figuras ambiguas e imposibles.	
TEMA *VII. Memoria. O enfoque do procesamiento de información.	1. Rexistro sensorial. 2. Memoria a curto prazo. 3. Memoria a longo prazo. 4. Niveis de procesamiento: alternativa ao modelo de almacéns.	
TEMA *VIII. Memoria. O esquecemento.	1. Teorías. 2. Trastornos da memoria. 3. Incremento de memoria.	
TEMA *IX. Solución de problemas e pensamento creativo.	1. Unidades básicas do pensamento. 2. Imaxinaría mental. 3. Probas de creatividade. 4. Etapas do pensamento creativo. 5. A personalidade creativa.	
TEMA *X. Representación mental do espazo.	1. Mapas cognitivos. 2. Coñecemento ambiental. 3. Noción de mapa cognitivo. 4. Investigacións empíricas.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	45	75
Prácticas de laboratorio	8	34	42
Traballo tutelado	1	0	1

Traballo tutelado	12	0	12
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	1	8	9
Presentación	3	0	3
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Cartafol/dossier	0	7	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	É unha exposición dos contidos básicos de cada tema. Foméntase a participación do alumnado mediante a presentación de cuestións e exercicios para resolver durante as exposicións. A exposición de contidos está apoiada por presentacións *PowerPoint que se subirán á Plataforma virtual Tema.
Prácticas de laboratorio	As prácticas de laboratorio expónse para que os alumnos/*as teñan un contacto directo coa experimentación de onde xorden os contidos desenvolvidos nas sesións maxistrais. Nestas prácticas hai que sinalar dous tipos de implicación por parte dos alumnos/*as: colaboración en prácticas e asistencia a prácticas. A colaboración nas prácticas implica que o/o alumno/a convértese en *experimentador/a e responsabilízase de desenvolver o experimento na clase. A asistencia a prácticas implica que o/o alumno/a convértese en suxeito experimental e participa nun grupo de control ou experimental. Expónse un total de 13 experimentos clásicos relacionado cos contidos do temario (percepción, memoria e creatividade). Cada experimento está deseñado para ser levado a cabo por un grupo máximo de dous alumnos que se encargarán de desenvolverlo na clase práctica (baixo a supervisión da profesora). O resto dos alumnos participan no experimento como suxeitos experimentais formando parte dun grupo de control ou experimental. Para a colaboración en experimentos creáranse grupos de, como máximo, dous alumnos/*as, e tantos grupos como experimentos propónse para cada un dos cinco grupos de prácticas. A elección da colaboración en prácticas realízase na Plataforma Virtual, onde se atopará un resumo de cada experimento, así como o deseño e o material necesarios para levarlos a cabo. Non se poderá colaborar en máis dun experimento.
Traballo tutelado	TRABALLOS TUTELADOS. 1. TRABALLOS DE ARTISTAS: elixirase un artista cuxa obra, proceso creativo ou experiencia estea relacionado coa temática proposta na materia. Trátase de reflexionar sobre a obra do/a artista a través do proceso psicolóxico. O traballo consta dunha pequena introdución na que se fala do proceso psicolóxico, unha *contextualización na que se inclúe o momento histórico e a propia vida do/a artista, para finalizar coa análise da obra e a súa proxección na temática que se analiza. ÍNDICE: introdución, contexto, análise do traballo do artista, bibliografía. A extensión mínima do traballo *mecanografiado é de 15 folios a dobre espazo co tipo de letra *Arial 12. Debe incluír bibliografía e estar *paginado. O traballo será individual. 2. XOGO PARA ENSINAR ARTE: crear un xogo (de cartas, un xogo tradicional como parchís, *oca, etc.) para ensinar arte. O obxectivo é reflexionar sobre as etapas evolutivas na infancia-adolescencia e telas en conta para deseñar o xogo dirixido a achegar ao neno/á o mundo da arte. Pódense incluír os elementos que se consideren adecuados, pero deberán xustificarse: o uso da cor, determinadas formas, elementos de motivación (como eles mesmos ou persoas vinculadas dentro da obra), etc. É necesario xerar as normas do xogo (pódense ter en conta normas que xa existen). Á parte do xogo e das normas, entregárase un informe no que se xustifiquen as distintas características do xogo en función da etapa evolutiva a quen vai dirixido. ÍNDICE: etapa evolutiva, características do xogo, xustificación e bibliografía. O mínimo son 10 folios a dobre espazo e o tipo de letra, *Arial 12. 3. IMAXES GUIADAS: elixir unha obra dun/a artista e quitar do cadro un personaxe (un punto, unha liña, un personaxe) que nos servirá de guía para coñecer ao/á artista e a súa obra. Todo ten que estar documentado e argumentado. Coñecer a etapa evolutiva para ver que é o que pode interesar máis aos nenos desa idade (motivación) e ter en conta o desenvolvemento cognitivo para adecuar o contido á idade. O traballo deberá conter un informe cos seguintes pasos: ÍNDICE: introdución (información sobre a etapa evolutiva a quen vai dirixido e por que), presentar ao/á guía, facer unha viaxe para coñecer ao/á artista, coñecer a súa cidade e o seu momento histórico. Ex.: imos visitar ao/á artista á súa casa, imos ver o seu taller e ensínanos os seus traballos (un ou dous, os máis representativos). O informe terá unha extensión mínima de 15 folios a dobre espazo co tipo de letra *Arial 12. Todos os traballos deben incluír unha portada co título do traballo, o nome e apelidos do/do autor/a, ano académico e materia. Ademais, deben incluír bibliografía e estar *paginados. A presentación de traballos farase en *PowerPoint, previa revisión da profesora. O tempo máximo de exposición son 20 minutos. Na Plataforma Virtual da Universidade, no apartado PRÁCTICAS, atopárase a información sobre as distintas alternativas, coa posibilidade de introducir a elección correspondente.
Traballo tutelado	Realización de actividades en grupo na clase relacionadas cos contidos da materia.

Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Unha parte importante neste apartado é a proposta por parte dos alumnos de preguntas tipo test relacionadas cos distintos temas da materia. As preguntas terán 4 alternativas de resposta, das cales só unha será correcta. Débese incluír *feedback nas alternativas de resposta. As preguntas formuladas que teñan o visto e prace da profesora poden formar parte de próbaa tipo test para avaliar os contidos das clases maxistras. Propóranse outras actividades para traballar os distintos contidos da materia: cuestionarios, exercicios de *autoevaluación, estudos de caso, análise de obras, participación en foros e utilización do *WIKI. Estes exercicios desenvolveranse na Plataforma Virtual TEMA, con datas de entrega e con *feedback por parte da profesora.
Presentación	As presentacións e exposicións, tanto de traballos tutelados como de lecturas, realizarase mediante *PowerPoint, previa revisión da profesora. O tempo de exposición máximo oscilará entre 15 e 20 minutos (incluíndo o tempo de resposta a posibles preguntas por parte dos compañeiros).

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	As prácticas de laboratorio expóñense para que os alumnos/*as teñan un contacto directo coa experimentación de onde xorden os contidos desenvolvidos nas sesións maxistras. Nestas prácticas hai que sinalar dous tipos de implicación por parte dos alumnos/*as: colaboración en prácticas e asistencia a prácticas. A colaboración nas prácticas implica que o/o alumno/a convértese en *experimentador/a e responsabilízase de desenvolver o experimento na clase. A asistencia a prácticas implica que o/o alumno/a convértese en suxeito experimental e participa nun grupo de control ou experimental. Expóñense un total de 13 experimentos clásicos relacionado cos contidos do temario (percepción, memoria e creatividade). Cada experimento está deseñado para ser levado a cabo por un grupo máximo de dous alumnos que se encargarán de desenvolverlo na clase práctica (baixo a supervisión da profesora). O resto dos alumnos participan no experimento como suxeitos experimentais formando parte dun grupo de control ou experimental. Para a colaboración en experimentos creáranse grupos de, como máximo, dous alumnos/*as, e tantos grupos como experimentos propóñense para cada un dos cinco grupos de prácticas. A elección da colaboración en prácticas realizarase na Plataforma Virtual, onde se atopará un resumo de cada experimento, así como o deseño e o material necesarios para levalos a cabo. Non se poderá colaborar en máis dun experimento.
Traballo tutelado	TRABALLOS TUTELADOS. 1. TRABALLOS DE ARTISTAS: elixirase un artista cuxa obra, proceso creativo ou experiencia estea relacionado coa temática proposta na materia. Trátase de reflexionar sobre a obra do/a artista a través do proceso psicolóxico. O traballo consta dunha pequena introdución na que se fala do proceso psicolóxico, unha *contextualización na que se inclúe o momento histórico e a propia vida do/a artista, para finalizar coa análise da obra e a súa proxección na temática que se analiza. ÍNDICE: introdución, contexto, análise do traballo do artista, bibliografía. A extensión mínima do traballo *mecanografiado é de 15 folios a dobre espazo co tipo de letra *Arial 12. Debe incluír bibliografía e estar *paginado. O traballo será individual. 2. XOGO PARA ENSINAR ARTE: crear un xogo (de cartas, un xogo tradicional como parchís, *oca, etc.) para ensinar arte. O obxectivo é reflexionar sobre as etapas evolutivas na infancia-adolescencia e telas en conta para deseñar o xogo dirixido a achegar ao neno/a o mundo da arte. Pódense incluír os elementos que se consideren adecuados, pero deberán xustificarse: o uso da cor, determinadas formas, elementos de motivación (como eles mesmos ou persoas vinculadas dentro da obra[]), etc. É necesario xerar as normas do xogo (pódense ter en conta normas que xa existen). Á parte do xogo e das normas, entregárase un informe no que se xustifiquen as distintas características do xogo en función da etapa evolutiva a quen vai dirixido. ÍNDICE: etapa evolutiva, características do xogo, xustificación e bibliografía. O mínimo son 10 folios a dobre espazo e o tipo de letra, *Arial 12. 3. IMAXES GUIADAS: elixir unha obra dun/a artista e quitar do cadro un personaxe (un punto, unha liña, un personaxe[]) que nos servirá de guía para coñecer ao/a artista e a súa obra. Todo ten que estar documentado e argumentado. Coñecer a etapa evolutiva para ver que é o que pode interesar máis aos nenos desa idade (motivación) e ter en conta o desenvolvemento cognitivo para adecuar o contido á idade. O traballo deberá conter un informe cos seguintes pasos: ÍNDICE: introdución (información sobre a etapa evolutiva a quen vai dirixido e por que), presentar ao/a guía, facer unha viaxe para coñecer ao/a artista, coñecer a súa cidade e o seu momento histórico. Ex.: imos visitar ao/a artista á súa casa, imos ver o seu taller e ensínanos os seus traballos (un ou dous, os máis representativos). O informe terá unha extensión mínima de 15 folios a dobre espazo co tipo de letra *Arial 12. Todos os traballos deben incluír unha portada co título do traballo, o nome e apelidos do/a autor/a, ano académico e materia. Ademais, deben incluír bibliografía e estar *paginados. A presentación de traballos farase en *PowerPoint, previa revisión da profesora. O tempo máximo de exposición son 20 minutos. Na Plataforma Virtual da Universidade (*FAITIC), no apartado PRÁCTICAS, atopárase a información sobre as distintas alternativas, coa posibilidade de introducir a elección correspondente.
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Unha parte importante neste apartado é a proposta por parte dos alumnos de preguntas tipo test relacionadas cos distintos temas da materia. As preguntas terán 4 alternativas de resposta, das cales só unha será correcta. Débese incluír *feedback nas alternativas de resposta. As preguntas formuladas que teñan o visto e prace da profesora poden formar parte de próbaa tipo test para avaliar os contidos das clases maxistras. Propóranse outras actividades para traballar os distintos contidos da materia: cuestionarios, exercicios de *autoevaluación, estudos de caso, análise de obras, participación en foros e utilización do *WIKI. Estes exercicios desenvolveranse na Plataforma Virtual TEMA, con datas de entrega e con *feedback por parte da profesora.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas	
Prácticas de laboratorio	Avaliación formativa continua Avaliación *sumativa: valórase a asistencia, a preparación-documentación, a claridade, a organización de contidos, o traballo en grupo e a actitude. RESULTADOS DE APRENDIZAXE 1-O alumnado será capaz de contemplar distintas posibilidades na resolución dun problema. 2-Os alumnos/*as serán capaces de comprender e valorar distintos discursos. 3- O alumnado coñecerá distintos criterios de avaliación e aplicaraos a procesos de percepción e memoria. 4- Os alumnos/*as coñecerán probas para a creación de imaxes mentais. 5- O alumnado desenvolvesen a habilidade para dialogar e chegar a acordos en traballos en grupo.	15	CG6	CE22 CE23 CE26 CE28 CE29 CE33 CE34
Traballo tutelado	Avaliación formativa continua Valórase a adecuación ás normas *preestablecidas pola profesora e a actitude. RESULTADOS DE APRENDIZAXE 1- O alumnado será capaz de relacionar os procesos de percepción e memoria no proceso artístico. 2- Os alumnos/*as serán capaces de relacionar o proceso creativo, a imaxinaría mental e os mapas cognitivos na creación artística. 3- Os alumnos/*as serán capaces de comprender e valorar distintos discursos.	5		CE26 CE27 CE29 CE34
Traballo tutelado	Avaliación formativa continua Avaliación *sumativa: valórase a colaboración e a implicación nas actividades. RESULTADOS DE APRENDIZAXE 1- O alumnado adquirirá coñecementos básicos dos procesos de percepción e memoria. 2- O alumnado adquirirá coñecementos básicos achega do proceso creativo, a imaxinaría mental e os mapas cognitivos. 3- O alumnado será capaz de relacionar os procesos de percepción e memoria no proceso artístico. 4- Os alumnos/*as serán capaces de relacionar o proceso creativo, a imaxinaría mental e os mapas cognitivos na creación artística. 5- O alumnado será capaz de contemplar distintas posibilidades na resolución dun problema. 6- Os alumnos/*as coñecerán probas para a creación de imaxes mentais.	5		CE22 CE25 CE26 CE27 CE29 CE30 CE33 CE37
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Avaliación formativa e continua. Avaliación *sumativa: valórase a utilización de distintas ferramentas, a implicación, as argumentacións e reflexións, e a actitude. RESULTADOS DE APRENDIZAXE 1- O alumnado adquirirá coñecementos básicos dos procesos de percepción e memoria. 2- O alumnado adquirirá coñecementos básicos achega do proceso creativo, a imaxinaría mental e os mapas cognitivos.	5		CE22 CE25 CE27 CE30 CE33
Presentación	Avaliación formativa e continua Avaliación *sumativa: valórase a claridade e a sinxeleza na exposición, a compostura e a actitude na exposición. RESULTADOS DE APRENDIZAXE 1- O alumnado será capaz de defender publicamente un traballo previamente elaborado de forma clara, con linguaxe e actitude correcta.	5		CE23 CE29

Exame de preguntas obxectivas	Avaliación **sumativa e final: consistirá nunha proba obxectiva sobre os contidos que conforman a materia. A proba constará de 30 preguntas con catro alternativas, das que só unha é correcta. Esta avaliación **farase no período de avaliación o final do *cuadrimestre, en horario de teoría. RESULTADOS DE APRENDIZAXE 1- O alumnado adquirirá coñecementos básicos dos procesos de percepción e memoria. 2- O alumnado adquirirá coñecementos básicos achega do proceso creativo, a imaxinaría mental e os mapas cognitivos. 3- O alumnado será capaz de relacionar os procesos de percepción e memoria no proceso artístico. 4- Os alumnos/*as serán capaces de relacionar o proceso creativo, a imaxinaría mental e os mapas cognitivos na creación artística. 5- O alumnado será capaz de contemplar distintas posibilidades na resolución dun problema. 6Os alumnos/*as serán capaces de comprender e valorar distintos discursos.	60	CE22 CE25 CE26 CE27 CE29 CE30 CE33 CE34 CE37
Cartafol/dossier	Avaliación final do traballo tutelado: valórase a adecuación ás normas establecidas, a preparación, a claridade, os medios utilizados e o nivel de *profundización. RESULTADOS DE APRENDIZAXE 1- O alumnado é capaz de realizar un traballo escrito que implique un xuízo reflexivo, respectando os modos e formas academicamente establecidos.	5	CE4 CE27 CE29

Outros comentarios sobre a Avaliación

Farase unha proba tipo test ao final do cuadrimestre.

Na convocatoria de xullo só se poderá optar á proba de preguntas obxectivas, aínda que se terá en conta a puntuación alcanzada en distintas actividades durante o cuadrimestre. Datos de avaliacións extraordinarias publícanse na páxina web da facultade.http://belasartes.uvigo.es/*bbaa/*index.*php?ide=31

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CAMPOS, A., **Manual de prácticas de psicología básica**, 1988,

COON, D., **Psicología**, 1999,

GOLDSTEIN, E.B., **Sensación y percepción**, 1999,

LAHEY, B.B., **Introducción a la psicología**, 1999,

MYER, D. G., **Psicología**, 1999,

ROCK, I., **La percepción**, 1985,

SCHIFFMAN, H. R., **La percepción sensorial**, 1981,

VEGA DE M., **Introducción a la psicología cognitiva**, 1984,

COON, D., MITTERER, J. O., **Introduction to Psychology**, 2007,

GOLDSTEIN, E. B., **Sensation and perception**, 2010,

LAHEY, B. B., **Psychology: an introduction**, 2012,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Plan de Continxencias

Descrición

No caso de novos confinamentos que fagan imposible a docencia presencial, nesta materia manteranse os contidos teóricos e prácticos.

Para o desenvolvemento dos contidos teóricos utilizarase a plataforma *Moodle e o Campus Remoto. Do mesmo xeito

procederáse nas clases prácticas, as cales están deseñadas para desenvolverse en pequenos grupos en *Moodle e coa asistencia do Campus Remoto.

Os distintos tipos de avaliacións desenvólense de maneira similar á situación da docencia presencial, utilizando as plataformas *Moodle, especialmente para exames tipo test e *autoevaluaciones.

As sesións de *tutorías, tanto individuais como de grupos pequenos, realizaranse por medios *telemáticos a través do campus remoto ou mediante correo electrónico (fabello@uvigo.es).

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Arte, linguaxe e representación				
Materia	Arte, linguaxe e representación			
Código	P01G010V01303			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Pintura			
Coordinador/a	Núñez Jiménez, Marina			
Profesorado	Blanco Salgueiro, Loreto Núñez Jiménez, Marina			
Correo-e	netmarina@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	Materia interdisciplinar que aborda un achegamento **semiótico á cultura visual e á práctica da arte. Trátase de comprender como funcionan os signos e cales son as estratexias concretas de significación das imaxes que nos rodean. Así aprenderemos a lelas con competencia e a empregar, ao producirmos as obras, as tácticas que máis se adecúen aos nosos propósitos **comunicativos.			

Competencias	
Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CE4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumnado será capaz de comprender as funcións representativa, expresiva e poética dunha obra artística	CE6 CE9
O alumnado coñecerá a sintaxe e figuras retóricas empregadas por unha obra artística	CE6
O alumnado coñecerá os códigos de representación implicados nunha obra artística	CE6
O alumnado será capaz de ler e analizar imaxes	CG2 CE25
O alumnado será capaz de entender a relación das imaxes, e concretamente das obras artísticas, co seu contexto social	CG1 CE4
O alumnado será capaz de crear obras artísticas incidindo é as súas funcións representativa, expresiva e poética	CE25 CE31 CE36 CE42
O alumnado será capaz de empregar nas súas obras artísticas os procedementos e códigos de representación máis adecuados para os seus propósitos *comunicativos	CE25 CE31 CE36 CE42

Contidos	
Tema	

Introdución á *semiótica.	De *Saussure definiu a *semiótica como unha ciencia que estuda a vida dos signos no seo da vida social. A énfase na relación do signo co seu contexto social será fundamental nesta aproximación. O signo #erixir en lugar de algo por consenso e uso común, non por necesidade. Entender a arbitrariedade dos signos é o punto de partida para entender que a representación nunca é natural, nin obxectiva, nin inocente: independentemente das súas pretensións, sempre está impregnada de ideoloxía.
As funcións da linguaxe. Factores da comunicación na obra de arte.	A clasificación de *Roman *Jakobson das funcións da linguaxe (funcións *referencial, apelativa, expresiva, *fática, poética e *metalingüística) é o punto de partida para estimular a facultade crítica ao ler. A nosa posición como lectores está condicionada por asuncións *tácitas das que non somos conscientes. O coñecemento de como funciona a linguaxe fai que os procesos de significación non se vexan como a simple transmisión de significados xa constituídos, senón que se entendan como o lugar no que se constrúe a realidade.
Códigos de representación. Sintaxe da imaxe.	A cuestión de como se significa non é simplemente formal, pero o formal é fundamental para significar. É o substrato fundamental sobre o que se asintan os significados. Por iso hai que comprender que cada código de representación está baseado en certas eleccións formais e que cada elección formal asóciase, no marco relativamente estable da cultura do/a artista, a significados concretos; é dicir, o que a obra nos conta non está só determinado polas eleccións *iconográficas ou narrativas, se as houber, senón que, na técnica empregada, na lonxitude do trazo, no tamaño dun motivo en relación ao tamaño total da imaxe, no soporte elixido, no emprego dunha ou doutra perspectiva, en que se enfoca ou *desenfoca[] están implícitas moitas das súas afirmacións.
Relacións entre realidade, percepción e representación.	A percepción non é un proceso estritamente *fisiolóxico, de rexistro directo, senón unha construción mental baseada nas sensacións, unha *codificación do mundo en signos *icónicos que poidan representalo dentro da nosa mente. Esa *codificación ten implícita unha perspectiva concreta que parte dos esquemas aprendidos, é dicir, o mundo non se experimenta sen mediación. Só é *inteligible no discurso -que é unha estrutura social historicamente concreta de institucións, categorías e crenzas. Se non hai unha percepción non mediada, menos aínda haberá unha representación natural, xa que estamos a falar dunha *codificación de segundo grao. A pesar de todas as concepcións románticas da arte como expresión persoal, directa e libre, a creación artística implica unha linguaxe baseada nunhas convencións herdadas a través da educación nos parámetros dunha sociedade. E non se trata só de en que medida é posible que unha representación #reflectir o que entendemos por realidade, senón que hai que entender tamén que ese concepto chamado realidade fórxase, en parte, a través das representacións. As representacións non son tan só un reflexo pasivo de significados e valores, senón unhas construtoras activas deses significados e valores. A través delas *aprehendemos o mundo e, por tanto elas, en gran medida, constrúen a nosa idea do mundo.
Relacións **transtextuais.	Todo texto relaciónase, na súa escritura e na súa lectura, co conxunto de textos que o precederon ou que o rodean, de maneira que podemos falar da existencia dun marco *transtextual. Como di *Barthes, o texto está enteiramente *entretexido de citas, referencias e ecos. Toda obra é un *palimpsesto, un texto que se *superpone a outro, ao que cobre case por completo. Seguindo a clasificación de *Gerard *Genette, estudaremos cinco relacións *transtextuais: *paratextualidade, *metatextualidade, *architextualidade, *intertextualidade e *hipertextualidade. As dúas últimas son as empregadas nas prácticas *apropiacionistas, tan características dunha época na que os signos crecen uns sobre os outros e o xogo de imaxes ten cada vez menos que ver cunha (hipotética) realidade exterior.
Construción e **deconstrución de imaxes.	Na era dos simulacros, as representacións convértense no noso medio natural. Segundo a metáfora de *Baudrillard, o mapa da *hiperrealidade substitúe ao territorio do real. Se aceptamos que as representacións son determinantes á hora de construír o noso concepto do que é a realidade, entenderemos que a súa poder é enorme. A práctica *deconstrutora pretende pór en crise a idea da representación como un feito natural, analizando e desmontando os códigos ideolóxicos infiltrados nalgunhas representacións dominantes.

Modos de interpretación da obra de arte.

O método histórico-crítico, o *formalista, o *iconológico, o sociolóxico, o *estruturalista, as aproximacións *psiconalíticas. Ao longo da historia da arte occidental sucedéronse varios modos de ver as obras de arte, métodos críticos baseados en diversas disciplinas que analizan algúns dos aspectos máis relevantes da arte *segun as épocas e xeografías. A diversidade de aproximacións é un indicador de que estamos a tratar con obras abertas, expandidas por cada espectador, que as atrae á súa propia órbita especulativa. A estética da recepción insiste na idea *postestruturalista de que as imaxes teñen significado tan só en contacto cos discursos que circulan por unha sociedade.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	2	0	2
Lección maxistral	5	0	5
Traballo tutelado	48	95	143

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Os alumnos explicaranlle á profesora, de forma individualizada ou en pequenos grupos, as súas formulacións e solucións para o exercicio proposto na sesión maxistral.
Lección maxistral	A profesora exporá os contidos da materia coa axuda de material audiovisual. Ao termo da clase, propondrá un exercicio práctico relacionado cos temas tratados, que se desenvolverá durante varias semanas. As sesións maxistrais impartiranse xuntando os dous grupos no caso do P2 y P3, leste é o seu horario: Luns 16 de setembro: de 10,30 a 14,30, grupos *P2 e *P3. Espazo 16 Luns 4 de novembro: de 10,30 a 14,30, grupos *P2 e *P3. Espazo 16
Traballo tutelado	Os alumnos resolverán os exercicios formulados na sesión maxistral principalmente no taller da materia, co seguimento constante da profesora nas horas presenciais e de forma autónoma nas non presenciais. Tecnicamente, os exercicios implicarán a práctica da pintura, a fotografía e a infografía, aínda que tamén se abordará o manexo dos obxectos e os seus contextos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Nas leccións maxistrais os alumnos poderán intervir con dúbidas, cuestións e comentarios.
Presentación	Os alumnos explicaranlle á profesora, de forma individualizada ou en pequenos grupos, as súas formulacións e solucións para os exercicios propostos nas sesións maxistrais. Trátase de darlle ao alumno indicacións concretas sobre o seu traballo, tentando que asimile os aspectos conceptuais, que expoña correctamente os aspectos formais, e que aprenda a expresar os seus obxectivos e metodoloxías.
Traballo tutelado	Trátase de acompañar ao alumno durante todo o desenvolvemento do exercicio proposto na sesión maxistral, solucionando problemas técnicos e formais de forma que poida comunicar correctamente, mediante a fotografía, a manipulación dixital de imaxes e a pintura, as súas formulacións *discursivos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentación	Avaliarase a capacidade do alumno para ler as imaxes que nos rodean e propor algunhas propias. Avaliaranse, así mesmo, os coñecementos de *semiótica, cultura visual e Historia da arte impartidos nas sesións maxistrais. Avaliarase a capacidade do alumno para comprender as funcións representativa, expresiva e poética dunha obra artística, para coñecer a sintaxe e figuras retóricas empregadas por unha obra artística, para coñecer os códigos de representación implicados nunha obra artística, para ler e analizar imaxes, e para entender a relación das imaxes, e concretamente das obras artísticas, co seu contexto social.	15	CG1 CE4 CG2 CE6 CE9

Lección maxistral	Avaliase a asistencia ás clases maxistrais, que é obrigatoria	5	
Traballo tutelado	Avaliarase a progresiva capacidade do alumno para construír imaxes que respondan a un propósito *comunicativo concreto e que non sexan obvias nin *críticas. Avaliarase a adquisición de destrezas na práctica dos procedementos artísticos empregados. Avaliaranse os resultados dos exercicios desenvolvidos nos talleres, tanto nos aspectos formais como *discursivos. Avaliarase a capacidade do alumno para crear obras artísticas incidindo é as súas funcións representativa, expresiva e poética, e para empregar nas súas obras artísticas os procedementos e códigos de representación máis adecuados para os seus propósitos *comunicativos.	80	CE25 CE31 CE36 CE42

Outros comentarios sobre a Avaliación

Terase moi especialmente en conta a asistencia a clase, que expresa con claridade a implicación e o compromiso dos alumnos.

A avaliación da convocatoria ordinaria realizarase según o horario de cada grupo.

Nas convocatorias extraordinarias de xullo e fin de carreira entregaranse, correctamente realizados, todos os exercicios suspensos ou non presentados que se propuxeron durante o cuadrimestre.

As datas de exames pódense consultar aquí:

<http://belasartes.uvigo.es/gl/docencia/exames/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bryson, Norman, **Visión y pintura. La lógica de la mirada**, Alianza Forma, 1991 (1983)

Berger, John, **Modos de ver**, Gustavo Gili, 1980

Gombrich, Ernst H, **Arte e ilusión**, Gustavo Gili, 1982 (1959)

José Jiménez, **Crítica del mundo imagen**, Tecnos, 2019

Bibliografía Complementaria

Klein, Naomi, **No Logo**, Paidós, 2001

Foucault, Michel, **Microfísica del Poder**, La Piqueta, 1980

Calabrese, Omar, **El lenguaje del arte**, Paidós, 1987

Baudrillard, Jean, **Cultura y simulacro**, Kairós, 1987 (1978)

Aumont, Jacques, **La imagen**, Paidós Comunicación, 1992

Picó, Josep (ed.):, **Modernidad y posmodernidad**, Alianza Editorial, 1988

Barthes, Roland, **El susurro del lenguaje. Más allá de la palabra y la escritura**, Paidós, 1987 (1984)

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Historia: Historia da arte/P01G010V01202

Informática: Técnicas informáticas/P01G010V01103

Técnicas fotográficas/P01G010V01204

Técnicas pictóricas/P01G010V01104

Outros comentarios

Tutorías Marina Núñez: luns pola tarde, de 16 a 20 horas e martes pola mañá de 8,30 a 10,30 horas
netmarina@gmail.com

Tutorías Loreto Blanco: luns de 8,30 a 10,30 e mércores de 8,30 a 12,30
loblancosal@yahoo.es

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determineno

atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías)

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba *XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba *XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Escultura				
Materia	Escultura			
Código	P01G010V01304			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua impartición				
Departamento	Escultura			
Coordinador/a	Novegil González-Anleo, Xoán Manuel			
Profesorado	Estarque Casas, Fernando			
	Fariña Busto, María José			
	Novegil González-Anleo, Xoán Manuel			
	Ortuzar González, Mónica			
	Tudela Sáenz de Pipaón, Francisco Javier			
Correo-e	xoananleo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo da natureza conceptual, formal e material da escultura. Desenvolvementos na elaboración escultórica dos aspectos ligados a: a escultura como obxecto e como representación; a organización e composición; e o vocabulario escultórico.			

Competencias	
Código	
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumno será capaz de entender a escultura no conxunto das artes mediante a realización dun exercicio relacionado co pensamento e obras dos artistas contemporáneos recoñecidos	CE5 CE6 CE7
O alumno conseguirá un coñecemento dos xéneros e tendencias do panorama actual da arte desde unha perspectiva escultórica a través da realización de pezas concretas, lecturas e películas.	CE5 CE6 CE7
O alumno desenvolverá coñecementos básicos dos materiais e útiles propios da práctica escultórica a través do uso de tecnoloxía apropiada aplicada a cada proposta	CE12 CE14
O alumno desenvolverá coñecementos básicos de métodos de produción escultórica mediante dispositivos á mantenta comentados polos profesores.	CE9 CE12
Os alumnos adquirirá un coñecemento do vocabulario e do código escultóricos mediante exercicios específicos para iso.	CE6 CE7
O alumno será capaz do manexo básico de útiles e materiais escultóricos a través de todos e cada un dos exercicios do cuadrimestre.	CE31 CE32
O alumno adquirirá a capacidade básica para integrar distintas disciplinas na produción de cada unha das esculturas realizadas para cada un dos exercicios.	CE31 CE33

O alumno traballará acerca da súa propia capacidade para xerar e xestionar de maneira básica unha obra escultórica mediante comentarios cos compañeiros e cos profesores.	CE31
O alumno desenvolverá a habilidade para construír unha escultura nos seus diferentes técnicas a partir dun nivel básico e aumentándoo progresivamente.	CE42 CE43
O alumno desenvolverá a habilidade para xerar sistemas produción escultórico nun nivel básico mediante a elaboración de propostas específicas dos profesores.	CE42 CE43
O alumno será capaz de exercer a habilidade básica para integrar diferentes materiais na produción de esculturas mediante exercicios diversos de substitución.	CE42 CE43
O alumno adquirirá a habilidade básica para integrar diferentes disciplinas na produción de esculturas realizadas especificamente dentro dun concepto transversal do concepto da escultura.	CE42 CE43

Contidos

Tema

1-Escultura e obxecto	1-Desenvolvemento e derivas do campo escultórico
2-Natureza conceptual, formal e material da escultura.	2-Distintos puntos de vista da palabra «escultura».
3-Desenvolvemento da elaboración escultórica.	3-Procedementos, técnicas e soportes.
Desenvolvemento dos aspectos ligados á escultura.	4-Obxecto e representación.
5-Aspectos de organización escultórica.	5-Aspectos da composición escultórica.
6-Connotacións dos materiais	6-A factura, a **tactilidade e a superficie.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	10	40	50
Traballo tutelado	37	40	77
Resolución de problemas	6	3	9
Lección maxistral	7	7	14

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Acompañar o alumno en todo momento co asesoramento do profesor e o seguimento en cada traballo.
Traballo tutelado	Que o alumno traballe individualmente ou en grupo baixo a supervisión do profesor.
Resolución de problemas	Revisaranse en común as propostas de todos os compañeiros comentadas polo profesor.
Lección maxistral	Que o alumno poida constatar desde unha visión **panorámica como aconteceron os devir da escultura ata chegar á actualidade.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Que o alumno traballe individualmente ou en grupo baixo a supervisión do profesor.
Traballo tutelado	Acompañar o alumno en todo momento co asesoramento do profesor e o seguimento en cada traballo.
Resolución de problemas	Revisaranse en común as propostas de todos os compañeiros comentadas polo profesor.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Traballos de aula	80	CE9 CE14
	Resolución de problemas		CE31 CE32
Traballo tutelado	Valoración da asistencia como participación activa e como dedicación á materia.	10	CE5 CE6 CE7
Resolución de problemas	Problemas e /ou exercicios	10	CE14 CE31 CE32 CE33 CE42 CE43

Outros comentarios sobre a Avaliación

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias día 6 de xullo ás 10 h. 2020.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Baudillard, J., **El sistema de los objetos**, s. XXI, 1995

Guasch, Ana María, **El último del siglo XX**, Alianza, 2005

Focillón, H., **La vida de las formas y elogio de la mano**, Xarait, 1993

Marchán, Simón, **Del arte objetual al arte del concepto**, Akal, 1990

Bibliografía Complementaria

Arnheim, Rudolf, **Arte y percepción visual**, Alianza Forma, 1997

Tatarkiewicz, Wladyslaw, **Historia de seis ideas**, Tecnos, 1987

Williams, Christopher, **Los orígenes de las formas**, Gustavo Gili, 1981

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

As mesmas

* Metodoloxías docentes que se modifican

O profesor fará unha selección de pezas entre as presentadas a cada traballo para comentar os temas de traballo propostos en cada exercicio.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Realizarase nos Despachos Virtuais de cada profesor.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os exercicios adaptaranse o domicilio e serán autónomos.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Toda la Bibliografía citada nese campo.

* Outras modificacións

Será obrigatorio que os/as alumnos/as traigan, cada no e desde o primeiro día, un kit con ferramentas e material básico como cordas, fíos, pegamentos, celos , cintas de carroceros... e alicates, martelo, cravos, serras, grapadora e grapas, desaparafusadores, berbiqués, cuters, etc.

Este kit será intransferible, non se poderán intercambiar ferramentas nin ninguno dos seus compoñentes.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

Resolución de problemas prácticos 70%

Resolución de problemas teóricos 30%

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

A presentación de traballos de modo virtual será obrigatoria tanto na súa vertinte práctica coma teórica según as propostas dos profesores en cada momento mediante o Campus Remoto ou mediante o correo electrónico e coa axuda das plataformas que aporta a Uvigo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Técnicas gráficas				
Materia	Técnicas gráficas			
Código	P01G010V01305			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Debuxo			
Coordinador/a	Salamanca Mota, Manuel Dimas			
Profesorado	Covelo Pérez, Marcos Alberto Romani Fernández, Lucía Salamanca Mota, Manuel Dimas			
Correo-e	sr.dimas@yahoo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia "Técnicas Gráficas" centra a súa docencia no razoamento e produción de imaxes multiplicables por métodos tradicionais, a partir de matrices e a súa estampaxe. Coa ideación e a realización de imaxes gráficas a través dun proxecto evolutivo, preténdese que o alumno se achegue aos conceptos propios da obra gráfica, que coñeza os diferentes procedementos e recursos básicos de gravado e estampaxe e que desenvolva a súa capacidade de experimentación, ademais de impulsalo a formular os seus intereses artísticos e a desenvolver a súa propia linguaxe en relación coas outras materias do curso.			

Competencias	
Código	
CG8	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación.
CE2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
CE17	Coñecemento dos diferentes axentes artísticos e o seu funcionamento. Identificar os distintos intermediarios artísticos e as súas funcións na dinámica da arte e a súa metodoloxía de traballo
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias	
Coñecementos históricos básicos do gravado.	CG8	CE5 CE6 CE7
Coñecementos básicos dos materiais, útiles e dispositivos do gravado e a estampaxe.		CE6 CE7 CE9 CE12
Coñecementos básicos dos procesos, procedementos e técnicas do gravado.		CE9 CE12
Coñecementos básicos dos procesos de edición.		CE9 CE12
Coñecementos básicos do vocabulario e dos códigos da disciplina.		CE6 CE7

Coñecemento dos fundamentos teóricos e históricos da obra do gravado e das técnicas de estampaxe.	CE5
Capacidade de comprensión dos procesos asociados ao gravado e á estampaxe.	CE9 CE12
Capacidade de aplicar con creatividade procesos, técnicas e sistemas de gravado e estampaxe.	CE31 CE32
Capacidade de comprender as implicacións da multiplicidade na creación artística.	CE2 CE17 CE19
Habilidade no uso de ferramentas e recursos do medio nun nivel básico.	CE42 CE43
Habilidade para xerar sistemas de produción do gravado.	CE42 CE43
Habilidade na integración creativa dos diferentes procesos técnicos.	CE42 CE43

Contidos

Tema

I. Gravado e stampa. Principios referentes á obra gráfica.	- Introducción aos procedementos e pensamentos propios das técnicas gráficas para a creación de imaxe múltiple e seriada. Noción de obra orixinal múltiple. - Aproximación aos conceptos de gravar, incidir, recordar, escribir, debuxar, deixar pegada, etc. - Historia, vocación e evolución das técnicas gráficas. - Terminoloxía, nomenclatura, etc. - Explicación dos diferentes procedementos manuais e das súas linguaxes. - A experimentación e a multiplicación como base dun proxecto gráfico evolutivo. Repetición, transformación, seriación, evolución, etc.
II. Ideación e elaboración dun proxecto gráfico.	- Presentación dun proxecto teórico-práctico tendo en conta as características conceptuais da arte gráfica. - Por que unha obra estampada, reproducible (ou non), múltiple, seriada? - Idear un proxecto evolutivo a través da elaboración e transformación da/s matrices e dos diferentes recursos na estampaxe, cun mínimo de dez estampas. - Elaboración dunha memoria teórica. Elaboración do proxecto: - Presentación e bosquexos previos - Investigación teórica e busca de referencias - Planificación da produción. - Elaboración dun proxecto teórico.
III. Producción e experimentación. Para a produción dos proxectos valoraranse diferentes recursos apropiados a cada linguaxe e proxecto conceptual, a partir dunha matriz a prancha perdida ou coa combinación de varias matrices e a súa estampaxe con múltiples recursos. Realización dun conxunto ou serie de estampas na idea de proxecto evolutivo (multiplicación-transformación).	Produción (elaboración da/s matrices e a súa estampaxe): □ Xilografía sobre contrachapado, dm ou linóleo. - Proxecto a unha soa cor - Varias cores a prancha perdida. - Maneira negra □ Gravado calcográfico ou procesos directos sobre metal, PVC, metacrilato... - Punta seca (liña e mancha). - Maneira negra - Aditivas. Carborundo. Vernices ou procesos indirectos (por medio de ácidos). - Augaforte (liña e valores con tramados) - Técnicas de levantamento e augatinta (mancha) ou procesos directos sobre metal, PVC, metacrilato... ou ben técnicas con aditivos, collagraph, sobre cartón, madeira... - Aglutinantes, adhesivos e materiais de carga. - Efectos e texturas con collage. □ Recursos de estampaxe (en negro e cores) - Tinguído e limpeza das matrices segundo os resultados buscados (contrastado, entrapado, ton de placa, à la poupée). - Re-estampaxe - Tinguído en oco e relevo, método Hayter. - Tinguído de modelos, recortes, reservas, chine collé. - Estampaxe sobre diferentes papeis. □ Elección e preparación dos papeis. □ Secado e prensado. □ Presentación final nunha carpeta. Cada estampa coa su ficha técnica.

Planificación

Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
---------------	--------------------	--------------

Lección maxistral	10	15	25
Aprendizaxe baseado en proxectos	10	20	30
Prácticas de laboratorio	40	55	95

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposicións teóricas acerca dos principios referentes á obra gráfica: pensamentos e procedementos. Apoio audiovisual: procedementos técnicos e visualización de obras. - Historia da Arte e creación contemporánea. - Visualización de traballos de alumnos anteriores.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Seguimento individual e en grupo: - dos pre-proxectos e dos bosquexos (caderno de campo) - do proxecto teórico (marco conceptual e referencias doutros artistas). Orientación bibliográfica da planificación e produción do proxecto (realización da/s matrices, proceso de estampaxe e presentación final).
Prácticas de laboratorio	- Demostración práctica dos diferentes procedementos. - Seguimento da realización da/s matriz/ces e da súa modificación-evolución (a prancha perdida e novas pranchas complementarias) - Seguimento dos procesos de estampaxe (estampaxe dos diferentes estados da/s matriz/ces e variacións con diferentes recursos). - Recomendacións para a presentación final.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	Seguimento individual e en grupo dos proxectos desde o seu *ideación, a súa evolución e a súa concreción dentro do marco conceptual da creación gráfica múltiple: - dos *pre-proxectos e os esbozos previos (apuntamentos de ideas, caderno de campo, revisión de traballos anteriores ou doutras materias). - do proxecto teórico (marco conceptual e referencias doutros artistas). Orientación bibliográfica. - da planificación e produción do proxecto (realización da/*s matrices, proceso de *estampación e presentación final).
Prácticas de laboratorio	- Demostración práctica e explicación dos diferentes procedementos para a realización da/*s matriz/*ces e o seu *estampación. - Explicación dos procedementos para transformar, borrar, engadir, elementos nunha matriz (a ferro perdido) e para a *ideación e realización de novas matrices complementarias, na idea de proxecto evolutivo [multiplicación-transformación]. - Seguimento dos procesos de *estampación (*Estampación dos diferentes estados da/*s matriz/*ces. Variacións con diferentes recursos.) - Recomendacións para a presentación final.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	Valorarase: - a asistencia a clase e a atención activa. - a intervención ao final das leccións con preguntas ou comentarios. - a participación nos seminarios e debates, así como a achega a partir da investigación persoal. - a correcta aplicación dos contidos das sesións no proxecto teórico e práctico.	10	CE2 CE5 CE6 CE7 CE9 CE12 CE17 CE19
Aprendizaxe baseado en proxectos	Presentación dunha pequena memoria / proxecto teórico: Valorarase, por unha banda, a motivación teórica do proxecto e, por outra, a planificación e produción do mesmo (durante as prácticas de laboratorio). - Sistema de avaliación continua ata a entrega da memoria. Criterios de avaliación: - Comprensión dos conceptos propios da obra gráfica múltiple, expostos nas clases maxistras e nos seminarios participativos. - Capacidade de análise e de relación entre os diferentes contidos e a súa aplicación para o seu propio proxecto. - Claridade de expresión dos mesmos. - Ampliación dos coñecementos e das referencias artísticas. - Uso correcto da terminoloxía propia e das citas. - Orixinalidade e rigor na formulación do tema.	20	CG8 CE2 CE5 CE6 CE7 CE9 CE12 CE17 CE19 CE31 CE32 CE42 CE43

Prácticas de laboratorio	Entrega dun cartafol coas estampas realizadas, seguindo a idea de proxecto evolutivo (multiplicación-transformación). Valorarase a produción do proxecto, a súa planificación, realización e presentación segundo os criterios seguintes: Criterios de avaliación xerais: - Sistema de avaliación continua e dos traballos entregados (cartafol cun mínimo de 10 estampas, tamaño de matriz entre A4 e A3). - O interese artístico das imaxes estampadas. O alumno terá a opción de establecer un debate dentro do grupo da clase en defensa da valoración do seu traballo. En caso contrario, o profesor valorará este aspecto unilateralmente. - A comprensión e utilización correcta dos procesos técnicos, tanto na elaboración e evolución das matrices como na súa correcta *estampación. Valorarase a complexidade dos procedementos utilizados. - A adecuación dos procedementos que se utilicen ao proxecto e linguaxe propios. - A planificación e realización das diferentes etapas do proxecto evolutivo. - A capacidade de experimentación e a curiosidade investigadora do alumno. - A coherencia ou incoherencia de todos os exercicios do alumno. - A asistencia a clase. - A participación na dinámica da clase, tanto en tarefas de organización (limpeza, adquisición e bo uso de materiais colectivos, etc.) como noutras posibles colaboracións co grupo de clase.	70	CG8	CE2 CE5 CE6 CE7 CE9 CE12 CE17 CE19 CE31 CE32 CE42 CE43
--------------------------	--	----	-----	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

A proba ordinaria de avaliación realizarase dentro do calendario académico do curso.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias <http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Historia de un arte. El grabado, Ed. Skira. Carroggio,

Martín, Judy., **Enciclopedia de técnicas de impresión**, Ed. Alcanto, 1994

Catafal Rull, Jordi y Oliva Fábregas, Clara, **El Grabado**, Parramón, 2002

Dawson, Michel, **Guía completa de Grabado e impresión**, Blume, 1982

Chamberlain, Walter, **Grabado en madera y técnicas afines**, Blume, 1988

Premio nacional de grabado, Calcografía nacional,

Obra gráfica, Fundación CIEC Betanzos,

BELLIDO Zambrano, Ana, **El grabado no tóxico en la escuela**,

RAMOS GUADIX, Juan Carlos, **Técnicas aditivas en el grabado contemporáneo**, Universidad de Granada, 1992

- **Repetición/Transformación**, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, 1992

Gilles Deleuze, **Diferencia y repetición**, 1988

- NOYCE, Richard, **Printmaking at the edge**, A&C Black, 2006

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Produción artística: Imaxe II/P01G010V01602

Proxectos gráficos dixitais/P01G010V01908

Traballo de Fin de Grao/P01G010V01991

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou

non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

-Actividades introductorias

-Lección maxistral

-Presentacións

-Traballos tutelados

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Campus remoto e correo electrónico

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non cambian os contidos, pero si o espazo e a forma de impartilos: no caso de decretarse un peche de centros por mor da emerxencia sanitaria, o traballo do taller tería que trasladarse de xeito excepcional ás condicións impostas polo espazo doméstico. O desenvolvemento dos proxectos sería readaptado aos recursos técnicos e materiais dispoñibles para cada persoa. O alumnado traballaría documentando fotograficamente cada paso do proceso de creación e as obras resultantes. As profesoras farían un seguimento individualizado deste percorrido a través de titorías e presentacións individuais ou grupais no campus remoto ou por correo-e.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Toda a bibliografía incluída na guía docente está enfocada a auto-aprendizaxe nas horas de traballo autónomo.

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Matéñense as mesmas probas de avaliación e as mesmas porcentaxes:

Lección maxistral 10% Aprendizaxe baseado en proxectos 20% Prácticas de laboratorio 70%

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Arte: Arte e modernidade				
Materia	Arte: Arte e modernidade			
Código	P01G010V01401			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Cendán Caaveiro, Marina Susana			
Profesorado	Cendán Caaveiro, Marina Susana			
Correo-e	scendan@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo da Historia da Arte centrado na etapa fundamental das vangardas históricas de comezos do século XX, facendo un percorrido cronolóxico e un labor de interrelación cos artistas e os movementos pasados, presentes e futuros.			

Competencias	
Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
CE21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.

Resultados de aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias	
Coñecemento dos diferentes conceptos de modernidade e vangarda.	CE1	CE8
Coñecemento dos movementos artísticos fundamentais da modernidade e a vangarda.	CE2	CE8
Coñecemento da arte galega no contexto da modernidade e a vangarda.	CE2	CE8
Coñecemento das relacións entre o período moderno e a arte contemporánea.	CE1	CE2
Coñecemento da evolución do pensamento e os métodos historiográficos.	CE1	CE2
Capacidade para comprender a obra de arte no contexto da sociedade moderna.	CE1	CE21
Capacidade de entender a evolución da arte contemporánea desde a modernidade.	CE1	CE5
		CE21
Capacidade de relacionar a produción artística actual coas súas orixes na modernidade.	CE2	CE5
		CE21
Habilidade para contextualizar a arte galega moderna e de vangarda.	CE2	CE8
Habilidade para recoñecer os diferentes movementos artísticos modernos e de vangarda.	CG1	CE1
	CG2	CE2
Habilidade no establecemento de liñas de influencia diacrónicas.	CG1	CE1
	CG2	CE2

Contidos
Tema

1ª SEMANA. PRESENTACIÓN DA ASIGNATURA. Exposición do profesor do plan global da asignatura: Obxectivos, contidos, competencias a adquirir, metodoloxía, exercicios e actividades, datas de entregas, sistema de avaliación e criterios. Presentación da bibliografía xeral do curso.	1ª SEMANA. Exercicio 1: O valor do multidisciplinar. Reflexión sobre a creatividade contemporánea
2ª SEMANA. TEMAS 1 e 2: A Subxectividade Romántica. Os inicios da arte contemporánea Realismo e Revolución Industrial Impresionismo e Posimpresionismo.	2ª SEMANA. SUBTEMAS 1 e 2: O tránsito da obxectividade Neoclásica á subxectividade Romántica Intensificación das ideas sobre creatividade, orixinalidade, individualidade... A nova situación da arte e o artista A paisaxe como expresión da subxectividade e o sublime Connotacións éticas e de compromiso do Realismo Novedades formais e lumínicas no Impresionismo e Posimpresionismo.
3ª SEMANA. TEMA 3: Laberinto de movementos no tránsito de século. A Sezession Vienesa	3ª SEMANA. SUBTEMAS 3: O inicio dos movementos anti-arte O Taller Vienés: a obra de arte total Gustav Klimt, Emilie Flöge e os Movementos da Reforma Mariano Fortuny i Madrazo
4ª SEMANA. VIAXE A ARCO. Con motivo da viaxe a ARCO a Facultade pon un servizo de autobuses gratuito para o alumnado. Para o máximo aproveitamento da viaxe, dende a asignatura ARTE E MODERNIDADE propoñemos un exercicio relacionado coa visita a exposicións temporais que coinciden co desenvolvemento da Feira. A estruturación do exercicio dependerá da oferta expositiva e detallarase con precisión a cada grupo na clase anterior.	4ª SEMANA. Exercicio viaxe a ARCO (detallarse na clase da semana anterior)
5ª SEMANA TEMA 4: A idea de vangarda como futuro ideal Os Movementos fríos e as revolucións no dominio da forma: Cubismo Sonia Delaunay: arte e vida A provocación futurista.	5ª SEMANA SUBTEMA 4: O valor do primitivo O collage cubista Novas concepcións espaciais Nas marxes da modernidade: multidisciplinaridade e experimentación Novos roles de artista e provocación (lectura de textos futuristas) O valor da provocación como parte do proceso creativo (F.T. Marinetti)
6ª SEMANA TEMA 5: Os Movementos cálidos e as revolucións da cor Fauvismo: Salón de Outono de 1905 Matisse Expresionismo e precursores: Munch e Ensor Alemania: Teóricos e centros de incidencia "El Puente": Kirchner e Nolde "El Jinete Azul": Kandinsky e Marc.	6ª SEMANA SUBTEMA 5: A importancia da cor no Fauvismo Matisse: pintar coas tesoiras A subxectividade Expresionista Kandinsky: teoría e práctica O nacemento da abstracción.
7ª SEMANA. TEMA 6: Vangardas rusas e utopía Constructivismo e Rayonismo Arte e vida na Rusia revolucionaria: Rodchenko, Popova e Stepanova Diaghilev e os Ballets Rusos (1909-1929)	7ª SEMANA SUBTEMA 6: Malevich e o Realismo pictórico Tatlin: o artista como constructor Deseño gráfico, arte da propaganda e vida cotía Camiño da indiferenciación sexual: Popova e Stepanova A fotografía como arte.
8ª SEMANA SAÍDA DE ESTUDOS. Visita dunha exposición temporal por determinar. O contexto dunha Facultade de BBAA, atenta ao que artisticamente sucede ao seu arredor, obríganos a manter unha programación flexible para non desaproveitar o marco de reflexión e análise que proporciona a visita de exposicións fundamenais durante o período académico.	8ª SEMANA EVALUACIÓN E OBXECTIVOS. A saída de estudos ten un carácter obligatorio, rexistrándose mediante un listado de firmas a asistencia dos alumnos. Asimesmo, o profesor valorará a necesidade de realizar un exercicio relacionado coa visita ou a impartición dunha clase específica para profundizar nos contidos da mesma. Todos os detalles relacionados aclararanse na clase da semana anterior.
9ª SEMANA TEMAS 7 e 8: Utopía e Racionalismo estético: Holanda e Neoplasticismo Piet Mondrian e Theo van Doesburg Arquitectura e deseño como expresión do racionalismo Bauhaus: utopía funcional e transformación social O legado pedagóxico da Escola.	9ª SEMANA SUBTEMAS 7 e 8: A arte total de "De Stijl" Abstracción radical: Mondrian e Doesbrug Os interiores abstractos: a confluencia da arte e a arquitectura Bauhaus: a fusión da arte e a artesanía Johannes Itten: utopía e practicidad O profesorado da Bauhaus Deseño Bauhaus Oskar Schlemmer: O Ballet Triádico Memoria e esquecemento: as mulleres na Bauhaus.

10ª SEMANA TEMAS 9 e 10: Dada e os porqués da súa importancia Os centros do Dadaísmo internacional: Suiza, Alemaña e Nueva York Marcel Duchamp e a súa inagotable estela Surrealismo: del automatismo al onirismo O surrealismo en Galicia O retorno á orde artístico de entreguerras (1919-1930)	10ª SEMANA SUBTEMAS 9 e 10: O Cabaret Voltaire Tristan Tzara e o azar Hans Arp e a pintura Dada Arte e política: John Heartfield e a fotomontaxe Un caso especial: Hannah Höch O artista como mecánico: Raoul Hausmann Duchamp: a arte e o seu contexto Dadaí Mulleres artistas: Meret Oppenheim, Leonora Carrington, Dorothea Tanning, Lee Miller, Dora Maar, Claude Cahun Surrealismo e moda.
11ª SEMANA TEMA 11: O traslado da capitalidade artística de París a Nueva York Expresionismo Abstracto Americano Art of this Century: Peggy Guggenheim A linguaxe da abstracción en Europa O caso español: El Paso e Dau al Set.	11ª SEMANA SUBTEMA 11: Contexto social, político e cultural da arte "made in América" Clement Greenberg e a pintura xenuína Arte e fama: Jack "The Dripper" Análise de individualidades O Informalismo europeo: Michael Tapié Dubuffet e a Art Brut O caso italiano: Lucio Fontana A abstracción en España no seu contexto: análise dos seus principais representantes.
12ª SEMANA TEMA 12: Transformacións no tránsito dos anos 50/60 A nova conciencia cultural Pop Art: unha arte para a "mid cult" Os modelos británicos e norteamericanos O caso español: Equipo Crónica e Eduardo Arroyo Arte Cinético e Op Art.	12ª SEMANA SUBTEMA 12: A bonanza do sistema capitalista: The American way of Life (contexto socio-cultural) O auxe da hiperrealidade televisiva Principales novidades estilísticas do Pop Art Artistas de transición: Robert Rauschenberg e Jasper Johns Andy Warhol e a Factory A plenitude do Pop: Lichtenstein, Wesselman, Rosenquist, Ruscha, Segal Pops periféricos.
13ª SEMANA TEMA 13: As reconsideracións do obxecto e os sistemas de acumulación: Cesar, Arman, Tinguely Yves Klein: O Novo Realismo Francés Piero Manzoni: O nacemento da ironía posmoderna.	13ª SEMANA SUBTEMA 13: Pierre Restany e o manifesto do Novo Realismo Francés O desperdicio: compromiso e utopía Experimentos Neo-dadaístas: a recuperación do legado de Duchamp Klein e a sensibilidade pictórica inmaterial A reinención da pintura: antropometrías, disparos, rasgaduras...
14ª SEMANA TEMA 14: A Arte Povera A Arte Conceptual: antecedentes O Conceptual Lingüístico Conceptualismos hoxe.	14ª SEMANA SUBTEMA 14: Arte Povera: Contexto socio-político Germano Celan: "Arte Povera e im Spazio": Modelos expositivos que marcan tendencia Análise das principais individualidades Povera: Anselmo, Kounellis, Merz, Penone, Pistoletto... O rastro Povera na arte contemporánea Conceptualismos fundamentais e periféricos.
15ª SEMANA TEMAS 15 e 16: Abstracción Post-pictórica "Menos é máis": Arte Mínimal e as estruturas primarias da arte Os modelos: Carl Andre, Dan Flavin, Donald Judd, Sol LeWitt, Robert Ryman Accionismo Vienés Body Art Land Art.	15ª SEMANA SUBTEMAS 15 E 16: O rexurdimento de Clement Greenberg Outros Minimalismos nos 90 A paisaxe como soporte artístico Robert Smithson e os "no-lugares" Outros modelos corporales-performativos Feminismo e Body Art O internacionalismo de Fluxus Joseph Beuys: "cada home un artista".

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	13	50	63
Lección maxistral	30	55	85
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	1. Saídas de estudo. Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo. 2. Estudo de casos. Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticar e adestrarse en procedementos alternativos de solución. 3. Debate. Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral... 4. Traballo tutelado. O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias etc.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	Desenvolvemento da capacidade comunicativa do alumno. Traducción de ideas artísticas e capacidade para transmitilas. Fomentar a curiosidade e a sorpresa. Traballo en equipa.
Lección maxistral	Desenvolvemento teórico dos contidos da materia

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas	
Presentación	Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas. Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa. O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita	35	CG1 CG2	CE1 CE2 CE5 CE8 CE21
Lección maxistral	A asistencia ás clases teóricas é fundamental para a correcta asimilación dos contidos da asignatura.	5	CG1	CE2 CE5 CE8 CE21
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para a avaliación das competencias adquiridas. Ditas probas poden consistir en: 1. Probas de resposta curta, nas que priman a comprensión das liñas fundamentais do temario, a contextualización de linguaxes/autores/as, unha expresión conceptual axeitada así como a capacidade para interrelacionar conceptos. 2. Proba de resposta longa. Trátase dun comentario no que, partindo dunha serie de imaxes e palabras clave (relacionadas cos contidos da materia) o/a alumno/a debe redactar un texto respetando a seguinte estrutura: Introducción - Desenvolvemento do tema - Conclusión. Ambas probas forman parte dos exercicios dos seminarios, de tal forma que o alumnado poderá estar familiarizado con ambos formatos antes da realización da proba final.	60	CG1 CG2	CE5 CE8 CE21

Outros comentarios sobre a Avaliación

Arte e Modernidade é unha asignatura impartida pola profesora Susana Cendán. (scendan@uvigo.es)

A metodoloxía da asignatura estrutúrase en clases teórico/prácticas. As **CLASES TEÓRICAS** (2 horas á semana) consisten na exposición oral dunha serie de conceptos apoiados en soportes audiovisuais cuxo obxectivo é que o alumno alcance puntos de vista propios e globalizadores sobre os contidos da materia. As introducións teóricas inician ao alumno no territorio da historia da Arte de forma gradual e ordenada.

A asistencia as clases teóricas é un requisito imprescindible para a correcta comprensión dos contidos da materia, supoñendo a mesma un **5% do valor da asignatura. NO CASO DE PRODUCIRSE UNHA MODALIDADE MIXTA (grupos presenciais e dixitais) O 5% VALORARASE NO APARTADO PRESENTACIÓN, INTEGRÁNDOSE NO MESMO.**

Desaconséllase o acceso á aula unha vez transcurridos 10 minutos desde o comezo da clase. Asimesmo, prérgase puntualidade e a desconexión dos dispositivos móbiles. **EN NINGÚN CASO ESTÁ PERMITIDO GRABAR Á PROFESORA NO TRANCURSO DA CLASE, CALQUERA QUE SEXA O FORMATO EMPREGADO.**

As **CLASES PRÁCTICAS** ou **SEMINARIOS** estrutúranse en catro grupos ou seminarios de traballo (P1, P2, P3 e P4) dunha hora de duración. As clases prácticas amplían e profundizan nos contidos teóricos da asignatura, permitindo ó alumnado desenvolver análises sobre problemáticas concretas así como acadar unha participación real e eficaz.

Os contidos das clases prácticas son heteroxéneos e varían en función da actualización periódica dos contidos: lecturas e análise de textos e imaxes, ciclos de cine, exercicios prácticos de repaso da asignatura, accións artísticas, debates sobre problemáticas relacionadas coa creatividade, saídas de estudos, exercicios de expresión oral, etc.

Para que se contabilicen os exercicios/actividades realizadas nos SEMINARIOS, é preciso acadar unha **participación do 80%.**

Prégase a máxima **PUNTUALIDADE** nos SEMINARIOS. O alumnado que se incorpore unha vez transcurridos 10 minutos, desde o comezo da práctica, non se lle permitirá asinar na FOLLA DE FIRMAS.

A formación dos grupos de traballo ten un carácter limitado no tempo. O primeiro día de clase a profesora indicará o prazo para a conformación dos grupos.

Sobre as horas de traballo autónomo do alumno. O modelo educativo do EEES (Espazo Europeo de Educación Superior) aboga por metodoloxías docentes orientadas a favorecer a aprendizaxe activa do estudante, a súa implicación e autonomía. A aprendizaxe non comeza e remata no aula. O alumno, como protagonista do seu proceso de aprendizaxe, debe asumir o papel de actor principal e actuar consecuentemente, tanto dentro como fora do aula: a súa formación depende en gran medida do traballo que realiza fora do aula. Así o contempla o sistema de transferencia de créditos ECTS.

En definitiva, a avaliación da asignatura Arte e Modernidade conxuga as modalidades que se detallan a continuación:

1. Unha **avaliación continuada** baseada na asistencia e realización dos exercicios e actividades propostas aos grupos de traballo no seu correspondente seminario. A pertencenza a un grupo de traballo é inamovible (excepto causas de forza maior que o alumnado comunicará á profesora para a súa valoración). Non se valorará a realización de exercicios fora do grupo de traballo correspondente. Si a implicación do alumnado nos grupos de traballo é discontinuo (máis de dúas faltas) non se valorará a súa participación no mesmo. Terase en conta a puntualidade das entregas dos exercicios nas datas estipuladas. A falta de puntualidade nas entregas valorarase negativamente. **A avaliación continuada supón un 35% do valor da asignatura.**

2. Unha **avaliación final** formalizada nunha proba de exame de carácter sumatorio, **e cuxo valor supón un 60% do total da asignatura.** A aplicación da presente proba permítelle ao profesor analizar resultados e obter unha valoración individual das capacidades analíticas, de redacción e expresión conceptual do alumnado.

ACLARACIÓNS IMPORTANTES:

1. Para que se contabilicen os exercicios/actividades realizadas nos SEMINARIOS (é dicir, para que éstos fagan media co exame teórico) haberá que **sacar un mínimo de 4 puntos na proba teórica.**

2. IMPORTANTE: As convocatorias de xuño/xullo son dúas convocatorias diferentes. En ningún caso se pode entender a convocatoria de xullo como unha oportunidade para subir nota.

3. IMPORTANTE: Na convocatoria de xullo (e posteriores convocatorias) a nota que se valorará será, exclusivamente, a obtida na proba de exame. **NON SE TERÁ EN CONTA A NOTA OBTIDA NOS SEMINARIOS.**

DATAS DE EXAMES:

1. Convocatoria de MAIO:

A data do exame fixarase na clase, nos primeiros días do curso, en función da dispoñibilidade dos grupos e coordinadamente co alumnado.

2. Convocatoria de XULLO: Por confirmar

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ARGAN, Giulio Carlo, **El arte moderno: Del iluminismo a los movimientos contemporáneos**, Akal, 1998

CIRLOT, Lourdes (ed), **Primeras vanguardias artísticas. Textos y documentos**, 3ª ed. rev., PPU, 2011

GUASCH, Anna María, **El arte último del siglo XX. Del posminimalismo a lo multicultural**, Alianza Forma, 2000

HONOUR, Hugh, **El Romanticismo**, Alianza Editorial, 1981

MARCHAN FIZ, Simón, **Del arte objetual al arte del concepto (1960-1974)**, 11ª ed., Akal, 2012

MICHEL, Mario D., **Las vanguardias artísticas del siglo XX**, Alianza, 2009

NOCHLIN, Linda, **El realismo**, Alianza D.L., 1991

POOL, Phoebe, **El Impresionismo**, Destino, 1991

RAMIREZ, Juan Antonio (ed.), **Historia del Arte, Vol. IV e V**, Alianza, 1996

RAMIREZ, Juan Antonio, **El arte de las vanguardias**, Anaya, 1991

REWALD, John, **El Postimpresionismo. De Vang Gogh a Gauguin**, Alianza, 1982

SEDLMAYR, Hans, **La revolución del arte moderno**, Acantilado, 2008

VV.AA., **Arte desde 1900. Modernidad Antimodernidad Posmodernidad**, Akal, 2006

VV.AA., **La modernidad a debate. El arte desde 1940**, Akal, 1999

VV.AA., **Primitivismo, Cubismo y Abstracción. Los primeros años del siglo XX**, Akal, 1998

VV.AA., **Realismo, Racionalismo y Surrealismo. El arte de entreguerras (1914-1945)**, Akal, 1999

Bibliografía Complementaria

ASHTON, Dore, **Una fábula del arte moderno**, Turner ; Fondo de Cultura Económica, 2001

BOZAL, Valeriano (ed.), **Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas, Vol I y II**, 1ª Ed., Historia 16, 1998

BÜRGUER, Peter, **Teoría de la vanguardia**, Península, 1997

CAWS, Mary Ann (ed.), **Surrealism**, Phaidon, 2004

CREPALDI, Gabriele, **El Arte Moderno (1900-1945): La época de las vanguardias**, Electa, 2006

FAHR-BECKER, G., **El modernismo**, Könnemann, 1996

FOUCAULT, Michel, **Esto no es una pipa. Ensayo sobre Magritte**, Anagrama, 2001

GOLDBERG, Roselee, **Performance Art. Desde el futurismo hasta el presente**, Destino, 2002

GUASCH, Anna María, **El arte del siglo XX en sus exposiciones (1945-1995)**, Ed del Serbal, 1999

KRAUSS, Rosalind E., **La originalidad de la vanguardia y otros mitos modernos**, Alianza D.L., 1996

LIPPARD, Lucy R., **Seis años: La desmaterialización del objeto artístico (1996-1972)**, Akal, 2004

SUBIRATS, Eduardo, **El final de las vanguardias**, Antrophos, 1989

SUREDA, Joan; GUASCH, Anna María, **La trama de lo moderno**, Akal, 1987

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Antropoloxía: Antropoloxía da arte/P01G010V01101

Historia: Historia da arte/P01G010V01202

Arte e contemporaneidade/P01G010V01601

Filosofía da arte/P01G010V01501

Arte e espazo social/P01G010V01901

Artes afíns/P01G010V01801

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Antropoloxía: Antropoloxía da arte/P01G010V01101

Historia: Historia da arte/P01G010V01202

Arte e contemporaneidade/P01G010V01601

Filosofía da arte/P01G010V01501

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Historia: Historia da arte/P01G010V01202

Plan de Continxencias

Descrición

EN CASO DUNHA NOVA ALARMA SANITARIA:

AO TRATARSE DUNHA ASIGNATURA FUNDAMENTALMENTE TEÓRICA, A INSTAURACIÓN DUN NOVO ESTADO DE ALARMA NON IMPEDIRÍA O CORRECTO DESENVOLVEMENTO DAS CLASES TEÓRICO/PRÁCTICAS.

EN CASO DUNHA HIPOTÉTICA SITUACIÓN DE CONFINAMENTO, AS CLASES IMPARTIRÁNSE DE MANEIRA VIRTUAL A TRAVÉS DO CAMPUS REMOTO:

<https://campusremotouvigo.gal/>

OS EJERCICIOS CORRESPONDENTES AOS SEMINARIOS, PODERÁN DESENVOLVERSE IGUALMENTE, PARA O CAL UTILIZAREMOS A PLATAFORMA DA UNIVERSIDADE COMO FERRAMENTA DE COMUNICACIÓN FUNDAMENTAL ENTRE PROFESORA/ALUMNADO.

CHEGADO O CASO OS TRABALLOS EN GRUPO ADAPTARÍANSE A UN FORMATO INDIVIDUAL.

IMPORTANTE. O CORRECTO FUNCIONAMENTO DAS CLASES TELEMÁTICAS IMPLICA UNHA RESPONSABILIDADE COMPARTIDA: POR PARTE DO PROFESORADO, PERO TAMÉN DO ALUMNADO, O CAL DEBE ESTAR ATENTO AOS ANUNCIOS QUE A PROFESORA PUBLICA PERIÓDICAMENTE A TRAVÉS DA PLATAFORMA CORRESPONDENTE.

AS TITORÍAS/REVISIÓN DE EJERCICIOS/EXAMES, DÚBIDAS E DEMÁIS CUESTIÓN ABORDARÁNSE A TRAVÉS DA PLATAFORMA DA UNIVERSIDADE, CAMPUS REMOTO E CORREO ELECTRÓNICO DA PROFESORA (scendan@uvigo.es).

DE PRODUCIRSE UNHA NOVA ALERTA SANITARIA, A PROFESORA CONTACTARÁ DE INMEDIATO CO ALUMNADO PARA COMUNICARLLE TODOS OS PASOS A SEGUIR.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Debuxo				
Materia	Debuxo			
Código	P01G010V01402			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Debuxo			
Coordinador/a	Bandera Vera, Antonio María			
Profesorado	Bandera Vera, Antonio María Covelo Pérez, Marcos Alberto			
Correo-e	nono@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Evidentemente, e dada a importancia histórica do Debuxo no contexto das Belas Artes, podemos dicir que o obxectivo fundamental desta materia sería, non só capacitar ao alumno en destrezas e habilidades técnicas que lle permitan unha formación transversal no ensino artístico, senón tamén, desvelar aqueles instrumentos e conceptos que lle permitan entender a experiencia do debuxo como unha linguaxe propia e autónoma capaz de xerar proxectos creativos singulares.			

Competencias	
Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
CE21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
CE22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
CE25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias	
Desde experiencias directas de procesar debuxos: coñecer procedementos, materiais e útiles a aplicar no debuxo como linguaxe artística.		CE12 CE14
Saber analizar métodos de produción e técnicas propias do debuxo.		CE9 CE12
Coñecer o vocabulario do debuxo na actualidade e os códigos que foron nomeándoo como linguaxe específica.		CE6 CE7
Desde a forma de procesar debuxos individual e colectivamente: saber como reter e almacenar imaxes que redunden na propia memoria persoal e no descubrimento de formas de observar e rexistrar.	CG2	CE7 CE9
Saber ser *metódico na observación do modelo (saber ver)		CE7
Saber aplicar desde a experiencia artística a elección de útiles e materiais cos que crear un debuxo.	CG2	CE31 CE32

Aprender a xestionar información e saber transmitir coñecementos desde o ámbito do debuxo como instrumento de observación e análise visual.	CG1 CG2	CE6
Saber entender ao debuxo como ferramenta importante para analizar, desenvolver e saber procesar ideas que redunden en alcanzar creacións dentro da propia linguaxe artística do debuxo.		CE6 CE7 CE9 CE14 CE22
Saber asociar creación e imaxinación na resolución de cuestións artísticas.	CG1 CG2	CE20 CE22
Saber determinar que técnica ou técnicas empregar, o como aplicalas e planificar procesos de creación cara ao debuxo.		CE31 CE32
Saber achar ámbitos de referencia e actitudes propias e alleas de creación.		CE21 CE22 CE25
Aprender a resolver e facer creacións persoais desde a experiencia directa e a práctica activa de debuxar e empregarse a fondo no manexo de técnicas diversas.		CE42 CE43
Saber producir debuxos e estratexias de creación desde destrezas incipientes.		CE42 CE43
Saber ser capaces de executar debuxos a través de representacións directas de observacións do natural.	CG2	CE42 CE43
Saber adquirir dominios manuais e visuais para realizar debuxos que orixinen obras de arte.	CG2	CE42

Contidos

Tema		
I. MÍMESIS E DECONSTRUCCIÓN	I.1. Descrición postcubista	
	I.2. Introducción aos procedementos, materiais e útiles de debuxo	
	I.3. Caderno de campo	
II. ANATOMÍA RETÓRICA	II.1. Arte e Ciencia: Relación de sistemas complexos	
	II.2. Procedementos, materiais e útiles de debuxo. Aplicación ao proceso creativo	
	II.3. Caderno de campo	
III. A IMAXE SIMBÓLICA	III.1. A arte de pensar en imaxes: Obxecto, representación e analogía	
	III.2. Procedementos, materiais e útiles de debuxo. Aplicación ao proceso creativo	
	III.3. Modos de ver: Análise e debate	
	III.4. Caderno de campo	
IV. CORPO E ORNAMENTO	IV.1. O orgánico, o xeométrico e o caligráfico	
	IV.2. A fisionomía, a vestimenta, o espazo e o tattoo	
	IV.3. Procedementos, materiais e útiles de debuxo. Aplicación ao proceso creativo	
	IV.4. Introducción a metodoloxías de traballo específicas relacionadas co debuxo	
	*IV.5. Caderno de Campo	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	8	0	8
Traballo tutelado	56	0	56
Resolución de problemas de forma autónoma	0	86	86

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Lección maxistral	Clases de contido teórico. Coñecer os métodos de produción do debuxo e vocabularios. Comprender o debuxo como forma artística de creación, análise, desenvolvemento e transmisión de ideas. Lectura obrigatoria con debate en aula.
Traballo tutelado	Os estudantes traballan individualmente baixo supervisión do profesor. Coñecer os procedementos, materiais e útiles propios da práctica do debuxo. Fomentar o coñecemento analítico e sintético desde a observación, retención e representación de imaxes. Estudar, analizar e sintetizar a figura humana e contornas.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumnado debe realizar de forma autónoma a análise e a resolución dos problemas e/ou exercicios.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O profesor atenderá de maneira individual e colectiva ao alumnado. Orientarase a cada alumno/a durante o proceso da realización dos exercicios. Os traballos autónomos executados fose da aula, serán corrixidos individualmente e mostrados no posible colectivamente.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Execución de debuxos de modelos vivos, apuntamentos do natural e procesamiento de debuxos persoais de creación. Criterios de avaliación: interese plástico e expresivo do traballo realizado, así como o interese investigador e experimental que abarque, nivel de destrezas e técnicas. Ademais de implicación e asistencia continuada.	60	CE7 CE9 CE12 CE20 CE21 CE22 CE31 CE42
Resolución de problemas de forma autónoma	Dedicación de horas a traballo autónomo. Criterios de avaliación: capacidade de traballo e progresión, receptividade mostrada polo alumno no día a día, volume de traballo. Tamén será avaliado positivamente a interiorización de usos procedimentais, a resolución material e os niveis de complexidade sensible e técnica.	40	CG1 CG2 CE6 CE14 CE25 CE32 CE43

Outros comentarios sobre a Avaliación

Este guía docente establece en termos xerais os seguintes criterios de avaliación:

- a) Personalizados
- b) Contempla a adaptación curricular: Recuperación sobre a marcha
- c) Control operativo: Avaliación continua
- d) Evalúa capacidades

Convocatoria Extraordinaria de xullo: 8 de xullo de 10:00 a 14:00 h

Requisito obrigatorio previo ao exame: Entrega de cartafol que conteña todos os exercicios expostos en clase

Convocatoria Extraordinaria Fin de Carrera: 25 de outubro de 16:00 a 20:00 h

Requisito obrigatorio previo ao exame: Entrega de cartafol que conteña todos os exercicios expostos en clase

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Bordes, Juan, **Historia de las teorías de la figura humana, el dibujo, la anatomía, la proporción, la fisionomía,** Ediciones Cátedra, S.A., 2003
- Cirlot, Juan Eduardo, **Diccionario de símbolos (1958)**, Editorial Labor, S.A., 1991
- Clark, Kenneth, **El desnudo. Un estudio de la forma ideal.**, Alianza Forma, 1996
- Díaz Padilla, Ramón, **El dibujo del natural en la época de la postacademia, colección Bellas Artes**, Edic. Akal, 2007
- Gombrich, Ernst H., **Nuevas visiones de viejos maestros,** Alianza, 1987
- Gómez Molina, Juan José - Coord., **Los Nombres del Dibujo (autores: Juan José Gómez Molina, Lino Cabezas, Miguel Copón),** Ediciones Cátedra, S.A., 2005

Gómez Molina, Juan José - Coord., **Máquinas y Herramientas del Dibujo** (autores: Manuel Barb ero, Lino Cabezas, Miguel Copón, José Gómez Isla, Juan José Gómez Molina, Alfred Kavanagh, Juan Martín Prada, Eva Moraga, Antonio Rabazas, Edua, Ediciones Cátedra, S.A., 2002

Lambert, Susan, **El Dibujo, técnica y utilidad**, Tursen/H.Blume, 1976

Pignatti, Terisio, **El Dibujo. De Altamira a Picasso**, Ediciones Cátedra, S.A., 1981

Stoichita, Victor I., **Breve Historia de la Sombra**, Ediciones Siruela, S.A, 2006

Valery, Paul, **Piezas sobre arte, (Contiene el ensayo**, La Balsa de la Medusa, 18, Visor Dis., S.A., 1999

Bibliografía Complementaria

Berger, John, **Modos de ver**, 3ª edición, Ed. Gustavo Gili, S.A., 2016

Berger, John, **Sobre los artistas. Vol. 1**, Ed. Gustavo Gili, S.A., 2017

Kant, Immanuel, **Observaciones sobre el sentimiento de lo bello y sublime**, Ed. Alianza, 2008

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Producción artística: Imaxe I/P01G010V01503

Proxectos de debuxo e pintura/P01G010V01904

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Pintura/P01G010V01404

Procesos de espazo e tempo/P01G010V01405

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Expresión gráfica: Sistemas de representación/P01G010V01301

Outros comentarios

Tutorías:

Nono Bandera nonobandera@gmail.com

Mércores de 15:00 a 21:00 despacho (concertar tutoría vía mail)

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Mantéñense as metodoloxías docentes descritas no Paso 5.

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías): En horario establecido para tutorías por videoconferencia previa concertación vía mail.

Non se modifican os contidos a impartir.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Mantense a avaliación continua na que se establece unha aprendizaxe progresiva e incremental no catro bloques propostos no Paso 3, cun peso na nota do 10%, 20%, 30% e 40% respectivamente, de tal maneira que o último bloque será a síntese e interiorización dos resultados de aprendizaxe desenvolvidos ao longo do curso, e por iso ten un peso maior.

Información adicional: A avaliación de cada tema atenderá a CONCEPTO (45%), PROCEDEMENTO (35%) e ACTITUDE (20%)

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Imaxe en movemento				
Materia	Imaxe en movemento			
Código	P01G010V01403			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Debuxo Pintura			
Coordinador/a	Dopico Aneiros, María Dolores			
Profesorado	Dopico Aneiros, María Dolores Franco Costas, Xisela Seoane Suárez, Ana			
Correo-e	lolado@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Iniciación á linguaxe audiovisual a través da análise da imaxe en movemento desde a fotografía e os primeiros experimentos de animación **precinematográfica até o cine na súa vertente máis experimental da man das vangardas até a experimentación actual.			

Competencias	
Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias	
O/a estudante adquirirá coñecementos históricos básicos da imaxe en movemento desde unha perspectiva artística.	CE1	
	CE5	
O/a estudante adquirirá coñecementos básicos da linguaxe audiovisual a través da elaboración de pequenas pezas audiovisuais.	CE6	
	CE7	
O/a estudante adquirirá coñecementos básicos de modelos narrativos *actuades no audiovisual a través da revisión da obra de autores contemporáneos.	CE6	
	CE7	
O/a estudante adquirirá a capacidade coñecementos básicos de ferramentas informáticas aplicadas ao audiovisual.	CE9	
O/a estudante adquirirá coñecementos básicos de procesos, dispositivos e sistemas de xeración, procesamento e edición da imaxe a **traves da elaboración de exercicios.	CE9	
	CE12	
O/a estudante adquirirá capacidade para a análise crítica da imaxe audiovisual como creación artística a través da revisión e **visionado de traballos singulares na historia da imaxe en movemento.	CG1	CE1
	CG2	
O/a estudante adquirirá a capacidade para manéxoo básico da linguaxe audiovisual.	CE31	
	CE32	

O/a estudante adquirirá a capacidade para a comprensión e a análise crítica de obras audiovisuais actuais.	CG1 CG2	CE1
O/a estudante adquirirá capacidade para establecer procesos de creación de imaxe en movemento.		CE31 CE32
O/a estudante desenvolverá a habilidade para manexar dispositivos básicos de xeración, procesamento e edición de imaxe a través da elaboración dos exercicios prácticos.		CE42 CE43
O/a estudante adquirirá habilidade para o uso de ferramentas informáticas aplicadas ao audiovisual a través das prácticas no laboratorio audiovisual.		CE42 CE43
O/a estudante será capaz de aplicar os recursos da imaxe en movemento á creación artística.		CE42 CE43
O/a estudante adquirirá os coñecementos precisos para analizar **críticamente obras de arte audiovisuais.	CG1 CG2	CE1

Contidos

Tema		
O dispositivo fotográfico e a captación do instante.	Experiencias precinematográficas. As máquinas de debuxar.	
Aproximación á linguaxe audiovisual	Modelos **fílmicos e modos de representación.	
Bases da linguaxe	Unidades de linguaxe: O plano, a secuencia, o movemento de cámara.	
O discurso experimental	Aproximación á linguaxe audiovisual.	
O *guion, o ritmo e a montaxe	Cine experimental/animación/**videoarte/**flipbooks.	
Principios da animación	Conceptos básicos e tipoloxías da animación	
A imaxe dixital	Ferramentas e sistemas de captura e xeración de imaxe.	
Medios técnicos para a animación básica	Adobe *Photoshop ou *Gimp (ferramentas básicas para construír unha animación e exportala).	
	Final *Cut, *Davinci *Resolve, Adobe *Premier (ferramentas básicas de animación e edición *videográfica e *sonorización)	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	8	0	8
Prácticas de laboratorio	18	0	18
Traballo tutelado	6	80	86
Estudo de casos	8	20	28
Traballo	4	0	4
Observación sistemática	2	0	2
Práctica de laboratorio	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Os proxectos levados a cabo polo alumnado presentaranse na clase, expoñendo con claridade as fontes de información e o proceso de desenvolvemento da investigación.
Prácticas de laboratorio	As prácticas son traballos de execución básica necesarios para conseguir un dominio das ferramentas de traballo que serán, neste caso, as aplicacións informáticas.
Traballo tutelado	Son traballos prácticos onde se porá en práctica os coñecementos de orixe técnica, teórico e estético impartidos na materia.
Estudo de casos	A sesión maxistral supón unha sesión ntrodutoria de cada un dos apartados. Cada sesión verase complementada polas proxeccións audiovisuais.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	Os proxectos requiren atención personalizada para conseguir que cada alumno evolucione na medida das súas posibilidades, rendendo os obxectivos de investigación propostos.
Prácticas de laboratorio	Farase especial fincapé na aprendizaxe das ferramentas audiovisuais.
Traballo tutelado	Os traballos tutelados requiren atención personalizada para axudar ao alumno na súa aprendizaxe da ferramenta, tendo en conta, ademais, que neste ámbito hai grandes diferenzas de nivel entre o alumnado en canto dominio técnico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Prácticas de laboratorio	Desenvolveranse dous exercicios iniciais de introducción. 1º *traballo de práctica.5% 2º traballo práctica 10%	15	CE9 CE12 CE42 CE43
Traballo tutelado	Os traballos tutelados formaán parte dun sistema de avaliación continuada. Serán dous e terán unha ponderación sobre a nota como segue: 1º Traballo tutelado:25% 2º Traballo tutelado:40% É de obrigado cumprimento entregar o total de traballos nas datas de entrega previstas no calendario inicial que se lles proporcionará ao estudante.	65	CE9 CE12 CE31 CE32 CE42
Estudo de casos	Entrega de exercicios ou resumos de valoración crítica das obras revisadas. Estes exercicios desenvolveranse dentro da clase.	20	CG1 CG2 CE1 CE5 CE6 CE7 CE42 CE43

Outros comentarios sobre a Avaliación

É de obrigado cumprimento entregar o total dos traballos solicitados en todas as convocatorias. Na convocatoria extraordinaria de xullo e fin de carreira deberanse entregar todos os traballos que durante o curso recibiron unha cualificación de suspenso ou non se presentaron. Si o/a estudantes ten máis de dous exercicios suspensos ou non presentados, ademais da entrega dos exercicios terá que realizar unha proba de edición na aula. Así mesmo si non se entregaron os comentarios críticos durante o curso deberá de realizarse unha proba de tipo teórico/práctico sobre os casos e obras analizadas na aula. Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

BENJAMIN, Walter, **El arte en la época de su reproductibilidad técnica**, Discursos Interrumpidos, 1982,
BURCH, Noel, **El Tragaluz del infinito**, 1991,
EINSTEIN, S.M, **La forma en el cine**, 1986,
SÁNCHEZ BIOSCA, V, **El montaje cinematográfico**, 1996,
WIGAN, MARK Imágenes, **Imágenes en secuencia**, 2008,
Juan Antonio Álvarez Reyes, **Fantasmagoría. Dibujo en movimiento**, 2006,
AAVV, **Daumen kino. The Flip Book Show**, 2005,
Faber, Liz y Walters, Helen, **Animación Ilimitada. Cortometrajes innovadores desde 1940**, 2004,

Recomendacións

Outros comentarios

O alumno tense que implicar no ***visionado de obras audiovisuais, xa que para conformar unha visión crítica non son suficientes as horas de ***visionado na clase. Actualmente, a biblioteca de Belas Artes conta co préstamo de obras audiovisuais, o que facilita o labor para o estudante.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo ***COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

A formulación teórica do curso manterase, empregándose as plataformas virtuais pertinentes para impartir a docencia, fundamentalmente utilizarase o *Moovi para a comunicación co alumnado

* Metodoloxías docentes que se modifican

Os exercicios prácticos ante un caso de forza maior cambian, os ***trabjos en grupo anúlase e pasan a traballarse de forma individual. Os alumnos terán que elaborar os traballos desde as súas casas coas ferramentas que dispoñan. A posta en común realizarase polas plataformas virtuais

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (***tutorías)

A comunicación principal establecerase a través da plataforma da *UVIGO, os traballos enviaranse a través da mesma plataforma si ten capacidade, si non se empregarán ferramentas alternativas de uso público xa sexa ***Classroom de ***Google ou ***Wetransfer.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba ***XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba ***XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] =&*amp;*amp;***gt; [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Pintura				
Materia	Pintura			
Código	P01G010V01404			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Pintura			
Coordinador/a	Perez-Jofre Santesmases, Ignacio			
Profesorado	Perez-Jofre Santesmases, Ignacio			
Correo-e	ipjsan@hotmail.com			
Web				
Descrición xeral	Esta materia se inscribe nun desenvolvemento do coñecemento sobre a disciplina pictórica que comeza nas asignaturas de Técnicas Pictóricas e Materia-color, en primeiro curso e segue en Arte, Linguaxe e representación, do primeiro cuatrimestre de Segundo. Así, o seu obxectivo é integrar os coñecementos que estas materias ofrecen ao estudante, referidos ao uso do color e a materia pictóricas, as principais técnicas e ao coñecemento do linguaxe da imaxe cara a unha aplicación na esfera da pintura contemporánea. As cuestións básicas de esta disciplina en la contemporaneidad, como os problemas e modos da representación, a materialidad da pintura e a súa relación con la presencia da imaxe na cultura actual, a dualidad icónico-indicial nos elementos básicos da pintura, a interacción da pintura coa tradición como disciplina y sus posibles perspectivas, a conexión da pintura con lugar en co contexto histórico, cultural y social son algunos dos aspectos que se desenvolven. Este desenvolvemento leva amén al afianzamento e ampliación dos recursos propios da disciplina: relación medio-soporte, composición, color, textura, tratamento etc...			

Competencias

Código	
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Os estudantes coñecerán os xéneros e tendencias do panorama actual da arte desde unha perspectiva pictórica.	CE5 CE7
Os estudantes coñecerán os materiais e útiles propios da práctica pictórica.	CE32
Coñecemento de métodos de produción pictórica.	CE42
Coñecemento dos procedementos aplicados á creación pictórica.	CE43
Coñecemento do vocabulario e do código pictóricos.	CE6
Capacidade para entender a pintura no conxunto das artes.	CE5 CE7
Capacidade para o manexo básico de útiles e materiais pictóricos.	CE42
Capacidade básica para integrar distintas disciplinas na produción de imaxes.	CE14
Capacidade para xerar e xestionar de xeito básico unha imaxe pictórica.	CE31
Habilidade para construír unha pintura nas súas diferentes técnicas nun nivel básico.	CE42
Habilidade para xerar sistemas de produción pictórica nun nivel básico.	CE42
Habilidade básica para integrar diferentes disciplinas na produción de imaxes.	CE20
Habilidade para a utilización de materiais non pictóricos na produción de imaxes.	CE42

Contidos	
Tema	
- Natureza conceptual, formal e material da pintura. Breve consideración de antecedentes referidos a movementos históricos de ruptura convertidos en referentes paradigmáticos, por exemplo: romanticismo, realismo, expresionismo, cubismo, abstracción, surrealismo, etc.	-Comprobación da relación entre conceptualidade e formalidade na obra de artistas tamén de referencia, como Malevich ou Magritte. Consideración de outras disciplinas: arquitectura, deseño, música, etc.
- Desenvolvemento do vocabulario pictórico e o sistema de categorías asociadas a el.	-Manexo de fontes documentais da imaxe. O coñecemento a través de imaxes producidas por outros (coñecemento vicario), imaxes artísticas, fotográficas e técnicas. A instrumentalización destas imaxes, a cita, o apropiacionismo, etc. A fotografía como referente documental, técnico e discursivo.
- O trazo, a pegada e o xesto na pintura. Os signos indécicos como sinais de presenza ou acción.	-Relación entre referencialidade icónica e indicialidade, outros sistemas e recursos cara a discursividade. Consideración dos signos visuais.
- Dimensións materiais, simbólicas e culturais dos soportes e formatos. Connotacións dos materiais.	-Natureza dos referentes artísticos que compoñen o imaxinario popular en relación cos referentes que se establecen no imaxinario de iniciados.
- Introducción ao espazo pictórico: espazo ilusionista, espazo descontinuo, espazo pantalla, cuadro-superficie etc...	- Valoración da realidade: diferenciación, xeneralización, punto de vista, distancia, as partes e o todo, orde e caos, definición e verosimilitude.
-Conceptualidade e formalismo, e a súa relación dialéctica.	-Desenvolvemento dos aspectos ligados á pintura como obxecto e como representación.
- Emotividade e distancia, dous parámetros que interactúan.	-Emotividade e distancia ligados á súa configuración visual.
- Desenvolvemento dos aspectos de organización e composición pictórica. Consideración das tendencias compositivas. A composición na abstracción e na figuración.	-A composición en relación á textura, a materia e á indicialidade.
- Valores culturais na comunicación. Discursividade e carga ideolóxica (retórica).	-Análise e lectura da obra pictórica.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	4	6	10
Presentación	8	12	20
Traballo tutelado	40	60	100
Resolución de problemas	4	6	10
Debate	4	6	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Desenvolver o sentido da materia para que a aprendizaxe sexa unha actividade significativa para o alumno e poida ter un alcance do programa cos seus obxectivos e contidos. Espazo que atende á función de darlle coherencia aos fundamentos de natureza teórica dirixidos á produción artística crítica.
Presentación	Espazo para a exposición de propostas de traballo que supón establecer a relación íntima entre teoría e produción artística, ao tempo de estimular a capacidade de ordenación argumental, así como a verbalización de conceptos e pensamento. Consideración da corrección e pertinencia das propostas de traballo recibidas de cada alumno, así como de establecer o ordenamento dos procesos de produción.
Traballo tutelado	Espazo para establecer relacións entre o coñecemento novo e o que xa posúen o alumno e máis o grupo na consideración de que o coñecemento non é un produto individual, senón social. Espazo material de produción mediante recursos para a comprobación que atenden ás resolucións técnicas que definen o oficio. Abrir o proceso de correlación entre presupostos teóricos, ideolóxicos, discursivos, etc., e os aspectos de materialidade formal.
Resolución de problemas	Durante as sesións prácticas o docente asiste aos estudantes para resolver problemas de toda índole..
Debate	Espazo para a argumentación e verbalización crítica de aspectos controvertidos, teóricos e sociais que se dean no ámbito ideolóxico, conceptual ou plástico, relativos á natureza do exercicio e á súa produción artística. Vai dirixido á participación colectiva.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Traballo tutelado ATENDERASE ás necesidades específicas do alumno e aos seus coñecementos previos

Avaliación

Descrición		Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Consistirá na avaliación continua no transcurso da docencia da materia. Valoraranse os seguintes aspectos: a evolución persoal, os procesos de desenvolvemento coherente das problemáticas xurdidas a partir do encontro creativo coas premisas teóricas e máis cos soportes técnicos abordados, a participación activa e o seguimento da materia, así como a actitude no taller relativa á asistencia, puntualidade e aceptación da normativa dos procesos propostos desde o profesorado. O interese é o criterio personalizado nas diferentes actividades de estudo, creación, participación e análise da materia. Realizarase unha parte importante da cualificación final a partir dos resultados alcanzados na entrega dos distintos traballos (prácticos e teóricos) estipulados ao comezo e no transcurso da materia.	80	CE14 CE20 CE31 CE32 CE42 CE43
Resolución de problemas	Atenderá ao apropiado nas respostas en comentarios, así como á precisión no léxico e na capacidade argumental.	10	CE5 CE6 CE7
Debate	Considerarase a pertinencia da participación debátesnos, a achega de criterios fundamentados e a implicación.	10	CE5 CE6 CE7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Polo carácter eminente práctico da asignatura, a asistencia é obligatoria e controlada. Faltas de asistencia non xustificadas maiores do 30% e xustificadas do 60% supoñen a imposibilidade de ser evaluado o estudante tanto na convocatoria ordinaria de xuño coma na extraordinaria de xullo.

A/s proba/as común de avaliación ordinaria realizarase dentro do calendario académico do curso.

Para presentarse ás convocatorias extraordinarias é imprescindible achegar todos os traballos realizados ao longo do curso e estar en disposición de dar resposta a algún test por escrito en caso de que se considere necesario.

O alumno/a que non esté presente quince minutos despois da hora establecida para o comezo do exame será considerado non presentado.

Bibliografía. Fontes de información**Bibliografía Básica****Bibliografía Complementaria**

Vicenc Furió, **Ideas y formas en la representación pictórica**, Anthropos, 1991

VVAA, **Relatos célebres sobre la pintura**, Áltera, 1997

CARRERE, A. y SABORIT, J., **Retórica de la pintura**, Cátedra, 2000

DUBOIS, P., **El acto fotográfico**, Paidós, 1994

ECO, U., **La estructura ausente**, Lumen, 1989

GREENBERG, C., **Arte y cultura**, Gustavo Gili, 1979

KRAUSS, R., **La originalidad de la vanguardia y otros mitos modernos**, Alianza Forma, 1996

R. M. RILKE, **Cartas sobre Cézanne**, Paidós, 1986

SONTAG, S., **Sobre la fotografía**, Edhasa, 1981

ZUNZUNEGUI, S., **Pensar la imagen**, Cátedra, 1995

VV.AA., **Nuevas Abstracciones**, Museo Nacional Reina Sofía, 1996

VVAA, **La religión de la pintura**, AKAL, 1999

Pedro Esteban, **La pintura es lo que aparece**, UPV, 2010

Sachiko Natsume-Dubé, **Giacometti y Yanaihara**, Elba, 2013

David Sylvester, **Entrevista con Francis Bacon**, Random House Modadori, 2003

E. H. Gombrich, **La imagen y el ojo**, Debate, 2000

Recomendacións**Materias que continúan o temario**

Arte: Arte e modernidade/P01G010V01401

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Arte: Arte e modernidade/P01G010V01401

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Arte, linguaxe e representación/P01G010V01303

Outros comentarios

Recoméndase, de maneira específica e prioritaria, a asistencia e puntualidade.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

-Actividades introductorias

-Traballos tutelados

- Presentacións

-Resolución de problemas

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non se realizan debates

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Non cambian os contidos, pero si o espazo e a forma de impartilos: no caso de decretarse un peche de centros por mor da emerxencia sanitaria, o traballo do taller tería que trasladarse de xeito excepcional ás condicións impostas polo espazo doméstico. O desenvolvemento dos proxectos sería readaptado aos recursos técnicos e materiais dispoñibles para cada persoa. O alumnado traballaría documentando fotograficamente cada paso do proceso de creación e as obras resultantes. As profesoras farían un seguimento individualizado deste percorrido a través do correo-e

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non se modifican

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

O traballo tutelado constitúe el 90% da avaliación no caso dun confinamento.

As presentacións de obra, 10%

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Procesos de espazo e tempo				
Materia	Procesos de espazo e tempo			
Código	P01G010V01405			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Escultura Pintura			
Coordinador/a	Loeck Hernández, Juan			
Profesorado	Loeck Hernández, Juan Meana Martínez, Juan Carlos			
Correo-e	jloeck@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia ten como obxectivo incidir no coordenadas espazo-temporais, na imaxe e no obxecto desde a percepción visual e a práctica artística actual.			

Competencias	
Código	
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
CE25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
CE38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumnado será capaz de identificar a obra de arte en relación ao seu contorno físico.	CE6
O alumnado coñecerá os modos de articular o espazo na obra de arte.	CE6 CE9 CE12 CE14
O alumnado coñecerá o vocabulario artístico en relación ás súas dimensións espacial e temporal.	CE6
O alumnado será capaz de entender a obra de arte en relación á contorna.	CE22 CE25
O alumnado será capaz de comprender a dimensión temporal da obra de arte.	CE22 CE25
O alumnado será capaz de entender e desenvolver o espazo inherente á obra de arte.	CE22 CE25 CE31
O alumnado será capaz de ter visión espacial.	CE25
O alumnado será capaz de entender e desenvolver o tempo inherente á obra de arte.	CE22 CE25 CE31
O alumnado adquirirá habilidade traballar na ***bidimensionalidad e a ***tridimensionalidad.	CE42
O alumnado adquirirá habilidade para o traballo en diferentes escalas.	CE36 CE42
O alumnado adquirirá a habilidade para utilizar as dimensións temporal e espacial da obra nun sentido creativo.	CE36 CE38 CE42

Contidos	
Tema	
O proceso de creación no espazo-tempo.	-Proceso, proxecto e progreso. -Proceso e procedemento. -O espazo da experiencia creadora: o taller, o lugar, a viaxe, o territorio e a fronteira.
A construción humana do tempo e a autonomía do espazo propio da imaxe.	-*Historiografía do tempo. -Iconografía clásica do tempo. -Artes *vectoriales e artes estáticas. -Imaxe, espazo narrativo e espazo arquitectónico. -O espazo autónomo da imaxe.
Espazo-tempo e *contemporaneidad.	-Narración, representación e presentación do tempo. -O espazo *táctil fronte ao espazo *ilusorio. -O espazo baleiro. -A construción *cartográfica no espazo-tempo
O espazo-tempo expandidos.	-Obxecto *tautológico, efémero e expandido: O obxecto *procesual. -Obxecto dinámico e *cinético -Linguaxe temporal nos *mass-media -O obxecto, o corpo e o espazo. -O espazo-tempo circundante da obra, instalacións e accións.
A imaxe do tempo e do espazo.	-A representación do tempo e do espazo a través da historia. -A lóxica da perspectiva e os seus límites. -O espazo interior do suxeito. -A imaxe seriada, *secuenciada e simultánea. - Cartografía da imaxe dobre -Recursos fotográficos e temporalidade. dinamismos e ruídos. Documentacións *cronomensoras.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	10	0	10
Resolución de problemas	40	40	80
Resolución de problemas de forma autónoma	0	25	25
Seminario	5	0	5
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	16	19
Cartafol/dossier	1	5	6
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	4	5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Explicación de temas xerais da materia mediante catro sesións de traballo repartidas ao longo do cuadrimestre e anunciadas oportunamente.
Resolución de problemas	É o traballo propiamente de creación artística no taller onde o profesor *tutorizará in situ o desenvolvemento e avance do traballo, realizando correccións, comentarios e orientacións nas diferentes sesións de taller.
Resolución de problemas de forma autónoma	Compútase un tempo de procura de información para a realización do traballo de taller, así como o tempo de lecturas obrigatorias que se precisan para superar a materia.
Seminario	Esta actividade consiste no seguimento e presentación de traballos prácticos en pequenos grupos de estudantes.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Explicación de temas xerais da materia mediante catro sesións de traballo, de 2 horas e media de duración cada unha, que serán repartidas ao longo do cuadrimestre. Impartiranse en aula teórica, e en datas sinaladas que se anunciasen con antelación.
Resolución de problemas	Proposta de catro exercicios prácticos explicados ao longo do cuadrimestre en sesións curtas que se impartirán no espazo da aula.Os exercicios serán de carácter presencial, realizándose na aula da materia para os traballos prácticos, ao longo do cuadrimestre coa supervisión dos profesores.Terán unha *temporalización diferente; cunha duración entre tres e catro semanas.
Seminario	Esta actividade consiste fundamentalmente no seguimento e presentación dos progresos que se vaian producindo con respecto aos exercicios non presenciais e as lecturas propostas.
Probos	Descrición

Exame de preguntas de desenvolvemento	Proporase un quinto exercicio (relacionado cos procesos de documentación espazo-temporal), de carácter non presencial. Será explicado nunha sesión de traballo que se impartirá no espazo da aula, e o seu desenvolvemento completo terá unha duración aproximada de dous meses e medio. Ao principio do cuadrimestre proporanse unhas lecturas obrigatorias, ao final do cuadrimestre farase unha proba tipo test para comprobar si realizáronse as lecturas.
---------------------------------------	--

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	Asistencia, participación e compromiso co seguimento dos temas e exercicios propostos. O alumnado será capaz de identificar a obra de arte en relación ao seu contorno físico.	0,5	CE6
Resolución de problemas	Realización, seguimento e entrega dos traballos e/ou exercicios. O alumnado coñecerá os modos de articular o espazo na obra de arte. O alumnado coñecerá o vocabulario artístico en relación ás súas dimensións espacial e temporal. O alumnado será capaz de entender a obra de arte en relación á contorna. O alumnado será capaz de comprender a dimensión temporal da obra de arte. O alumnado será capaz de entender e desenvolver o espazo inherente á obra de arte. O alumnado será capaz de ter visión espacial. O alumnado será capaz de entender e desenvolver o tempo inherente á obra de arte. O alumnado será capaz de entender e desenvolver o tempo inherente á obra de arte. O alumnado adquirirá habilidade traballar en dúas e en tres dimensións. O alumnado adquirirá habilidade para o traballo en diferentes escalas	60	CE6 CE9 CE12 CE22 CE25 CE31 CE36 CE42
Resolución de problemas de forma autónoma	Realización de exercicios no tempo do traballo autónomo. Traballo de Campo para un documento *cartográfico, fundamentado no rexistro espazo-temporal. O alumnado adquirirá a habilidade para utilizar as dimensións temporal e espacial da creación artística.	20	CE36 CE38 CE42
Seminario	Asistencia e participación na análise de resultados.	0,5	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Hai uns textos de lectura obrigatoria propostos polo profesorado a principio do cuadrimestre. Os estudantes deben ter en conta a importancia de relacionar a súa práctica e experiencia persoal nesta área, cos conceptos teóricos *asimilables destas lecturas. A avaliación das lecturas farase mediante un exame obrigatorio, tipo test, ao final do cuadrimestre. O alumnado será capaz de comprender a dimensión temporal da obra de arte.	2	CE22 CE25 CE31
Cartafol/dossier	*Realización, seguimento e entrega da memoria dossier con todos os traballos propostos durante curso. Valorarase moi positivamente que, nos textos que se inclúan no dossier, fágase referencia aos contidos propostos tanto nas leccións maxistras como nos textos de lectura obrigatoria. O alumnado será capaz de comprender a dimensión temporal da obra de arte. O alumnado será capaz de entender e desenvolver o espazo inherente á obra de arte	15	CE22 CE25 CE31
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame tipo test encamiñado a medir os coñecementos adquiridos e asimilados, nas clases maxistras. Este exame faise conxunto e como parte do exame de lecturas obrigatorias. O alumnado coñecerá os modos de articular o espazo na obra de arte. O alumnado coñecerá o vocabulario artístico en relación ás súas dimensións espacial e temporal. O alumnado será capaz de entender a obra de arte en relación á contorna. O alumnado será capaz de comprender a dimensión temporal da obra de arte. O alumnado será capaz de entender e desenvolver o espazo inherente á obra de arte.	2	CE6 CE9 CE12 CE14 CE22 CE25 CE31

Outros comentarios sobre a Avaliación

A materia ten unha avaliación continua, o que significa que hai que levar ao día os traballos e propostas desenvolvidas na materia, realizándose as entregas dos devanditos traballos puntualmente e nas datas sinaladas ao longo do curso. As devanditas datas atópanse recollidas na axenda da materia, colgada na plataforma da *UVIGO e visible no taboleiro da aula. Ao fin do período lectivo, despois das entregas finais de exercicios, no caso de non superar satisfactoriamente algún dos exercicios ou non realizar a proba escrita, ou non entregar a memoria, o alumno aparecerá como non presentado na acta de xuño.

DATA FINAL DE ENTREGAS POR CURSO: Na semana posterior á finalización das clases presenciais.

DATA DA PROBA ESCRITA (para a avaliación dos coñecementos adquiridos coas lecturas propostas durante curso e as clases teóricas dispensadas) : Na semana posterior á finalización das clases presenciais.

PROBAS DE AVALIACIÓN CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA DE XULLO 2019

Para aprobar a materia deberá facer, no seu caso o exame, repetir traballos non aptos si así o indicaron os profesores, e/ou entregar os traballos que falten na convocatoria de ordinaria. Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias http://belasartes.uvigo.es/*bbaa/*index.*php?ide=79

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ARNHEIM, R., **Arte y Percepción visual. Psicología del ojo creador**, 3, Alianza-Forma, 1981
CALABRESE, O & ECO, U., **El tiempo en la Pintura.**, 1, Mondadori, 1987
CASTELO S, Luis, **Del ruido al arte**, 1, Tursen/Blume, 2006
DIEGO, Estrella de, **Contra el mapa, disturbios en la geografía colonial de occidente.**, 1, Siruela, 2008
STOICHITA, Victor I, **Ver y no ver**, 1, Siruela, 2005

Bibliografía Complementaria

BACHELARD, G., **La poética del espacio**, 3, Fondo de Cultura Económica, 1992
BOERBOOM, Peter y PROETEL, Tim, **Dibujar el espacio**, 1, ed. G.G., 2018
BROTON, J., **Historia del mundo en 12 mapas**, 1, Debate, 2014
DIDI-HUBERMAN, G., **Atlas : ¿cómo llevar el mundo a cuestras?**, 1, MCARS, 2010
GARDFIELD, Simon, **En el Mapa. De cómo el mundo adquirió su aspecto**, 1, Santillana, 2013
GUASCH, A M^a, **Arte y Archivo, 1920-2010. Genealogías, Tipologías y Discontinuidades**, 1, Akal/arte contemporáneo, 2011
HARZINSKI, K., **From Here to There: Hand Drawn Map Association**, 1, Princeton Architectural Press, 2010
HARMON, K., **The Map as Art, Contemporary artists explore cartography**, 1, Princeton Architectural Press, 2009
LOECK, J., **Lo procesual en la Creación Artística**, 1, MICAT, Univ.Santiago, 1996
MEANA, J. Carlos, **El espacio entre las cosas**, 1, Colección Arte y Estética. Diputación, 2001
MEANA, J.C., **La ausencia necesaria**, 1, Dauro ediciones, 2015
PELLEGRINO, Francesca, **Geografía y viajes imaginarios**, 1, Electra, 2007
STOICHITA, V.I., **La Invención del cuadro**, 1, Del Serva, 2000
VVAA.Coordinador Daniel Soutif, **ART i TEMPS , Arte y Tiempo**, 1, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, 2000
VVAA, **MAPPA MUNDI. Museo Coleção Berardo**, 1, Centro Cultural Belem, 2011

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Producción artística: Obxecto e espazo/P01G010V01603
Producción artística: Audiovisuais/P01G010V01502
Producción artística: Imaxe I/P01G010V01503
Producción artística: Imaxe II/P01G010V01602

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Debuxo/P01G010V01402
Imaxe en movemento/P01G010V01403
Pintura/P01G010V01404

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102
Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201
Técnicas escultóricas/P01G010V01203
Técnicas pictóricas/P01G010V01104
Arte, linguaxe e representación/P01G010V01303
Escultura/P01G010V01304
Expresión gráfica: Sistemas de representación/P01G010V01301

Outros comentarios

Insístese en que a avaliación será continua e os traballos hanse de entregar na data marcada. Dado que se trata dunha materia sobre os procesos, é imprescindible o seguimento semanal do desenvolvemento dos traballos propostos. O alumno deberá ter en conta que a comprensión e capacidade *óptima de resolución de exercicios propostos require a presenza constante nas clases prácticas, sen a cal non se pode realizar a atención personalizada.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manterán

Leccións sobre os contidos da materia, impartiríanse en Campus Remoto. Mantense a batería de exercicios propostos para cumprir os obxectivos docentes da materia.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non é necesario modificar as metodoloxías docentes

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías)

Atenderanse as necesidades do alumnado *on-*line mediante correos en horarios convidos e *tutorizacións nas salas do profesorado en Campus Remoto. Organizásenlle cartafolios, na plataforma correspondente da Universidade de Vigo, para a recepción *on-*line da documentación en *pdf referida a cada exercicio en particular.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Unicamente solicitarase con tempo ao alumnado que faga provisión dos materiais plásticos necesarios para levar a cabo no confinamento os exercicios que falten por realizar no seu caso.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

No seu caso dotarase ao alumnado de bibliografía de ampliación que complemente a bibliografía da materia.

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas no seu caso.

Probas realizadas de maneira presencial: [Peso anterior 20%] [Peso Proposto 30%]

...

* Probas pendentes que se manterán

Proba Caderno de campo, cartografía: [Peso anterior 20%] [Peso Proposto 30%]

* Probas que se modifican

Todas aqueles exercicios que non se achan realizado, adaptásenlle á docencia *on-*line.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Filosofía da arte				
Materia	Filosofía da arte			
Código	P01G010V01501			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Pintura			
Coordinador/a	Ruíz de Samaniego García, Alberto José			
Profesorado	Ruíz de Samaniego García, Alberto José			
Correo-e	sama@uvigo.es			
Web				
Descrición	Nesta materia trataremos de analizar os acontecementos e obxectos estéticos á luz da tradición filosófica. xeral			

Competencias

Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CG3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
CE21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
CE37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias	
Coñecementos básicos de estética e Teoría da arte.		CE1 CE2 CE8 CE37
Coñecemento dos textos históricos básicos de estética e Teoría da arte.		CE1 CE5
Coñecemento do vocabulario propio da estética.		CE1 CE6
Coñecemento básico das tendencias actuais do pensamento sobre arte.		CE1 CE2 CE5
Capacidade de comprender a obra de arte no contexto do pensamento.		CE2 CE8
Capacidade de comprender as relacións entre arte e pensamento.		CE2 CE8
Capacidade para elaborar discursos críticos sobre fenómenos artísticos e culturais.	CG2 CG3	CE1 CE2 CE5 CE37
Capacidade de analizar a obra de arte desde a estética e a Teoría da arte.	CG1 CG2	CE37
Habilidade para integrar a creación artística no contexto do pensamento contemporáneo.		CE5 CE37

Habilidades básicas para establecer discursos críticos e reflexivos sobre arte.	CG1 CG2 CG3	CE21 CE37
Habilidade para interpretar a obra de arte desde a estética e a Teoría da arte.	CG2 CG3	CE21 CE37

Contidos

Tema		
1. A EXPERIENCIA ESTÉTICA	a. Fundamentos da experiencia estética	
1.1. O concepto do clásico	b. Historicidad e relativismo.	
	c. Iconoclasias e iconodulias.	
2. O BARROCO.	a. Orixes históricas.	
	b. Interpretación.	
3. ROMANTICISMO.	a. A figura do dandy	
	b. Wagner e o wagnerismo.	
4. O ESTATUTO ORIXINARIO DA ARTE	a. Signos e símbolos.	
	b. Condución do sentido.	
	c. Bataille,	
	d. Heidegger: Unha síntese da plástica a partir destes conceptos: o templo grego, o recorte.	
5. ARTE e PSICOANÁLISE	a. Freud	
	b. Lacan	
6. CRISE DA MODERNIDADE	a. Baudelaire.	
	b. Walter Benjamin.	
7. POSTMODERNIDADE E CRISE DE PARADIGMAS ESTÉTICOS.	a. Metarrelatos.	
	b. Lyotard, Virilio, Derrida.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	28	47.5	75.5
Actividades introdutorias	2	0	2
Seminario	6	3.5	9.5
Traballo tutelado	0	9	9
Lección maxistral	8	30	38
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Autoavaliación	1	0	1
Cartafol/dossier	2	12	14

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre textos específicos, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia e que actúan como complemento das clases teóricas.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e a presentar a materia.
Seminario	Reunións que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual, elabora un documento sobre a temática da materia. Trátase dunha actividade autónoma que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción, etc.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dos traballos, exercicios ou proxectos que deberán desenvolver os estudantes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual, elabora un documento sobre a temática da materia. Trátase dunha actividade autónoma que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción, etc.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Seminario	Avaliación de aspectos vinculados coa dinamización (a participación activa e produtiva) dos alumnos nos seminarios. Para os alumnos con faltas de asistencia, os contidos desenvolvidos avaliaranse nunha proba escrita ao final do cuadrimestre. Coñecemento dos textos históricos básicos de estética e Teoría da arte.	10	CG2	CE1 CE5
Traballo tutelado	Realización dun traballo individual. Coñecementos básicos de estética e Teoría da arte.	40	CG3	CE1 CE2 CE5 CE8 CE37
Lección maxistral	Un exame escrito de dúas horas, sobre o temario impartido en clase. Avaliarase a capacidade de síntese, de relacionar temas, e de argumentar con claridade Coñecementos básicos de estética e Teoría da arte.	50	CG1 CG2	CE1 CE2 CE8 CE37

Outros comentarios sobre a Avaliación

A proba da convocatoria ordinaria consistirá na entrega dun traballo individual audiovisual nas dúas semanas lectivas anteriores ao final do semestre lectivo de xaneiro, durante las clases, e unha proba teórica (exame) en xaneiro.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

RUIZ DE SAMANIEGO, Alberto, **Cuerpos a la deriva**, Abada Editores, Madrid, 2017

RUIZ DE SAMANIEGO, Alberto, **Las horas bellas. Escritos sobre cine**, Abada Editores, Madrid, 2015

Bibliografía Complementaria

DAGOSTINI, Franca, **Analíticos y continentales. Guía de la filosofía de los últimos treinta años**, Ediciones Cátedra, 2000

BOZAL, Valeriano (editor)., **Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas. Vol I y II.**, Visor, 1996

CARRITT, e.f., **Introducción a la estética.**, FCE, 1978

GADAMER, H. Georg, **La actualidad de lo bello. El arte como juego, símbolo y fiesta**, Paidós, 1991

PAREYSON, Luigi, **Conversaciones de estética**, Visor, 1987

PLAZAOLA, Juan, **Introducción a la estética: historia, teoría, textos**, BAC, 1973

TATARKIEWICZ, Wladyslaw, **Historia de seis ideas**, Tecnos, 1992

RUIZ DE SAMANIEGO, Alberto, **Ser y no ser. Figuras en el dominio de lo espectral**, Micromegas, 2014

Recomendacións

Outros comentarios

Titorías: no despacho do profesor (Dpto. Pintura).

Martes: 10:00h-16:00h.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

-Actividades introductorias

-Lección maxistral

- Presentacións
- Traballos tutelados

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Campus remoto e correo electrónico

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non cambian os contidos, pero si o espazo e a forma de impartilos: no caso de decretarse un peche de centros por mor da emerxencia sanitaria, o traballo de videoensaio terá que ser comentado e avaliado a través de telepresencia. O desenvolvemento dos proxectos sería readaptado aos recursos técnicos e materiais dispoñibles para cada persoa. As profesoras farían un seguimento individualizado deste percorrido a través de titorías e presentacións individuais ou grupais no campus remoto ou por correo-e.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Toda a bibliografía incluída na guía docente está enfocada a auto-aprendizaxe nas horas de traballo autónomo.

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

*Matése unha das probas de avaliación:

traballo de video-ensaio: 50% de porcentaxe da nota final.

*

...

* Probas que se modifican

O exame teórico modifícase en favor dun ensaio escrito. Nota: 50% da porcentaxe da nota final.

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Producción artística: Audiovisuais**

Materia	Producción artística: Audiovisuais			
Código	P01G010V01502			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	3	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Debuxo Escultura Pintura			
Coordinador/a	Dopico Castro, Marcos			
Profesorado	Alonso Romera, María Sol Barcia Rodríguez, Ignacio Fernando Dopico Castro, Marcos Dopico Rodríguez, Patricia Franco Costas, Xisela Río Comesaña, Diego del Vera Auriolos, Cristina			
Correo-e	mdopico@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Configurar un contexto analítico e de produción, na práctica artística, desde o cal comprender de forma crítica a relación entre a Arte e os soportes audiovisuais en todas as súas vertentes e xéneros principais, desde a súa aparición na escena artística da man do cinema vangardista de principios do século XX, ata a súa desembocadura na creación sonora e no Vídeo-arte do presente.			

Competencias

Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE16	Coñecemento das características dos espazos e medios de exposición, almacenaxe e transporte das obras de arte
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
CE22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
CE25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
CE28	Capacidade de traballar en equipo. Capacidade de organizar, desenvolver e resolver o traballo mediante a aplicación de estratexias de interacción
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
CE34	Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adecuadamente o traballo artístico
CE38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
CE39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición

CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Os alumnos/as coñecerán os procedementos propios dos xéneros e disciplinas relacionadas coa Videocreación e o audiovisual.	CE7 CE9 CE12
Os alumnos/as saberán aplicar o uso das principais ferramentas e sistemas implicados na creación audiovisual.	CE9 CE12 CE14 CE32
Os alumnos/as adquirirán coñecementos históricos e culturais relacionados coa evolución da imaxe en movemento.	CE1 CE2 CE6 CE7 CE19
Os alumnos/as adquirirán coñecemento de sistemas de distribución e exposición de contidos audiovisuais.	CE16 CE31 CE39
Os alumnos/as coñecerán sistemas técnicos básicos de manipulación do son.	CE9 CE12 CE14
Os alumnos/as serán capaces de desenvolver propostas creativas no ámbito audiovisual.	CE31 CE32 CE38
Os alumnos/as serán capaces de desenvolver unha comprensión crítica de relacións da arte e a tecnoloxía.	CE1 CE2 CE19 CE25 CE38
Os alumnos/as desenvolverán unha actitude de análise crítica de obras que impliquen a imaxe en movemento e o son.	CG1 CE1 CE25
Os alumnos/as coñecerán manéxoo de métodos de produción no ámbito do audiovisual.	CE9 CE14 CE20 CE22 CE31 CE32
Os alumnos/as comprenderán na súa máxima intensidade a experiencia do taller de produción e creación.	CE12 CE14 CE20 CE22 CE28 CE31 CE32 CE42 CE43
Os alumnos/as comprenderán o audiovisual como linguaxe creativa e ferramenta de experimentación.	CE19 CE20 CE31 CE32
Os alumnos/as comprenderán as obras audiovisuais en relación con outras disciplinas artísticas.	CE28 CE31 CE32 CE33 CE34
Os alumnos/as adquirirán habilidade para o uso creativo da temporalidade na obra de arte.	CE42 CE43
Os alumnos/as saberán manexar instrumentos e desenvolver métodos de creación propios da imaxe e o son.	CE31 CE32 CE42 CE43

Os alumnos/as saberán desenvolver os aspectos expresivos da imaxe en movemento e o son.	CE14 CE42 CE43
Os alumnos/as adquirirán habilidade para a integración de disciplinas distintas na produción artística.	CE22 CE33 CE34 CE43
Os alumnos/as saberán desenvolver proxectos audiovisuais en todas as súas fases.	CE9 CE20 CE31 CE42 CE43

Contidos

Tema	
Evolución e consolidación da arte audiovisual experimental.	Das Vangardas históricas ao Videoarte e a Arte Sonora (Inicio, evolución e consolidación. Principais movementos, obras e artistas). Panorama internacional. Panorama en España e Galicia.
Concepto, formas e linguaxes da experimentación en arte audiovisual.	Ruptura dos dispositivos do cine. Conceptos estéticos e ideolóxicos na experimentación audiovisual do presente.
Necesidade da experimentación audiovisual.	Conceptos estéticos e ideolóxicos en la experimentación da Arte sonora. Recursos visuais e sonoros do artista audiovisual
Orixe, evolución e consolidación do Cine-Ensaio	Recursos da montaxe en Arte Audiovisual e Arte Sonora: linguaxes convencionais / linguaxes experimentais.
Narrativas da Arte audiovisual: Casos internacionais. Casos en España e Galicia.	Cine autobiográfico. Panorama Internacional. Panorama en España y Galicia.
Estratexias sonoras e da voz	Creación de guión en modalidades narrativas de Monólogo Interior e «Fluxo continuo». Conceptos y aplicacións da montaxe en secuencia continua e plano secuencia.
Estratexias de filmación.	Son diexético e extradiexético. Poesía sonora. Dispositivos de cámara.
Ampliación das posibilidades plásticas e de composición do plano.	Dispositivos técnicos de iluminación Dispositivos hardware e software informáticos.
Edición e pos-produción da imaxe audiovisual.	Dispositivos de edición dixital Conversores de vídeo Tratamento do vídeo para a súa adaptación a distintos sistemas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	50	0	50
Prácticas de laboratorio	20	68	88
Obradoiro	15	59	74
Traballo tutelado	20	68	88

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Clase maxistral con apoio de documentación e sistemas multimedia. Exposición dos contidos da materia. Exemplos paradigmáticos da historia e as principais modalidades da arte audiovisual. Análise da ontoloxía da imaxe en movemento. Análise crítica de axiomas culturais que definen os distintos dispositivos audiovisuais. Toma de notas e exposición debatida dos mesmos. Modalidade: guiada. Ensino inverso. Presenza do/a docente e presenza obrigatoria do alumnado. Escenario: aula común. Sala de proxeccións.
Prácticas de laboratorio	Aprendizaxe práctica, mediante a simulación de casos, do manexo das ferramentas de creación (Hardware e Software) implicadas na gravación, captura, edición e postproducción da imaxe e o son dixital. Modalidade: guiada. Realización de exercicios prácticos por parte do alumnado. Presenza do/a docente e presenza obrigatoria do alumnado. Escenario: Laboratorio de audiovisuais; Estudio audiovisuais.

Obradoiro	Aprendizaxe e realización de prácticas de iluminación en estudo. Creación de ambientes. Manexo directo do equipamento técnico e da grella de focos instalada. Realización de exercicios de toma de imaxe con control de temperatura de cor. Modalidade: asistencia específica por parte do profesor ás actividades individuais e/ou de grupo que desenvolvan os estudantes. Escenario: Estudio Audiovisuais.
Traballo tutelado	Descrición: o alumnado, individualmente ou en grupo (máximo 3 persoas), desenvolve nos laboratorios e talleres a realización, como obra final, de varios proxectos de creación audiovisual relacionados con algún dos xéneros ou problemáticas artísticas impartidas na materia. Realización de 3 prácticas de creación audiovisual, como obra final. 1. (Video experimental). Obra monocal basea en claves de arte audiovisual experimental (será realizada nas primeiras 5 semanas do cuatrimestre). 2. (Video narrativo). Obra monocal basea na aplicación de recursos destinados a experimentar coa narrativa, concretamente relacionada coa modalidade literaria do monólogo interior e o «fluxo continuo» e coa formalización audiovisual da secuencia en continuidade e o plano secuencia (será realizada nas 5 semanas centrais do cuatrimestre). 3. (Video autobiográfico). Obra monocal basea no desenvolvemento das formas e conceptos de ensaio audiovisual, concretamente na súa modalidade de audiovisual autobiográfico (será realizada nas últimas 5 semanas do cuatrimestre).

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Realización de 3 prácticas de creación audiovisual, como obra final. A atención personalizada neste ámbito desenvólvese, por parte dos/as docentes, directamente na aula (Laboratorio audiovisuais; Talleres audiovisuais) durante o tempo de presencialidade do alumnado programado para este labor e, por tanto, durante a realización dos proxectos (obras audiovisuais) que o alumno estea a levar a cabo. Ten carácter teórico e práctico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	A avaliación é continua durante o transcurso da materia. Obsérvase e orienta de forma continuada e constante sobre o desenvolvemento dos proxectos audiovisuais como traballos de avaliación da materia. Durante a elaboración dos proxectos de creación audiovisual os alumnos deben demostrar o seu grao de evolución persoal e dos contidos do proxecto que se vai a realizar; participar activamente no seguimento da materia, así como unha iniciativa responsable nos talleres e a asistencia a estes. Estipularanse datas finais de entrega dos distintos traballos. A asistencia activa será obrigatoria e terase en conta para a avaliación final. Estipulase un valor parcial por cada unha das prácticas a desenvolver: 1ª obra: Video experimental 42% 2ª obra: Video narrativo 42% 3ª obra: Video autobiográfico 16%	100	CG1 CE1 CE2 CE7 CE9 CE12 CE14 CE19 CE20 CE22 CE25 CE28 CE31 CE32 CE38 CE42 CE43

Outros comentarios sobre a Avaliación

1ª Convocatoria (Xaneiro)

Entrega Final - 18 enero 2022

2ª CONVOCATORIA (XULLO)

Consultar datas de avaliación da convocatoria de xullo:

<http://belasartes.uvigo.es/gl/docencia/exames/>

O alumnado deberá presentar o mesmo número de proxectos, segundo os mesmos parámetros que se transmitiron no transcurso da materia. Deberán basearse no mesmo tipo de contido temático, obxectivos a alcanzar e metodoloxía de desenvolvemento, estipulada durante a impartición docente da materia.

Os tres proxectos serán realizados de novo e entregados de forma obrigatoriamente individual, por cada alumno/a, independentemente de que durante a impartición da materia, no 1ª Cuadrimestre e até a convocatoria (xaneiro), algún deles fose realizado en grupo. É dicir, deberán consistir nunha realización absolutamente distinta da realizada e entregada

na 1ª Convocatoria (xaneiro).

Non se poderá, por tanto, volver entregar ningún traballo xa avaliado (tanto positiva como negativamente) na 1ª Convocatoria (Xaneiro), sendo obrigatorio volver realizar de novo todos os traballos requiridos agora para a convocatoria de xullo.

Estes traballos deberán realizarse, até a data da convocatoria de xullo, baixo o seguimento dalgún ou de todos os docentes da materia e, por tanto, os profesores/as deberán coñecer o proceso de realización destes traballos e saber que serán presentados como resultado para avaliar na convocatoria de xullo. Para isto, o alumnado deberá manter contacto, nos horarios de tutorías que se estipulen, cos profesores/as implicados.

A calificación obtida como nota final da materia valorarase da seguinte maneira:

1ª obra (video experimental): 42%

2ª obra (video narrativo): 42%

3ª obra (video autobiográfico): 16%

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/gl/docencia/exames/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BAIGORRI; L., **Video: Primera Etapa (El Video en el contexto social y artístico de los años 60/70)**, Brumaria, 2005

DANCYGER; K., **Técnicas de edición en cine y vídeo**, Gedisa, 1999

DROPRESS (Ed.), **Moving graphics: New Directions in Motion Design**, Ed. Promopress, 2014

ROMAGUERA I RAMIO; J. ALSINA THEVENET; H. (ED.), **Textos y Manifiestos del Cine**, Cátedra. Signo e imagen, 2003

SOLANA; Genma / SOLEU; Antonio, **Uncredited**, IndexBook, 2008

TORREIRO; C. CERDÁN; J. (ED.), **Documental y Vanguardia**, Cátedra. Signo e imagen, 2005

AUMONT; A; BERGALA, A; MARIE, M; VERNET, M., **Estética del Cine**, Paidós Comunicación, 2005

ATTALI, J, **Ruidos. Ensayo sobre economía política de la música**, 978-9682319709, Siglo XXI, 1995

CHION, M, **El arte de los sonidos fijados**, 978-84-922224-3-8, Centro de Creación Experimental, 2001

CHION, M, **La audiovisión. Introducción a un análisis conjunto de la imagen y el sonido.**, 978-84-7509-859-3, Paidós, 1998

MURRAY SHAFER, M, **El paisaje sonoro y la afinación del mundo**, 978-8461660902, Intermedio, 2013

Bibliografía Complementaria

MARTIN; S. GROSENICK; U. (ED.), **Videoarte**, Taschen, 2006

MARTÍN GUTIÉRREZ; G., **Cineastas frente al espejo**, T&B Editores. Festival Internacional d, 2008

SANTAMARÍA FERNÁNDEZ, A., **En los límites de lo posible: Política, cultura y capitalismo afectivo**, 9788446045717, AKAL, 2018

SANTAMARÍA FERNÁNDEZ, A., **Paradojas de lo Cool. Arte, literatura, política**, 978-84-944452-3-1, Textos (in)surgentes. ALTOPARLANTE, 2016

SANTAMARÍA FERNÁNDEZ, A., **Narración o barbarie**, 978-84-946119-5-7, Sans Soleil Ediciones, 2017

ANDRES, R, **El mundo en el oído. El nacimiento de la música en la cultura**, 978-84-96834-31-6, Acantilado, 2008

BARBER, LL., **La mosca tras la oreja. De la música experimental al arte sonoro en España**, 978-84-8048-815-0, Autor, 2009

SHAEFFER, P, **¿Qué es la música concreta?**, Nueva visión, 1959

SHAEFFER, P, **Tratado de los objetos musicales**, 84-206-8540-2, Alianza, 1988

Recomendacións

Outros comentarios

Consultar a través de Secretaría Virtual do alumnado

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou

parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Metodoloxías docentes que se manteñen

Lección Maxistral.

Clase maxistral con apoio de documentación e sistemas multimedia. Exposición dos contidos da materia. Exemplos paradigmáticos da historia e as principais modalidades da arte audiovisual. Análise da ontoloxía da imaxe en movemento. Análise crítica de axiomas culturais que definen os distintos dispositivos audiovisuais. Toma de notas e exposición debatida dos mesmos.

Modalidade: guiada. Ensino inverso.

Presenza do/a docente e presenza obrigatoria do alumnado.

Escenario: aula común. Sala de proxeccións.

Metodoloxías docentes que se modifican

Prácticas de laboratorio.

Aprendizaxe do manexo das ferramentas de creación (Hardware e Software) implicadas na gravación, captura, edición e postproducción da imaxe e o son dixital, mediante manuais, tutoriais, ou clases de demostración en conexión por videochamada. O alumnado de forma individual, realizará exercicios prácticos de reforzo dos coñecementos impartidos mediante o uso de modelos de hardware ou software que se lle poidan facilitar, aos que poida acceder por ser de acceso libre e gratuíto, ou cos que poida contar.

Modalidade: guiada. Avaliación continua.

Talleres.

Suprímese.

Traballo Tutelado.

Descrición: o alumnado, individualmente, ou en grupo mediante conexión non-presencial (máximo 3 persoas), desenvolve varios proxectos de creación audiovisual relacionados con algún dos xéneros ou problemáticas artísticas impartidas na materia.

Realización de 3 prácticas de creación audiovisual, como obra final.

1. (Video experimental). Obra monocal baseada en claves de arte audiovisual experimental (será realizada nas primeiras 5 semanas do cuatrimestre).
2. (Video narrativo). Obra monocal baseada na aplicación de recursos destinados a experimentar coa narrativa, concretamente relacionada coa modalidade literaria do monólogo interior e o «fluxo continuo» e coa formalización audiovisual da secuencia en continuidade e o plano secuencia (será realizada nas 5 semanas centrais do cuatrimestre).
3. (Video autobiográfico). Obra monocal baseada no desenvolvemento das formas e conceptos de ensaio audiovisual, concretamente na súa modalidade de audiovisual autobiográfico (será realizada nas últimas 5 semanas do cuatrimestre).

A atención personalizada neste ámbito desenvólvese, por parte dos/as docentes, mediante aula virtual. A asistencia do alumnado á aula virtual, para o seu seguimento, terase en conta na avaliación.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Solicitude previa de cita para atención individual: Aulas e despachos virtuais.

Utilización dun calendario de titorías grupais, de obrigada asistencia ao longo do cuatrimestre, para seguimento e avaliación do avance e evolución dos proxectos e traballos que o alumnado debe realizar para obter a cualificación final da materia: Aulas e despachos virtuais.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

- Arteleku (ed.) (2005). Desacuerdos. Documentos para una historia del Videoarte en el estado español. Diputación Foral de Guipuzcoa. (Google Académico)

- Benavides Téllez, L. (2010) CUATRO PROPUESTAS SOBRE VIDEOARTE

Y CINE EXPERIMENTAL. Madrid: UCM (Google Académico)

- Bordwell, D. (1996). "La narración de arte y ensayo". En, La narración en el cine de ficción. Barcelona: Paidós Iberica. (Academia.edu)

- Debray, R. (1994). Vida y muerte de la imagen. Historia de la mirada en occidente. Barcelona: Paidós Comunicación. (Google Académico)

- Martín, Sylvia (2004). Videoarte. Taschen. (Libro .pdf)

- Molina Alarcón, Miguel (2006). Ecos del Arte Sonoro en la vanguardia histórica española (1909-1945) en el catálogo de la I Muestra de arte sonoro español MASE. Lucena-Córdoba: Ed. Sensxperiment.

https://www.upv.es/intermedia/pages/laboratori/grup_investigacio/textos/docs/miguel_molina_ecos_arte_sonoro_vanguardia.pdf (Consultada por última vez en julio de 2020)

- Murch, W. (2003) En el momento del parpadeo. Madrid: Ocho y medio. (Libro .pdf)

- Ortega, M L.; Weinrichter, A. (2006) Mystère Marker. Madrid: T&B editores (Libro .pdf)

- Ortíz, A.; Piqueras, M.J. (2003). La Pintura en el cine. Cuestiones de representación visual. Barcelona: Paidós Ibérica. (Libro .pdf)

- Sánchez-Biosca, V. (1996) El montaje cinematográfico. Barcelona: Paidós Comunicación. (Libro .pdf)

- Val del Omar, José. (1957). Desbordamiento apanorámico de la imagen. http://www.valdelomar.com/pdf/text_es/text_6.pdf (Consultada por última vez en julio de 2020)

- Weinrichter, A. (2005) Desvíos de lo real. Madrid: T&B editores. (Libro .pdf)

- Manuales técnicos de uso y características de cámaras: Autoría propia. Profesorado.

- Manuales técnicos de Iluminación: Autoría propia. Profesorado.

- Manuales técnicos de uso y características de materiales relacionados con la grabación de sonido: Autoría propia. Profesorado.

- Tutoriales de uso de software de edición y posproducción de vídeo:

Tutorial oficial en inglés DAVINCI RESOLVE 16

<https://www.blackmagicdesign.com/es/products/davinciresolve/training>

CURSO DE DAVINCI RESOLVE 16 (castellano)

<https://www.youtube.com/watch?v=yTT8RKYn6cw>

* Otras modificaciones

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

A calificación obtida como nota final da materia valorarase da seguinte maneira:

1ª obra (video experimental): 42%

2ª obra (video narrativo): 42%

3ª obra (video autobiográfico): 16%

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Producción artística: Imaxe I				
Materia	Producción artística: Imaxe I			
Código	P01G010V01503			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	3	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Debuxo Pintura			
Coordinador/a	Matesanz Pérez, María Consuelo			
Profesorado	Blanco Salgueiro, Loreto García González, Silvia Matesanz Pérez, María Consuelo Pastor Bravo, Jesús Luis Romani Fernández, Lucía			
Correo-e	chmatesanz@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta Materia inscríbese dentro da produción *artística, e tamén, esta relacionada con algunhas outras actividades *artísticas implicadas na produción de *imágenes de carácter *artístico			

Competencias	
Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
CE22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
CE25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
CE26	Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
CE37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
CE38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumno aplicará o coñecemento de diferentes disciplinas artísticas propias da creación de imaxes e o seu posible *interrelación.	CE7 CE9 CE12

O alumno alcanzará o coñecemento dos procedementos propios das disciplinas relacionadas coa elaboración de imaxes.		CE7 CE9 CE12
O alumno obterá o coñecemento de sistemas de reprodución da imaxe.		CE9 CE12 CE14
O alumno conseguirá a capacidade para desenvolver propostas creativas con extensión.		CE31 CE32 CE37
O alumno logrará a capacidade para abordar problemas da arte nun conxunto de obras.		CE31 CE37 CE38
O alumno adquirirá a capacidade para a visualización e a análise de imaxes.	CG1	CE1 CE25
O alumno distinguirá entre as diferentes capacidades para o manexo de métodos de produción específicos.		CE31 CE32
O alumno determinará as súas capacidades para comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de produción e creación.		CE20 CE22 CE31 CE32
O alumno recoñecerá as súas capacidades para dar visibilidade ás ideas mentais e ao mundo sensible.		CE31 CE38
O alumno destinará as súas capacidades para pasar das imaxes mentais ás visuais.		CE31 CE32
O alumno alcanzará a capacidade para a proxección e construción de imaxes previas á obra.		CE26 CE38
O alumno descubrirá habilidades para o manexo de instrumentos e métodos propios do debuxo, a pintura e a fotografía.		CE42 CE43
O alumno aplicará habilidades para a experimentación coa imaxe.		CE42 CE43
O alumno distinguirá habilidades para a integración de disciplinas complementarias na produción de imaxes.		CE33 CE42 CE43

Contidos

Tema

PRODUCCIÓN ARTÍSTICA:IMAXE 1	-A pintura e o debuxo como xénero. Procesos e técnicas. A fotografía aplicada á produción de imaxes.
PRODUCCIÓN ARTÍSTICA:IMAXE 1	-Desenvolvemento e expansión do campo pictórico.Relacións con outros xéneros e disciplinas -Desenvolvementos e expansións do debuxo como campo creativo. Relacións con outros xéneros e disciplinas. -Procesos *reversibles e irreversibles. Procesos e procedementos de creación de imaxes únicas. -Introdución ao proxecto na creación de imaxes
PRODUCCIÓN ARTÍSTICA:IMAXE 1	-Concepto de autoría.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	15	0	15
Traballo tutelado	50	0	50
Resolución de problemas de forma autónoma	0	158	158
Saídas de estudo	0	25	25
Lección maxistral	0	12	12
Traballo	40	0	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Clase presencial con posible apoio multimedia. Obxectivos: chegar ao alumno/a, a *información necesaria para a realización do traballo na materia
Traballo tutelado	Os estudantes traballan na aula baixa supervisión do profesor.

Resolución de problemas de forma autónoma	Maneira na que se formulan as actividades docentes relacionadas coa materia e que o alumno/a debe resolver.
Saídas de estudo	Actividade autónoma do alumno.
Lección maxistral	Documentación dos traballos realizados. Preparación de avaliacións. Actividade autónoma do alumno.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O profesorado atende individual e/ou colectivamente aos estudantes no seu traballo. Persegue orientar e dar as pautas necesarias a cada estudante durante o desenvolvemento da actividade creadora

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	Exames orais (probos orais na aula, entrevista, debate, etc.). O alumno adquirirá a capacidade para a visualización e a análise de imaxes.	10	CG1 CE1 CE25
Traballo tutelado	Técnicas de observación (asistencia, implicación, compromiso). O alumno logrará a capacidade para abordar problemas da arte nun conxunto de obras.	20	CE31 CE37 CE38
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a *ejercitación de rutinas, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral. O alumno alcanzará o coñecemento dos procedementos propios das disciplinas relacionadas coa elaboración de imaxes.	20	CE7 CE9 CE12
Traballo	O estudante de maneira individual ou en grupo presenta o resultado do seu traballo, proxectos, etc., ante o profesor e un grupo de estudantes. Obxectivos. Comprobar a comprensión que o alumno/a realizou da súa práctica artística, así como a súa capacidade de análise e autocrítica. O alumno determinará as súas capacidades para comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de produción e creación.	50	CE20 CE22 CE31 CE32

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación continua a través do seguimento do traballo na aula-taller.

Avaliación continua a través da exposición de proxectos e resultados.

Avaliación global do proceso de aprendizaxe e a adquisición de competencias e coñecementos.

Cualificación final numérica de 0 a 10 segundo a lexislación vixente.

Nas datas de avaliación poderase pedir a presentación de todos os exercicios e propostas expostas durante o curso.
Se o profesor ou a profesora considéranos necesario realizarán algunha proba específica teórico/práctica.

Probos de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

BACHELARD, Gastón, **La poética del espacio**, Ed. Fondo de Cultura Económica,, 1957

BOZAL, Valeriano, **Mímesis, las imágenes y las cosas**, La Balsa de la Medusa, Visor Dis.,S.A.,, 1987

DERRIDA, Jacques, **La deconstrucción en las fronteras de la filosofía**, Paidós Ibérica,, 1989

KRAUSS, Rosalind E., **El inconsciente óptico**, Colección Metrópolis, Editorial Tecnos, 1997

SENTÍS, Mireia, **Al límite del juego**, ed. Ardora, 1994

SHINER, Larry, **La invención del arte**, Paidós, 2004

VVAA, **HETEROCRONIAS, . TIEMPO, ARTE Y ARQUEOLOGÍAS DEL PRESENTE**, Cendeac,

Maurice Merleau-Ponty, **EL MUNDO DE LA PERCEPCION: SIETE CONFERENCIAS**, FONDO DE CULTURA ECONOMICA DE ESPAÑA,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Técnicas fotográficas/P01G010V01204

Técnicas pictóricas/P01G010V01104

Debuxo/P01G010V01402

Pintura/P01G010V01404

Outros comentarios

Asistir e visitar regularmente exposicións en museos e galerías de arte.

Recoméndase traballar.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes *DOCNET.

No caso de novos confinamentos que fagan imposible a docencia presencial nesa materia:

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

- Os contidos mantéñense.

- As metodoloxías (leccións maxistras, presentación, traballo *tutorizado) mantéñense, só no caso de que os/*as alumnos/*as vísense obrigados a traballar os exercicios nos seus domicilios (coas adaptacións de tamaño e materiais necesarios para que isto sexa posible) entón a comunicación establecerase empregando a plataforma habilitada da *UVIGO e/ou Campus Remoto.

- A avaliación manterase, excepto no caso de que sexa necesaria unha corrección non presencial. Neste caso o *pdf *enviado para dita avaliación deberá incluír fotografías das obras que permitan ser valoradas e os textos solicitados.

As sesións de *tutorización poderán realizarse por medios *telemáticos baixo a modalidade de concertación previa.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Arte e contemporaneidade**

Materia	Arte e contemporaneidade			
Código	P01G010V01601			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Escultura Pintura			
Coordinador/a	Román Redondo, Juan Carlos			
Profesorado	García González, Silvia Román Redondo, Juan Carlos			
Correo-e	redondo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Arte e *contemporaneidad é unha materia transversal pertencente ao módulo dos contextos artísticos e dedicada a afrontar os aspectos máis circunstanciais e de época da arte, tanto pola súa significación social como cultural. Esta materia complementa os coñecementos adquiridos *secuencialmente en cursos anteriores, máis especificamente nas materias de "Antropoloxía da arte" e "Historia da arte", de primeiro curso, e "Psicoloxía da arte" e Arte e modernidade", de segundo curso. Esta materia pretende que o alumno coñeza e analice aquelas prácticas artísticas que se desenvolven na actualidade e que as relacione con aqueles conceptos establecidos na idea de *contemporaneidad. Esta materia terá continuidade en cuarto curso e máis especificamente nas materias: "Traballo de fin de grao", "Proxectos artísticos", "Artes afíns" e "Xestión, ámbito artístico e mundo profesional".			

Competencias

Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CG3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
CG4	Capacidade de aprendizaxe autónoma.
CG5	Capacidade de traballar autonomamente.
CG6	Capacidade de traballar en equipo.
CG7	Capacidade de integración en grupos multidisciplinares. Capacidade de colaboración con profesionais doutros campos
CG8	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación.
CG9	Capacidade de perseverancia.
CG10	Capacidade heurística e de especulación para a resolución de problemas, a realización e novos proxectos e estratexias de acción.
CG11	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios
CG12	Capacidade de adaptación a novas situacións.
CG13	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade
CG15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.
CG16	Compromiso ético profesional.
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
CE3	Comprensión crítica da responsabilidade de desenvolver o propio campo artístico. Compromiso social do artista
CE4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE10	Coñecemento de institucións e organismos culturais españois e internacionais e do seu funcionamento (rede museística, exposicións, bienais, etc.)
CE12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística

CE13	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese. Analizar, interpretar e sintetizar as fontes
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE17	Coñecemento dos diferentes axentes artísticos e o seu funcionamento. Identificar os distintos intermediarios artísticos e as súas funcións na dinámica da arte e a súa metodoloxía de traballo
CE18	Coñecementos básicos de economía e marketing. Analizar e situar a actividade artística nun contexto estratéxico e de competencia. Establecer e manter relacións comerciais con clientes e/ou socios
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
CE21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
CE25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
CE35	Capacidade para activar un contexto cultural e/ou modificar un contexto público ou privado. Saber entender o contexto cultural para xerar iniciativas e dinamizar o entorno
CE37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
CE39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias	
O alumno identificará aquelas prácticas artísticas contemporáneas que son resultado dunha realidade profunda, fronte a simulacións institucionalizadas.	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG9 CG10 CG11 CG13 CG15 CG16	CE1 CE2 CE4 CE5 CE8 CE10 CE17 CE35 CE37
O alumno comprenderá as canles reais de exposición e difusión da arte contemporáneo. Distinguir aqueles espazos e proxectos esgotados ou estériles.	CG1 CG3 CG12 CG13 CG15 CG16	CE2 CE3 CE4 CE5 CE8 CE10 CE17 CE18 CE35
O alumno distinguirá entre a reflexión realizada desde a arte, fronte á *textualidad das ciencias sociais que se *diseminan no campo da arte.	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG10 CG11	CE1 CE5 CE14 CE21 CE25
O alumno modificará a vella e esgotada idea da arte *identitario, e substituíla por linguaxes universais matizados desde o imaxinario propio.	CG7 CG8 CG9 CG10 CG12	CE1 CE2 CE4 CE5 CE8 CE13 CE19 CE37

O alumno alcanzará unha certa habilidade para establecer discursos críticos sobre a arte contemporánea.	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CG13 CG15 CG16	CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE8 CE9 CE10 CE12 CE13 CE14 CE17 CE18 CE19 CE20
O alumno determinará contextos *posibilistas para o desenvolvemento de proxectos e obras artísticas contemporáneas.	CG2	CE17 CE37
O alumno identificará as causas culturais (relixiosas, políticas e económicas) que determinan os contextos artísticos contemporáneos.	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG13	CE2 CE4 CE19 CE35
O alumno recoñecerá aquelas achegas *discursivas que son propias coas sensibilidades contemporáneas.	CG1 CG3 CG10 CG11 CG16	CE5 CE6 CE7 CE8 CE9 CE13 CE21 CE25 CE37 CE39
O alumno distinguirá entre producións artísticas que representan a *contemporaneidad e aquelas que simplemente suceden no tempo.	CG1 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG13 CG15	CE21 CE25 CE35 CE37
O alumno aplicará habilidades para a *contextualización do traballo propio en situacións culturais contemporáneas.	CG1 CG2 CG3 CG7 CG10 CG11 CG12	CE1 CE2 CE3 CE4 CE8 CE9 CE10 CE12 CE13 CE20 CE21 CE25
O alumno destinará recursos imaxinativos para albiscar a creación artística en contextos contemporáneos.	CG3 CG4 CG5 CG6 CG8 CG9 CG10 CG16	CE1 CE8 CE10 CE17 CE19 CE25 CE37

Contidos	
Tema	
a) A idea de *contemporaneidad	1 O concepto de tempo. Ideas sobre pasado, presente e futuro. Modernidade, *contemporaneidad, *postmodernidad. 2 "Zeitgeist": deseñamos o presente coma se fose o futuro. "Volksgeist": construímos o presente a través do pasado. 3 As *curvaturas espazo-temporais. O *revival e o eterno retorno. 4 *Erudición e *citacionismo, crítica e *apropiaciónismo. 5 A arte como expresión do presente. A idea de *contemporaneidad. 6 A arte contemporánea como necesidade global de representar o presente. Cara a un novo estilo internacional.
*b) Construír a *contemporaneidad. Actitude e actitude do artista.	1 A paradigma da arte nova. Mocidade e *contemporaneidad. 2 O artista contemporáneo. Do artista *personalista/individualista e o artista colaborador/produtor, ao artista *relacional e viceversa. Retornos e modelos de artista. 3 ¿Quen substitúe a Rafael? De como a excelencia non pode ser substituída polo anonimato e a multitude. 4 *Desmaterialización do obxecto artístico e as súas implicacións na negación/disolución do autor. 5 Axentes implicados no ámbito da arte. A herdanza simbólica e espiritual da arte, a súa dimensión política e a suposta autonomía do artista.
*c) Vivir e experimentar a *contemporaneidad	1 Da arte como exercicio poético e intelectual á arte como produto cultural. Arte e sociedade. 2 A arte nas sociedades contemporáneas. O *entrecruzamiento das culturas, as comunidades e os seus parámetros evolutivo-*contextuales: Oriente/Occidente (*Eurasia), Europa/América, Primeiro Mundo/ Terceiro Mundo, Centro/Periferia, etc. 3 A realidade da arte contemporáneo en Galicia. Cambios e paradigmas na formación dunha nova xeración de artistas galegos tras os estudos de *BBAA. 4 A arte contemporánea como parte da industria cultural e do entretemento. *Bienales, feiras de arte e *macroexposiciones transformadas en parques temáticos e en eventos sociais. 5 *Legitimación, significación e mercado da arte. Axencias e intermediarios. Tipos de mercados da arte e a súa relación coas sociedades, as institucións e as diferentes políticas culturais. 6 O debate entre a arte pública e a arte privada. Si existen coleccións públicas e privadas, e de igual maneira políticas culturais e iniciativas privadas, ¿existirán tamén artistas públicos e artistas privados?

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	10	20	30
Actividades introdutorias	2	0	2
Debate	4	10	14
Lección maxistral	14	26	40
Resolución de problemas	4	20	24
Presentación	8	29	37
Seminario	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Seminario	Propónse a comprensión e/ou diagnóstico de escenarios que incumben á arte na actualidade. A análise de actividades relacionadas coa arte contemporánea e o seu armazón no social será o foco de atención da práctica *seminarial.
Actividades introdutorias	Expomos unha posta en contacto entre a organización dos recursos conceptuais e *discursivos do alumno e os contidos que desenvolverá a materia. As actividades *introdutorias buscan a complicidade entre o alumno, a materia e os profesores que a imparten.
Debate	A materia propiciará o debate no concernente ao desenvolvemento persoal e á formación dun criterio ideolóxico e social. O contemporáneo caracterízase pola construción dun sentimento formado por múltiples pensamentos contrarios e en constante emerxencia.
Lección maxistral	Construír un corpo teórico de reflexión que permita ao alumnado interrogarse sobre as cuestións que conforman a práctica artística no contexto das dinámicas culturais actuais.

Resolución de problemas	Trátase de potenciar o traballo en grupo mediante a resolución de cuestións que teñen que ver coa actividade artística, sendo esta un vehículo de colaboracións cada vez máis interdisciplinar.
Presentación	Facer posible o desenvolvemento de capacidades no alumnado que lle permitan desenvolverse plenamente no ámbito *discursivo da arte contemporáneo.
Seminario	Incentivar a *autoevaluación onde todo o grupo cuestiona e analiza o resultado alcanzado polos membros do grupo. Consegui, ademais, que o grupo se *cohesione mediante obxectivos comúns.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	O alumno coñece, a través do debate, os seminarios e a resolución de problemas, o grao de *asentimiento e significación que obtén dentro da clase, a súa capacidade para convencer no debate, o manexo que fai dos datos e a súa argumentación dos discursos contemporáneos.
Resolución de problemas	O alumno coñece, a través do debate, os seminarios e a resolución de problemas, o grao de *asentimiento e significación que obtén dentro da clase, a súa capacidade para convencer no debate, o manexo que fai dos datos e a súa argumentación dos discursos contemporáneos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Debate	Valoraranse as capacidades *discursivas e *argumentativas do alumno. Incentivaranse ou xerarán debates na materia co fin de identificar as canles reais de exposición e difusión da arte contemporáneo. O alumno comprenderá as canles reais de exposición e difusión da arte contemporáneo. Distinguir aqueles espazos e proxectos esgotados ou estériles. O alumno distinguirá entre a reflexión realizada desde a arte, fronte á *textualidad das ciencias sociais que se *diseminan no campo da arte. O alumno modificará a vella e esgotada idea da arte *identitario, e substituíla por linguaxes universais matizados desde o imaxinario propio. O alumno alcanzará unha certa habilidade para establecer discursos críticos sobre a arte contemporánea.	10	CG1 CE1 CG2 CE2 CG3 CE3 CG4 CE4 CG5 CE5 CG6 CE6 CG7 CE7 CG8 CE8 CG9 CE9 CG10 CE10 CG11 CE12 CG12 CE13 CG13 CE14 CG15 CE17 CG16 CE18 CE19 CE20 CE21 CE25 CE35 CE37
Resolución de problemas	A avaliación continua será o sistema de valoración nos diferentes exercicios que se desenvolverán ao longo do curso. O alumno alcanzará unha certa habilidade para establecer discursos críticos sobre a arte contemporánea. O alumno determinará contextos *posibilistas para o desenvolvemento de proxectos e obras artísticas contemporáneas. O alumno identificará as causas culturais (relixiosas, políticas e económicas) que determinan os contextos artísticos contemporáneos. O alumno distinguirá entre producións artísticas que representan a *contemporaneidad e aquelas que simplemente suceden no tempo. O alumno destinará recursos imaxinativos para albiscar a creación artística en contextos contemporáneos.	60	CG1 CE1 CG2 CE2 CG3 CE3 CG4 CE4 CG5 CE5 CG6 CE6 CG7 CE7 CG8 CE8 CG9 CE9 CG10 CE10 CG11 CE12 CG12 CE13 CG13 CE14 CG15 CE17 CG16 CE18 CE19 CE20 CE21 CE25 CE35 CE37

Presentación	Valorarase o resultado alcanzado na realización do traballo e na súa exposición; de igual modo, as capacidades *comunicativas, analíticas, críticas e *argumentativas. O alumno identificará aquelas prácticas artísticas contemporáneas que son resultado dunha realidade profunda, fronte a simulacións institucionalizadas. O alumno destinará recursos imaxinativos para albiscar a creación artística en contextos contemporáneos. O alumno recoñecerá aquelas achegas *discursivas que son propias coas sensibilidades contemporáneas.	30	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG8 CG9 CG10 CG11 CG13 CG15 CG16	CE1 CE2 CE4 CE5 CE6 CE7 CE8 CE9 CE10 CE13 CE17 CE19 CE21 CE25 CE35 CE37 CE39
--------------	--	----	--	--

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación será *contínua. Haberá unha convocatoria ordinaria con exame final, día 30 de Maio do 2022 (pendente de aprobación en xunta de facultade). O horario de devanditas probas será o seguinte: Para os grupos *P1 e *P2 o horario será ás 10.00 *h. Os grupos *P3 e *P4 terán o exame ás 16:00 *h. Convocatoria Extraordinaria Fin de Carreira: indicárase a cada estudante os traballos que debe presentar e/ou si ten que realizar algunha proba de avaliación específica. Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias. A convocatoria extraordinaria: (pendente de aprobación en xunta de facultade) ás 10.00 *h. http://belasartes.uvigo.es/*bbaa/*index.*php?ide=79

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Bourdieu, Pierre, **Las reglas del arte. Génesis y estructura del campo literario.**, Anagrama, 2002
 Bourriaud, Nicolas, **Estética relacional**, Adriana Hidalgo, 2007
 Findlay, Michael, **El valor del arte**, Fundación Gala-Salvador Dalí, 2013
 Guasch, Anna María, **La crítica de arte. Historia, teoría y praxis**, Serbal, 2003
 Helguera, Pablo, **Manual de estilo del arte contemporáneo. La guía esencial para artistas, curadores y críticos**, Tumbona Ediciones, 2013
 Román, Juan Carlos, **Los 100 problemas del arte contemporáneo**, Cendeac, 2016
 Thompson, Don, **La supermodelo y la caja de brillo**, Ariel, 2015
 VV.AA, **Modos de hacer. Arte crítico, esfera pública y acción directa.**, Universidad de Salamanca, 2001
 VV.AA, **Mujeres en el sistema del arte en España**, MAV y EXIT, 2012
 Wallis, Brian, **Arte después de la modernidad. Nuevos planteamientos en torno a la representación.**, Akal, 2001

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xestión, ámbito artístico e mundo profesional/P01G010V01910
 Procesos de investigación e creación/P01G010V01701
 Proxectos de escultura e instalacións/P01G010V01906

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Filosofía da arte/P01G010V01501

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Antropoloxía: Antropoloxía da arte/P01G010V01101
 Historia: Historia da arte/P01G010V01202
 Arte: Arte e modernidade/P01G010V01401

Outros comentarios

As materias que foron seleccionadas establecen un vínculo teórico e analítico cos contidos da materia Arte e *contemporaneidad.

Ao longo dos meses de marzo e abril, organizaranse encontros con axentes artísticos de recoñecida experiencia profesional.

*Tutorías: As *tutorías estarán publicadas na aplicación correspondente.

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non se modifica ningunha metodoloxía docente

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías)

Campus remoto, aula virtual e correo electrónico

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Non hai previsto ningunha modificación nos contidos a impartir. En caso que se produza algunha urxencia sanitaria, a materia estea preparada para proporcionar de forma virtual, todos os contidos, clases e bibliografía descrita na materia.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

A bibliografía está enfocada para a aprendizaxe de contidos de forma autónoma.

* Outras modificacións

A materia de Arte e *Contemporaneidad é unha materia fundamentalmente teórica e soamente un terzo do tempo asignado desenvólvese no ámbito do seminario, polo que, baixo a consideración da Universidade de Vigo, a impartición docente poderá desenvolverse en aula virtual. A facultade de *BBAA aprobou en Xunta de Facultade a docencia presencial, a condición de que se garantan os protocolos dados polo servizo de prevención de riscos laborais (*SPRL), a constante renovación do aire na aula e a distancia social esixida polo Ministerio de Sanidade. No caso de que se dean circunstancias preocupantes e pónase en risco a saúde da comunidade universitaria do centro, a docencia da materia seguirá desenvolvéndose de forma virtual mediante as ferramentas que proporciona a Universidade de Vigo.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba realizadas: [Peso anterior 60%] [Peso Proposto 60%]

A materia organízase mediante seminarios e clases teóricas, de tal maneira que os traballos que se solicitaron responderon os obxectivos específicos da materia. Os traballos xa realizados son ensaios de carácter teórico e/ou experimental, e foron entregados, no seu momento, a través da plataforma da Universidade de Vigo.

* Probas pendentes que se manteñen

Proba traballos teóricos: [Peso anterior 60%] [Peso Proposto 60%]

A materia, ao ser un ámbito do coñecemento que está pendente das últimas tendencias en arte contemporánea, propón aos estudantes que investiguen a artistas, institucións e coleccións mediante a elaboración de memorias e traballos teóricos. Mantéñense os traballos xa propostos desde o inicio do curso académico.

* Probas que se modifican

[Exame Presencial] => [Traballo/exame en aula virtual] Peso anterior 40%, Peso actual 40%

A materia de Arte e *Contemporaneidad terá un exame escrito presencial para o día 30 de Maio do 2022. Ante a imposibilidade de poder realizar dita proba, e despois de consultar á totalidade do profesorado da materia, optouse por substituír devandito exame por un traballo/exame teórico en aula virtual.

* Novas probas

Traballo de análises e *teorización de autores e tendencias que están a ser significativos na escena artística contemporánea. O valor de devandito traballo estaría xa dentro do cómputo porcentual que se solicita no epígrafe de probas pendentes que se manteñen.

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Producción artística: Imaxe II				
Materia	Producción artística: Imaxe II			
Código	P01G010V01602			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	3	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Debuxo Pintura			
Coordinador/a	Santiago Iglesias, José Andrés			
Profesorado	García González, Silvia Heyvaert , Ann Romani Fernández, Lucía Santiago Iglesias, José Andrés			
Correo-e	j.a.santiago@outlook.com			
Web				
Descrición xeral	A materia de Producción Artística: Imaxe II está centrada na arte múltiple e/ou creada mediante procesos reproductibles. Producción Artística: Imaxe II está deseñada para que conflúan nela contidos comúns de técnicas gráficas, fotografía, deseño gráfico e editorial, ilustración e cómic, aplicados á arte contemporánea. Tomando como fío condutor a obra de arte múltiple preténdese desenvolver un traballo artístico propio, ao redor dun proxecto gráfico seriado e potencialmente reporducible.			

Competencias

Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
CE22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
CE25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
CE37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
CE38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

O estudante será capaz de coñecer os métodos de produción e técnicas artísticas.		CE7 CE9 CE12
O estudante será capaz de coñecer os procedementos e procesos propios das disciplinas relacionadas coa elaboración de obra reproducible.		CE7 CE9 CE12
O estudante será capaz de coñecer os sistemas de reprodución da imaxe dixital e analóxica.		CE9 CE12 CE14
O estudante será capaz de coñecer o vocabulario, código e conceptos inherentes aos campos do deseño, a edición, a ilustración e a imaxe múltiple.		CE6 CE7
O estudante será capaz de desenvolver propostas creativas con extensión.		CE31 CE32 CE37
O alumno será capaz de abordar problemas creativos nun conxunto de obras artísticas.		CE31 CE37 CE38
O estudante será capaz de comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de produción e creación.		CE20 CE22 CE31 CE32
O estudante será capaz de ver e analizar calquera imaxe.	CG1	CE1 CE25
O estudante será capaz de aplicar con creatividade procesos de deseño, reprodución e edición gráficos.		CE19 CE20 CE31 CE32
O estudante será capaz de manexar métodos de produción específicos.		CE31 CE32
O estudante será capaz de manexar ferramentas e métodos propios na creación da imaxe dixital.		CE42 CE43
O estudante estará capacitado para experimentar coa imaxe		CE42 CE43
O estudante será capaz de integrar disciplinas distintas na produción e reprodución de imaxes.		CE33 CE42 CE43
O estudante será capaz de aplicar de xeito creativo procesos de deseño, reprodución e edición gráficos.		CE37 CE42 CE43

Contidos

Tema

CONTIDOS XERAIS

Dado o carácter multidisciplinar desta materia e a transversalidade que require, establécense varios bloques de traballo.

Impartiranse contidos teórico-prácticos relacionados e en continuo diálogo co proxecto final (un proxecto de arte múltiple seriado ou realizado por medio de procesos reproducibles).

CONTIDO TEMÁTICO.

Características da arte múltiple contemporáneo: Multiplicación - variación - repetición - transformación.

Confluencia e integración de disciplinas. Hibridación.

Métodos relacionados coa elaboración de obra reproducible: Imaxe analóxica e dixital; Técnicas gráficas tradicionais, experimentais, industriais, mixtas; Fotografía; Ilustración; Cómic; Deseño gráfico.

Do gravado de ilustración ao proxecto seriado contemporáneo: o Libro de Artista, Libro editado; Libro ilustrado; Novela Gráfica; Foto Libro e/ou Cartafol editado.

Ámbitos de difusión e consumo da obra múltiple hoxe: mercado, edición, centros de difusión, certames, feiras, internet

CONTIDO DO PROXECTO.

Arte múltiple: Proxecto gráfico seriado; Libro editado.

Concepto / idea: narración, códigos visuais, función comunicativa, colección, arquivo, o concepto libro...

Formato: dimensións, relación do todo e os seus partes, obras independentes ou unidas, número de pezas...

Estrutura: fragmentación, secuencialidade, ritmo, bucle, transversalidade...

Procesos: Técnicas de reprodución, técnicas gráficas tradicionais (xilografía, calcografía, serigrafía, técnicas aditivas...), procesos dixitais, fotografía...

Materiais: papeis, outros soportes.

Presentación: cartafol, caixa, libro (portada, tapa, cubertas, solapas, contraportada, gardas...), créditos, ficha técnica.

Investigación paralela. Procura de referentes. Lectura de textos.

Presentación do proxecto.

I. GRAVADO E ESTAMPACIÓN

I.1. PROXECTO E MEDIO. Elección do proceso técnico máis adecuado á idea de pre-proxecto. Combinación de procesos. Experimentación. Matriz evolutiva. Ferro perdido. Recursos de estampación (viscosidade de tintas, cores, rodets, collage...). Relacións de permeabilidade entre procesos tradicionais e dixitais.

I.2. GRÁFICA E SERIACIÓN. Repetición / transformación. Da estampa á páxina.

I.3. SOPORTE. Papeis, teas, outros.

I.4. PRESENTACIÓN. Cartafoles, Libro manual ou dixital.

II. DESEÑO GÁFICO / EDITORIAL. MAQUETACIÓN

II.1. A TIPOGRAFÍA: tipos, estilos, tamaños

II.2. MAQUETACIÓN BÁSICA: Composición na páxina: organización, xerarquía visual, codificación, relacións entre texto e imaxe.

II.3. A RETÍCULA. Partes dunha retícula, definición da retícula, marxes.

II.4. PARTES DUN LIBRO. A páxina, a dobre páxina e o todo.

II.5. ENCADERNACIÓN. Tipoloxía da encadernación.

III. DEBUXO E ILUSTRACIÓN

III.1. O DEBUXO COMO MEDIO TRANSVERSAL A TODAS AS DISCIPLINAS.

III.2. GRAVADO E ILUSTRACIÓN.

III.3. CADERNOS DE CAMPO.

III.4. FANZINE E CÓMIC.

IV. FOTOGRAFÍA

IV.1. CONCEPTOS, CREATIVIDADE E MODOS DE EXPRESIÓN NA FOTOGRAFÍA.

IV.2. A IMAXE ANALÓXICA E DIXITAL. Recursos de manipulación e transformación.

IV.3. INPUT DA IMAXE DIXITAL. Escaneado. Resolucións de entrada en relación cos formatos e dimensións finais.

V.4. PRODUCCIÓN. Impresoras dixitais e soportes adecuados.

V. INTERDISCIPLINARIEDADE

V.1. COMBINACIÓN DE PROCESOS. MESTIZAXE: Xustificación. Adecuación entre concepto e medio.

V.2. DESDEBUXAMENTO DAS DISCIPLINAS: Arte / Comunicación. Deseño / Arte. Imaxe dixital / Imaxe tradicional. O Libro de Artista como proxecto mixto.

V.3. PRODUCCIÓN. Relación entre idea e soporte.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	42	72
Aprendizaxe baseado en proxectos	46	134	180
Prácticas de laboratorio	15	15	30
Seminario	11	0	11
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	4	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Clase maxistral con apoio multimedia. Concatenación da teoría coa práctica: temas teóricos e exercicios prácticos. Lección maxistral, exposición de contidos e demostracións prácticas por parte de o profesor. Recursos de visualización de imaxes e procesos. Observación directa de traballos realizados por alumnos de cursos precedentes. Análise de imaxes reproducidas tanto en libros ou revistas como en diferentes medios audiovisuais.
Aprendizaxe baseado en proxectos	O estudante, de xeito individual ou en grupo, traballará en o desenvolvemento de un proxecto e presentará o resultado de o seu traballo ante o profesor e un grupo de estudantes. Desenvolvemento de o proxecto: Definición; Concreción de o marco conceptual de o proxecto en formato de Libro de Artista ou Cartafol editado; Revisión e Cualificación de o pre-proxecto que se vai a desenvolver; Bosquejos, esquemas, secuencia, presentación de estrutura, partes de o libro e retícula; Exposición de os traballos teóricos e prácticos de clase; Aprobación e posta en acción de o proxecto; Producción e elaboración física; Elaboración de memoria final; Presentación de o proxecto.
Prácticas de laboratorio	Os estudantes traballarán individualmente ou en grupo baixo supervisión de o profesor. Exercicios prácticos de aprendizaxe de subtemas. Tutorías e correccións. Elección progresiva: ofrecerlle a o alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de traballo en función de os seus intereses, preferencias, capacidades, etc. Consideración de ritmo e metodoloxía de traballo persoal. Orientación crítica de o traballo que se estea realizando respectando o desenvolvemento creativo persoal.
Seminario	Curso de curta duración con unha forte carga práctica a cargo de un profesor ou un especialista invitado ad-hoc. Toma de contacto con profesionais de o ámbito artístico, invitados nacionais ou estranxeiros para ver en que e como se está traballando de un xeito práctico en o campo de as creacións de obra múltiple editorial. Charlas-coloquio, entrevistas a artistas, conferencias, seminarios, etc.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	Titorización persoal, seguimento e correccións de exercicios de aula e proxectos persoais prácticos e teóricos. Elección progresiva: ofrecer ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de traballo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. Consideración de ritmo e metodoloxía de traballo persoal. Orientación crítica do traballo que se estea realizando respectando o desenvolvemento creativo persoal.
Seminario	Tutorías, seguimento e análise dos seminarios propostos. Adaptación dos contidos impartidos nos seminarios propostos ao proxecto persoal de cada alumno. Consideración do ritmo persoal de traballo e metodoloxía empregada por cada alumno.
Prácticas de laboratorio	Tutorías, seguimento e correccións de prácticas de taller. Tutorías e correccións individualizadas e/ou en grupo dos exercicios expostos. Ofrecer ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de traballo para o seu Proxecto Final en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. Consideración do ritmo persoal de traballo e metodoloxía empregada polo alumno. Orientación crítica e razoada do Proxecto Final que se estea realizando respectando o desenvolvemento creativo persoal.
Probos	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Tutorías, seguimento e correccións de problemas e exercicios de taller. Tutorías, seguimento e correccións de problemas de índole conceptual. Consideración de formulacións persoais na resolución de exercicios. Consideración do ritmo de traballo persoal e metodoloxía empregada polo alumno. Orientación crítica dos exercicios realizados polos alumnos.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	Asistencia a clase. Interiorización de coñecementos básicos de a materia aplicados a o proxecto final.	9	CG1 CE20 CE22 CE31 CE32

Aprendizaxe baseado en proxectos	O sistema de avaliación será continuo e rexeráse en base a os seguintes criterios:	80	CE1
			CE6
	CRITERIOS XERAIS DE AVALIACIÓN		CE7
	O interese artístico de os exercicios e do proxecto final.		CE9
	Interese conceptual da obra proposta.		CE12
	Cumprimento de os obxectivos propostos e capacidade de culminación de o traballo.		CE14
	Evolución e progresión en o proceso de aprendizaxe.		CE19
	A calidade, originalidade, creatividade e o grado de desenvolvemento de as entregas e de o proxecto final.		CE20
	Adecuación da imaxe gráfica á temática proposta.		CE22
	Grao de finalización (acabado profesional e axeitado para un entorno expositivo).		CE25
	A capacidade investigadora de o alumno.		CE31
	A capacidade de experimentación de o alumno.		CE32
	A metodoloxía, planificación e coherencia de o traballo a o longo de o curso.		CE33
	O traballo de reflexión e estudo previo a o proceso de elaboración de cada proxecto.		CE37
	A ampliación de os coñecementos impartidos en clase.		CE38
	Capacidade de análise e de interrelación entre os diferentes contidos de a materia en relación a a confluencia en o proxecto global final.		CE42
	Grao de cumprimento das expectativas do resultado final fronte ao proxecto e idea iniciais.		CE43
	Asistencia a clase: actitude positiva e activa en os talleres.		
	Participación en a dinámica de clase (limpeza e bo uso de materiais colectivos, etc.).		
	Comprensión e utilización correcta dos medios técnicos.		
	Adecuación á linguaxe persoal do procedemento que se utilice; é dicir, que a concepción de a imaxe ou exercicio se leve a cabo dende unha comprensión en profundidade das posibilidades expresivas propias do procedemento que se empregue.		
	Pericia técnica e correcta estampación/impresión das imaxes.		
	Seguimento regular co profesorado.		
	CRITERIOS ESPECÍFICOS DE AVALIACIÓN.		
	EXERCICIOS PRÁCTICOS PARCIAIS:		
	1. Gráfica. A adecuación de a técnica a a imaxe e a o proxecto global seriado. Valorarase a complexidade técnica da estampación e o correcto emprego dos procesos técnicos (axustes de registros, superposicións de tintas, axuste de a fluidez-viscosidad de as tintas, presentación adecuada, limpeza, etc.).		
	2. Ilustración. Peso conceptual das ilustracións realizadas, correcta elección da técnica e de os medios empregados. Execución, desenvolvemento de o proceso de ilustración (esbozos a produción final) e adecuada presentación. Planificación e disposición de páxina.		
	3. Deseño: Fases de o proxecto (idea, aplicación/materialización de a idea, aplicación informática, produción a escala, produción final). Uso correcto de a tipografía, de a retícula. Comprensión e correcta distribución e uso de as partes de documento editado. Legibilidade aplicada a o proxecto creativo.		
	4. Fotografía. Uso correcto e creativo de imaxes fotográficas. Resolucións e pixelado.		
	PROXECTO PERSOAL FINAL: proxecto gráfico seriado ou libro de artista.		
	1. Formalización de o proxecto. Idea e proceso.		
	2. Progresión e ampliación de os coñecementos impartidos en clase.		
	3. Capacidade de análise e investigación en o tema elixido.		
	4. Originalidade e creatividade en a formulación de o tema.		
	5. O aspecto e a presentación: selección de imaxes, textos, materiais (papeis), cor, composición lineal e transversal, individual e global, secuenciación, etc.		
	6. A presentación.		

Prácticas de laboratorio	A avaliación será continua, polo que se realizará un seguimento individualizado do alumnado, así como da súa progresión. A asistencia a clase é moi importante, xa que se efectuará unha observación constante do proceso de traballo no taller. O alumno terá que entregar unha serie de exercicios e traballos de aula relacionados co temario da materia. Estes traballos serán revisados ao finalizar os exercicios correspondentes de cada unidade temática, considerando a comprensión, asimilación e aplicación da proposta de traballo, xunto co grao de complexidade, creatividade, experimentación e evolución. O diálogo alumno-profesor e unha dinámica interactiva do colectivo da clase facilitará unha mellor valoración de todos os aspectos sinalados.	10	CE1 CE19 CE20 CE22 CE25 CE31 CE32 CE33 CE37 CE38 CE42 CE43
Seminario	Asistencia a os seminarios propostos, asimilación de contidos e entrega de informe.	1	CE1 CE6 CE7 CE9 CE12 CE14 CE25

Outros comentarios sobre a Avaliación

Esta materia ríxese por un sistema de avaliación continua, a través do seguimento do traballo obradorio.

Avaliación global do proceso de aprendizaxe e a adquisición de competencias e coñecementos, mediante a cualificación dos exercicios propostos. Cualificación final numérica de 0 a 10 segundo a lexislación vixente.

Convocatoria Ordinaria:

Entrega do proxecto final e de todos os exercicios propostos durante o curso que non fosen cualificados. A entrega do proxecto final tera lugar nas datas previstas para exames da convocatoria ordinaria, segundo indicado no calendario oficial da facultade de belas artes.

O profesorado resérvase o dereito de realizar probas puntuais teóricas ou prácticas de modo individual daqueles contidos da materia que considere que deba mellorar cada alumno.

Convocatoria extraordinaria de xullo e Fin de Carreira: Entrega do proxecto final e de todos os exercicios propostos durante o curso que non fosen cualificados.

O profesorado resérvase o dereito de realizar probas puntuais teóricas ou prácticas de modo individual daqueles contidos da materia que considere que deba mellorar cada alumno.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias: <http://belasartes.uvigo.es/gl/docencia/exames/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

AAVV, **Impact 10 Encuentro internacional multidisciplinar de gráfica**, SM Pro Art Circle, 2018

Bibliografía Complementaria

Barthes, Roland, **La cámara lúcida. Nota sobre la fotografía**, Ediciones Paidós, 1992

Blackwell, Lewis, **Tipografía del siglo XX**, 3ª Edición, Gustavo Gili, 2004

CHAMBERLAIN, W., **Aguafuerte y grabado**, H. Blume, 1988

D'ARCY HUGHES, Ann, VERNON-MORRIS, Hebe, **La impresión como arte: técnicas tradicionales y contemporáneas**, Ed. Blume, 2010

DIDI-HUBERMAN, Georges, **ATLAS. ¿Cómo llevar el mundo a cuestras?**, TF Editores / Museo Reina Sofía, 2010

GRABAWZKI, Beth; FICK, Bill, **El grabado y la impresión. Guía completa de técnicas, materiales y procesos**, Ed. Blume, 2009

Jardí, Enric, **Veintidós consejos sobre tipografía**, Actar, 2004

Moeglin-Delcroix, Anne, **Esthétique du livre d'artiste : 1960-1980**, Ed. Bibliothèque nationale de France, 1997

NOYCE, Richard, **Printmaking at the edge / Critical mass**, A&C Black, 2006 y 2010

Luid, Philip, **Tipografía básica**, Ed. Campgràfic, 2004

Poynor, Rick, **No más normas, Diseño Gráfico y posmoderno**, Gustavo Gili, 2003

AAVV, Comisario: Michael Tarantino, **Repetición/Transformación**, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, 1992

RAMOS GUADIX, J.C, **Técnicas aditivas en el grabado contemporáneo**, Universidad de Granada, 1992

Samara, Timothy, **Diseñar con y sin retícula**, 3ª Edición, Gustavo Gili, 2004

Zeegen, Lawrence / Crush, **Principios de ilustración**, 3ª Edición, Gustavo Gili, 2006

AAVV, **On minded prints, on prints minded**, Grupo dx5, Universidad de Vigo, 2004

AAVV, **The Print Factory I**, Ed. Grupo dx5. Universidad de Vigo, 2009

AAVV, **The Print Factory II, El espacio del libro**, Ed. Grupo dx5. Universidad de Vigo, 2013

AAVV, **De la huella a lo numérico.**, Ed. Grupo dx5, Universidad de Vigo □ Princeps, ESS, 2010

AAVV. (Vela, A., Vilà, A., Agustí, E., □): **Libros de artista/Ediciones especiales/ Revistas Objetuales/ Proyectos Editoriales. Volumen: IMPASSE Número: 10**, Ed. Centro de Arte La Panera, 2011

Cohn, Neil, **he Visual Language of Comics: Introduction to the Structure and Cognition of Sequential Images**, Bloomsbury, 2013

McCloud, Scott, **Understanding Comics: The Invisible Art**, HarperCollins, 1993

Groensteen, Thierry, **The System of Comics**, University Press of Mississippi, 2007

ANGIER, Roswell, **Saber ver. El retrato fotográfico**, Ediciones omega, 2008

Bartual, Roberto, **La secuencia gráfica. El cómic y la evolución de su lenguaje**, Ediciones Marmotilla, 2020

BAQUÉ, Dominique, **La fotografía plástica: un arte paradójico**, La fotografía plástica: un arte paradójico, 2003

COLBERG, Jörg, **Understanding photobooks: the form and content of the photographic book**, Routledge, 2017

COTTON, Charlotte, **The photograph as contemporary art**, Thames & Hudson, 2004

FONTCUBERTA, Joan, **La furia de las imágenes: notas sobre la postfotografía**, Galaxia Gutenberg, 2016

PARR, Martin, **The photobook: a history**, Phaidon, 2004

AAVV, **Revista EXIT**, <https://exitmedia.net/EXIT/es/12-exit>,

Momeñe, Eduardo, **La visión fotográfica: curso de fotografía para jóvenes fotógrafos**, E. Momeñe, 2018

COLDWELL, Paul, **Printmaking a contemporary perspective**, Black Dog publishing LDT, 2012

MARTINEZ MORO, Juan, **Un ensayo sobre grabado (a finales del sigloXX)**, Creática Ediciones, 1998

AVVV, **Fantastique! : l'estampe visionnaire de Goya à Redon**, BNF éditions, 2015

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Proxectos de deseño/P01G010V01905

Proxectos fotográficos/P01G010V01907

Proxectos gráficos dixitais/P01G010V01908

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Informática: Técnicas informáticas/P01G010V01103

Técnicas fotográficas/P01G010V01204

Técnicas gráficas/P01G010V01305

Outros comentarios

No curso académico 2021-2022, os docentes de Producción Artística: Imaxe II son José Andrés Santiago (Coord.), Anne Heyvaert, Silvia García, Lucía Romaní e Andrea Costas.

HORARIO DE TITORÍAS

Para unha mellor planificación dos contidos das titorías, o alumno indicará con antelación ao profesor os contidos e problemas a resolver nestas.

Os horarios e modalidade de titorías dos docentes pódese consultar no seu respectivo perfil na páxina de profesorado da facultade web da Facultade de Belas Artes: <http://belasartes.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/>

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Metodoloxías docentes que se manteñen

Lección maxistral: Mantense esta modalidade, adecuandoa a unha situación de semipresencialidade ou non-presencialidade.

En troques de impartirse directamente na aula, as leccións máxistras realizaranse mediante sistemas telemáticos, coma as aulas virtuais dispoñibles tanto para o profesorado coma para o alumnado, permitindo tamén a interacción destes últimos, e a discusión directa sobre os temas presentados.

Complementarase con contidos teóricos gravados con anterioridade (a modo de ted-talks), nos que se convine a impartición teórica coa demostración de procedementos prácticos. En troques de permitir a observación directa dos traballos realizados por alumnos de cursos anteriores, ofrecerase un repositorio visual a través da plataforma MOOVI ou na aula virtual (a través docCampus remoto), que permita a observación dos contidos.

Aprendizaxe baseado en proxectos: Seguirase a desenvolver o proxecto, pero cunha presentación por parte do alumno, a un seguimento (tanto do profesor coma do resto de compañeiros), por medio de entregas seriadas, por medio da plataforma MOOVI. A entrega realizarase de xeito proxectual intentando imitar por medio de técnicas plásticas os resultados das técnicas gráficas que se terían realizar no obradoiro de gravado, e deseñando as pezas pensando na adecuación ás diferentes técnicas gráficas propostas.

Prácticas de laboratorio: os descritores previstos seguen sendo vixentes incluso nunha situación de semipresencialidade e non-presencialidade. Nembargantes, a actividade no obradoiro de gravado veríase substituída polo traballo do propio alumno no seu domicilio, e adecuando ás técnicas gráficas empregadas a aquelas que poida desenvolver sen perigo fora do espazo do taller.

Metodoloxías docentes que se modifican:

Seminario: En caso de que se reducise a mobilidade coma resultado dunha alerta sanitaria, non sería posible recibir a visita dun especialista invitado, así como tampouco garantir a asistencia do alumnado ao espazo de traballo. En troques, substituiríase esta actividade por medio de material didáctico (videos demostrativos, entrevistas, exposicións virtuais, e bibliografía complementaria [segundo o tema específico do seminario a substituír]) dispoñible na sección de recursos no espazo virtual da materia en MOOVI.

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

As titorías seguiríanse prestando nos horarios previstos, salvo problemas de conciliación de alumnado e profesorado, tentando adaptarse sempre a cada caso individual. Ditas titorías terán lugar preferiblemente por medios telemáticos de vídeo e imaxe [videokonferencias na aula virtual (ou plataforma similar: Skype, Google Meet, FaceTime, Zoom, etc)] ou, no caso de que non fose posible, por teléfono ou correo electrónico.

Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir:

Os contidos, a nivel curricular, non cambian nunha situación de semipresencialidade ou non-presencialidade, pero si que se obrigaría á transformación completa dos mecanismos de impartición e avaliación. A asignatura de Producción artística: Imaxe II ten un carácter eminentemente práctico, ligado ao [obradoiro de Gravado] (sito no soto da Facultade de Belas Artes) onde se imparte habitualmente a materia. A non dispoñibilidade dos recursos técnicos deste espazo significaría que os contidos prácticos (tanto a impartición das diferentes técnicas gráficas que se ensinan na materia, como a realización dos propios proxectos por parte do alumnado) terían que comunicarse dun xeito non directo, por medio de videos demostrativos e tutoriais online [por parte do profesorado] e de traballo no sea domicilio ou taller [por parte do alumnado].

A impartición das clases sobre software de maquetación (principalmente, Indesign), estaría sempre supeditada ás posibilidades informáticas do alumnado e sempre dependendo da preparación prevista polas autoridades do centro e as instancias pertinentes dentro da Universidade de Vigo.

Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Porase a disposición do alumnado bibliografía específica (preferiblemente en formato open-access) de diferentes temas recurrentes na elaboración dos proxectos artísticos, en carpetas temáticas dispoñibles na plataforma MOOVI.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

Lección máxistras [9%] [10%]

Aprendizaxe baseado en proxectos [80%] [80%]

Prácticas de laboratorio [10%] [10%]

Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

Lección maxistral [10%] [10%]

Aprendizaxe baseado en proxectos [80%] [80%]

Prácticas de laboratorio [10%] [10%]

Probas que se modifican:

Os seminarios e saídas de estudio substitúense por complementos no material didactivo e pasarían a ser probas non evaluables.

Información adicional:

En caso de non-presencialidade, o traballo gráfico a realizar no obradoiro de gravado substituirase por un traballo artístico con carácter proxectual, potencialmente gráfico (isto é, que fose posible realizar mediante técnicas gráficas), no que ademáis dos aspectos xa referidos no apartado Xeral de metodoloxía desta guía docente, se terá especialmente en conta á adecuación entre as imaxes artísticas propostas e as técnicas indicadas para a súa materialización no obradoiro.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Producción artística: Obxecto e espazo**

Materia	Producción artística: Obxecto e espazo			
Código	P01G010V01603			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	3	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Escultura			
Coordinador/a	Herranz Pascual, María Yolanda			
Profesorado	Herranz Pascual, María Yolanda Novegil González-Anleo, Xoán Manuel Román Redondo, Juan Carlos			
Correo-e	yherranz@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Obxecto e espazo son, ante todo, elementos ou aspectos que definiron o carácter estrutural da escultura durante todo o século *XX. A materia pretende mostrar e analizar aqueles debates onde a estrutura temática obxecto e espazo teña relevancia dentro do panorama da arte contemporáneo. Dita estrutura está organizada en catro territorios de problemas: en primeiro lugar, falamos dos conceptos de autoría que teñen que ver coa creación, produción e reprodución de obxectos e espazos; un segundo grupo tería que ver cos procesos creativos determinantes para a elaboración do obxecto; un terceiro campo tería que ver cos mecanismos *procesuais e ***categoriais; e, por último, estaría o tecido expansivo que a escultura desenvolveu como unha necesidade onde o espazo foi un aliado indiscutible desde o seu enunciado como espazo de pensamento até a súa disolución entre unha *tupida rede de novas formas de lecer cultural.			

Competencias

Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
CG4	Capacidade de aprendizaxe autónoma.
CG5	Capacidade de traballar autonomamente.
CG7	Capacidade de integración en grupos multidisciplinares. Capacidade de colaboración con profesionais doutros campos
CG8	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación.
CG9	Capacidade de perseverancia.
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
CE3	Comprensión crítica da responsabilidade de desenvolver o propio campo artístico. Compromiso social do artista
CE4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
CE22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
CE25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias

CE33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
CE37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
CE38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
CE39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias	
O alumnado coñecerá disciplinas artísticas propias de creación de obxectos e a súa relación co espazo.	CG1 CG3	CE1 CE2 CE4 CE5 CE6 CE7 CE9 CE12 CE19 CE20 CE22 CE42 CE43
O alumnado coñecerá os procedementos das disciplinas relacionadas coa elaboración de obras escultóricas.	CG3 CG4 CG5 CG7 CG8 CG9	CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE9 CE12 CE14 CE42 CE43
O alumnado coñecerá os procesos e procedementos de reprodución de obxectos.	CG1 CG3 CG8	CE3 CE7 CE9 CE12 CE14 CE20 CE25 CE39 CE42
O alumnado coñecerá e terá a Capacidade para desenvolver propostas creativas con extensión.	CG1 CG3 CG4 CG5 CG7 CG8 CG9	CE31 CE32 CE37 CE42 CE43
O alumnado coñecerá, terá a Capacidade para abordar problemas da arte nun conxunto de obras.	CG1	CE1 CE2 CE3 CE9 CE12 CE14 CE19 CE31 CE32 CE33 CE37 CE38 CE42

O alumnado coñecerá a Capacidade para a *visualización e a análise de obras ***tridimensionales.	CG1 CG3 CG9	CE1 CE2 CE4 CE5 CE19 CE25 CE37
O alumnado coñecerá manéxoo de métodos de produción específicos.	CG1	CE31 CE32 CE33 CE37 CE38 CE39 CE43
O alumnado coñecerá a capacidade para dar visibilidade ás ideas mentais e ao mundo sensible.	CG7 CG8	CE5 CE6 CE7 CE19 CE20 CE22 CE25 CE31 CE38
O alumnado coñecerá, terá a Capacidade para pasar das imaxes mentais ás visuais.	CG1 CG7 CG8 CG9	CE9 CE19 CE20 CE22 CE25 CE31 CE32 CE37 CE38 CE39
O alumnado terá a Capacidade para o dominio e a *visualización espaciais.	CG1 CG4 CG5	CE19 CE20 CE22 CE37 CE38 CE42 CE43
O alumnado terá a Capacidade para a proxección e construción de prototipos e maquetas.	CG9	CE3 CE12 CE22 CE31 CE32 CE39
O alumnado ***conocera, terá a Capacidade para comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de produción e creación.	CG1 CG3 CG4 CG5 CG7 CG8 CG9	CE6 CE7 CE9 CE12 CE14 CE19 CE20 CE22 CE31 CE32 CE42 CE43
O alumnado coñecerá a Habilidade para manéxoo de instrumentos e métodos propios da escultura.	CG1 CG7	CE9 CE12 CE14 CE22 CE31 CE32 CE33 CE42 CE43

O alumnado coñecerá a Habilidade para a experimentación coa materia no espazo ***tridimensional.	CG1 CG5 CG7 CG8	CE6 CE7 CE9 CE12 CE20 CE31 CE37 CE39 CE42 CE43
O alumnado coñecerá ***la Habilidade para a construción a partir de proxectos, maquetas e prototipos.	CG1 CG3 CG7 CG8 CG9	CE5 CE9 CE12 CE14 CE20 CE22 CE32 CE33 CE42 CE43
O alumnado coñecerá a Habilidade para a integración de disciplinas distintas na produción de esculturas e instalacións.	CG1 CG3 CG7	CE9 CE20 CE25 CE32 CE33 CE38 CE39 CE42 CE43

Contidos

Tema	
*GENEALOGÍAS DO OBXECTO E O ESPAZO	- Definición e *genealogía do obxecto. - Definicións e anotacións ao espazo. - A construción do obxecto, a comprensión do espazo. - O obxecto, a *exterioridad do suxeito. - Obxecto e aura. - Ser-aveños, suxeitos-obxectos. O obxecto como extensión do individuo.
PROCESOS PRODUTIVOS: OBXECTO/ESPAZO. COMPLEXIDADE DA PRODUCCIÓN.	- Lóxica da produción e o consumo. - Proxecto e produtividade. Introducción á produción de obxectos. - O modelo e a serie: Obxecto artesanal e o modelo industrial. - Dispositivos e procedementos de reprodución *tridimensional. - Teoría dos obxectos; Moles e o concepto de contorna. - Sistema dos obxectos; *Baudrillard e o concepto de ambiente.
RELACIÓNS E INTERACTIVIDADES. OBXECTO/SUXEITO	- *Heurística e procesos de creación. - Sensacións, intuicións, expresións, métodos. - *Discontinuidades, *tropos e retórica do obxecto. - Significado e simboloxía no obxecto. - O *ready-*made. - *Unicidad e *multiplicidad do obxecto. - Versión, copia, réplica, simulacro. - Psicanálise e Surrealismo, *carnalizaciones do obxecto. - Da escultura ao obxecto *transicional.
PROXECTO E PROCESOS ESCULTÓRICOS: COMPLEXIDADE DA AUTORÍA ARTÍSTICA.	- Proxecto escultórico. O proxecto como concepto, como método e como proceso. - Creación e condición poética: *anudamiento do real-simbólico-imaxinario. - Procesos subxectivos: experiencia directa do corpo nos sentidos e as emocións. - Métodos: a intuición, a expresión e a xeración. - Proceso *intersubjetivos: a *importacia dos valores estéticos, a riqueza simbólica e a representación.

PROPOSICIÓNS DESDE A ESCULTURA

- A escultura como xénero.
- Da *física á arte inmaterial.
- *Monumentalidade. Introducción á arte pública.
- Interrelacións: Arquitectura/Urbanismo/Escultura.
- Intervencións, instalacións, sinalizacións.
- A escultura no campo expandido. *Land-*art & *Environment.
- Arte e natureza.
- Arte urbana e *Flashmob.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	10	20	30
Actividades introdutorias	20	40	60
Traballo tutelado	30	75	105
Resolución de problemas	15	15	30
Lección maxistral	10	20	30
Traballo	10	20	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	10	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Traballo en profundidade dun tema (monográfico). Ampliación e relación dos contidos tratados nas sesións maxistrais co labor profesional.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Traballo tutelado	Formulación e desenvolvemento das propostas escultóricas. Ao realizarse unha avaliación continua, a asistencia á materia é obrigatoria e imprescindible para o necesario seguimento, *tutorización e superación dos traballos realizados polo estudante. O seguimento, teórico-práctico, do profesor centrarase en conseguir os niveis de axuste nos modos de ***ideación e nos métodos de materialización elixidos; buscando a adecuación dos procesos seguidos en cada proposta concreta.
Resolución de problemas	Formulación, análise e debate dun problema ou exercicio relacionado coa temática da materia.
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Seminarios: traspaso de información e presentación do estado da cuestión. O alumno realizará a comprobación daquelas conclusións vertidas durante a exposición ou, pola contra, atopará novos enfoques que poderían ser significativos.
Actividades introdutorias	Actividades **introdutorias: exposición do tema, mostrando as argumentacións existentes, as posicións e diferenzas, así como as reflexións que mantén a práctica artística sobre aquelas derivacións propias das Ciencias Sociais.
Traballo tutelado	Traballos de aula: os alumnos tentan desenvolver **poeticamente unha serie de cuestións que son do seu interese. A clase convértese nunha extensión da clase teórica, xa que o alumno **teoriza en primeira persoa e o profesor propón argumentacións suscitadas por aquelas preguntas que aparecen, agora de forma individualizada.
Probos	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probos de resposta curta: dar a coñecer o grao de *asimilación e comprensión que o alumno ten da materia, así como corrixir posibles deficiencias.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Seminario	Técnicas de observación (asistencia, implicación, compromiso).O alumnado coñecerá os procedementos das disciplinas relacionadas coa elaboración de obras escultóricas.O alumnado coñecerá manéxoo de métodos de produción específicos.O alumnado coñecerá a capacidade para dar visibilidade ás ideas mentais e ao mundo sensible.O alumnado coñecerá a Habilidade para a experimentación coa materia no espazo.O alumnado coñecerá a habilidade para a integración de disciplinas distintas na produción de esculturas e instalacións.	5	CG1 CG3 CG4 CG5 CG7 CG8 CG9	CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE9 CE12 CE14 CE19 CE20 CE22 CE25 CE31 CE32 CE33 CE37 CE38 CE39 CE42 CE43
Actividades introductorias	Valoraranse a asistencia, actitude, participación e interese do estudante cara á materia, así como as achegas ao conxunto da clase. O alumnado coñecerá os procedementos das disciplinas relacionadas coa elaboración de obras escultóricas. O alumnado coñecerá manéxoo de métodos de produción específicos. O alumnado coñecerá a Habilidade para a integración de disciplinas distintas na produción de esculturas e instalacións.	5	CG1 CG3 CG4 CG5 CG7 CG8 CG9	CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE9 CE12 CE14 CE20 CE25 CE31 CE32 CE33 CE37 CE38 CE39 CE42 CE43
Traballo tutelado	Valorarase a xestión dos recursos do alumno e as súas capacidades para o mantemento e o progreso nolos seus traballos ao longo do período lectivo. O alumnado coñecerá os procedementos das disciplinas relacionadas coa elaboración de obras escultóricas.O alumnado coñecerá os procesos e procedementos de reprodución de obxectos.O alumnado coñecerá a Habilidade para a experimentación coa materia no espazo ***tridimensional.O alumnado terá a Capacidade para o dominio e a *visualización espaciais.O alumnado terá a Capacidade para a proxección e construción de prototipos e maquetas.O alumnado coñecerá a Habilidade para manéxoo de instrumentos e métodos propios da escultura.O alumnado coñecerá a Habilidade para a integración de disciplinas distintas na produción de esculturas e instalacións.	5	CG1 CG3 CG4 CG5 CG7 CG8 CG9	CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE9 CE12 CE14 CE19 CE20 CE22 CE25 CE31 CE32 CE33 CE37 CE38 CE39 CE42 CE43

Resolución de problemas	Traballos e proxectos.	50	CG1	CE1
	Avaliación continua.		CG3	CE2
	A asistencia á materia é obrigatoria e imprescindible, para o necesario		CG4	CE3
	seguimento, *tutorización e superación dos traballos realizados polo estudante		CG5	CE6
	na aula-taller.		CG7	CE7
	O alumnado coñecerá os procesos e procedementos de reprodución de		CG8	CE9
	obxectos.		CG9	CE12
	O alumnado coñecerá e terá a Capacidade para desenvolver propostas			CE14
	creativas con extensión.			CE19
	O alumnado coñecerá, terá a Capacidade para abordar problemas da arte nun			CE20
	conxunto de obras.			CE22
	O alumnado coñecerá manéxoo de métodos de produción específicos.			CE25
	O alumnado coñecerá, terá a Capacidade para pasar das imaxes mentais ás			CE31
	visuais.			CE32
	O alumnado terá a Capacidade para a proxección e construción de prototipos e			CE33
	maquetas.			CE37
	O alumnado ***conocera, terá a Capacidade para comprender na súa máxima			CE38
	intensidade a experiencia do taller de produción e creación.			CE39
Lección maxistral	O alumnado coñecerá a Habilidade para manéxoo de instrumentos e métodos	10		CE42
	proprios da escultura.			CE43
	Probas escritas, ensaios, resolución de problemas, etc. O alumnado coñecerá		CG1	CE1
	disciplinas artísticas propias de creación de obxectos e a súa relación co		CG3	CE2
	espazo.O alumnado coñecerá, terá a Capacidade para abordar problemas da		CG9	CE3
	arte nun conxunto de obras.O alumnado coñecerá a Capacidade para a			CE4
	*visualización e a análise de obras ***tridimensionales.			CE5
				CE6
				CE7
				CE9
				CE12
				CE14
				CE19
				CE20
				CE22
				CE25
				CE31
				CE32
Traballo		20		CE33
	Presentación dunha memoria que articule a *conceptualización, o proceso e o			CE37
	dossier fotográfico da proposta escultórica realizada.			CE38
	O alumnado coñecerá os procedementos das disciplinas relacionadas coa			CE42
	elaboración de obras escultóricas.			CE43
	O alumnado coñecerá, terá a Capacidade para abordar problemas da arte nun		CG1	CE1
	conxunto de obras.		CG3	CE2
			CG4	CE3
			CG5	CE4
			CG7	CE5
			CG8	CE6
			CG9	CE9
				CE12
				CE14
				CE19
				CE31
				CE32
				CE33
				CE37
				CE38
				CE42
				CE43

Resolución de problemas e/ou exercicios	Exames orais (probas orais na aula, entrevistas, debates, etc.).O alumnado coñecerá disciplinas artísticas propias de creación de obxectos e a súa relación co espazo.O alumnado coñecerá os procedementos das disciplinas relacionadas coa elaboración de obras escultóricas.	5	CG1 CG3 CG4 CG5 CG7 CG8 CG9	CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE9 CE12 CE14 CE19 CE20 CE22 CE42 CE43
---	--	---	---	--

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación é continua polo que a asistencia á materia é imprescindible.O calendario de convocatorias extraordinarias está pendente de aprobación nas correspondentes Xuntas de Facultade. Unha vez aprobado, achegarase as datas nun enlace.http://belasartes.uvigo.es/*bbaa/*index.*php?ide=79

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

LIPPARD, Lucy, **Seis años: la desmaterialización del objeto artístico de 1966 a 1972**, Akal,

VV.AA., **Unmonumental. The object in the 21st Century**, Phaidon,

RAMIREZ, Juan Antonio, **El objeto y el aura**, Akal,

Bibliografía Complementaria

AA.VV., **¿Qu'est-ce que la sculpture moderne?**, Centre Georges Pompidou,

BAUDRILLARD, Jean, **La sociedad de consumo**, Siglo XXI,

HALL, Edward Twitchell, **La dimensión oculta**, Siglo XXI,

FRANCEN, Brigitte, KÖNIG, Kasper y PLATH, Carina (Eds.), **Sculpture projets muenster**, Verlag der Buchhandlung Walter König,

CATÁLOGO, **Oteiza. Propósito experimental**, Fundación Caja de Pensiones,

VV.AA., **En tiempo real**, Fundación Luis Seoane,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Arte, linguaxe e representación/P01G010V01303

Outros comentarios

****Tutorías:**

*Yolanda *Herranz (coordinadora da materia).

1º Cuadrimestre. Luns de 8:30 a 14:30 *h.

2º Cuadrimestre. Luns de 8:30 a 9:30 *h. e de 13:00 a 14:30 *h. Mércores de 8:30 a 11:30 *h. e de 14:30 a 15:00 *h.

No despacho.

Juan Carlos Román:

1º cuadrimestre: 4 horas semanais de *tutoría mediante modalidade non presencial concertada no campus remoto.

2º cuadrimestre: 4 horas semanais de *tutoría mediante modalidade non presencial concertada.

No campus remoto.

*Xoan Anleo:

1º cuadrimestre: xoves de 15:30 a 21:30 *h.

1º cuadrimestre: xoves de 15:30 a 21:30 *h.

No despacho.

Jesús *V. Fandiño

2º Cuadrimestre: xoves de 16:00 a 19:00 *h.

Na sala 750 do campus remoto.

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===*** Metodoloxías docentes que se manteñen**

O traballo que se desenvolve en Obxecto e Espazo fundaméntase en actividades *introductorias, clases teóricas e/ou maxistrais, seguimento dos procesos de traballo e presentación das respostas dadas polo alumnado

*** Metodoloxías docentes que se modifican**

Non se modifica ningunha metodoloxía

*** Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías)**

Campus remoto e correo electrónico

*** Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir**

Non existen cambios nos contidos, pero si na forma de transmitilos. No caso dunha nova emerxencia sanitaria, a experiencia *procesual da aula habería que levala ao ámbito doméstico, de tal maneira que si sería beneficioso para o alumnado que puidese dispor dunha pequena ferramenta de man para poder desenvolver tarefas fáciles na manipulación de materiais. Os docentes farán un seguimento personalizado de cada proxecto mediante as aulas e aplicacións virtuais que ofrece a Universidade de Vigo

*** Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe**

A bibliografía incluída na guía docente está dirixida a completar e complementar a experiencia formativa do alumnado na aula, sexa esta presencial ou virtual.

*** Outras modificacións**

A materia de Producción artística: Obxecto e Espazo é unha materia teórico/práctica polo que, baixo a consideración da Universidade de Vigo, a impartición docente podería desenvolverse de forma mixta. A facultade de *BBAA aprobou en Xunta de Facultade a docencia presencial, a condición de que se garantan os protocolos dados polo servizo de prevención de riscos laborais (*SPRL), a constante renovación do aire na aula e a distancia social esixida polo Ministerio de Sanidade. No caso de que se dean circunstancias preocupantes e póñase en risco a saúde da comunidade universitaria do centro, a docencia da materia seguirá desenvolvéndose de forma virtual mediante as ferramentas que proporciona a Universidade de Vigo.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===*** Probas xa realizadas**

Proba Avaliación Continua: [Peso anterior 100%] [Peso Proposto 100%]

Todos os exercicios propostos terán seguimento personalizado, de tal maneira que a presentación final da obra leva o aproveitamento de contidos, o desenvolvemento e proceso da obra, así como o grao de coñecemento e experiencia asimilados, polo que non diversificamos a cualificación, pero si a outorgamos a cada exercicio en particular.

*** Probas pendentes que se manteñen**

Proba: exercicios e propostas persoais: [Peso anterior 100%] [Peso Proposto 100%]

Mantense a mesma dinámica de traballos, exercicios e propostas persoais.

*** Probas que se modifican**

Non hai cambios nas probas

*** Novas probas***** Información adicional**

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Procesos de investigación e creación				
Materia	Procesos de investigación e creación			
Código	P01G010V01701			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Escultura Pintura			
Coordinador/a	García González, Silvia			
Profesorado	García González, Silvia Moraza Pérez, Juan Luís			
Correo-e	silviagarcia@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Dotación de recursos perceptivos, emocionais e conceptuais para o exercicio de tarefas creativas e investigadoras.			

Competencias	
Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CG3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
CG4	Capacidade de aprendizaxe autónoma.
CG5	Capacidade de traballar autonomamente.
CG6	Capacidade de traballar en equipo.
CG7	Capacidade de integración en grupos multidisciplinares. Capacidade de colaboración con profesionais doutros campos
CG8	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación.
CG9	Capacidade de perseverancia.
CG10	Capacidade heurística e de especulación para a resolución de problemas, a realización e novos proxectos e estratexias de acción.
CG11	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios
CG12	Capacidade de adaptación a novas situacións.
CG14	Sensibilidade en temas ambientais.
CG15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.
CG16	Compromiso ético profesional.
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
CE13	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese. Analizar, interpretar e sintetizar as fontes
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
CE21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
CE22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
CE23	Capacidade de comunicación. Aprender a traducir as ideas artísticas para poder transmitilas
CE24	Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas artísticos complexos e proxectos
CE25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
CE26	Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
CE29	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación
CE30	Capacidade de perseveranza. Desenvolver a constancia necesaria para resolver as dificultades inherentes á creación artística

CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
CE34	Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adecuadamente o traballo artístico
CE35	Capacidade para activar un contexto cultural e/ou modificar un contexto público ou privado. Saber entender o contexto cultural para xerar iniciativas e dinamizar o entorno
CE36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
CE37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
CE38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
CE39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
CE41	Capacidade para realizar proxectos de investigación artísticos.
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
CE44	Habilidade para realizar, organizar e administrar proxectos artísticos innovadores
CE46	Habilidade para realizar proxectos artísticos con repercusión social e nos medios. Utilizar os recursos de difusión dos proxectos artísticos co fin de potenciar a súa repercusión social
CE47	Habilidade para realizar e integrar proxectos artísticos en contextos máis amplos. Desenvolver estratexias de proxección da creación artística para alén do seu campo de actuación
CE48	Habilidade para unha presentación adecuada dos proxectos artísticos. Saber comunicar os proxectos artísticos en contextos diversificados
CE49	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios para o desenvolvemento do traballo artístico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias	
O estudante adquirirá capacidade para aplicar os coñecementos técnicos e de procedemento a o desenvolvemento de unha práctica artística.	CG10 CG12	CE22 CE25 CE31 CE32 CE37 CE38 CE42 CE43 CE44
O estudante obterá coñecemento de modos de investigación en Belas Artes.	CG3 CG16	CE6 CE9 CE12 CE13 CE14
O estudante obterá capacidade para a organización de un sistema creativo innovador.	CG10 CG12	CE20 CE22 CE25 CE26 CE31 CE37 CE38 CE41
O estudante adquirirá capacidade para a presentación e exposición de proxectos artísticos.	CG1 CG2 CG15	CE21 CE22 CE23 CE24 CE31 CE41

O estudante obterá capacidade para a elaboración de textos relacionados con o traballo realizado.	CG1 CG2 CG3	CE22 CE23 CE24 CE25 CE36
O estudante obterá capacidade para buscar, analizar e incorporar recursos desde outros ámbitos.	CG1 CG6 CG7 CG10	CE21 CE22 CE33 CE34 CE35 CE37 CE38
O estudante obterá capacidade para elaborar un anteproxecto.	CG4 CG5 CG7 CG10	CE22 CE25 CE26 CE36
O estudante obterá capacidade para *contextualizar o traballo realizado.	CG1 CG2	CE24 CE26 CE30 CE31 CE33 CE35 CE36 CE37
O estudante obterá capacidade para documentar o traballo realizado.	CG1 CG2	CE31 CE36 CE39
O estudante obterá capacidade para a análise e a avaliación de proxectos.	CG1 CG2 CG8 CG16	CE19 CE21 CE22 CE25 CE26 CE31 CE38
O estudante obterá capacidade para a *autoevaluación.	CG4 CG5 CG6 CG8 CG9	CE25 CE26 CE29 CE30
O estudante adquirirá habilidade para captar estímulos susceptibles de ser incorporados á creación.	CG11 CG12 CG14 CG15 CG16	CE42 CE44 CE46 CE49
O estudante adquirirá habilidade para xestionar a información necesaria na elaboración de proxectos artísticos.		CE42 CE43 CE44 CE47 CE49
O estudante adquirirá habilidade para expor procesos de investigación e creación en arte.		CE36 CE42 CE43 CE44 CE46 CE47 CE48

Contidos

Tema

PARTE *I. INTRODUCCIÓN.

- 0.1. Carácter da materia en relación ao seu lugar no Plan de estudos:
*procesualidad e carácter interdisciplinar do módulo PROCESOS.
- 0.2. Creación e investigación: Definicións, diverxencias e confluencias. A investigación en Belas Artes no contexto universitario contemporáneo, en relación á creación artística: aspectos comúns e paradoxos. / Diferenzas metodolóxicas e *contextuais.
- 0.3. Creación e investigación como procesos de elaboración e indagación.
- 0.4. Obxectivos didácticos. A dotación de recursos *perceptivos, emocionais e conceptuais para o exercicio de tarefas creativas e investigadoras, como obxectivo fundamental: "entrar en proceso", máis aló e máis acó das condicións de posibilidade supón transformar as orientacións externas nunha orientación interna. Este paso, do ensino á aprendizaxe, supón *interiorizar unha dobre esixencia: intensidade e honestidade.

PARTE *II. ARTE E SABER.

- *I.1. O coñecemento humano como proceso de modelización da realidade.
- *I.2. Lugar da arte dentro da teoría do coñecemento.
- *I.3. Nocións sobre a singularidade cognitiva da arte. A irredutible falta de neutralidade do suxeito como límite das ciencias e como eixo das artes. O suxeito social e a intelixencia distribuída.
- *I.4. Saber e práctica. O coñecemento inducido na práctica do "laboratorio" como núcleo fundamental das experiencias creativas e investigadoras.
- *I.5. Ética do saber. Os dilemas da responsabilidade do coñecemento.

PARTE *III. PROCESOS (CREATIVOS) E PROXECTOS (DE INVESTIGACIÓN)

- *II.1. A creación artística como proceso. Apreciación da diversidade de modelos *procesuais no contexto da creación: desde "pequena sensación" ao "propósito experimental", entre a "angustia da influencia" e a "desvergoña xenial", entre a incerteza e o "criterio".
- *II.2. Obstáculos. (a) Obstáculos materiais e dificultades técnicas; (*b) Resistencias subxectivas e *caracteriolóxicas; E (*c) prexuízos conceptuais, ideolóxicos e *disciplinares.
- *II.3. Destreza (optimización de recursos materiais, espaciais, temporais e técnicos), actitude investigadora (xestión de recursos sensíbles e emocionais), e competencia (uso de recursos simbólicos e documentais).
- *II.4. Procesos de elaboración (material, estrutural, simbólica). Gramática da imaxinación. *Heurística, *combinatoria; Lóxica fluída, pensamento borroso, modelización e *diagramática; Pensamento diverxente, riqueza do erro, e uso de información ausente.

PARTE *IV. PROCESOS DE *VALIDACIÓN E *FALSACIÓN.

- *II.1. Procesos de *validación no ámbito creativo. Esixencias e compromisos *gnoseolóxicos no contexto da creación artística.
- *II.2. Procesos de *falsación no ámbito investigador. Esixencias e compromisos *gnoseolóxicos no contexto da investigación en Belas Artes.
- *II.3. Modelos de investigación en Belas Artes.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	14	0	14
Estudo de casos	0	7	7
Obradoiro	13	20	33
Resolución de problemas de forma autónoma	0	65	65
Seminario	6	0	6
Presentación	0	8	8
Traballo tutelado	14	0	14
Actividades introdutorias	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Desenvolvemento pormenorizado do temario con uso de sistemas audiovisuais e argumentais.
Estudo de casos	Análise e discusión de procesos creativos e investigadores concretos, cun de sistemas audiovisuais e argumentais.
Obradoiro	Desenvolvemento do traballo presencial tutelado e avaliación continuada.
Resolución de problemas de forma autónoma	Desenvolvemento de traballo autónomo.
Seminario	Análise e avaliación de resultados.
Presentación	Asistencia activa a actividades vinculadas coa materia.

Traballo tutelado Desenvolvemento e presentación de traballos no espazo da clase.

Actividades introdutoriasIntrodución argumental á materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O carácter *procesual da materia artículase ao redor do modelo de adquisición de coñecemento baseado na experiencia de elaboración. Por iso a presenza activa e continuada é fundamental para cumprir co obxectivo de optimización dos procesos persoais de creación, en calquera dos campos *disciplinares presentes no Grao.
Obradoiro	A presentación de resultados supón por unha banda a deliberación e resolución na *materialidad da proposta plástica, e por outro a constatación das capacidades de comprensión, *fundamentación e *falsación.
Seminario	Considérase tan importante como a presenza activa na aula, como a presentación dos resultados en forma e data, así como a experiencia adquirida na aprendizaxe transversal desde a indución que se produce por efecto do resto de estudantes da materia. A interacción dinámica das correccións en grupo supón unha oportunidade extraordinaria de incentivar o desenvolvemento.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas	
Obradoiro	Avaliación continua e personalizada dos procesos de traballo.	35	CG1 CG2 CG3 CG5 CG7 CG9 CG11 CG12 CG16	CE12 CE14 CE19 CE21 CE22 CE23 CE24 CE25 CE26 CE29 CE30 CE31 CE32 CE33 CE34 CE35 CE36 CE37 CE38 CE39 CE41 CE44
Seminario	Avaliación conxunta e transversal dos traballos.	5	CG1 CG2 CG4 CG5 CG6 CG9 CG10 CG11 CG12 CG14 CG16	CE13 CE21 CE23 CE24 CE26 CE33 CE34 CE35 CE37 CE39 CE42 CE44 CE49

Traballo tuteladoAvaliación baseada na resolución e presentación de traballos concretos de forma puntual de acordo coa axenda **predeterminada.	60	CG1	CE6
		CG2	CE9
		CG3	CE12
		CG4	CE13
		CG5	CE14
		CG6	CE19
		CG7	CE20
		CG8	CE21
		CG9	CE34
		CG10	CE35
		CG11	CE36
		CG12	CE37
		CG14	CE38
		CG15	CE39
		CG16	CE41
			CE42
			CE43
			CE44
			CE46
			CE47
			CE48
			CE49

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación estará referida á evolución persoal das capacidades de asimilación de información, a capacidade de argumentación, a axilidade mental, a improvisación, elección e decisión; o desenvolvemento da sensibilidade plástica, das habilidades perceptivas e destrezas construtivas na execución obxetual, a capacidade no manexo de fontes iconográficas e documentais, a coherencia entre formulacións e resultados; e as actitudes, vinculadas á curiosidade, disposición, laboriosidade, a iniciativa persoal, a participación no traballo común, a capacidade para enriquecer á discusión, etc. E supón a adecuación a catro criterios de avaliación: comprensión, fundamentación, falsación e trazabilidade. Esta avaliación será continuada, polo que a asistencia habitual é necesaria, xa que se desenvolverá de acordo á propia estrutura e calendario de exercicios propostos, cada un dos cales derivará unha cualificación acumulativa e cuxa presentación puntual será imprescindible. Dentro desta lóxica de avaliación continua, poderán eventualmente realizarse probas para verificar o grao de asimilación intelectual dos contidos, categorías e parámetros utilizados no curso.

Probas de avaliación da convocatoria de xullo: Segundo o calendario que se aprobará en Xunta de facultade e que se podará consultar na web
Probas de avaliación da convocatoria extraordinaria Fin de Carreira: Segundo o calendario que se aprobará en Xunta de facultade e que se podará consultar na web

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

- Ackerman, Diane, **Una historia natural de los sentidos**, Anagrama, 1992
- Cuesta, S. y Moraza, J.L., **El arte como criterio de excelencia**, Ministerio de Cultura. Secretaria de Universidades, 2010
- Gardner, Howard, **Las cinco mentes del futuro**, Paidós, 2005
- Maturana, H y Varela, Francisco, **El árbol de conocimiento**, Gedisa, 1999
- Steiner, George, **Gramáticas de la creación**, Siruela, 2011
- V.V.A.A., **Notas para una investigación artística. Actas Jornadas "La Carrera Investigadora en Bellas Artes: Estrategias y Modelos (2007-2015)"**, Universidad de Vigo, 2008

Recomendacións

Outros comentarios

Dispónse de espazos individualizados para o desenvolvemento de todos as tarefas de cada alumno en todas as materias do primeiro cuatrimestre, desde a materia obrigatoria PROCESOS DE INVESTIGACIÓN E CREACIÓN. Dado que se trata dunha materia de carácter esencialmente *procesual, articulada ao redor dunha adquisición de coñecementos baseada na experiencia de elaboración, considérase imprescindible o uso continuado e cotián dos espazos individualizados para o desenvolvemento do traballo tanto presencial como autónomo.

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===*** Metodoloxías docentes que se manteñen**

Mantéñense todas as metodoloxías docentes especificadas, tanto en caso de semipresencialidade como de non presencialidade.

*** Metodoloxías docentes que se modifican**

Non se modifican as metodoloxías docentes.

En caso de suspensión da docencia presencial ou en situación de semipresencialidade, adaptarase a súa aplicación a sistemas de comunicación online (campus remoto, email,...).

*** Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)**

O alumnado será atendido vía correo electrónico ou, previa cita a requirimento do /da estudante ou do/da docente, a través de videoconferencia en Campus Remoto.

*** Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir**

Non hai modificacións dos contidos

*** Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe**

Non hai bibliografía adicional de *autoaprendizaxe

*** Outras modificacións****=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===**

Mantéñense as porcentaxes e metodoloxías de avaliación.

*** Información adicional**

En caso de suspensión da docencia presencial, valorarase o nivel de participación nas distintas actividades non presenciais (clases e seminarios online, foros de discusión, presentacións por parte do alumnado, etc,[])

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Artes afíns				
Materia	Artes afíns			
Código	P01G010V01801			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Escultura Pintura			
Coordinador/a	Barcia Rodríguez, Ignacio Fernando			
Profesorado	Barcia Rodríguez, Ignacio Fernando García González, Silvia Río Comesaña, Diego del			
Correo-e	ibarcia@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Percorrido de aproximación ás manifestacións da cultura e a creación contemporáneas (música, artes escénicas, literatura, cine,...) que, pola súa herdanza artística ou pola súa proximidade conceptual e estética, manteñen vínculos coas disciplinas impartidas na titulación.			

Competencias	
Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
CG6	Capacidade de traballar en equipo.
CG7	Capacidade de integración en grupos multidisciplinares. Capacidade de colaboración con profesionais doutros campos
CG12	Capacidade de adaptación a novas situacións.
CG15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
CE21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
CE23	Capacidade de comunicación. Aprender a traducir as ideas artísticas para poder transmitir as
CE24	Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas artísticos complexos e proxectos
CE25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
CE33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
CE35	Capacidade para activar un contexto cultural e/ou modificar un contexto público ou privado. Saber entender o contexto cultural para xerar iniciativas e dinamizar o entorno
CE45	Habilidade para comunicar e difundir proxectos artísticos
CE47	Habilidade para realizar e integrar proxectos artísticos en contextos máis amplos. Desenvolver estratexias de proxección da creación artística para alén do seu campo de actuación

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecementos básicos das manifestacións artísticas contemporáneas en disciplinas afíns.	CE1 CE5
Coñecementos históricos básicos sobre artes escénicas e música.	CE1 CE8
Coñecementos históricos das afinidades entre disciplinas artísticas distintas.	CE1 CE2 CE8
Capacidade de entender as artes plásticas na súa relación con outras manifestacións artísticas.	CE2 CE21 CE33

Capacidade para comprender os vínculos das artes plásticas con disciplinas afíns.		CE2 CE33 CE35
Capacidade para a apreciación crítica de manifestacións artísticas de ámbitos distintos.	CG1 CG7 CG12 CG15	CE2 CE25 CE33
Habilidade para relacionar sensibilidades creativas en diferentes ámbitos artísticos.	CG7	CE47
Habilidade para integrar a creación en artes plásticas en ámbitos artísticos multidisciplinares.	CG6	CE33 CE47
Habilidade para establecer discursos críticos acerca da creación e a cultura contemporáneas.	CG1 CG3	CE23 CE24 CE45

Contidos

Tema

Aproximacións á música.	A materia sonora. A imaxe e o son. As vanguardias e a música. Relacións e sinerxias entre as artes plásticas e a música na contemporaneidade.
Aproximacións ao teatro e a danza.	A transversalidade. O espazo escénico, a relación entre o teatro e a arte contemporánea.
Aproximacións a arquitectura e o deseño.	A Bauhaus.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	33	0	33
Debate	2	0	2
Resolución de problemas	2	0	2
Estudo de casos	0	50	50
Traballo tutelado	0	62	62

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación da materia. Probas de nivel e de coñecementos xerais sobre a temática da materia.
Lección maxistral	Exposición, por parte do profesorado, dos contidos da materia, inclúe o visionado de películas, audicións, etc...
Debate	Charlas abertas entre o alumnado relativas aos contidos da materia e aos resultados expostos polos grupos de alumnos
Resolución de problemas	Exercicios e traballos realizados na aula sobre os contidos expostos: comentarios de textos, comentarios sobre obras concretas, etc,...
Estudo de casos	Redacción de reflexións críticas sobre eventos relacionados cos contidos da materia (concertos, exposicións, actuacións,...)
Traballo tutelado	Desenvolvimento de exercicios ou proxectos baixo as directrices e supervisión do profesorado, podendo estar vinculados ás actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Orientación, apoio e seguimento, por parte do profesorado para a realización dos traballos e probas propostas. Esta actividade desenvolverase de forma individualizada ou en pequenos grupos, de forma non presencial.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Lección maxistral	Valorarase: Asistencia ás clases e puntualidade. Participación no desenvolvemento da clase.	10	CG1 CG3 CG6 CG7 CG12 CG15	
Debate	Valorarase: Participación nos debates. Achegas e enfoques perdoais. Capacidade analítica, crítica e argumentativa.	10		CE8 CE21 CE33 CE35 CE45 CE47
Resolución de problemas	Valorarase: Aplicación dos contidos expostos na aula á cuestión o problema plantexado. Orixinalidade do enfoque. Corrección da redacción.	15		
Estudo de casos	Valorarase: Aplicación dos contidos expostos na aula ao evento concreto reseñado. Orixinalidade do enfoque. Corrección da redacción.	15		
Traballo tutelado	Valorarase: Asimilación e aplicación dos contidos impartidos na aula. Interese do traballo e a súa adecuación á proposta. Orixinalidade do enfoque. Implicación no exercicio. No seu caso, cumprimento na data de entrega.	50	CG1 CG3	CE5 CE21 CE23 CE33

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación será continua. A asistencia sistemática ás actividades programadas, a implicación e a participación son factores imprescindibles para a consecución dos obxectivos da materia.

Para a mellora e a recuperación na aprendizaxe, é necesario que o/a alumno/a adquira solvencia teórica formulándolle dúbidas ao profesorado, participando nos debates desenvolvidos na aula, consultando a bibliografía recomendada, estudando o material subministrado, etc. Tamén é preciso que efectúe unha revisión crítica dos traballos e proxectos realizados e que incremente o seu coñecemento práctico mediante a asistencia ás manifestacións culturais dos eidos do cinema, a danza, o teatro, a música, a arquitectura e o deseño.

AVALACIÓN SEGUNDA OPORTUNIDADE (XULLO) E FIN DE CARREIRA: Indicarase a cada estudante aqueles traballos que debe presentar ou completar e/ou se ten que realizar algunha proba de avaliación específica.

Data avaliación segunda oportunidade (xullo):

Data avaliación convocatoria extraordinaria Fin de Carreira:

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Abad Carles, Ana, **Historia del ballet y de la danza moderna.**, Alianza Editorial, 2012

Andrés, Ramón, **El mundo en el oído. El nacimiento de la música en la cultura**, Acantilado, 2008

Attali, Jacques, **Ruidos. Ensayo sobre economía política de la música**, Siglo XXI, 1995

Aumont, Jacques, **Estética del cine**, Paidós, 2002

Barber, Llorenç y Palacios, Montserrat, **La mosca tras la oreja. De la música experimental al arte sonoro en España**, Ediciones Autor, 2009

Brook, Peter, **El espacio vacío**, Península, 1986

Calmet, Héctor, **Escenografía**, Ediciones la Flor, 2003

Cunningham, Merce., **El Bailarín y la danza.**, Global Rhythm Press, 2009

Fusco, Renato de, **Historia de la arquitectura contemporánea**, Diseño editorial, 2015

Gimferrer, Pere, **Cine y literatura**, Seix Barral, 1999

Goldberg, Roselee, **Performance Art: desde el futurismo hasta el presente**, Destino, 2002

Gómez Molina, J.J. (Coord.), **La representación de la representación. Danza, teatro, cine, música**, Cátedra, 2007

Martín Gutiérrez, Gregorio, **Cineastas frente al espejo**, T&B Editores, 2008

Morgan, Robert P., **La música del siglo XX. Una historia del estilo musical en la Europa y la América modernas**, Ediciones Akal, 1994

Murray Schafer, Raymond, **El paisaje sonoro y la afinación del mundo**, Intermedio, 2013

Oliva, César y Torres Monreal, Francisco, **Historia básica del Arte Escénico**, Cátedra, 2006

Ramos, Francisco, **La música del siglo XX**, Turner, 2013

Ross, Alex, **El ruido eterno. Escuchar al siglo XX a través de su música**, Seix Barral, 2009

Schaeffer, Pierre, **¿Qué es la música concreta?**, Nueva Visión, 1959

Trias, Eugenio, **El canto de las sirenas. Argumentos musicales**, Galaxia Gutenberg, 2007

Trias, Eugenio, **La imaginación sonora. Argumentos musicales**, Galaxia Gutenberg, 2010

UBUWEB, <http://www.ubuweb.com/>,

Wilhide, Elizabeth, **Diseño: toda la historia**, Blume, 2017

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Antropoloxía: Antropoloxía da arte/P01G010V01101

Arte: Arte e modernidade/P01G010V01401

Arte e contemporaneidade/P01G010V01601

Produción artística: Audiovisuais/P01G010V01502

Outros comentarios

Para acadar as competencias relativas a esta materia, recoméndase que o/a alumno/a conxugue ao máximo a análise teórica coa experiencia práctica, poñéndose en estreito contacto co campo cultural, é dicir, visitando espazos, institucións culturais e exposicións; asistindo a conferencias e eventos de música, danza, teatro, cinema, arquitectura e deseño; consultando catálogos, revistas especializadas, medios de comunicación e blogs.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense todas as metodoloxías docentes especificadas, tanto en caso de semipresencialidade como de non presencialidade.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non se modifican as metodoloxías docentes.

En caso de suspensión da docencia presencial ou en situación de semipresencialidade, adaptarase a aplicación das metodoloxías a sistemas de comunicación online (Campus Remoto da Uvigo, plataforma MOOVI, email).

Estudos de caso; de darse a circunstancia de que, por aplicación xeneralizada de medidas excepcionais, suspendénsese actividades como eventos musicais, teatrais, de danza, etc; facilitarase ao alumnado unha proposta de recursos online como obxecto de estudo.

*Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado será atendido vía correo electrónico ou, previa cita a requirimento do /da estudante ou do/da docente, a través de videoconferencia en Campus Remoto.

* Modificacións (se proceden) dos contidos a impartir

Non hai modificacións de contidos

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

Non hai bibliografía adicional de auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Mantéñense as porcentaxes e metodoloxías de avaliación.

* Información adicional

En caso de suspensión da docencia presencial, valorarase o nivel de participación nas distintas actividades non presenciais (clases e seminarios online, foros de discusión, presentacións por parte do alumnado, etc)

DATOS IDENTIFICATIVOS**Transmisión, mediación e educación artística**

Materia	Transmisión, mediación e educación artística			
Código	P01G010V01802			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais Pintura			
Coordinador/a	Paz García, Maria Begoña			
Profesorado	García González, Silvia Paz García, Maria Begoña			
Correo-e	marpaz@uvigo.es			
Web	http://belasartes.uvigo.es			
Descrición xeral	Esta materia presenta ao alumno/a de Belas Artes a amplitude de contextos artísticos, sociais, culturais e educativos (formais e non formais) nos que pode intervir como mediador/a ou transmisor/a das áreas de coñecemento da creación artística. O/a alumno/a partirá da súa propia produción plástica para repensar sobre os procedementos, contidos e estratexias empregadas na educación artística e poder incorporar esta aprendizaxe para a elaboración de recursos / dispositivos didácticos.			

Competencias

Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CG3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
CG5	Capacidade de traballar autonomamente.
CG8	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación.
CG11	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios
CG12	Capacidade de adaptación a novas situacións.
CG16	Compromiso ético profesional.
CE4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
CE13	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese. Analizar, interpretar e sintetizar as fontes
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE15	Coñecemento dos métodos artísticos susceptibles de seren aplicados a proxectos socioculturais. Estudar as metodoloxías que faciliten a actuación artística no entorno social
CE17	Coñecemento dos diferentes axentes artísticos e o seu funcionamento. Identificar os distintos intermediarios artísticos e as súas funcións na dinámica da arte e a súa metodoloxía de traballo
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE23	Capacidade de comunicación. Aprender a traducir as ideas artísticas para poder transmitilas
CE24	Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas artísticos complexos e proxectos
CE25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
CE29	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación
CE33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
CE35	Capacidade para activar un contexto cultural e/ou modificar un contexto público ou privado. Saber entender o contexto cultural para xerar iniciativas e dinamizar o entorno
CE36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
CE39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
CE45	Habilidade para comunicar e difundir proxectos artísticos
CE46	Habilidade para realizar proxectos artísticos con repercusión social e nos medios. Utilizar os recursos de difusión dos proxectos artísticos co fin de potenciar a súa repercusión social

CE47	Habilidade para realizar e integrar proxectos artísticos en contextos máis amplos. Desenvolver estratexias de proxección da creación artística para alén do seu campo de actuación
CE48	Habilidade para unha presentación adecuada dos proxectos artísticos. Saber comunicar os proxectos artísticos en contextos diversificados
CE49	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios para o desenvolvemento do traballo artístico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecemento dos modelos de aprendizaxe da arte.	CG1	CE4	CT1	
		CE13	CT2	
		CE15	CT10	
		CE17		
		CE21		
Capacidade para a análise, a reflexión e a transmisión no ámbito da arte.	CG1	CE17		
	CG1	CE18		
	CG2	CE23		
	CG2	CE24		
	CG3	CE25		
		CE45		
Coñecemento do proceso creativo como método de traballo.		CE12		
		CE13		
		CE14		
		CE19		
		CE23		
		CE24		
Capacidade de comunicación verbal, escrita e gráfica para a transmisión de coñecementos.	CB1	CG1	CE2	CT1
	CB3	CG2	CE4	CT3
	CB4	CG3	CE5	CT4
			CE9	CT5
			CE17	CT6
			CE21	CT8
			CE23	CT9
			CE24	
			CE39	
			CE45	
Capacidade para analizar, sintetizar e resolver problemas para a transmisión dos coñecementos da arte.	CG3	CE23		
		CE24		
		CE39		
		CE45		
		CE46		
Capacidade para comprender a dimensión educativa da arte.	CB2	CG16	CE4	
			CE33	
			CE35	
Habilidade para aplicar métodos, procedementos e técnicas propios da investigación e da práctica artística para a educación da arte.	CG1	CE45		
	CG2	CE47		
	CG3	CE48		
Habilidade para analizar e reflexionar sobre o propio proceso creativo.	CB3	CG5	CE12	CT4
	CB5	CG8	CE24	
		CG11	CE25	
			CE29	
			CE33	
			CE36	
			CE45	
			CE49	
Habilidade para o uso de procesos e procedementos artísticos no deseño de recursos educativos.	CB2	CG2	CE4	CT14
	CB3		CE12	CT23
	CB4		CE18	
			CE22	
			CE27	
			CE33	
			CE39	
			CE45	
			CE47	
			CE48	

Contidos

Tema

Teoría do ensino-aprendizaxe das artes plásticas e visuais. Perfil do artista / educador/a /mediador/a nos museos (ou centros de arte).

Función da educación/mediación artística.

Modelos de aprendizaxe baseados na arte.

Recursos para a aprendizaxe e a comunicación.

O proceso creativo, a súa estrutura e o seu método de traballo: o proxecto.

As fases do proceso creativo.

Modelos e estrutura dun proxecto creativo.

A transmisión do coñecemento da arte: a figura do/a artista como mediador/a.

As áreas de coñecemento da arte: historia, estética, linguaxe artística e procedementos. As relacións existentes entre estas catro áreas nos distintos momentos históricos.

A reflexión sobre a experiencia da creación artística.

Os espazos profesionais para a educación artística en contextos da educación non formal.

Deseño dun prototipo como recurso educativo para a transmisión do coñecemento artístico.

A dimensión didáctica da arte. Correspondencias entre a arte a pedagogía.

Análise de xogos e xoguetes para a educación artística.

Recursos didácticos publicados nos museos de arte contemporánea.

Libros e literatura para a educación artística.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	8	12.5	20.5
Traballo tutelado	18	39	57
Debate	6.5	0	6.5
Seminario	12	31	43
Cartafol/dossier	8	15	23

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposicións teóricas sobre os contidos expostos nos bloques temáticos. Facilitarase bibliografía específica.
Traballo tutelado	O/a estudante, preferentemente en grupo, elabora un traballo centrado na creación dun recurso/dispositivo didáctico para a ensinanza das artes.
Debate	O debate como ferramenta de ensinanza aprendizaxe que xira entorno a unha problemática a analizar polos/as alumnos/as. Os/as alumnos/as exporán e argumentarán o seu posicionamento que se porá en cuestión para finalmente extraer unhas conclusións. Mediante esta ferramenta conseguiremos que o/a alumno/a desenvolva distintas competencias cognitivas, de análise, de expresión en público, argumentativas, etc.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contenidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Cartafol/dossier	Documento elaborado polo/a estudante que recopila información sobre as experiencias, proxectos, tarefas e traballos realizados na creación do recurso didáctico.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Realizarase tanto nas clases como en titorías específicas tanto presenciais como por medio telemáticos (despacho virtual / campus remoto) baixo a modalidade de concertación previa.
Seminario	Durante as sesións de traballo.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas	
	Lección maxistral Os coñecementos adquiridos nas sesións maxistrais reflectiranse nunha serie de problemas e/ou exercicios de reflexión e argumentación crítica.	20	CG1	CE4 CE14 CE15 CE17 CE25 CE47
	Traballo tutelado Traballo no que o/a alumno/a ou grupo de alumnos/as crea un recurso/dispositivo didáctico para a ensinanza das artes.	25	CG5 CG8 CG11 CG12 CG16	CE4 CE15 CE19 CE23 CE29 CE33 CE35 CE36 CE39 CE46 CE47 CE48 CE49
Debate	Valorarase a participación activa e o desenvolvemento das competencias comunicativas e expositivas.	10		
Seminario	Realización de exercicios e/ou traballos que permiten afondar ou complementar os contidos da materia.	25		
Cartafol/dossier	Dossier no que alumno/a, ou grupo, presenta e analiza o proceso de creación do recurso/dispositivo didáctico. Neste documento tamén se realiza unha autovaloración reflexiva da aprendizaxe adquirida (individual).	20		

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para o alumnado que siga a avaliación continua:

O alumnado que siga a avaliación continua terá que entregar todos os traballos, exercicios e probas para poder ser avaliado nesta modalidade, así como cumprir coa asistencia obrigatoria (mínimo 80% das sesións prácticas e teóricas respectivamente).

Os traballos entregaranse na aula e subiranse á plataforma (Moovi) segundo o calendario que se estableza.

Alumnado non presencial:

A/o alumna ou alumno que non poida seguir a avaliación continua debe contactar durante as tres primeiras semanas de clase coas docentes da materia para coñecer en detalle os traballos e exercicios a entregar.

SEGUNDA CONVOCATORIA

No caso do alumnado que aínda asistindo regularmente a clase e realizando as entregas parciais non logren superar a materia deberá presentar na segunda convocatoria so aqueles traballos ou exercicios cunha nota menor de 5.

A/o alumna ou alumno que non poida seguir a avaliación continua debe contactar durante as tres primeiras semanas de clase coas docentes da materia para coñecer en detalle os traballos e exercicios a entregar.

O calendario de exames pódese consultar en <http://belasartes.uvigo.es/es/docencia/examenes/>

As tutorías realizaranse tanto de forma presencial como por medios telemáticos (despacho virtual / campus

remoto) baixo a modalidade de concertación previa.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Berger J., **Modos de ver**, Gustavo Gili,

Hernández y Hernández, Jodar Minarro A. y Marin Viadel R., **¿Que es la educación artística?**, Sendai, 1991

Bibliografía Complementaria

Arnheim R., **Consideraciones sobre la educación artística**, Paidós, 1993

Ausubel Novak y Hanesian, **Psicología educativa. Un punto de vista cognoscitivo.**, Trillas, 1983

Eisner E., **Educación la visión artística**, Paidós, 1987

Freeland C., **Pero ¿esto es arte?**, Cátedra, 2004

Gadner H., **Educación artística y desarrollo humano**, Paidós, 2011

Munari B., **¿Cómo nacen los objetos?**, Gustavo Gili, 1983

Marina J.A., **Teoría de la inteligencia creadora**, Anagrama, 2007

Gutiérrez Párraga, M.T., **La significación del juego en el arte moderno y sus implicaciones en la educación artística**, Universidad Complutense, 2004

Alonso Fernández, L., García Fernández, I., **Diseño de exposiciones. concepto, instalación y montaje**, Alianza, 2010

Alonso Fernández, L., **Museología y museografía**, El Serbal, 2006

Fontán del Junco, M. Bordes, J., Capa, A. (eds.), **El juego del arte. Pedagogía, arte y diseño**, 1ª ed., Fundación Juan March / Editorial Arte y Ciencia, 2019

Recomendacións

Outros comentarios

É interesante o feito de estudar esta materia no segundo cuatrimestre en paralelo co Traballo de Fin de Grao. Por isto, a materia servirá ao alumnado para cuestionarse asuntos como a comunicación dentro da súa propia creación, os recursos que pode utilizar para transmitir mellor unha idea artística ou a posibilidade de exercer como mediador/a entre os/as artistas e o resto das persoas interesadas na arte. Doutra banda, ao tratarse do último cuatrimestre do grao, ao alumno/a ábreñelle camiños profesionais, que poderá consolidar cunha especialización no mundo da educación artística regulada polo sistema educativo ou a educación artística non regulada en talleres e academias, no mundo do deseño de recursos educativos, etc.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Leccións maxistrais

Debate

Seminarios

Eventos científicos

Traballos tutelados

Cartafol/dossier

* Metodoloxías docentes que se modifican

Debates por Foros de discusión en contextos vituais.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente nas aulas e no despacho de cada un dos/as docentes: Begoña Paz no despacho 113 e Silvia García no despacho 224. Tamén poderá realizarse por medios telemáticos (Begoña Paz no despacho virtual 1878 e correo electrónico marpaz@uvigo.es e Silvia García no despacho virtual 1029 e correo electrónico silviagarcia@uvigo.es) baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza.

No caso dun escenario docente de modalidade non presencial, a titorización realizarase únicamente polos medios telemáticos mencionados.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia, para cada tema.

* Outras modificacións

Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Remoto e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia MOOVI como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Todas as probas propostas na guía docente mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2021-22 e en todas as súas convocatorias.

Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, mantense, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente.

Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero sí no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos.

Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual, ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual. Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

Manterase o peso das probas realizadas.

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

Manterase tanto a tipoloxías das probas planificadas como a súa ponderación.

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

Non se modifica ningunha proba de avaliación.

* Novas probas

Non se prevén novas probas de avaliación.

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Arte e espazo social				
Materia	Arte e espazo social			
Código	P01G010V01901			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Outros			
Departamento	Escultura			
Coordinador/a	Bermejo Arrieta, María Natividad			
Profesorado	Bermejo Arrieta, María Natividad			
Correo-e	bermejo.nati@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	As cidades constrúense atendendo ás demandas das persoas que as habitan. Desde sempre e conforme as necesidades sociais foron cambiando, a arte ten estado presente no espazo público. Nesta materia, o estudante aprende a interpretar o contexto urbano e a arte que se fai na rúa, desde a promovida polo Estado a calquera outra intervención privada. Executando os exercicios propostos o estudante desenvolve habilidades que lle permiten intervir no espazo urbano desenvolvendo os seus propios proxectos.			

Competencias	
Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CG13	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade
CG15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.
CG16	Compromiso ético profesional.
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
CE3	Comprensión crítica da responsabilidade de desenvolver o propio campo artístico. Compromiso social do artista
CE4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE35	Capacidade para activar un contexto cultural e/ou modificar un contexto público ou privado. Saber entender o contexto cultural para xerar iniciativas e dinamizar o entorno
CE37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
CE45	Habilidade para comunicar e difundir proxectos artísticos
CE46	Habilidade para realizar proxectos artísticos con repercusión social e nos medios. Utilizar os recursos de difusión dos proxectos artísticos co fin de potenciar a súa repercusión social
CE47	Habilidade para realizar e integrar proxectos artísticos en contextos máis amplos. Desenvolver estratexias de proxección da creación artística para alén do seu campo de actuación
CE48	Habilidade para unha presentación adecuada dos proxectos artísticos. Saber comunicar os proxectos artísticos en contextos diversificados

Resultados de aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias	
O alumno será capaz de recoñecer as tendencias da sociedade e a cultura contemporáneas.	CE1	
	CE2	
	CE5	
	CE6	
O alumno será capaz de coñecer as manifestacións artísticas contemporáneas no seu contexto social e cultural.	CE5	
	CE6	
O alumno será capaz de entender a arte como manifestación da cultura en que se orixina.	CG13	CE1
	CG15	CE4

O alumno sera capaz de comprender o papel da arte e do artista na sociedade contemporánea.	CG16	CE1 CE3
O alumno sera capaz de comprender o discurso creativo como manifestación da cultura contemporánea.	CG13	CE1 CE4 CE35
O alumno sera capaz de analizar e cuestionar o contexto cultural actual	CG1 CG2	CE1 CE37
O alumno sera capaz de comprender as estruturas e procesos sociais contemporáneos en relación á arte e á cultura.		CE1 CE4
O alumno sera capaz de integrar o proxecto creativo propio no discurso cultural contemporáneo.		CE47 CE48
O alumno sera capaz de desenvolver discursos críticos que integren proxectos artísticos na sociedade e a cultura contemporáneas.		CE45 CE47
O alumno sera capaz de desenvolver proxectos artísticos no espazo social.		CE35 CE46 CE47

Contidos

Tema	
	-Manuais de boas prácticas en espazos urbanos.
1- intervencións artísticas no espazo urbano	-Grandes exposicións urbanas internacionais. Documenta de Kassel, a Bienal de Istambul, a Bienal de Venecia.
	-Intervencións artísticas no ámbito local e convocatorias de proxectos urbanos.
2-Funciones da arte no espazo público	-A función monumental da arte.
	-O achegamento entre a arte e a vida.
	-Función social dos museos, centros culturais, fundacións e outros lugares de exposicións.
	-A revitalización de espazos degradados.
3- Arte crítica e activismo	-Activismo en Internet.
	-O artista e a sociedade. Papel do artista na sociedade da arte e na sociedade en xeral
	-A formación do artista. Liberdade de expresión.
	-Arte e política. A arte como propaganda nos réximes autoritarios e democráticos.
	-Temáticas urbanas: publicidade, gentrificación, degradación do espazo público, minorías, consumismo, grafiti.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	6	4	10
Lección maxistral	12	0	12
Debate	6	8	14
Traballo tutelado	6	0	6
Seminario	10	0	10
Actividades introdutorias	10	0	10
Traballo	0	64	64
Estudo de casos	0	12	12
Cartafol/dossier	0	12	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	O alumno expón na clase os traballos que realizou e os explica nun tempo duns cinco minutos.
	Con medidas excepcionales se realizará de forma virtual.
Lección maxistral	A profesora explica en clase os temas da materia e amosa imaxes en relación a cada tema.

Debate

Prepararase o tema de debate en grupos de 4 estudantes.

Posteriormente en clase o grupo expón a súa presentación e débátese as ideas expostas.

Traballo tutelado Durante o cuadrimestre realízanse tres traballos prácticos que se irán expondo en clase.

Tamén se indicarán a forma de presentación e os tempos de entrega.

Seminario Analízase en grupo o desenvolvemento dos proxectos de cada alumno.

Tanto os alumnos como a profesora discuten sobre os asuntos formais ou de contido que incumben aos traballos.

Actividades introdutorias

Despois da formulación de cada exercicio, realízase en clase e en grupo unha "choiva de ideas", para describir os posibles campos de actuación.

Posteriormente, as propostas ordénanse e elaboran individualmente.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Realízanse tres proxectos prácticos durante curso. Os traballos han de ser tutorizados persoalmente para ser avaliados. Entregarase unha memoria que explique o traballo realizado. As tutorías poderán ser presenciais ou virtuais en caso de medidas extraordinarias pola pandemia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentación	Valoraranse os seguintes factores: A correcta explicación verbal do traballo realizado no tempo indicado. A calidade do discurso e o atractivo formal da presentación. O uso correcto dos medios técnicos empregados. A *autoevaluación do traballo e as respostas ás preguntas expostas na exposición polos alumnos e a profesora.	10	CG1 CE1 CG2 CE2 CG13 CE3 CG15 CE4 CE5 CE6 CE37 CE48
Debate	Avaliarase a participación activa do alumno no debate, a interpretación e a análise crítica das ideas expostas.	5	CG2 CE6 CG16 CE37 CE48
Traballo tutelado	Valórase a adecuación da obra ao exercicio exposto e á materia. No proxecto: a *elección do método de traballo adecuado. a posibilidade de apertura a novos proxectos e outras *vias de traballo. a *evolución correcta do mesmo. Na obra: O risco da proposta; a súa orixinalidade e novidade; o seu *contemporaneidade; A *resolución técnica e *o uso correcto dos materiais empregados. A adecuación *sintáctico- *semántica; A súa exposición no espazo e a correcta interpretación do contexto.	70	CG13 CE1 CG15 CE2 CG16 CE3 CE4 CE5 CE6 CE35 CE37 CE45 CE46 CE47 CE48
Seminario	Avaliarase a participación activa do alumno na análise conceptual e formal do seu propio proxecto e no dos seus compañeiros, así como as achegas de posibles solucións prácticas aos problemas que expoñan a resolución dos proxectos expostos.	10	CG16 CE6 CE37 CE46 CE48
Actividades introdutorias	Avaliarase a participación activa do alumno na actividade proposta, o interese das ideas que expoña, a súa orixinalidade e a súa *pertinencia respecto ao exercicio proposto.	5	CG2 CE48

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Latimer and Adam Szymczyk, **The documenta 14 Reader**, 1, Prestel, 2017

AA.VV., **En l'esperit de Fluxus**, Fundación Tapies, 1.994

AA.VV., **Guía de buenas prácticas. Proyectos de arte contemporáneo en espacios públicos naturales y urbanos.**, Fundación Montemedio, 2.001

AA.VV., **Modos de hacer. Arte crítico, esfera pública y acción directa.**, Ed. Universidad de Salamanca, 2.001

Andreotti, L. y otros, **Teoría de la deriva y otros textos situacionistas sobre la ciudad**, MACBA y Actar, 1.996

Carieri, F., **Walkscapes: El andar como práctica estética**, Gustavo Gilli, 2.002

Rogers, R., **Ciudades para un pequeño planeta**, G. Gilli, 2.000

Vaneigem, R., **Nada es sagrado, todo se puede decir.**, Melusina, 2.006

Abalos, I., **La buena vida. Visita guiada a las casas de la modernidad.**, G. Gilli, 2.000

Venturi, R., **Aprendiendo de las Vegas**, G. Gilli, 1.998

Rykwert, J., **La idea de ciudad**, G. Gilli, 2.002

Koolhaas, R., **Espacio basura**, G. Gilli mínima, 2007

AA.VV., **Skulptur Projekte Münster 2017**, 1, spector books, 2017

Clark, T., **Arte y propaganda en el siglo XX**, Akal /Arte en contexto, 2000

Romano, G. (comisario), **cibergeografías. Exposición (art net)**, meiac.es/cibergeografías/,

AA.VV. Exposición arte-arquitectura, **la biennial de Venecia**, www.labiennale.org/en,

Bibliografía Complementaria

Candela, Iria, **Sombras de ciudad: arte y transformación urbana en Nueva York, 1.970-1.990**, Alianza Forma, 2.007

Gari, Joan, **La conversación mural. Ensayo par una lectura del graffiti**, Los libros de Fundesco, 1.995.

Heinich, N., **La sociología del arte**, Claves. Nueva Visión, 2.000

Kaprow, Allan, **La educación del des-artista.**, Ardora, 2.007

Sennet, R., **Carne y piedra: El cuerpo y la ciudad en la civilización occidental**, Alianza Forma, 1.997

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

-Actividades introductorias
-Lección maxistral
-Presentacións

-Traballos tutelados

-Campus remoto e correo electrónico

* Metodoloxías docentes que se modifican

-Ningunha

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

-Campus remoto e correo electrónico

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

-Non cambian os contidos, pero si o espazo e a forma de impartilos: no caso de decretarse un peche de centros por mor da emerxencia sanitaria, o traballo do taller tería que trasladarse de xeito excepcional ás condicións impostas polo espazo

doméstico. O desenvolvemento dos proxectos sería readaptado aos recursos técnicos e materiais dispoñibles para cada persoa. O alumnado traballaría documentando fotograficamente cada paso do proceso de creación e as obras resultantes. As profesoras farían un seguimento individualizado deste percorrido a través de titorías e presentacións individuais ou grupais no campus remoto ou por correo-e.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

-Toda a bibliografía incluída na guía docente está enfocada a auto-aprendizaxe nas horas de traballo autónomo.

* Outras modificacións

Matéñense as mesmas probas de avaliación e as mesmas porcentaxes:

90% Traballo tutelado (50% seguimento do traballo desenvolvido + 40% Presentación final do proxecto).

10% Asimilación dos contidos das clases maxistras.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

-Matéñense as mesmas probas de avaliación e as mesmas porcentaxes:

90% Traballo tutelado (50% seguimento do traballo desenvolvido + 40% Presentación final do proxecto).

10% Asimilación dos contidos das clases maxistras

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Arte, natureza e medio ambiente				
Materia	Arte, natureza e medio ambiente			
Código	P01G010V01902			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Escultura			
Coordinador/a	Estarque Casas, Fernando			
Profesorado	Estarque Casas, Fernando			
Correo-e	circuloazul@uvigo.es			
Web	http://www.fernandocasas.es			
Descrición	Espacios intencionados de significación na relación da arte coa natureza: corpo, inconsciente e cosmos. xeral			

Competencias	
Código	
CG6	Capacidade de traballar en equipo.
CG7	Capacidade de integración en grupos multidisciplinares. Capacidade de colaboración con profesionais doutros campos
CG10	Capacidade heurística e de especulación para a resolución de problemas, a realización e novos proxectos e estratexias de acción.
CG14	Sensibilidade en temas ambientais.
CG16	Compromiso ético profesional.
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
CE22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
CE29	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación
CE30	Capacidade de perseveranza. Desenvolver a constancia necesaria para resolver as dificultades inherentes á creación artística
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
CE44	Habilidade para realizar, organizar e administrar proxectos artísticos innovadores
CE49	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios para o desenvolvemento do traballo artístico

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
O estudante estará capacitado para ter coñecemento práctico da arte en relación coa natureza.	CE1 CE2 CE5 CE6

O estudante estará capacitado para un coñecemento do medio natural en relación á cultura.	CG14	CE2
O estudante estará capacitado para usar os modos de representación, intervención e manipulación desde a cultura na natureza.		CE8 CE9 CE19
O estudante estará capacitado para o coñecemento do xénero da paisaxe e dos usos da natureza nas creacións artísticas.		CE1 CE6
O estudante estará capacitado para o uso dos sistemas de creación e desenvolvemento da natureza.		CE9 CE14
O estudante estará capacitado para observar, tomar datos, comprender e intervir no medio natural.		CE19 CE20 CE33
O estudante estará capacitado para a sensibilización e o respecto co medio natural.	CG14 CG16	
O estudante estará capacitado para intervir artisticamente no medio natural.		CE31
O estudante estará capacitado para pasar do proxecto á construción no medio natural.		CE30 CE31
O estudante terá habilidade para xestionar e desenvolver proxectos colectivos.	CG6 CG7	CE33 CE43 CE44 CE49
O estudante terá habilidade para o traballo con escalas grandes.	CG10	CE29 CE42 CE43
O estudante terá habilidade para establecer relacións entre a natureza e a cultura.		CE19 CE22

Contidos

Tema

1. Precusores do movemento [Arte e Natureza]. Land Art, Art Povera, Earth Works, Eco Art, Manifesto do Rio Negro.
2. O corpo e o seu espazo.
 - O espazo baleiro.
 - Interrelación do corpo como sistema de percepción abarcante.
 - Bioenerxética de Wilhelm e Lowe.
3. Entradas na natureza.
 - O azar.
 - I Ching.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	6	0	6
Resolución de problemas	10	15	25
Debate	20	30	50
Saídas de estudo	4	6	10
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	10	6.5	16.5
Traballo	0	30	30
Cartafol/dossier	0	12.5	12.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Presentación de material e información específica sobre temas fundacionais. Temas de ruptura para a apropiación do coñecemento.
Resolución de problemas	Acompañamento individual e en grupo a través do desenvolvemento de exercicios na clase.
Debate	Laboratorio constante como idea de busca e non-conclusión: a subxectividade como estratexia para crear. Presentación de textos e material audiovisual acompañado de debates.
Saídas de estudo	Visita ao medio natural para a súa contextualización cultural.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Debate	Es pedido polo profesor a resolución de catro grandes problemas durante todo o curso. Isto está entremezclado con clases maxistrais impartidas polo profesor e tamén a invitación de profesores especializados en temas concretos sobre a percepción que podan trascender a obra de arte. Se busca o caos como debate e como identidade de unha outra orden.

Lección maxistral	Palestra: introdución ao tema proposto acompañado de material audiovisual ou outros medios. Debates: para cada dúas cuestións, hai un laboratorio de ideas, onde cada alumno presenta o seu parecer en presenza doutras persoas, creando unha relación especial con todo o grupo.
Resolución de problemas	Coidados individualizados ao estudante continúa en todas as fases de todos os exercicios. Para cada un dos problemas e exercicios, hai un laboratorio de ideas, onde cada alumno presenta o seu parecer en presenza doutras persoas, creando unha relación especial con todo o grupo.
Saídas de estudo	Non hai saídas de campo.
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Coidados individualizados co estudante continúa en todas as fases de todos os exercicios.
Traballo	1.Relación entre o ambiente e a proposición do traballo a ser desenvolvido. 2. O enfrontamento perceptivo entre o mar e o bosque como un proceso de traballo local. 3. Relación dos elementos 1 e 2 coa idea do cosmos. 4. Arte e subxectividade.
Cartafol/dossier	Todos os proxectos son acompañados por un dossier completo con textos, fotos ou vídeo presentados a través de debate con a participación de todos os alumnos, sendo o debate como unha condición fundamental.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas	
Resolución de problemas	Capacidade para usar os modos de representación, intervención e manipulación desde a cultura na natureza, para uso dos sistemas de creación e desenvolvemento da natureza e para pasar do proxecto á construción no medio natural.	5	CG10 CG16	CE1 CE2 CE5 CE6 CE9 CE14 CE20 CE22
Debate	Capacidades de: coñecemento práctico da arte en relación coa natureza, para un coñecemento do medio natural en relación á cultura, para o uso dos modos de representación, intervención e manipulación desde a cultura na natureza, para intervir artisticamente no medio natural e para pasar do proxecto á construción no medio natural. Habilidade para xestionar e desenvolver proxectos colectivos e para o traballo en grandes escalas.	45	CG6 CG7 CG10 CG14 CG16	CE1 CE2 CE5 CE6 CE8 CE9 CE14 CE19 CE20 CE22 CE29 CE30 CE31 CE33 CE42 CE43 CE44 CE49
Saídas de estudo	Capacidade para o coñecemento do xénero da paisaxe e dos usos da natureza nas creacións artísticas, para o uso dos sistemas de creación e desenvolvemento da natureza, para observar, tomar datos comprender e intervir no medio natural, para a sensibilización e o respecto co medio natural, para intervir artisticamente no medio natural.	5	CG10 CG14 CG16	CE2 CE5 CE8 CE9 CE14 CE33 CE42 CE43

Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Capacidade para un coñecemento do medio en relación á cultura, para usar os métodos de representación, intervención e manipulación desde a cultura na natureza, para o uso dos sistemas de creación e desenvolvemento da natureza, para observar, tomar datos, comprender e intervir no medio natural, para pasar do proxecto á construción no medio natural.	40	CG10 CG16	CE1 CE2 CE5 CE6 CE8 CE9 CE14 CE19 CE30 CE31 CE42 CE43 CE44
Cartafol/dossier	Capacidade para coñecemento práctico da arte en relación coa natureza, para coñecemento do medio natural en relación á cultura, para usar os modos de representación, intervención e manipulación desde a cultura na natureza, para xestionar e desenvolver proxectos colectivos e habilidade para o traballo con escalas grandes.	5	CG16	CE1 CE2 CE5 CE6 CE9 CE22 CE31 CE43 CE49

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación será continua de acordo a:

- A asistencia do alumno ás clases e participación nos debates.
- A presentación dos exercicios / propostas / proxectos.

No caso de que o alumno non asista ás clases, non participe nos debates, non presente os exercicios e non renda, deberá presentarse ao exame escrito de avaliación na convocatoria extraordinaria do día de xullo.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias <http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

AAVV, **Actas de Arte y Naturaleza.vol 1.**, Diputación de Huesca,
AAVV, **Actas de Arte y Naturaleza. vol.2**, Diputación de Huesca,
AAVV, **Actas de Arte y Naturaleza.vol.3**, Diputación de Huesca,
AAVV, **Actas de Arte y Naturaleza. vol.4**, Diputación de Huesca,
AAVV, **Actas de Arte y Naturaleza. vol.5**, Diputación de Huesca,
AAVV, **Arquitectura del siglo XXI: más allá de Kioto.**, IAU+S.ETSAM.UPM,
AAVV, **Catálogos de artistas de Arte y Naturaleza**, CDAN/Diputación de Huesca,
Audouze, Jean, et al., **Conversaciones sobre lo invisible.**, Seix Barral,
Blázquez, Jimena et al, **Guía de Europa: Parques de Esculturas.**, Fundación NMAC,
Garaud, Colette, **L'artiste contemporain et la Nature.**, Editions Hazan Paris,
Jung, Carl Gustav, **Aion.**, Paidós Ibérica,
Jürgen, Ernst, **Acercamientos.**, Tusquets,
Maderuelo, Javier (dir), **Paisaje y arte**, CDAN / Abada,
Maderuelo, Javier (dir), **Paisaje e historia**, CDAN/Abada,
Maderuelo, Javier (dir), **Paisaje y territorio**, CDAN/Abada,
Maderuelo, Javier (dir), **Paisaje y pensamiento**, CDAN/Abada,
Virilio, Paul, **El ciber mundo, la política de lo peor.**, Cátedra,
Wagensberg, Jorge, **La rebelión de las formas.**, Tusquets,
Wagensberg, Jorge, **Ideas sobre la complejidad del mundo.**, Tusquets,
Gordon Wasson, Hofman, Ruck, **El camino a Eleusis**, Fodo de Cultura Económica,
Sheldrake, McKenna, Abraham, **Caos, Creatividad y Conciencia Cósmica**, Ellago Ediciones,
Sheldrake, McKenna, Abraham, **Caos, Creatividad y Conciencia Cósmica**, Ellago Ediciones,

Recomendacións

Outros comentarios

Los alumnos deben comparecer sin retrasos en los horarios marcados para el inicio de las clases. Las ausencias a las clases no deben ser más que cuatro en todo el cuatrimestre y todas deben estar justificadas.

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

As metodoloxías docentes manteñense en Arte, Natureza e Medio Ambiente.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Seguimento do traballo por correo electrónico.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos non se modifican. Farase un seguimento individualizado a través de correo electrónico.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Mantense a mesma

* Outras modificacións

* Novas probas: Non hai

* Información adicional

Consérvanse os mesmos principios dos cursos anteriores.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Proxectos de arte de acción				
Materia	Proxectos de arte de acción			
Código	P01G010V01903			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Pintura			
Coordinador/a	Tejo Veloso, Carlos			
Profesorado	Tejo Veloso, Carlos			
Correo-e	carlos.tejo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Análise e práctica dun proceso artístico que, na maioría dos casos, non produce unha obra final-obxectual e que lle dá prioridade ao emprego da presenza, o tempo e o contexto como ferramentas fundamentais de traballo.			

Competencias	
Código	
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CG3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
CG5	Capacidade de traballar autonomamente.
CG11	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
CE16	Coñecemento das características dos espazos e medios de exposición, almacenaxe e transporte das obras de arte
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE23	Capacidade de comunicación. Aprender a traducir as ideas artísticas para poder transmitilas
CE25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
CE28	Capacidade de traballar en equipo. Capacidade de organizar, desenvolver e resolver o traballo mediante a aplicación de estratexias de interacción
CE29	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
CE34	Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adecuadamente o traballo artístico
CE35	Capacidade para activar un contexto cultural e/ou modificar un contexto público ou privado. Saber entender o contexto cultural para xerar iniciativas e dinamizar o entorno
CE36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
CE39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
CE45	Habilidade para comunicar e difundir proxectos artísticos

CE47	Habilidade para realizar e integrar proxectos artísticos en contextos máis amplos. Desenvolver estratexias de proxección da creación artística para alén do seu campo de actuación
CE48	Habilidade para unha presentación adecuada dos proxectos artísticos. Saber comunicar os proxectos artísticos en contextos diversificados
CE49	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios para o desenvolvemento do traballo artístico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias	
O estudantado coñecerá a evolución histórica da performance		CE1
As/os estudantes coñecerán os conceptos fundamentais da performance.		CE6 CE7
As/os estudantes coñecerán os recursos fundamentais da performance.		CE7 CE14
As/os estudantes asimiliran o corpo como medio artístico.		CE7 CE9
O estudantado coñecerá os medios auxiliares da performance		CE14 CE16
As/os estudantes terán capacidade de desenvolvemento da performance como arte.		CE19 CE29 CE31 CE32
As/os estudantes terán capacidade de interrelación corpo-espazo-espectador.		CE4 CE19 CE23 CE31
As/os estudantes poderán integrar medios auxiliares nos seus proxectos de performance.		CE28 CE33 CE34
As/os estudantes terán habilidade no uso dos recursos propios da performance.	CG5 CG11	CE25 CE49
As/os estudantes poderán integrar o corpo e o espazo como ferramentas da performance.		CE42 CE43
O estudantado poderá incorporar ao espectador como participante no evento artístico.		CE35 CE47 CE48
As/os estudantes terán habilidade para documentar a performance.	CG2 CG3	CE36 CE39 CE45 CE48

Contidos

Tema	
Performance e performatividade	Analise Evolución histórica dende as vangardas Xurdimento da práctica a partires dos anos 50 (S. XX) Performance e contemporaneidade Estudio de casos
Relación entre a performatividade e outras disciplinas artísticas	Performance e fotografía Performance e vídeo As artes escénicas: desvíos e límites coa performance
Recursos fundamentais da performance: corpo, tempo e espazo.	O CORPO: aproximación á presenza do corpo entendida como soporte da práctica artística contemporánea. O corpo como instrumento comunicativo na performance. O corpo como axente e o corpo como materia. A importancia do corpo noutros procesos artísticos de carácter performativo. O TEMPO: a conciencia do tempo subxectivo. Relación tempo-espazo. O tempo como elemento construtivo da performance: casos de estudo fundamentais. Tempo real e tempo virtual na arte da performance O ESPAZO: o contexto espacial como axente activo de significado. Sentir e crear o espazo. Os espazos heteroxéneos da performance.

A pesar de que a performance é unha práctica que normalmente non se produce e presenta mediante as institucións oficiais da arte (galería, museo, organismo institucional/gobernamental) ten unha presenza cada vez máis importante no panorama oficial das artes visuais dentro do que poderíamos denominar o primeiro mundo.

Neste bloque temático analizaremos e observaremos o comportamento daquelas prácticas performativas que teñen lugar fóra deste panorama primeiromundista. A través deste estudo tentaremos localizar as diferenzas, particularidades ou semellanzas que existen entre a performance dos centros e a performance que se produce no que, dun xeito xeral, se pode denominar periferia artística. Para abordar esta análise deberemos entender o concepto «periferia» nun sentido amplo que transcende o puro límite xeográfico.

Este apartado abarca tamen a performance que ten como preocupacións esenciais temáticas de orientación LGTBIQ+

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	25	8	33
Obradoiro	3	6	9
Saídas de estudo	3	6	9
Debate	3	12	15
Lección maxistral	10	12	22
Traballo	3	38	41
Cartafol/dossier	1	10	11
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	8	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Traballo tutelado	Os alumnos traballan de xeito individual na aula baixo o seguimento continuo por parte do profesor. Durante o curso, o profesor fará unha orientación crítica do traballo do alumno, respectando os intereses fundamentais do proxecto creativo do alumno. Alén destas tarefas, no traballo de aula tamén se proporán outro tipo de actividades como visualización e comentario crítico de vídeos, comentarios abertos sobre a evolución dos proxectos dos alumnos, etc.
Obradoiro	Seminarios ou obradoiros de duración curta a cargo dun profesional de prestixio dentro da área de coñecemento. Estes seminarios poden incluír conferencias, así como outro tipo de metodoloxías de índole máis práctica.
Saídas de estudo	Durante o curso realizarase unha visita, xunto ao profesor, a un centro de arte, comunidade de artistas, agrupacións, estudo de artista, etc. Como regra xeral, visitaranse exposicións, eventos e artistas cuxa traxectoria teña que ver con algún dos temas propostos nos contidos desta guía docente.
Debate	Durante o transcurso do curso, proporanse diferentes debates arredor da performance. Os debates poderán partir do visionado de vídeos, artigos de revistas especializadas ou fragmentos dalgún dos libros recomendados na bibliografía.
Lección maxistral	Clase maxistral con apoio multimedia. Desenvolvemento dos contidos propostos nos bloques temáticos que definen a materia. Observación directa de traballos realizados polo alumnado doutras universidades. Análise de vídeos que documentan proxectos de performance e que se relacionan cos contidos xerais da materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Titorías, seguimento e correccións dos exercicios desenvolvidos na el aula. Titorías, seguimento e correccións dos traballos teóricos que se soliciten.
Probas	Descrición
Traballo	Titorías, seguimento e correccións dos exercicios desenvolvidos na el aula. Titorías, seguimento e correccións dos traballos teóricos que se soliciten.
Cartafol/dossier	Titorías, seguimento e correccións dos dossieres e dos traballos teóricos que se soliciten.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competen- cias Avaliadas
Traballo tutelado	A avaliación vai ser continua, polo que a asistencia a clase é un requisito imprescindible para aprobar esta parte da avaliación. Xunto coa asistencia, valorarase positivamente: A presenza activa do alumno na clase. A correcta progresión dos proxectos que se vaian desenvolvendo na aula. A calidade, orixinalidade e creatividade dos proxectos artísticos desenvolvidos na aula. O desenvolvemento teórico, a metodoloxía e a coherencia do traballo realizado ao longo do curso. A capacidade investigadora do alumno A capacidade de experimentación do alumno O traballo previo de reflexión e investigación teórica de cada proxecto realizado dentro da aula A ampliación dos coñecementos impartidos na clase. RESULTADOS DE APRENDIZAXE As/os estudantes asimilarán o corpo como medio artístico. O estudantado coñecerá os medios auxiliares da arte de acción. As/os estudantes terán capacidade de desenvolvemento da acción como arte. As/os estudantes terán capacidade de interrelación corpo-espazo-espectador. As/os estudantes terán habilidade no uso dos recursos propios da arte de acción. O estudantado poderá incorporar ao espectador como participante no evento artístico.	35	CE4 CE7 CE9 CE14 CE16 CE19 CE23 CE25 CE29 CE31 CE32 CE35 CE47 CE48 CE49
Obradoiro	Demostración, mediante a entrega dun comentario teórico, da correcta asimilación dos contidos esenciais do obradoiro, conferencia, etc. RESULTADOS DE APRENDIZAXE As/os estudantes coñecerán os conceptos fundamentais das artes de acción. O estudantado coñecerá a evolución histórica da arte de acción. As/os estudantes coñecerán os recursos fundamentais da arte de acción.	5	CE1 CE6 CE7 CE14
Saídas de estudo	Demostración, mediante a entrega dun traballo teórico, da correcta asimilación dos contidos principais da exposición/evento visitado. RESULTADOS DE APRENDIZAXE As/os estudantes coñecerán os recursos fundamentais da arte de acción. As/os estudantes coñecerán os conceptos fundamentais das artes de acción. O estudantado coñecerá a evolución histórica da arte de acción.	5	CE1 CE6 CE7 CE14
Lección maxistral	A asistencia ás sesións maxistrais será imprescindible para aprobar esta parte da avaliación. Alén desta asistencia, o alumno terá que demostrar a correcta asimilación dos conceptos básicos que conforman os diferentes bloques temáticos da materia. A participación do alumnado nestas sesións debe ser activa, aportando ideas ou coñecementos que poidan dar lugar a unha discusión colectiva de interese. RESULTADOS DE APRENDIZAXE O estudantado coñecerá a evolución histórica da arte de acción. As/os estudantes coñecerán os conceptos fundamentais das artes de acción. As/os estudantes coñecerán os recursos fundamentais da arte de acción.	10	CE1 CE6 CE7 CE14

Traballo	Alén do traballo diario na clase, durante o transcurso da materia desenvolveranse, polo menos, tres proxectos de arte de acción que serán presentados na clase. Nestes traballos valorarase: A calidade, orixinalidade e creatividade dos proxectos. O desenvolvemento teórico, a metodoloxía e a coherencia do traballo. A capacidade investigadora do alumno A capacidade de experimentación do alumno O traballo previo de reflexión e investigación teórica de cada proxecto. A ampliación dos coñecementos impartidos na clase. RESULTADOS DE APRENDIZAXE As/os estudantes asimilarán o corpo como medio artístico. O estudantado coñecerá os medios auxiliares da arte de acción. As/os estudantes terán capacidade de desenvolvemento da acción como arte. As/os estudantes terán habilidade no uso dos recursos propios da arte de acción.	25	CE7 CE9 CE14 CE16 CE19 CE25 CE29 CE31 CE32 CE49
Cartafol/dossier	O dossier é o soporte teórico de cada un dos proxectos de arte de acción que periodicamente vanse presentar na aula. O dossier debe estar centrado nunha análise rigorosa dos contidos fundamentais do proxecto, recursos formais e técnicos, obxectivos que se pretenden acadar coa proposta, referentes, etc. Así mesmo, valorarase unha correcta redacción, expresión e presentación do dossier. RESULTADOS DE APRENDIZAXE As/os estudantes terán capacidade de desenvolvemento da acción como arte. As/os estudantes terán habilidade para documentar obras de arte de acción.	5	CE19 CE29 CE31 CE32 CE36 CE39 CE45 CE48
Exame de preguntas de desenvolvemento	A proba de resposta longa se corresponde ca porba final de avaliación. Nesta proba valorarase a demostración da asimilación dos contidos fundamentais de cada tema proposto. Xunto ca proba práctica o alumno terá que entregar un dossier onde razone os contidos fundamentais do seu traballo con un uso apropiado da terminoloxía teórico-práctica e unha correcta redacción e exposición das ideas expresadas polo alumno. RESULTADOS DE APRENDIZAXE As/os estudantes coñecerán os recursos fundamentais da arte de acción. As/os estudantes asimilarán o corpo como medio artístico. As/os estudantes terán habilidade no uso dos recursos propios da arte de acción. O estudantado poderá incorporar ao espectador como participante no evento artístico.	15	CE7 CE9 CE14 CE25 CE35 CE47 CE48 CE49

Outros comentarios sobre a Avaliación

COMENTARIO DESCRIPTIVO DAS PROBAS DE AVALIACION ORDINARIAS:

DÉBESE ENVIAR POR EMAIL AO PROFESOR -UNHA SEMANA ANTES DO EXÁME- UNHA DESCRIPCIÓN DETALLADA DA PERFORMANCE. NESTA DESCRIPCIÓN SE INCLUEN TODOS OS MATERIAIS A UTILIZAR E UN DESARROLLO ESQUEMÁTICO DA MESMA.

Non se admitirá a ningún transcurridos 15 minutos despois da hora fixada do exame.

O proxecto de performance que se presente a esta proba debe seguir a liña de traballo do alumno. É recomendable que non se desvíe dos intereses xerais que o estudante teña no seu traballo de creación. Por razóns obxetivas de tempo fíxanse turnos que non deberán exceder os 20-30 minutos por performance (incluíndo a posible preparación para a mesma). A performance levarase a cabo no Salón de Actos (O Salón de Actos e toda a facultade son espazos que están suxeitos a normas de seguridade que limitan a utilización de determinados materiais como fogo, auga, etc.). A elección dos materiais para a performance son libres e será o alumno o encargado de conseguilos. Na data fixada para realizar o exercicio final tamén se entregará un dossier teórico que complemente a performance presentada. O dossier se elaborará en base aos seguintes puntos fundamentais:

1. Descrición detallada da performance
2. Motivacións fundamentais á hora de realizar o exercicio.
3. Obxetivos básicos que se pretenden alcanzar con a proposta.
4. Contidos principais do traballo.

Xunto a este dossier e para poder presentarse á proba final da asignatura o alumno deberá entregar un dvd que documente en video todos os exercicios que non realizou e que foxen propostos durante o curso.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Glusberg, Jorge, **El arte de la performance**, Ediciones de Arte Gaglianone, 1986

Martel, Richard (ed.), **VVAA. Arte acción**, Institut Valencià d'Art Modern, 2004

Sánchez, Vallaure (dir.) ; Joan Abellán ... [et al.], **VVAA. Artes de la escena y de la acción en España : 1978-2002**, Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha, 2006

Bibliografía Complementaria

Auslander, P, **The performativity of performance documentation**, PAJ: A Journal of Performance and Art, 28(3), 1-10,

Bazán de Huerta, Moises (coordinador), **VVAA. Happening, Fluxus y otros comportamientos artísticos de la segunda mitad del siglo XX**, Editora Regional de Extremadura, 2001

Fischer-Lichte, E., **Estética de lo performativo**, Abada, 2017

Gray, J., **Action art: a bibliography of artists' performance from Futurism to Fluxus and beyond**, Greenwood Press, 1993

Jones, A., **Presence in absentia: Experiencing performance as documentation.**, Art Journal, 56(4), 11-18., 1997

Phelam, P., **The ontology of performance: representation without reproduction. En P. Phelam (Ed.). Unmarked. The politics of performance**, Routledge, 1993

Picazo, Gloria(ed.), **Estudios sobre performance**, Centro Andaluz de Teatro, 1993

Stiles, Kristine ... [et al.], **Out of actions: between performance and the object, 1949-1979**, Thames and Hudson, 1998

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultáneamente

Arte, natureza e medio ambiente/P01G010V01902

Outros comentarios

Os contidos e accións que estruturan e conforman os proxectos prácticos que se presentan durante o curso e durante as probas de avaliación nunca son determinados polo profesor que imparte a materia. Estes contidos e accións constrúen un proxecto persoal do estudante e son elixidos libremente polo alumno que, no cuarto curso do grao, é maior de idade e único responsable civil dos seus actos.

Deste xeito, o profesor da materia se exime de toda responsabilidade que poida derivar do proceso de creación e da posterior presentación dos proxectos prácticos que o alumno terá que levar a cabo durante o cuatrimestre e durante as convocatorias ordinaria, de xullo e extraordinaria.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o

profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Dependendo do escenario que se adopte na U Vigo, se intentará manter a presencialidade ao máximo mantendo os exercicios grupais e presentacións individuais dos estudantes.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Si se adoita una non presencialidade, optaríase por clases on line a través da Aula nº 4, da Facultade de Belas Artes no Campus Remoto.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Aula nº 4, da Facultade de Belas Artes no Campus Remoto. Se aconsella enviar email previo a tutoría. O contrasinal do alumnado para acceder a aula nº 4 é: c4SM7ePk

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

No caso de que a non presencialidade impidise o normal desenvolvemento da asignatura, os contidos dirixiríanse cara a Video-performance e Foto-Performance. Consideramos que estes dous grandes campos teñen unha relación directa con estudo da performance e poden ser traballados de maneira non presencial.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Baqué, Dominique, La fotografía plástica, Barcelona, Gustavo Gili, 2003.

□La actividad fotográfica de la postmodernidad□, en Douglas Fogle, ed., The last picture show. Artistas que usan la fotografía, Minneapolis, Vigo; Walker Art Center, MARCO, 2004 (cat.).

Pérez, David, ed., La certeza vulnerable. Cuerpo y fotografía en el siglo XXI, Barcelona, Gustavo Gili, 2004.

Spector, Nancy, □La fotografía artística después de la fotografía□, en VV.AA., Imágenes en movimiento. Fotografía y vídeo contemporáneo en las colecciones de los museos

Guggenheim, Bilbao, The Solomon R. Guggenheim Foundation, 2003 (cat.).

Aizpuru, Margarita, La performance expandida, Córdoba, Fundación Rafael Botí, 2006 (cat.).

Alonso, Rodrigo, □Performance, fotografía y vídeo. La dialéctica entre el acto y el registro□, en VV.AA., Arte y Recepción, Buenos Aires, CAIA, 1997.

Clausen, Barbara, ed., After the Act. The (Re)Presentation of Performance Art, Viena, MUMOK, 2005.

Coleman, A.D., □Collaborations through the Lens: Photography and Performance Art□, en Documenta. f-stop Fitzgerald, San Francisco, Los Ángeles, Nueva York; Last Gasp, Post Contemporary Productions, Astro Artz, 1987 (cat.).

Goldberg, Roselee, □Sé mi espejo. El performance y la imagen en movimiento□, en VV.AA., No lo llames performance / Don't call it performance, Salamanca, DA2 Salamanca, Museo del Barrio, Nueva York, 2004 (cat.).

Hoffman, Jens; Jonas, Joan, Perform, Londres, Thames & Hudson, 2005.

Jones, Amelia, □Precence in absentia. Experiencing Performance as Documentation□, Art Journal 56:4, 1997.

* Outras modificacións

* Novas probas

No caso de ter traballado os contidos de Video-performance e Foto-performance on line, pódese pedir a presentación de tranallos no eido da video-performance e/ou foto-performance

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Proxectos de debuxo e pintura**

Materia	Proxectos de debuxo e pintura			
Código	P01G010V01904			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Debuxo Pintura			
Coordinador/a	Fernández Fariña, María Almudena			
Profesorado	Fernández Fariña, María Almudena Lapeña Martínez, María Elena Liste Fernández, Araceli Mercedes Meana Martínez, Juan Carlos Soler Baena, Ana María			
Correo-e	almudena@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Desenvolvemento dun proxecto creativo articulado desde a práctica da pintura e o debuxo e insiro na lóxica cultural contemporánea.			

Competencias

Código	
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CG3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
CG7	Capacidade de integración en grupos multidisciplinares. Capacidade de colaboración con profesionais doutros campos
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
CE22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
CE27	Capacidade de traballar de maneira autónoma. Desenvolver a capacidade de suscitar, desenvolver e concluír o traballo artístico persoal
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
CE36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
CE38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
CE39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
CE41	Capacidade para realizar proxectos de investigación artísticos.
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
CE44	Habilidade para realizar, organizar e administrar proxectos artísticos innovadores
CE45	Habilidade para comunicar e difundir proxectos artísticos
CE48	Habilidade para unha presentación adecuada dos proxectos artísticos. Saber comunicar os proxectos artísticos en contextos diversificados

Resultados de aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias	
O estudante deberá ter coñecemento da situación actual do debuxo e a pintura como medios de produción artística.	CE1	CE5
O estudante deberá coñecer o debate teórico actual ao redor desta disciplina.	CE5	CE6
	CE7	
O estudante deberá coñecer as manifestacións do debuxo e a pintura desenvolvidos espacialmente.	CE1	CE7
O estudante deberá poder desenvolver proxectos creativos persoais no campo do debuxo e/ou a pintura.	CE19	CE20
	CE27	
O estudante deberá desenvolver a integración dos recursos propios destas disciplinas con outros campos da creación artística.	CE33	CE49
O estudante estará capacitado para a comprensión das posibilidades de desenvolvemento creativas en debuxo e pintura.	CE19	CE20
	CE22	
O estudante poderá aplicar os recursos técnicos do debuxo e a pintura en proxectos artísticos.	CE31	CE32
	CE38	CE41
O estudante deberá ter habilidade no manexo de recursos técnicos, visuais e conceptuais xerados na actualidade dentro destas áreas.	CE42	CE43
	CE44	
O estudante deberá ter a habilidade de desenvolver os recursos técnicos, visuais e conceptuais adaptados ás necesidades do proxecto.	CE43	CE44
O estudante deberá desenvolver os proxectos nos ámbitos do debuxo e/ou a pintura.	CE43	CE44
O estudante deberá poder integrar disciplinas distintas de creación de imaxes.	CG7	CE43
O estudante deberá ter as habilidades necesarias para a presentación e documentación de proxectos.	CG2	CE36
	CG3	CE39
		CE45
		CE48

Contidos

Tema	
Configuración dun proxecto artístico nas disciplinas de debuxo e pintura.	A pintura e o debuxo como proxecto, proceso e resultado.
Aperturas no proxecto.	Espazos de creación no debuxo e pintura desde as relacións entre medios, útiles e soportes
Revisión dos conceptos e as formas tradicionais na pintura e o debuxo e a súa relación co presente.	A pintura e o debuxo expandidos no tempo e no espazo. A integración doutras disciplinas nos campos do debuxo e da pintura.
Desenvolvemento do proxecto de debuxo e pintura.	Observación, documentación, contextualización, ideación/materialización, análise/síntese, presentación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	3	0	3
Lección maxistral	8	0	8
Presentación	9	0	9
Traballo tutelado	130	0	130

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición	
Actividades introdutorias	Presentación da materia.
Lección maxistral	Directrices para o desenvolvemento dun proxecto de pintura/debuxo.
	Aproximación aos conceptos e recursos do debuxo e a pintura, nos campos fronteirizos entre a tradición e a práctica contemporánea.

Presentación	Presentacións e exposicións regulares de resultados para posta en común na aula. Presentación final e defensa do proxecto desenvolvido.
Traballo tutelado	O traballo de aula/taller é o eixo vertebrador da materia, é a base fundamental no desenvolvemento dun proxecto de pintura e/ou debuxo. O traballo de aula/taller desenvólvese fundamentalmente en horas presenciais e complementase nas horas de traballo autónomo; isto require unha actitude de implicación, constancia e compromiso real do alumno.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Nas horas presenciais de traballo de clase/taller, as profesoras farán un seguimento continuo e individualizado dos traballos desenvolvidos. Trasladarán novos coñecementos, formularán interrogantes, alternativas, aportarán novos recursos e estratexias en función dos problemas específicos e das necesidades expostas en cada proxecto. As profesoras potenciarán a aprendizaxe e a investigación autónoma dos estudantes. Aportarán bibliografía, referencias a textos, autores e obras que poidan ser de interese para o estudante e que enriquezan as súas formulacións.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistralAsistencia. Comprensión e asimilación dos contidos.	10	CE1 CE5 CE6 CE7 CE22
Traballo tutelado Imprescindible asistencia. Realización de todos os exercicios propostos. Seguimento individualizado do traballo, revisións continuadas. Desenvolvemento e coherencia do proxecto persoal. Resolución técnica dos traballos. Nivel de autocrítica e análise. Profundización e implicación no proxecto. Disposición investigadora e experimental. Interese por ampliar coñecementos (visitas a exposicións, lectura da bibliografía). Asistencia e participación ás presentacións de traballos e postas en común na aula. TRABALLO DE AULA (Realización dos exercicios propostos + participación en presentacións e debates): 20% DESENVOLVEMENTO E PRESENTACIÓN FINAL DO PROXECTO: 70%	90	CG3 CE31 CE32 CE33 CE36 CE38 CE39 CE41 CE42 CE43 CE44 CE45 CE48 CE49

Outros comentarios sobre a Avaliación

A AVALIACION É CONTINUA. Os estudantes farán periodicamente na aula presentacións do proxecto e exposicións dos resultados durante o transcurso do cuadrimestre. A realización de todos os traballos propostos e a asistencia a clase é imprescindible para optar ao aprobado.

PRESENTACIÓN E DEFENSA FINAL DO PROXECTO: Última semana lectiva do cuadrimestre, no horario de clase.

Os estudantes da CONVOCATORIA DE SEGUNDA OPORTUNIDADE (XULLO) presentarán o proxecto, os resultados e todos os traballos/exercicios esixidos durante o cuadrimestre.

Data e hora da proba de avaliación de segunda oportunidade (XULLO): consultar calendario publicado na páxina WEB da Facultade de Belas Artes (Grao en Belas Artes - probas de avaliación)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Beers, Kurt, **100 painters of tomorrow**, Thames & Hudson, 2014

Berger, John, **Sobre el Dibujo**, Gustavo Gili, 2011

BLAS, Susana, **Conexiones. Dibujo español contemporáneo**, METRÓPOLIS RTVE, 2016

BLAS, Susana, **Pintura otra**, METRÓPOLIS RTVE, 2013

Fernández Fariña, Almudena, **Lo que la pintura no es**, Ed. Deputación Provincial de Pontevedra, 2011

Godfrey, Tony, **La pintura hoy**, Phaidon, 2010

Gómez Molina, Juan José (coordinador), Estrategias de dibujo en el arte contemporáneo , Cátedra, 2002
Hudson, Suzanne, Painting now , Thames & Hudson, 2015
Picazo, Gloria (comisaria), Pintar sense pintar , Centre d'Art la Panera, 2005
Marina, José Antonio, Teoría de la inteligencia creadora , Anagrama, 1993
Ministerio de Cultura, ORAL MEMORIES , https://oralmemories.com/ , 2012-2018
Valli, Marc & Dessanay, Margherita, A Brush with the real: figurative painting today , Laurence King, 2014
VVAA, Vitamine D, new perspectives in drawing , Phaidon, 2005
VVAA, Vitamin D2, new perspectives in drawing , Phaidon, 2013
VVAA, Vitamin D3, new perspectives in Drawing , Phaidon, 2021
VVAA, Vitamine P, New Perspectives in Painting , Phaidon, 2002
VVAA, Vitamine P2, New Perspectives in Painting , Phaidon, 2011
VVAA, Vitamin P3, new perspectives in painting , Phaidon, 2016
VVAA, On painting : prácticas pictóricas actuales... más allá de la pintura o más acá , Centro Atlántico de Arte Moderno, 2013
VVAA, Remote viewing : invented worlds in recent painting and drawing , Whitney Museum of American Art, 2005
VVAA, The Forever now: contemporary painting in an atemporal world , The Museum of Modern Art, 2014

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Procesos de investigación e creación/P01G010V01701

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Técnicas pictóricas/P01G010V01104

Arte, linguaxe e representación/P01G010V01303

Arte: Arte e modernidade/P01G010V01401

Pintura/P01G010V01404

Arte e contemporaneidade/P01G010V01601

Producción artística: Imaxe I/P01G010V01503

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

-Actividades introductorias

-Lección maxistral

-Presentacións

-Traballos tutelados

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Campus remoto e correo electrónico

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non cambian os contidos, pero si o espazo e a forma de impartilos: no caso de decretarse un peche de centros por mor da emerxencia sanitaria, o traballo do taller tería que trasladarse de xeito excepcional ás condicións impostas polo espazo doméstico. O desenvolvemento dos proxectos sería readaptado aos recursos técnicos e materiais dispoñibles para cada persoa. O alumnado traballaría documentando fotográficamente cada paso do proceso de creación e as obras resultantes. As profesoras farían un seguimento individualizado deste percorrido a través de titorías e presentacións individuais ou

grupáis no campus remoto ou por correo-e.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Toda a bibliografía incluída na guía docente está enfocada a auto-aprendizaxe nas horas de traballo autónomo.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Matéñense as mesmas probas de avaliación e as mesmas porcentaxes:

90% Traballo tutelado (50% seguimento do traballo desenvolvido + 40% Presentación final do proxecto).

10% Asimilación dos contidos das clases maxistras.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Proxectos de deseño				
Materia	Proxectos de deseño			
Código	P01G010V01905			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	#EnglishFriendly			
Departamento	Debuxo			
Coordinador/a	Soler Baena, Ana María			
Profesorado	Dopico Castro, Marcos Martínez Pérez, Sara Soler Baena, Ana María			
Correo-e	anasolerbaena@gmail.com			
Web	http://anasoler.es			
Descrición xeral	A materia terá un obxectivo prioritario dirixido ao desenvolvemento da capacidade creadora do alumno. É a nosa intención que de forma paralela ao descubrimento, coñecemento e experimentación das técnicas e as teorías de deseño que conforman o programa, o alumno poña de relevo os seus intereses artísticos e traballe na procura da súa idea e desenvolvemento da súa propia linguaxe a través dos medios que se lle ofrecen con profesionalidade.			

Competencias	
Código	
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
CE44	Habilidade para realizar, organizar e administrar proxectos artísticos innovadores
CE47	Habilidade para realizar e integrar proxectos artísticos en contextos máis amplos. Desenvolver estratexias de proxección da creación artística para alén do seu campo de actuación

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumno terá coñecemento dos principios fundamentais do deseño	CE1 CE7
O alumno terá coñecemento das orixes, desenvolvemento e estado actual da disciplina.	CE1 CE5 CE7
O alumno terá coñecemento dos diferentes campos e aplicacións do deseño.	CE4 CE8

O estudante aprenderá a manexar os recursos técnicos aplicados ao deseño.	CE7 CE9 CE12
O alumno aprenderá a desenvolver proxectos creativos neste ámbito	CE19 CE32
O alumno estará capacitado para integrar recursos técnicos, formais e conceptuais da arte no deseño.	CE32 CE33
O alumno terá a capacidade de integrar os recursos do deseño no campo da creación artística.	CE31 CE33
O alumno adquirirá habilidade no uso de ferramentas informáticas específicas.	CE42
O estudante aprenderá a desenvolver e a aplicar o deseño gráfico sobre diversos soportes e contextos.	CE47
O alumno adquirirá a habilidade para o desenvolvemento de proxectos de deseño.	CE43 CE44

Contidos

Tema

IDENTIDADE CORPORATIVA

1. Introducción histórica: Orixe e evolución da Imaxe corporativa. O século *XX.
2. Componentes da Identidade Corporativa. A marca.
 - 2.1. Os signos verbais e gráficos que distinguen a marca, que actúan como aval do resto da comunicación da empresa e/ou do produto ou servizo.
 - 2.2. O conxunto de recursos de comunicación comercial que se relacionan coa marca e, moi especialmente, as estratexias psicolóxicas de percepción visual para a comunicación publicitaria.
3. A imaxe corporativa: Os signos verbais e gráficos
 - 3.1. Signos verbais: O nome adoptado: Elemento que pode ser escrito ou pronunciado e que constitúe o primeiro dato do deseño visual da marca.
 - 3.2. Signos gráficos:
 - 3.2.1. O símbolo ou *imagotipo,
 - 3.2.2. O logotipo
 - 3.2.3. A cor corporativa
 - 3.2.4. A *tipografía corporativa
4. Proceso de deseño dunha imaxe corporativa
 - 4.1. Realización do *Briefing: Estudo previo
 - 4.2. Deseño da identidade corporativa
 - 4.2.1. Deseño dos signos gráficos da identidade corporativa
 - 4.2.2. Aplicación da imaxe corporativa a diferentes produtos. ou Cartóns ou Sobres ou Cartas
- Outras aplicacións (CD)
- 4.3. Elaboración do manual de normas de usos e aplicación da identidade visual corporativa
5. Redeseño dunha imaxe corporativa. Procesos de adecuación e actualización de imaxes corporativas
6. Ferramentas de traballo en Deseño gráfico
7. Presentación dos traballos. Como presentar traballos de deseño gráfico ao cliente, como entregar os arquivos para a imprenta, como elaborar orzamentos de traballos de deseño, etc.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	27	69.5	96.5
Resolución de problemas	3	5	8
Saídas de estudo	3	0	3
Estudo de casos	2	0	2
Lección maxistral	10	0	10
Traballo	5	25.5	30.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Desenvolvementos de proxectos específicos en base aos contidos do curso.

Resolución de problemas	Resolución de problemas de forma conxunta e global relativos a cada exercicio presentado na aula.
Saídas de estudo	Visita a imprenta
Estudo de casos	*Análisis de casos prácticos reais de Manuais de Imaxe corporativa.
Lección maxistral	Leccións teórico-prácticas relacionadas cos contidos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Os traballos da aula consistirán en exercicios prácticos de deseño gráfico e editorial por computador. Utilización dos programas *Illustrator e *Indesign.
Resolución de problemas	Exporáselle ao alumno resolver problemas de composición en *pagina e seccións, *retícula, utilización de tipografía e xerarquía na información.
Estudo de casos	Para a aprendizaxe utilizaranse recursos de visualización de imaxes e procesos: -Observación directa de traballos realizados por alumnos de cursos anteriores. -Análise de imaxes reproducidas tanto en libros ou revistas como en diferentes medios audiovisuais (diapositivas, vídeo, etc.) -Estudo e análise de manuais de imaxe corporativos de empresas e institucións reais. Aplicación da mesma a diferentes soportes e accións comunicacións da empresa.
Probas	Descrición
Traballo	Cada alumno realizará un proxecto de deseño de Manual de imaxe corporativa que conterá: 1.*Briefing: Breve descrición/análise da empresa, o produto, o mercado, o publico obxectivo e o consumidor, os obxectivos de mercadotecnia e os obxectivos da publicidade. 2.*Logo: marca impresa a cor (elemento verbal e imaxe), símbolo marca en branco e negro, positivo negativo, Escala de grises ou *monotono. Probas de *escalabilidade Cuadrícula e proporcionalidade (*x), marxe de protección Usos incorrectos Estudio de tipografía: familias de fontes utilizadas (nome e impresión de familia *tipográfica completa), Estudio da cor corporativa: Esquema básico cromático (Modelos: *Pantone, *Hexadecimal ou web, *CMYK e *RGB) Esbozos (opcional) 3. *Papelería Corporativa. Impresión física e desenvolvemento. Cartón/*s: *Anverso e reverso impresa no papel ou cartolina elixido. Medidas do cartón e Datos do papel: Fabricante, cor, *gramajes, etc. Sobre: americano ou outro formato impreso no papel ou cartolina elixido. Despregamento. Datos do papel: Fabricante, cor, *gramajes, etc. Carta: A4 ou similar, *Anverso e reverso impresa no papel ou cartolina elixido. Datos do papel: Fabricante, cor, *gramajes, etc. *Retícula, medidas e proporcións 4. Aplicación Desenvolvo de dous produtos e aplicación do *logo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	El método de avaliación no relativo aos traballos realizados nel aula realizarase baixo un labor de seguimento persoal del proceso de desenvolvemento dos exercicios, en base aos seguintes criterios: - El interese estético e funcional dos proxectos realizados. - A comprensión e utilización correcta dos procesos técnicos e informáticos. - A coherencia de todos os exercicios del alumno. - La correcta realización dos proxectos e probas requiridos nel aula nos prazos estipulados. Será obrigatorio la realización de entregas parciais dos exercicios con el obxectivo de realizar un seguimento do traballo por parte *dell profesor.	30	CE1 CE4 CE5 CE7 CE8 CE9 CE42 CE43
Resolución de problemas	A resolución de problemas e exercicios expostos na aula será fundamental para a realización do seguimento persoal e evolución dos traballos e proxectos dos alumnos. O alumno deberá obrigatoriamente e periodicamente asistir a estas clases de resolución de problemas e exercicios, de maneira que o profesor poida ter constancia da súa evolución e, en base a ela, realizar a avaliación pertinente deste aspecto.	15	CE7 CE19 CE31 CE32
Saídas de estudo	Será recomendada a asistencia a cada un dos talleres planificados no desenvolvemento do cuadrimestre.	7	CE12
Estudo de casos	Valorarase a opinión e capacidade crítica en base á ampliación de coñecementos.	8	CE1 CE4 CE5 CE7 CE8

Traballo	O método de avaliación dos proxectos finais presentados por cada alumno rexerase en base aos seguintes criterios: - O interese estético e funcional dos proxectos realizados. O alumno terá a opción de establecer un debate dentro do grupo da clase en defensa da valoración do seu traballo. En caso contrario, o profesor valorará este aspecto unilateralmente. - A coherencia de todos os proxectos do alumno. - A metodoloxía e planificación do traballo. - Traballo de reflexión e estudo previo ao proceso de elaboración dun proxecto. - A correcta realización destes proxectos requiridos na materia nos prazos estipulados. - A correcta elaboración formal (dixital e de impresión) e a súa presentación.	40	CE9 CE12 CE19 CE31 CE32 CE33 CE42 CE43 CE44 CE47
----------	--	----	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

7. SISTEMA DE AVALIACIÓN 7.1. CRITERIOS DE AVALIACIÓN O método de avaliación da materia, realizarase de forma continua baixo un labor de seguimento na aula do proceso de desenvolvemento dos traballos persoais presentados por cada alumno, e réxese en base aos seguintes criterios: 7.1.1. Criterios xerais de avaliación O interese artístico e funcional dos traballos de deseño realizados. O alumno terá a opción de establecer un debate dentro do grupo da clase en defensa da valoración do seu traballo. En caso contrario o profesor valorará este aspecto unilateralmente. A comprensión e utilización correcta dos procesos técnicos e informáticos. A capacidade de experimentación e a curiosidade investigadora do alumno. A coherencia ou incoherencia de todos os exercicios do alumno. A metodoloxía e planificación do traballo. Traballo de reflexión e estudo previo ao proceso da elaboración dun deseño. A asistencia a clase e adecuada actitude e interese na aula. A correcta realización dos traballos e probas requiridos na materia nos prazos estipulados. 7.1.2. Criterios de avaliación da materia. Práctica. A coherencia formal, estética e conceptual dos elementos utilizados no exercicio e a súa adecuación á proposta. A xerarquía visual e composición. A correcta elaboración formal (dixital e de impresión) e a súa boa presentación. A creatividade e orixinalidade na formulación do exercicio dentro da especificidade e as pautas do proxecto así como interrelacións coas propostas do Deseño Contemporáneo. Teórica. A ampliación dos coñecementos impartidos en clase. Comprensión en profundidade dos conceptos que se explicaron e a consecuente claridade de expresión dos mesmos. Capacidade de análise e de relación entre diferentes contidos. Uso correcto da terminoloxía e das citas. Orixinalidade e rigor na formulación do tema. Boa presentación dos exercicios e traballos propostos. Á hora de avaliar, diferenciáanse claramente, os contidos mínimos cuxa superación supoña o aprobar a materia e dos que sirvan para establecer puntuacións máis elevadas. Non se recollerá ningún traballo e por conseguinte non será avaliado, aqueles alumnos(as) que non entreguen previamente a ficha da materia cunha foto recente. 7.2. Convocatoria ordinaria de Decembro Para a avaliación do curso académico na convocatoria de Decembro e así aprobar por curso, o profesorado esixirá a presentación mínima dunha serie de entregas-correccións do traballo do curso ao longo do cuadrimestre e que o alumno deberá superar cunha cualificación mínima de "suficiente" nas datas estipuladas. Estas entregas-correccións completaranse coa entrega final do Proxecto Persoal Global. ENTREGA DE TRABALLOS: O alumno(a) estará obrigado a entregalas-correccións do traballo(s) proposto(s) polos profesores durante o curso académico. Será necesario realizar polo menos o 80% das entregas para poder ser avaliado. PROBA TEORICA-PRACTICA: Ademais de devandita entrega, os profesores resérvanse a opción de realizar unha proba teórica e outra práctica en caso de consideralo necesario, consistindo: Proba de carácter teórico, baseado nos contidos específicos da programación. Só no caso que o alumno supere este exercicio pasará a realizar a seguinte proba de carácter práctico. Proba de carácter práctico, consistente na realización dun traballo baseado nas prácticas desenvolvidas durante o curso. (exercicio práctico no computador, *Indesign e *Illustrator) Para aprobar a materia a través do sistema de "probas de recuperación", é imprescindible superar as dúas partes que forman esta convocatoria: - Entrega dos exercicios - Proba teórico-práctica. 7.3. Convocatoria extraordinaria de Xullo: Cando o alumno(a) non alcance o nivel esixido ou non se presente ás convocatorias normais de avaliación do curso, artículase un sistema de "probas de recuperación". Ademais o alumno(a) disporá da convocatoria extraordinaria de Xullo. ENTREGA DE TRABALLOS: O alumno(a) estará obrigado a entregalas-correccións do traballo(s) proposto(s) polos profesores durante o curso académico. Será necesario realizar polo menos o 80% das entregas para poder ser avaliado. PROBA TEORICA-PRACTICA: Ademais de devandita entrega, os profesores resérvanse a opción de realizar unha proba teórica e outra práctica en caso de consideralo necesario, consistindo: Proba de carácter teórico, baseado nos contidos específicos da programación. Só no caso que o alumno supere este exercicio pasará a realizar a seguinte proba de carácter práctico. Proba de carácter práctico, consistente na realización dun traballo baseado nas prácticas desenvolvidas durante o curso. (exercicio práctico no computador, *Indesign e *Illustrator) Para aprobar a materia a través do sistema de "probas de recuperación", é imprescindible superar as dúas partes que forman esta convocatoria: - Entrega dos exercicios - Proba teórico-práctica. Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias http://belasartes.uvigo.es/*bbaa/*index.*php?id=79

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

ADAM, Eileen Gray, **architect-designer**. Harry N. Abrams, Inc. Publishers,

AICHER y KRAMPEN., **Sistemas de Signos en la Comunicación Visual**, Gustavo Gili,

AICHER, Olt KRAMPEN, Martin, **Sistemas de signos en la comunicación visual**. Gustavo Gili S.A. de C.V, Gustavo Gili Diseño,

ALBERS., **La interacción del color**, Alianza Forma,
 ARHEIM, **Arte y Percepción Visual**, Alianza Forma,
 CORREDOR-MATHEOS, José. André Ricard, **diseñador**, Ediciones del Serbal,
 FRUTIGER, Adrian, **Signo, símbolos, marcas y señales**, Gustavo Gili S.A. de C.V., G. G. Diseño,
 GIBBS, David (Ed.), **The Compendium. Pentagram**, Phaidon Press Limited,
 MÜLLER-BROCKMANN, Josef, **Historia de la comunicación visual**, Gustavo Gili S.A. de C.V. Gustavo Gili Diseño,
 MÜLLER-BROCKMANN, Josef, **Sistemas de retículas. Un manual para diseñadores gráficos**, Gustavo Gili S.A. de C.V., G.G. Diseño,
 SATUÉ, Enric, **El diseño gráfico. Desde los orígenes hasta nuestros días**, Alianza Editorial S.A.,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Informática: Técnicas informáticas/P01G010V01103
 Producción artística: Imaxe II/P01G010V01602

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Proxectos gráficos dixitais/P01G010V01908

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Informática: Técnicas informáticas/P01G010V01103
 Técnicas gráficas/P01G010V01305
 Producción artística: Imaxe II/P01G010V01602
 Proxectos gráficos dixitais/P01G010V01908

Outros comentarios

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

-Actividades *introductorias

-Lección *maxistral

-*Presentacións

-*Traballos tutelados

* Metodoloxías docentes que se modifican

*Ningunha

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías)

Campus remoto e correo electrónico, *tutorías telefónicas

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Non hai modificacións

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

Toda a bibliografía *incluída *na guía docente está enfocada a auto-*aprendizaxe *nas horas de *traballo autónomo.

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa *realizadasMatéñense *as *mesmas *probas de *avaliación e *as *mesmas *porcentaxes:

* Probas pendentes que se manteñen

Mantense a mesma entrega do Manual de Identidade Corporativa

* Probas que se modifican

Entrega do Manual de Identidade corporativa impreso modifícase por entrega dixital

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Proxectos de escultura e instalacións				
Materia	Proxectos de escultura e instalacións			
Código	P01G010V01906			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Escultura			
Coordinador/a	Tudela Sáenz de Pipaón, Francisco Javier			
Profesorado	Davila Rubio, Andrea Tudela Sáenz de Pipaón, Francisco Javier			
Correo-e	tudela@uvigo.es			
Web	http://http://javiertudela.blogspot.com/es/			
Descrición xeral	A escultura como instalación. Introducción ao estudo do espazo escultórico e ás prácticas escultóricas en contextos dinámicos e complexos. A práctica da escultura e da instalación. A escultura ante o uso de novas tecnoloxías; *Hibridación e límites da escultura. Proxectos de intervención e instalación.			

Competencias

Código	
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CG3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
CE27	Capacidade de traballar de maneira autónoma. Desenvolver a capacidade de suscitar, desenvolver e concluír o traballo artístico persoal
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
CE36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
CE39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
CE44	Habilidade para realizar, organizar e administrar proxectos artísticos innovadores
CE45	Habilidade para comunicar e difundir proxectos artísticos
CE47	Habilidade para realizar e integrar proxectos artísticos en contextos máis amplos. Desenvolver estratexias de proxección da creación artística para alén do seu campo de actuación
CE48	Habilidade para unha presentación adecuada dos proxectos artísticos. Saber comunicar os proxectos artísticos en contextos diversificados

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Coñecemento da situación actual da escultura e a instalación como medios de produción artística.	CE1 CE5 CE7
Coñecemento do debate teórico actual ao redor destas disciplinas.	CE5 CE6 CE7
Capacidade de desenvolvemento de proxectos creativos no campo da escultura e a instalación.	CE19 CE20 CE27
Capacidade de integración dos recursos propios destas disciplinas con outros campos da creación artística.	CE33
Capacidade para o desenvolvemento de proxectos artísticos no espazo.	CE19 CE20 CE31
Capacidade para a integración de medios e disciplinas distintos en instalacións.	CE31 CE32 CE33
Capacidade para comprender as relacións entre elementos diversos en espazos compartidos.	CE39 CE48
Habilidade no manexo de recursos técnicos, visuais e conceptuais xerados na actualidade dentro destas áreas.	CE42 CE43 CE44
Habilidade no desenvolvemento de recursos técnicos, visuais e conceptuais adaptados ás necesidades do proxecto.	CE43 CE44
Habilidade para integrar e relacionar elementos diversos en espazos compartidos.	CE47 CE48
Habilidade para a documentación de proxectos desenvolvidos no espazo.	CG2 CG3 CE36 CE39 CE45 CE48

Contidos

Tema		
1. Introducción ao concepto de proxecto. Introducción á escultura como instalación.	1.1. Dimensión espacial e temporal da escultura e a instalación. 1.2. Heteroxeneidade dos materiais e *hibridación dos procedementos. Construción da unidade significativa. 1.3. Límites borrosos do proxecto escultórico. 1.4. Autonomía e artesanías *postindustriais.	
2. A experiencia espacial na construción da escultura. Instalacións e intervencións. Marcos, ámbitos e contextos. Estratexias de ocupación e interacción.	2.1. Do taller á galería. Xeometría e arquitectura. Natureza e cultura. Espazo *neutro e espazo cargado. 2.2. Espazo físico e espazo poético. Espazo real/virtual. Interior/exterior. Espazo persoal/público -espazo social e espazo político-. 2.3. Instalación, interacción e complexidade.	
3. A instalación como debate, novas fronteiras e novos territorios. Experiencia de disolución *categorial da escultura.	3.1. Cartografía de axentes, medios de produción e vías de distribución, difusión e *legitimación dos proxectos de escultura e instalación.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	6	12	18
Obradoiro	24	52	76
Seminario	10	0	10
Traballo tutelado	4	24	28
Actividades introdutorias	2	0	2
Cartafol/dossier	4	12	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Percorridos teóricos *introdutorios. Presentación dalgúns dos contidos como enunciados e obxectivos que se van a desenvolver. Exposición por parte do profesorado das bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que vai desenvolver o alumnado.
Obradoiro	Actividades enfocadas á adquisición de coñecementos e habilidades de manipulación e instrumentais sobre unha temática concreta, con asistencia específica por parte do profesorado ás actividades individuais que desenvolve o alumnado.

Seminario	Correccións colectivas dos resultados parciais e dos proxectos desenvolvidos. Os contidos aparecen aquí como o catálogo de problemas recoñecidos desde a experiencia do taller.
Traballo tutelado	O alumnado, de maneira individual, elabora un proxecto sobre a temática da materia. Trátase, xeralmente, dunha actividade autónoma do alumnado que inclúe a busca e recollida de información, elaboración de materiais e presentación dos resultados.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto co grupo, a introducir os campos de problemas da materia e a expor a planificación do curso.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Obradoiro	Realización e montaxe das propostas no espazo de traballo da Facultade
Traballo tutelado	Realización dun proxecto (Fase de documentación) que se *tutorizará individualmente ao longo do curso

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	A avaliación do dominio dos obxectivos e dos contidos extraíse da comprensión que o alumnado fai explícita coas súas argumentacións durante as correccións e especialmente na presentación final de resultados	20	CG2 CE1 CE7 CE33 CE36 CE39
Obradoiro	Presentacións dos procesos e resultados dos traballos desenvolvidos no taller. Seguimento individualizado dos procesos e resultados obtidos en coherencia cos obxectivos (complexidade, coherencia das articulacións, manexo de dispositivos e integración dos contextos espaciais en cada proposta).	60	CG3 CE5 CE6 CE19 CE20 CE27 CE31 CE45 CE47
Traballo tutelado	Seguimento individualizado dos procesos e resultados obtidos en coherencia cos obxectivos. Memorias de documentación do proxecto. Son valores a ter en conta: 1. Descrición e interese proxecto; a coherencia da documentación co traballo presentado, a brevidade, claridade nas descricións, calidade dos debuxos, esquemas, fotografías, animacións, textos, etc. 2.A viabilidade do proxecto. 3.A adecuación do proxecto ao espazo elixido.	20	CE19 CE20 CE27 CE31 CE32 CE43 CE44 CE47

Outros comentarios sobre a Avaliación

Criterios de avaliación. Teranse en conta os seguintes factores: 1. A implicación do alumnado nas actividades docentes. 2. A súa capacidade de manexo dos contidos. 3. A xestión dos materiais e procedementos utilizados no taller. 4. O seu interese e eficacia para levar ao límite as reflexións e as propostas elixidas. 4. Valorarase especialmente a incidencia positiva ou negativa do seu traballo en relación á dinámica do grupo. A avaliación é continua. Ao final do período docente cada alumno exporá a documentación dos traballos realizados durante o curso. Para aqueles membros do alumnado que teñan 5 faltas sen xustificar -sempre que non concorran circunstancias excepcionais- e para os que non satisfagan os obxectivos ao longo do curso, prevese el exame correspondente á convocatoria extraordinaria de xullo e fin de carreira. Nesta proba, presentaranse todos os traballos desenvolvidos ao longo do curso así como a presentación dun dossier en *PDF coa súa documentación.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

CAPRA, Fritjot, **Las conexiones ocultas.**, Anagrama,

HARRIS, Marvin, **Antropología cultural**, Editorial Alianza,

LARRANAGA, Josu, **Instalaciones**, Editorial Nerea,

ALONSO, Luis & GARCÍA, Isabel, **Diseño de Exposiciones. Concepto, instalación y montaje.**, Alianza Forma,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Técnicas escultóricas/P01G010V01203

Escultura/P01G010V01304

Outros comentarios

*Tutorías:

Despacho 104

Consultar a modalidade (presencial/campus remoto)e os horarios de *tutoría na web do centro.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense: as leccións maxistras, os seminarios, o traballo tutelado e a elaboración de dossier

* Metodoloxías docentes que se modifican

Taller

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías)

Mediante campus remoto e a plataforma dispoñible.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

O espazo é un elemento protagonista da materia de Proxectos de Escultura e Instalacións. A arte é unha actividade crítica en constante diálogo coa realidade e, nestes supostos de crises, realizaranse as adaptacións dos exercicios propostos do espazo de traballo da aula ao espazo cotián nunha procura de interacción cos contextos individuais.

Deseñátese e conformará un KIT de ferramentas e materiais que cada alumno construírá física e conceptualmente para despregar o seu traballo no seu contexto cotián fose do espazo da aula. A escala dos traballos adecuarase para adaptarse a espazos domésticos como o oco que existe baixo unha mesa, o espazo dun andel, unha habitación- ou a espazos máis amplos vinculados a outros contextos rurais ou industriais; e sempre dependendo dos intereses e as realidades persoais do alumnado. As formas de difusión e *visualización da arte evolucionaron; As ferramentas de documentación e *visibilización dos resultados deberán formar parte deste KIT.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proporcionalmente en relación á materia.

* Probas que se modifican

Proporcionalmente ao peso da materia

* Información adicional

Reforzar a comunicación do profesorado e do alumnado mediante as ferramentas do Campus remoto e das plataformas dispoñibles. Por iso todo é necesario que o alumnado estea dado de alta nestas ferramentas virtuais.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Proxectos fotográficos				
Materia	Proxectos fotográficos			
Código	P01G010V01907			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Pintura			
Coordinador/a	Rodríguez Caldas, María del Mar			
Profesorado	Rodríguez Caldas, María del Mar Tejo Veloso, Carlos			
Correo-e	marcaldas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Exploración das posibilidades da fotografía como medio para a produción artística. Relación entre fotografía e arte contemporánea, lembrando os referentes históricos precisos. A parte práctica basearase na realización de traballos analóxicos en branco e negro e traballos dixitais.			

Competencias

Código	
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
CE21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
CE25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
CE44	Habilidade para realizar, organizar e administrar proxectos artísticos innovadores

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecemento da fotografía como campo artístico contemporáneo.	CE1 CE5
Coñecemento dos principais recursos técnicos, visuais e conceptuais da fotografía actual.	CE5 CE7 CE9
Coñecemento das principais temáticas da práctica artística actual en fotografía.	CE5
Coñecemento das diferentes concepcións da fotografía.	CE1 CE2 CE5
Capacidade de desenvolvemento dos propios intereses artísticos dentro da fotografía.	CE19 CE20 CE21

Capacidade de adecuar os recursos fotográficos actuais ao traballo persoal.	CE20 CE21 CE25
Capacidade para aplicar técnicas, sistemas e procesos fotográficos á creación artística.	CE31 CE32
Capacidade para expor e desenvolver proxectos no ámbito da fotografía.	CE32 CE39
Habilidade no manexo das diversas ferramentas conceptuais e visuais da linguaxe fotográfica actual.	CE42 CE43 CE44
Habilidade no uso de procesos de captación e procesado da imaxe fotográfica.	CE42 CE43
Habilidade para o uso de dispositivos fotográficos.	CE42 CE43
Habilidade para o desenvolvemento de proxectos creativos no ámbito da fotografía.	CE43 CE44

Contidos

Tema	
-Sobre a natureza da fotografía	-O discurso da mímese. -A fotografía como transformación do real. -A fotografía como pegada. -Autores que reflexionan na súa obra sobre o verismo fotográfico. -O acto fotográfico: fotografía tomada/fotografía construída
A fotografía numérica	-Diferentes concepcións con respecto á natureza da fotografía numérica. -O verismo fotográfico e a imaxe numérica. -Diferencias na toma entre a fotografía analóxica e a dixital. -A fotografía e as redes sociais. O selfie. -A denominada posfotografía. Da memoria á conectividade
-Espazos discursivos da fotografía	1-Ubicación da fotografía -Espazo discursivo da pintura / Espazo propio da fotografía. -Xéneros / Espazos discursivos. 2-Documento, arquivo e concepto de autor. -Estilo documental. -O arquivo como estratexia artística. 3-A fotografía en diferentes campos, posibilidades creativas e desprazamentos de espazo discursivo -A fotografía xornalística. As revistas ilustradas. -A fotografía publicitaria. -A fotografía de identificación. -A fotografía privada.
O libro de fotografía	-Axentes e proceso de produción do libro fotográfico. -Libro de autor / libro de editor. -Libros referenciais. -Auxe contemporáneo do fotolibro.
-A fotografía e a arte contemporánea	1-Referentes históricos: Pictorialismo e vangardas históricas. 2-Da foto como documento da obra á foto como obra. -Anos 60-70. O pape da foto nas novas concepcións da arte. -A arte dos fotógrafos / A fotografía dos artistas. -A posmodernidade e a fotografía. -A forma cadro. -Diferentes propostas contemporáneas.
-Contidos prácticos	1- Manexo da cámara analóxica. -Revelado e positivado analóxico en branco e negro. 2- A imaxe numérica. Arquivos de imaxe. -Manexo da cámara dixital. Realización de copias. Diferentes procesos. 3- Propostas. -Definición e resolución. -Formulacións expositivas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	33.5	70	103.5

Estudo previo	0	30	30
Lección maxistral	12	0	12
Exame de preguntas de desenvolvemento	1.5	0	1.5
Traballo	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	X alumnx terá que resolver as propostas que se formulen ao longo do curso, nas que se empregará tanto a fotografía dixital como a analóxica. Deberá prestarlle atención á definición conceptual como a súa resolución formal e técnica. O profesor fará un seguimento continuo do traballo realizado polo alumno.
Estudo previo	X alumnx deberá realizar fóra da aula as tarefas marcadas na clase e na atención personalizada: consulta de bibliografía, visita de exposicións, toma de imaxes, realización de copias...
Lección maxistral	O profesor desenvolverá os contidos do programa, baseando as súas explicacións na proxección de fotografías potenciando, ao mesmo tempo, o debate sobre as imaxes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	O profesor realizará un seguimento continuo do traballo realizado polo alumno, tanto no que se refire a resolución técnica como a conceptual, para o que realizara as preguntas, críticas ou suxestións que considere pertinentes en cada caso.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Prácticas de laboratorio	Seguimento semanal, de forma personalizada, do traballo realizado polo alumno. A asistencia as clases é imprescindible para aprobar.	25	CE1 CE2 CE5 CE7 CE9 CE19 CE20 CE21 CE25 CE31 CE32 CE39 CE42 CE43 CE44
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba escrita sobre os contidos dados no curso. Para aprobar deberase superar a nota de 3,5 neste apartado. A proba poderá ser nalgún caso complementada con algún traballo.	25	CE1 CE2 CE5 CE7 CE9 CE19 CE20 CE21
Traballo	Traballo de temática libre (15 fotografías en branco e negro). Traballo de fotografía dixital (15 fotografías) Para aprobar deberase superar a nota de 3,5 neste apartado. A aplicación destes criterios poderá sufrir cambios en función das particularidades concretas do curso.	50	CE25 CE31 CE32 CE39 CE42 CE43 CE44

Outros comentarios sobre a Avaliación

-As datas de entrega dos traballos prácticos iranse marcando na clase.

CONVOCATORIA DE XANEIRO

-Exame contidos teóricos

- Presentación dos traballos realizados ao longo de todo o curso.
- Serie de tema libre a cor de 15 fotografías (Tamaño mínimo 15 x 20 cm).
- Serie de tema libre en branco e negro de 15 fotografías positivadas polx alumnx (Tamaño mínimo 18 x 24 cm)

CONVOCATORIA DE XULLO

- Exame contidos teóricos
- Serie de tema libre a cor de 15 fotografías (Tamaño mínimo 15 x 20 cm).
- Serie de tema libre en branco e negro de 15 fotografías positivadas polx alumnx (Tamaño mínimo 18 x 24 cm)

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA

- Exame contidos teóricos
- Serie de tema libre a cor de 15 fotografías (Tamaño mínimo 15 x 20 cm).
- Serie de tema libre en branco e negro de 15 fotografías positivadas polx alumnx (Tamaño mínimo 18 x 24 cm)

Probos de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- BAQUÉ, Dominique, **La fotografía plástica**, Gustavo Gili, 1998
- DUBOIS, Philippe, **El acto fotográfico. De la representación a la recepción (capítulo)**, Paidós Comunicación, 1983
- Fontcuberta, Joan, **El beso de Judás. Fotografía y verdad**, Gustavo Gili, 1997
- Fontcuberta, Joan, **La cámara de Pandora**, Gustavo Gili, 2010
- FREUND, Gisèle, **La Fotografía como Documento Social**, Gustavo Gili, 1976
- KRAUSS, Rosalind, **Lo fotográfico (capítulo)**, Gustavo Gili, 2002

Bibliografía Complementaria

- BARTHES, Roland, **A cámara clara**, Edicións Laiovento, 2003
- ROUILLÉ, André / LEGMANY, Jean Claude, **Historia de la fotografía**, Alcor, 1988
- SEKULA, Allan, **¿Sobre a invención do significado da fotografía? (artículo en Grial 1339)**, Galaxia, 1998
- SONTAG, Susan, **Sobre la fotografía**, Edhasa, 1981

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

- Actividades introductorias
- Lección maxistral
- Presentacións
- Traballos tutelados

* Metodoloxías docentes que se modifican

Se substituirá a actividade presencial pola online na medida en que as condicións sanitarias o determinen, co que isto implica en canto a relación entre profesor e alumnx e as relacións entre eles.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
Campus remoto e correo electrónico

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Cambia o espazo e a forma de impartir os contidos, determinando a propia dinámica do curso as modificacións que haxa que realizar nos propios contidos.

Se a emerxencia sanitaria require que non se poda usar o laboratorio, substituírase o traballo analóxico por traballo unicamente dixital, dado que o primeiro non se pode realizar no espazo doméstico. Os contidos referentes á fotografía analóxica serán modificados.

Os profesores farían un seguimento individualizado deste percorrido a través de titorías e presentacións individuais ou grupais no campus remoto ou por correo-e.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Toda a bibliografía incluída na guía docente está enfocada a auto-aprendizaxe nas horas de traballo autónomo. No caso de que a biblioteca do centro este pechada basearase fundamentalmente na bibliografía accesíbel a través da rede.

ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN

80% Traballo tutelado (40% seguimento do traballo e 40% resultado final)

20% Asimilación dos contidos das clases maxistrais.

En función das condicións sanitarias se determinará o procedemento de presentación do traballo e o xeito de avaliar os contidos teóricos.

O traballo final que deberá ser presentado mediante copias fotográficas e non arquivos dixitais.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Proxectos gráficos dixitais				
Materia	Proxectos gráficos dixitais			
Código	P01G010V01908			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Debuxo			
Coordinador/a	Castro Muñiz, José			
Profesorado	Castro Muñiz, José			
Correo-e	koimandala@gmail.com			
Web	http://grupodx5.es			
Descrición xeral	A materia de "Proxectos gráficos dixitais", encádrase dentro dos procedementos de creación de obra artística xerada desde os sistemas electrónicos e numéricos. Desenvolve o labor creativo del alumno en tres vertentes: estéticas contemporáneas e pensamento actual das obras de arte múltiples; tecnoloxías aplicables á produción; posprodución e exhibición das obras e proxectos artísticos do ámbito gráfico. Establece un enlace coas materias impartidas no segundo ano de grao en "Técnicas gráficas" e prepara os proxectos de investigación que se desenvolverán nos mestrados e doutoramentos do posgrao.			

Competencias	
Código	
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
CE34	Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adecuadamente o traballo artístico
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
CE44	Habilidade para realizar, organizar e administrar proxectos artísticos innovadores

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecemento das manifestacións actuais dentro do campo da imaxe gráfica e a estampa dixitais.	CE1 CE5
Coñecemento dos códigos e conceptos inherentes ao ámbito da gráfica dixital.	CE7
Coñecemento dos principais recursos técnicos e visuais da infografía.	CE9
Coñecemento do estado actual do pensamento artístico en relación á multiplicidade e á imaxe dixital.	CE1 CE2 CE5
Capacidade de desenvolvemento de proxectos creativos neste ámbito.	CE19 CE20
Capacidade de integración creativa de recursos propios do campo da imaxe gráfica dixital.	CE31 CE32
Capacidade para manexar dispositivos e ferramentas específicos en procesos creativos.	CE31 CE32

Habilidade no uso de ferramentas infográficas e de impresión dixital.	CE42 CE43
Habilidade para desenvolver proxectos no ámbito da gráfica e a edición dixital.	CE42 CE43 CE44
Habilidade para integrar procesos gráficos dixital na creación multidisciplinar.	CE34 CE43

Contidos

Tema

TEMA 1 Que significa multiplicidade hoxe. A idea de gráfica dixital actual. A- A estampa dixital. As novas estéticas da discretización na gráfica contemporánea.	SUBTEMA 1 A noción de pegada no campo expandido da gráfica actual. A matriz intanxible fronte ao soporte material. Estéticas contemporáneas da gráfica electrónica.
TEMA 2 Máquinas de debuxar/imprimir: gravar sen incidir e imprimir sen presión. Redefinicións do contacto por impresión. A- Dixitalidade e analoxía na creación de imaxes para impresión. Orixinal e copia. B- Discrepancias, resolución y acutancia na captación e escaneamento de orixinais. C- Maquinarias e útiles aplicables á obra de arte gráfica contemporánea. D- Perfís cromáticos, espectrofotometría, tramado, análise de cor e separacións tonais, fotolitos, etc. E- O traballo con arquivos, interpolación, tratamento, compresores e extensións dixital para a súa impresión. F- Soportes para impresión: composición e enfebrado, coatings, sizings, aparellos. Coeficientes de absorción. Influencia do recubrimento nos perfís cromáticos. G- Tinturas. Dyes, water base, ecosolvent. Solvent. ROM. Ultraviolet. H- Post-producción. Relevos, cuños, preparacións e proteccións finais.	SUBTEMA 2 O pensamento derivado do maquinismo. Evolución da ferramenta á máquina. A impresión da luz. Métodos derivados da acción fotovoltaica fronte á impresión química. Os sistemas alfanuméricos e a colorimetría. Análise da cor-luz e a cor impresa. Soportes lumínicos e soportes materiais na gráfica actual.
TEMA 3 O múltiple como proxecto artístico. A- Reprodución, similitude, imitación, seriación, escalabilidade. B- O orixinal múltiple. Monoprint e Monotype.	SUBTEMA 3 Especularidade e direccionalidade. A obra única reproducible. Estéticas do múltiple e o imprimible. Orixinalidade multiplicada. O sentido da complexidade.
TEMA 4 Ideas estéticas relacionadas cos conceptos de estampa dixital, orixinal e copia. Redefinicións e cuestionamento da autoría (Copy-Left) na multiplicación e difusión da obra de arte impresa por medios dixital. A- Infografía e arte gráfica. Mapas dixital e gráficos vectoriais. A arte da estampa e os novos medios expositivos. A arte como espectáculo/consumo e a multiplicidade como difusión/tridimensionalidade da impresión. A gráfica dos grandes formatos. B- O libro ilustrado e o libro de artista na era da reproducibilidade mecánica. A edición de estampas e ilustracións en soporte dixital. C- Collage e photomontage dixital/analóxico. Recursos de fotocomposición, alternancia e duplicación.	SUBTEMA 4 Estruturalismo e pensamento serial. A deconstrución como punto de partida da desaturación. Gilles Deleuze e a estética das diseminacións. Rosalind Krauss e o campo expandido da arte. Principais teóricos do significado da obra de arte múltiple actual: Walter Benjamin, Marshal McLuhan, Alan Sokal, Humberto Ecco.

TEMA 5

Ilustración, collage, apropiación. Exploración dos límites escultóricos dos ámbitos gráficos. O pensamento gráfico e a súa relación coa perpetuación da memoria.

A- Instalacións, recorte, medios adhesivos e lumino-transparentes.

B- O gravado dixital sobre materiais metálicos, plásticos e pétreos. Creación de matrices non destinadas á estampaxe.

SUBTEMA 5

Aplicacións dos métodos numéricos na creación de obras de arte impresas. O orixinal múltiple e a produción. Procedementos creativos da repetición, repetibilidade e iteración.

TEMA 6

Recursos de estampaxe mixta sobre distintos soportes.

A- Tolerancias e interaccións entre soportes/tintas de impresión. Relevo e gofrados. Métodos indirectos e recubrimento e preparación de soportes para multiestampaxe e reposicionamento.

SUBTEMA 6

Produción e sistemas mixtos de estampaxe. Impresión mecanizada. Reposicionamento e incompatibilidades do soporte final. Cuños e decoupées.

TEMA 7

Formulación e posta en práctica de proxectos de investigación/expositivos de impresión dixital.

SUBTEMA 7

Producción artística e expositiva. Preparación de Proxectos de investigación en impresión dixitais.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	6	8
Aprendizaxe baseado en proxectos	15	32	47
Seminario	6	0	6
Lección maxistral	9	9	18
Prácticas de laboratorio	16	53	69
Cartafol/dossier	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	O sistema de proxecto persoal aberto ás necesidades de consecución dos obxectivos propostos pola materia establécese como un método óptimo para desenvolver durante o curso. Libros de artista, instalacións, estampaxe dixital, collage e impresións industriais encontradas: metodoloxías actuais que se inserirán nos ditos medios. O proxecto inicial documentado bibliograficamente será revisado e cualificado durante o primeiro mes do curso ata chegar a unha madurez óptima que permita a súa posta en escena en forma impresa, estampada ou xerada por calquera dos medios e tecnoloxías actuais dixitais/mixtas coas que se elaboran as obras da artes gráfico nos nosos días.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Presentación do preproxecto. Discusión, revisión e cualificación do proxecto que se desenvolverá durante o cuadrimestre. Presentación e defensa do proxecto en público usando un modelo de presentación audiovisual ou multimedia. Aprobación e posta en acción do proxectado.
Seminario	A titorización en grupo é unha das estratexias e metodoloxías que se contemplan nesta materia como un bo vehículo de guiado e docencia, baseadas na interacción dos alumnos entre si, fomentando a súa capacidade indagadora acompañada coas achegas e suxestións aportadas polo profesorado. A discusión e debate das propostas enriquecese, deste modo, con presentacións simultáneas, o que permite que os procesos de asimilación se realicen de maneira sincrónica co traballo individualizado no seu proxecto persoal. Serve, ademais, de orientación para o profesorado acerca do nivel do grupo de alumnos e da súa homoxeneidade e dispersión de forma comparada. Fomenta a capacidade que desenvolverá o alumnado de elaborar un discurso coherente na presentación das súas ideas e proxectos xerando, á súa vez, sinerxías para compartir información que nutran o grupo enteiro. A titorización en grupo prové de ferramentas docentes fundamentais nos procesos de obtención de seguridade persoal, capacidade de liderado, información compartida, desenvolvemento e motivación para a indagación, vehiculización e toma de decisións nos procesos de aprendizaxe do alumno.

Lección maxistral Forma parte das achegas xeradas interactivamente na aula de formación teórico-práctica que se sitúan no primeiro período de traballo do cuadrimestre. Compóñense de postas en escena de carácter audiovisual nas que o profesor sitúa o alumno no ámbito dos medios empregados na materia de ☐Proxectos gráficos dixitais☐. Así mesmo, mostra obras e propostas, realizadas por artistas gráficos, tanto desde a formulación conceptual como aqueles aspectos de desenvolvemento técnico, ata a súa posprodución e exhibición. Faise unha revisión histórica razoada das artes gráficas baixo un punto de vista creativo, que desembocaron nos novos medios gráficos dixitais, o emprego da infografía e a edición e ilustración dixital destinados a xerar obras de arte e difundir os movementos artísticos actuais, principais eventos, artistas e obras destacadas, tecnoloxías e medios, especificacións e metodoloxías de traballo. As sesións son abertas ás achegas do alumnado. Inclúense, ademais, as incursións realizadas polos alumnos nas súas buscas de información e enriquecemento dos seus proxectos persoais que son expostos e discutidos en grupo e guiados polo profesor.

Prácticas de laboratorio As prácticas no laboratorio de ☐Técnicas gráficas☐ englobarán as tarefas formativas dos alumnos ao redor da práctica e utilización das ferramentas, os dispositivos e as estratexias necesarias para a consecución e posta en práctica dos proxectos persoais. Os útiles, a maquinaria de impresión e os métodos de estampaxe e confección de obras de arte impresa polos diferentes medios e maquinaria desde a captación e xeración de orixinais e múltiples ata a súa transformación tanto física como virtual nos medios gráficos electrónicos susceptibles da súa publicidade e difusión. É, ademais, un vehículo de familiarización e de disciplina dun bo uso dos ditos elementos que dota e lle dá profesionalidade ao alumno de cara ao seu traballo en grupo en obradoiros de arte gráfica e entidades dedicados ao labor de creación e difusión infográfica, dotados de medios e maquinarias afíns co labor creativo e difusor da cultura e a arte contemporánea. Ofrece, ademais, o entendemento de todos aqueles detalles construtivos dos que se compoñen os procesos gráficos dixitais que posibilitan a creación, tanto para a impresión e difusión de obras de estampa dixital, como para a presentación de proxectos destinados a seren difundidos polos medios electrónicos nos nosos días.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	A materia de ☐ Proxectos gráficos dixitais ☐ , encádrase dentro dos procedementos de creación de obra artística xerada desde os sistemas electrónicos e numéricos. Desenvolve o labor creativo del alumno en tres vertentes: estéticas contemporáneas e pensamento actual das obras de arte múltiples; tecnoloxías aplicables á produción; posprodución e exhibición das obras e proxectos artísticos do ámbito gráfico. Establece un enlace coas materias impartidas no segundo ano de grao en ☐ Técnicas gráficas ☐ e prepara os proxectos de investigación que se desenvolverán nos mestrados e doutoramentos do posgrao. Campus remoto e correo electrónico será o vehículo de comunicación no caso de peche da actividade docente. A ferramenta dispoñible na UVIGO e o correo electrónico serán tamén vehículos para a comunicación entre profesor e alumno.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Aprendizaxe baseado en proxectos	Formulación do preproxecto, discusión, revisión e cualificación do proxecto que se desenvolverá durante o cuadrimestre.	50	CE9 CE19 CE20
	☐ Presentación e defensa do proxecto en público usando un modelo de presentación audiovisual ou multimedia.		CE31 CE32 CE34
	☐ Aprobación e posta en acción do proxectado.		CE42 CE43 CE44

Lección maxistral	Sesión maxistral: Forma parte das achegas xeradas interactivamente na aula de formación teórico-práctica que se sitúan no primeiro período de traballo do cuadrimestre. Compóñense de postas en escena de carácter audiovisual nas que o profesor sitúa o alumno no ambiente dos medios que se empregarán na materia de Proxectos gráficos dixitais. Así mesmo, mostra obras e propostas, desenvolvidas por artistas gráficos, tanto desde a formulación conceptual como aqueles aspectos de desenvolvemento técnico, ata a súa posprodución e exhibición. Faise unha revisión histórica razoada das artes gráficas baixo un punto de vista creativo, que teñen desembocado nos novos medios gráficos dixitais, o emprego da infografía e a edición e ilustración dixital destinados á xeración de obras de arte e difusión dos movementos artísticos actuais, principais eventos, artistas e obras destacadas, tecnoloxías e medios, especificacións e metodoloxías de traballo. As sesións son abertas ás achegas do alumnado. Inclúense, ademais, as incursións realizadas polos alumnos nas súas buscas de información e enriquecemento dos seus proxectos persoais que son expostos e discutidos en grupo e guiados polo profesor.	50	CE1 CE2 CE5 CE7
----------------------	--	----	--------------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN

A avaliación é considerada nesta guía como un proceso formativo máis no seguimento dos obxectivos aos que se aplica unha metodoloxía adaptada aos perfís formativos, coincidente coas propostas do alumnado, así como os resultados que se obterán na materia, que serve de orientación aos logros persoais acadados polos discentes, de modo que saiban organizar a súa tarefa eficazmente, enfrontando o factor fracaso ou, no seu caso, a baixa cualificación, coa corrección de metodoloxías e actitudes de pobre resultado ou carentes da efectividade temporal establecida polo programa. O obxectivo da avaliación adáptase ao calendario docente e informa ao alumnado de cal é o seu grao de excelencia con respecto á materia.

O proceso de avaliación é continuo desde os seus comezos e concrétese especificamente en:

- Formulación do preproxecto, discusión, revisión e cualificación do proxecto que se desenvolverá durante o cuadrimestre.
- Presentación e defensa do proxecto en público usando un modelo de presentación audiovisual ou multimedia.
- Aprobación e posta en acción do proxectado.

A entrega será única ao final do período e a proposta/obxecto artístico xerado deberá axustarse aos obxectivos e intencionalidades do proxecto, así como ás especificidades do bloque de contidos temáticos e os obxectivos da materia.

Todos aqueles alumnos que non acaden unha nota suficiente poden presentarse ao exame final de febreiro, que consistirá na presentación do proxecto persoal e a realización posterior en forma de produción/post-produción da formulación/obxectualización gráfica, acorde cos modelos estéticos e de desenvolvemento práctico presentados na materia de Proxectos gráficos dixitais.

O exame correspondente a xullo do presente ano terá os mesmos requisitos que os necesarios para o exame final da materia no cuadrimestre e requirirá do alumno o coñecemento do temario da dita materia que figura na guía docente.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Matéñense as mesmas probas de avaliación e as mesmas porcentaxes:

90% Traballo tutelado (50% seguimento do traballo desenvolvido + 40% Presentación final do proxecto).

10% Asimilación dos contidos das clases maxistrais.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Brunner, Felix, **A HANDBOOK OF GRAPHIC REPRODUCTION PROCESS.**, Verlag. Editeur.,

Carr, F, **A Guide to screen Process Printing**, Studio Vista,

Castro, Kako, **Mapas invisibles para una gráfica Electrónica. De la huella impresa al grabado con luz**, Ed. Comanegra,

Castro, Kako y Soler, Ana, **Impresión piezoeléctrica, la estampa inyectada. Algunas reflexiones entorno a la gráfica digital.**, Ed. Bitácora,

Esteve Botey, Francisco, **Historia del Grabado**, Clan,

Hayter, S. W., **ABOUT PRINTS**, Oxford University Press,

Ivins, William, **Imagen impresa y conocimiento: Análisis de la imagen prefotográfica.**, Gustavo Gili,
 Johnson, U. E., **American Prints and Printmakers**, Doubleday & Co.,
 Krauss, Rosalind, **El inconsciente óptico**, Ed. Tecnos,
 Pastor Bravo, Jesus, **Electrografía y Grabado**, caja de Ahorros Vizcaína,
 Vives, Rosa, **Del Cobre al Papel, la imagen multiplicada**, Icaría,
 FLUSSER, VILEM, **Into the Universe of Technical Images**, Electronic Mediations,
 Giovanni Sartori, **Homo Videns, La sociedad Teledirigida**, Taurus,
 Dough Aitken, **Broken screen, Expanding the image Breaking the narrative**, D.A.P Dist. ART.Pub.,

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican. Ninguna

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
 As titorías se realizarán nas aulas virtuais da Universidade de Vigo

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir
 Os contidos non se modifican
 * Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe
 A bibliografía tampouco se modifica

Os alumnos deberán consultar a bibliografía proposta na guía docente para completar o seu aprendizaxe individual e consultar na plataforma da UVIGO para aportacións a maiores.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

A avaliación se realizará por entregas on line ou no correo electrónico que figura na asignatura. E será continua con entregas mensuais.

* Información adicional

Os alumnos deberán consultar a plataforma da Universidade de Vigo frecuentemente para poder recibir as mensaxes e contidos da docencia, e estar o tanto das modificacións ou aportacións das clases non presenciais.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Proxectos videográficos				
Materia	Proxectos videográficos			
Código	P01G010V01909			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Debuxo			
Coordinador/a	Alonso Romera, María Sol			
Profesorado	Alonso Romera, María Sol Suárez Cabeza, Fernando Vera Auriolles, Cristina			
Correo-e	alonso@uvigo.es			
Web	http://alonso@uvigo.es			
Descrición xeral	Desenvólvense proxectos artísticos baseados no uso da imaxe e as linguaxes da arte audiovisual nos seus distintos soportes e xéneros. Desde os formatos do Vídeo-Arte aos novos modos de aparición do Vídeo-instalación.			

Competencias

Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CG10	Capacidade heurística e de especulación para a resolución de problemas, a realización e novos proxectos e estratexias de acción.
CE1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
CE2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
CE16	Coñecemento das características dos espazos e medios de exposición, almacenaxe e transporte das obras de arte
CE17	Coñecemento dos diferentes axentes artísticos e o seu funcionamento. Identificar os distintos intermediarios artísticos e as súas funcións na dinámica da arte e a súa metodoloxía de traballo
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
CE21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
CE22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
CE42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
CE43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
CE44	Habilidade para realizar, organizar e administrar proxectos artísticos innovadores
CE48	Habilidade para unha presentación adecuada dos proxectos artísticos. Saber comunicar os proxectos artísticos en contextos diversificados

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
O alumnado coñecerá as tendencias estéticas actuais da arte nos medios técnicos.	CE1 CE2 CE5

O alumnado adquirirá coñecementos teóricos e prácticos sobre a capacidade interactiva dos soportes multimedia.		CE5 CE7 CE8 CE44
O alumnado adquirirá coñecementos dos medios de exposición e difusión da obra audiovisual.		CE16 CE17 CE43 CE44 CE48
O alumnado coñecerá as implicacións estéticas do soporte dixital na produción artística.		CE5 CE7 CE8 CE19
O alumnado estará capacitado para aplicar os recursos propios do campo dixital ao desenvolvemento dun traballo artístico personalizado.		CE19 CE20 CE21 CE22 CE42 CE43 CE44
O alumnado desenvolverá unha comprensión crítica da aplicación das novas tecnoloxías ao discurso artístico.		CE1 CE2 CE19 CE20
O alumnado adquirirá capacidades para comprender o concepto de autoría no contexto dos sistemas de comunicación telemáticos.		CE2 CE8 CE17 CE48
O alumnado coñecerá o manexo de recursos informáticos na creación artística.		CE7 CE42 CE43 CE44
O alumnado saberá desenvolver proxectos artísticos multimedia.	CG10	CE42 CE43 CE44
O alumnado adquirirá habilidade na procura e/ou utilización de novas aplicacións informáticas específicas para a solución de problemas artísticos concretos.	CG1 CG2	CE7 CE43 CE44

Contidos

Tema	
Movimentos e artistas da creación audiovisual aplicada á arte.	Panorama Internacional Panorama en España e Galicia.
Estudo dos dispositivos do Vídeo-instalación.	Dispositivos integrados na arquitectura. Intervencións no espazo. Proxección sobre obxectos, ou corpos. Dispositivos de Luz. Pantalla única / Pantallas múltiples.
Novas narrativas.	*Videoperformance *Videodanza Montaxe *multipantalla
A configuración da Mirada.	A pantalla e o papel do espectador O proceso das Mirada Experiencias *inmersivas
Dispositivos de interacción da imaxe.	A dimensión espacial do dispositivo A dimensión temporal do dispositivo. A dimensión técnica, a subxectiva e a ideolóxica.
Rupturas estéticas. Procuras da arte audiovisual s. *XXI	Procesos de creación de proxectos artísticos audiovisuais (Obra *monocanal). Procesos de creación de proxectos artísticos audiovisuais (Obra en espazo físico real).
Contidos e poder da imaxe.	Procesos de *ideación de contidos na obra de arte audiovisual.
Ferramentas de creación audiovisual.	Estudo e procura de tecnoloxías de captura e reprodución de imaxe e son. Tratamento dixital da imaxe vídeo. Editores de axuste de proxección. Recursos de iluminación.

Posta en práctica de solucións expositivas da obra audiovisual.

Procura e aplicación de dispositivos para a exposición en salas da obra de arte audiovisual.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	0	20
Prácticas de laboratorio	10	15	25
Traballo tutelado	20	53.5	73.5
Traballo tutelado	0	31.5	31.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Clase maxistral con apoio de documentación e sistemas multimedia. Exposición dos contidos da materia. Análise de casos. Achea de referentes. Exemplos *paradigmáticos de estratexias expositivas e dispositivos de instalación multimedia. Resolución de problemas prácticos. Toma de apuntamentos e exposición debatida dos mesmos. Modalidade: guiada. Ensino inverso. Presenza do docente e presenza obrigatoria do alumnado. Escenario: aula ordinaria. Sala de proxeccións.
Prácticas de laboratorio	Descrición: aprendizaxe práctica, mediante a simulación de casos, do manexo das ferramentas de creación implicadas no deseño de dispositivos audiovisuais de instalación multimedia. Modalidade: guiada. Presenza do docente e presenza obrigatoria do alumnado. Escenario: Aula, Laboratorio de audiovisuais.
Traballo tutelado	Descrición: o alumnado, individualmente ou en grupo (5 alumnos máximo), desenvolve na aula o deseño e a realización, como obra final, dun proxecto artístico de creación audiovisual, no cal se materializan conclusións investigadoras relacionadas con algunha das temáticas principais ou problemáticas audiovisuais desenvolvidas na materia. Modalidade: guiada, con seguimento do traballo e avaliación continua (tanto durante o proceso como o resultado final) e vinculado ao seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Traballo tutelado	Descrición: realizárase de forma individual (ou en grupo), un traballo de documentación do proceso de creación levado a cabo durante o desenvolvemento do proxecto artístico conseguido. Modalidade: tutelada. O alumnado dispoñen de sesións de *tutoría para facilitar o seguimento do seu traballo por parte do docente.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	A atención personalizada neste ámbito leva a cabo de forma presencial; desenvólvese directamente na aula, o taller ou o laboratorio de Audiovisuais durante o horario programado para este labor e, por tanto, durante o proceso de creación do proxecto artístico (obra audiovisual) que se estea realizando. Ten carácter teórico e práctico.
Traballo tutelado	A atención personalizada neste ámbito leva a cabo durante o horario de *tutorías fixado previamente polos-*as docentes. Ten carácter teórico e práctico. Desenvólvese de forma individual ou en pequenos grupos. Desenvólvese fose da aula (Despachos de profesor-a)

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Traballo tutelado	Estipúlase o desenvolvemento de varios exercicios prácticos de creación *videográfica, enfocados como experimentacións de laboratorio ao redor dos distintos dispositivos principais do Vídeo Arte. Ademais, estipúlase a creación dun proxecto persoal en soporte audiovisual cuxo resultado sexa unha obra de arte final, que será exposta de forma pública e instalada tendo que cumprir os mesmos niveis de acabado e calidade que requiriría unha sala de exposicións en Galería ou Museo. En ambos os casos permítese o traballo en grupo. A avaliación obtense mediante a avaliación continua dos exercicios e a presentación do proxecto persoal, engadíndose a *ponderación de avaliar a asistencia a clase e o nivel de avance que se produza no transcurso da materia. Anunciaranse ao principio da materia as datas de presentación dos exercicios. E estipularase unha primeira data de entrega para o proxecto persoal (Obra Final) e unha segunda entrega para perfeccionamento e subida de nota do proxecto persoal. Sendo o valor do proxecto persoal xunto aos exercicios que se estipulen dun 75%. Resultados de aprendizaxe avaliados: -O alumnado adquirirá coñecementos teóricos e prácticos sobre a capacidade interactiva dos soportes multimedia. -O alumnado adquirirá coñecementos dos medios de exposición e difusión da obra audiovisual. -O alumnado estará capacitado para aplicar os recursos propios do campo dixital ao desenvolvemento dun traballo artístico personalizado. -O alumnado coñecerá o manexo de recursos informáticos na creación artística. -O alumnado saberá desenvolver proxectos artísticos multimedia. -O alumnado adquirirá habilidade na procura e/ou utilización de novas aplicacións informáticas específicas para a solución de problemas artísticos concretos.	75	CG1 CG10	CE5 CE7 CE8 CE16 CE17 CE19 CE20 CE21 CE22 CE42 CE43 CE44 CE48
Traballo tutelado	A presentación do proxecto persoal como obra de arte final dentro de soportes audiovisuais, irá acompañada dunha memoria na que se recollerá o concepto do proxecto, os seus obxectivos e os referentes investigados (traballo de documentación do proceso creativo levado a cabo) e estipularase unha data final de entrega, sendo obrigatoria para todo o alumnado. Resultados de aprendizaxe avaliados: -O alumnado coñecerá as tendencias estéticas actuais da arte nos medios técnicos. -O alumnado coñecerá as implicacións estéticas do soporte dixital na produción artística. -O alumnado desenvolverá unha comprensión crítica da aplicación das novas tecnoloxías ao discurso artístico.	25	CG1 CG2	CE1 CE2 CE5 CE7 CE8 CE19 CE20

Outros comentarios sobre a Avaliación

1*Â CONVOCATORIA (Final 1*Â cuadrimestre).

1*Â Data Final de Entrega: **14 XANEIRO 2022**

2*Â Data de *Re-entrega (perfeccionamento e subida de nota): **21 XANEIRO 2022**

2*Â CONVOCATORIA (Xullo):

O alumnado *deberÃ presentar un proxecto persoal audiovisual (*cÃ*mo obra final), *segÃ*n os mesmos *parÃmetros que se transmitiron e impartiron na materia. Este proxecto *deberÃ*n realizarse até a data da convocatoria baixo *tutorizaciÃ*n dalgún ou de todos os docentes dá materia e, por tanto, os profesores *deberÃ*n coñecer o proceso de *realizaciÃ*n deste traballo e saber que *serÃ presentado como resultado para avaliar na 2*Â convocatoria da materia (Xullo). Para isto, o alumnado *deberÃ manter contacto, nos horarios de *tutorÃ*as que se estipule, cos profesores implicados.

Xunto co proxecto persoal audiovisual (obra final), o alumno *deberÃ presentar o mesmo tipo de Memoria (traballo tutelado) que se *requirÃ durante a *imparticiÃ*n da materia. *DeberÃ basearse no mesmo tipo de contido *temÃtico e de desenvolvemento de contidos estipulados durante a *imparticiÃ*n docente da materia.

Na Convocatoria Extraordinaria de Xullo a *presentaciÃ*n do proxecto persoal e da súa correspondente Memoria *serÃ obrigatoriamente individual, independentemente que durante a *imparticiÃ*n da materia, no 1*Â Cuadrimestre, realizouse algún dos traballos en grupo.

A *calificaciÃ*n obtida, como nota final da materia, se *valorarÃ da seguinte maneira: proxecto persoal audiovisual (75%); Memoria (traballo tutelado) (25%).

Probas de *evaluaciÃ*n de convocatorias extraordinarias

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- AUMONT; J., **La imagen**, Paidós, 2002
- DARLEY; A., **Cultura Visual Digital**, Paidós Comunicación, 2002
- GONZALEZ LOBO; MARIA A. y CARRERO LOPEZ; E., **Manual de planificación de medios**, Esic, 2006
- GOMBRICH, E.H., **Los usos de las imágenes**, Debate, 2003
- KUSPIT, D. B., **Arte digital y videoarte: transgrediendo los límites de la representación**, Círculo de Bellas Artes, 2006
- MARTIN, S., **Videoarte**, Taschen, 1992
- ORTEGA, M. L.; WEINRICHTER, A., **Mystère Marker. Pasajes en la obra de Chris Marker**, T&B Editores, 2006
- PAGAN, A., **A Mirada imposible. As películas de Andy Warhol.**, Ed. Positivas, 2007
- TORREIRO; C. y CERDÁN; J., **Documental y vanguardia**, Cátedra. Signo e imagen, 2005
- ZUNZUNEGUI; S., **La mirada plural**, Cátedra. Signo e imagen, 2008
- VV.AA, **Radicantes. Danza y otras especies**, IVAM, 2018
- VV.AA, **Instalaciones y Nuevos Medios en la Col del IVAM. Espacio, Tiempo, Espectador**, IVAM, 2006
- VV.AA, **Luces, cámara, acción (□) ¿Corten! VIDEOACCIÓN: EL CUERPO Y SUS FRONTERAS**, IVAM, 2000

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Horarios *Tutoría. Consultar Horarios en Secretaría Virtual.

SOL ALONSO alonso@uvigo.es (Coordinadora da Materia)

FERNANDO *SUAREZ fscabeza@uvigo.es

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Clase maxistral con apoio de documentación e sistemas multimedia. Exposición dos contidos da materia. Análise de casos. Achea de referentes. Exemplos *paradigmáticos de estratexias expositivas e dispositivos de instalación multimedia. Resolución de problemas prácticos. Toma de apuntamentos e exposición debatida dos mesmos. Modalidade: guiada. Ensino inverso. Docencia non-presencial ou mixta.

Traballo tutelado

Descrición: o alumnado, individualmente ou en grupo (5 alumnos máximo), desenvolve o deseño e a realización, como obra final, dun proxecto artístico de creación audiovisual, no cal se materializan conclusións investigadoras relacionadas con algunha das temáticas principais ou problemáticas audiovisuais desenvolvidas na materia. Modalidade: guiada, con seguimento do traballo e avaliación continua (tanto durante o proceso como o resultado final) e vinculado ao seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante. *Tutorización non-presencial ou mixta.

Traballo tutelado

Descrición: realizarase de forma individual (ou en grupo), un traballo de documentación do proceso de creación levado a cabo durante o desenvolvemento do proxecto artístico conseguido. Modalidade: tutelada. O alumnado dispoñen de sesións de *tutoría para facilitar o seguimento do seu traballo por parte do docente. *Tutorías non-presenciais.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Prácticas de laboratorio

Descrición: aprendizaxe práctica, mediante a simulación de casos a partir de *tutoriales, clases gravadas e manuais técnicos, do manexo das ferramentas de creación implicadas no deseño de dispositivos e obras audiovisuais de instalación multimedia. Modalidade guiada.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías)

Aulas e Despachos Virtuais da Universidade de Vigo.

*Faitic.

*OneDrive.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

- Manuais técnicos de uso e características de cámaras: Autoría propia. Profesorado.

- Manuais técnicos de Iluminación: Autoría propia. Profesorado.

- Manuais técnicos de uso e características de materiais relacionados coa gravación de son: Autoría propia. Profesorado.

- *Tutoriales de uso de software de edición e *posproducción de vídeo:

*Tutorial oficial en inglés *DAVINCI *RESOLVE 16

*https://www.blackmagicdesign.com/é/*products/*davinciresolve/*training

CURSO DE *DAVINCI *RESOLVE 16 (castelán)

*https://www.youtube.com/*watch?*v=*yTT8*RKYn6*cw

1. *UbuWeb: web con máis de 1000 autores da arte audiovisual.

<http://www.ubu.com/filme/>

2. Vídeo Data *Bank: catálogo virtual con máis de 6000 autores da arte *audiovisual

<http://www.vdb.org>

3. Media *Art Net: Obras de *videoarte / *Mapping / Arte Sonora, etc...

http://www.medienkunstnetz.de/*mediaartnet/

4. Vídeo-*Forum da *NBK.

http://www.nbk.org/en/vídeo-*forum/

5. LIMA. Artistas

http://www.li-ma.nl/*site/catalogue

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba *XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba *XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Xestión, ámbito artístico e mundo profesional**

Materia	Xestión, ámbito artístico e mundo profesional			
Código	P01G010V01910			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter OP	Curso 4	Cuadrimestre 1c
Lingua impartición				
Departamento	Escultura			
Coordinador/a	Buxán Bran, Xosé Manuel			
Profesorado	Buxán Bran, Xosé Manuel			
Correo-e	xmbuxanbran@yahoo.es			
Web	http://xmbuxanbran@yahoo.es			
Descrición xeral	ESTUDO DO CONTEXTO PROFESIONAL XERAL NO QUE SE DESENVOLVE O SISTEMA DA ARTE CONTEMPORÁNEA			

Competencias

Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CG3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
CG6	Capacidade de traballar en equipo.
CG7	Capacidade de integración en grupos multidisciplinares. Capacidade de colaboración con profesionais doutros campos
CG10	Capacidade heurística e de especulación para a resolución de problemas, a realización e novos proxectos e estratexias de acción.
CG11	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios
CG12	Capacidade de adaptación a novas situacións.
CG15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.
CE2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
CE3	Comprensión crítica da responsabilidade de desenvolver o propio campo artístico. Compromiso social do artista
CE4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
CE10	Coñecemento de institucións e organismos culturais españois e internacionais e do seu funcionamento (rede museística, exposicións, bienais, etc.)
CE11	Coñecemento das normas de actuación derivadas dos dereitos de autor e propiedade
CE15	Coñecemento dos métodos artísticos susceptibles de seren aplicados a proxectos socioculturais. Estudar as metodoloxías que faciliten a actuación artística no entorno social
CE16	Coñecemento das características dos espazos e medios de exposición, almacenaxe e transporte das obras de arte
CE17	Coñecemento dos diferentes axentes artísticos e o seu funcionamento. Identificar os distintos intermediarios artísticos e as súas funcións na dinámica da arte e a súa metodoloxía de traballo
CE18	Coñecementos básicos de economía e marketing. Analizar e situar a actividade artística nun contexto estratéxico e de competencia. Establecer e manter relacións comerciais con clientes e/ou socios
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
CE21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
CE23	Capacidade de comunicación. Aprender a traducir as ideas artísticas para poder transmitilas
CE24	Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas artísticos complexos e proxectos
CE26	Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
CE28	Capacidade de traballar en equipo. Capacidade de organizar, desenvolver e resolver o traballo mediante a aplicación de estratexias de interacción
CE34	Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adecuadamente o traballo artístico
CE35	Capacidade para activar un contexto cultural e/ou modificar un contexto público ou privado. Saber entender o contexto cultural para xerar iniciativas e dinamizar o entorno

CE36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
CE37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
CE39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
CE40	Capacidade de autoemprego e de xeración de emprego
CE41	Capacidade para realizar proxectos de investigación artísticos.
CE44	Habilidade para realizar, organizar e administrar proxectos artísticos innovadores
CE45	Habilidade para comunicar e difundir proxectos artísticos
CE46	Habilidade para realizar proxectos artísticos con repercusión social e nos medios. Utilizar os recursos de difusión dos proxectos artísticos co fin de potenciar a súa repercusión social
CE47	Habilidade para realizar e integrar proxectos artísticos en contextos máis amplos. Desenvolver estratexias de proxección da creación artística para alén do seu campo de actuación
CE48	Habilidade para unha presentación adecuada dos proxectos artísticos. Saber comunicar os proxectos artísticos en contextos diversificados
CE49	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios para o desenvolvemento do traballo artístico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias	
Coñecementos básicos sobre o mundo artístico profesional.	CG2 CG3 CG15	CE10 CE17 CE18 CE34 CE35 CE36 CE39 CE40 CE41 CE45 CE46 CE47
Coñecemento básico dos procesos legais na inserción e circulación da obra de arte no contexto social e cultural.		CE4 CE11 CE17 CE18
Coñecemento básico da industria cultural e da xestión da arte.		CE2 CE4 CE10 CE17
Coñecemento dos axentes e factores que interveñen na exposición da obra de arte.		CE16 CE17
Coñecemento dos modos de xestión artística e dos seus aspectos legais.		CE10 CE15 CE17
Capacidade básica para a programación e xestión de exposicións.		CE37 CE39
Capacidade para a inserción de traballos artísticos no contexto social e cultural.		CE35 CE36 CE37 CE39
Capacidade para o traballo en equipo con outros axentes e sectores da industria cultural.	CG6 CG7 CG11 CG12	CE28 CE34
Capacidade para adecuar a exposición de obras e proxectos artísticos aos intereses da natureza das obras.		CE21 CE24 CE36 CE39
Capacidade de innovar e experimentar na exposición e circulación de obras e proxectos artísticos.		CE19 CE20 CE21 CE37 CE39

Capacidade para a elaboración de documentos, dossiers e memorias sobre exposición de proxectos.	CG1 CG2 CG3	CE23 CE24 CE36
Capacidade de sensibilización co contexto cultural.	CG15	CE3 CE26 CE35
Habilidade para realizar proxectos expositivos de interese social.	CG10	CE3 CE4 CE45 CE46 CE47
Habilidade para a presentación e realización de proxectos expositivos.		CE45 CE47 CE48
Habilidade para comunicar e difundir proxectos concretos.	CG3	CE44 CE45 CE49

Contidos

Tema		
1. O artista como profesional.	1. O artista como xestor dun ben de consumo cultural, social e económico.	
2. A produción, xestión e difusión da obra.	2. A obra artística como produción capitalista.	
3. Axentes culturais e xestores artísticos.	3. Directores de museos, comisarios, coordinadores de exposicións, conservadores, críticos, xornalistas culturais.	
4. Análise da institución museística.	4. O museo desexado e rexeitado. Crise e rexurdimento do museo.	
5. Os distintos lugares de exposición.	5. Centros expositivos de diferentes institucións privadas e públicas, fundacións, corporacións, espazos alternativos e comunitarios.	
6. As coleccións públicas e privadas. Os coleccionistas.	6. O significado de coleccionar. Paixón e negocio. Expor o coleccionado para amosar e revalidar.	
7. As políticas culturais.	7. Diversidade de entidades privadas e públicas e características das súas programacións culturais. Ferramentas utilizadas nas súas producións.	
8. O sistema de galerías. As feiras. O mercado da arte.	8. Galerías e economía, o mercado e a rede de feiras como evento mercantil.	
9. Sistemas de lexitimación e valor.	9. O poder lexitimador de galería, museo, prensa especializada, comisario e crítico.	
10. Os públicos	10. Políticas de merchandising e o valor do público e do popular.	
11. Aspectos sociais e legais.	11. Dereitos de autor.	
12. Novos modos de xestión artística.	12. Redes alternativas, sociais e comunitarias.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Saídas de estudo	8	20	28
Aprendizaxe baseado en proxectos	8	20	28
Lección maxistral	10	0	10
Estudo de casos	10	18	28
Práctica de laboratorio	10	18	28
Traballo	2	12	14
Cartafol/dossier	2	12	14

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Saídas de estudo	Estudo no contexto orixinal de espazos expositivos en funcionamento.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Desenvolvemento de producións culturais nas que amosar o perfil xestor e profesional.
Lección maxistral	Descrición e comentario do status quo do sistema artístico actual e dos axentes e estruturas que o compoñen.
Estudo de casos	Descubrimento, avaliación e análise de axentes, estruturas e demais elementos presentes no sistema artístico contemporáneo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Análise do traballo do alumno polo profesor e subseguinte revisión co alumnado

Saídas de estudo	Posta en común das experiencias e impresións entre alumnado, profesionais do centro visitado e profesor.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Análise compartida co alumno de todas as fases do seu proxecto persoal de creación dun Traballo de Xestión Artística.
Lección maxistral	Reflexión e debate mútuo en torno aos contidos inseridos nas sesións maxistrais.
Probas	Descrición
Práctica de laboratorio	Seguimento e análise compartido das probas desenvolvidas polo/a estudante.
Traballo	Crítica e atención personalizada a cada proxecto e traballo realizado polo estudante.
Cartafol/dossier	Revisión compartida da memoria/ cartafol/ dossier e mails o exercizos realizados polo/a estudante.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Saídas de estudo	Asistencia e participación nas visitas.	5	CG6 CG7 CG12 CG15 CE2 CE3 CE4 CE10 CE11 CE15 CE16 CE17 CE18 CE19 CE28 CE34 CE35 CE36 CE37 CE39
Aprendizaxe baseado en proxectos	Avaliación do proxecto en orixinalidade, resolución e metodoloxía.	15	CG2 CG10 CG11 CG12 CG15 CE2 CE3 CE4 CE10 CE11 CE15 CE16 CE17 CE18 CE19 CE20 CE21 CE23 CE24 CE26 CE28 CE34 CE35 CE36 CE37 CE39 CE40 CE41 CE44 CE45 CE46 CE47 CE48 CE49
Lección maxistral	Asistencia e participación.	5	CG1 CG3 CG7

Estudo de casos	Avaliación do proxecto en orixinalidade, resolución e metodoloxía.	30	CG2 CG10 CG11 CG12 CG15	CE2 CE3 CE4 CE10 CE11 CE15 CE16 CE17 CE18 CE19 CE20 CE21 CE23 CE24 CE26 CE28 CE34 CE35 CE36 CE37 CE39 CE40 CE41 CE44 CE45 CE46 CE47 CE48 CE49
Práctica de laboratorio	Capacidade para mergullarse e desenvolver probas prácticas artísticas de xestión.	30	CG2 CG11 CG12 CG15	CE2 CE3 CE4 CE10 CE11 CE15 CE16 CE17 CE18 CE19 CE20 CE21 CE23 CE24 CE26 CE28 CE34 CE35 CE36 CE37 CE39 CE40 CE41 CE44 CE45 CE46 CE47 CE48 CE49
Traballo	Deseño, orixinalidade crítica e resolución.	10%		

Outros comentarios sobre a Avaliación

Exame: Consistirá na defensa individual de proxectos e estudos dos casos desenvolvidos por cada alumno/a na Materia.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

BELLIDO GANT, M^a Luisa, **Arte, museos y nuevas tecnologías**, Trea, 2003

ALONSO FERNÁNDEZ, Luis, **Museologia, Introducción a la teoría y práctica del museo**, Istmo, 1993

BOLAÑOS, María, Ed., **La memoria del mundo. Cien años de museología 1900-2000**, Trea, 2002

DANTO, Arthur C., **Después del fin del arte.**, Paidós, 1999

HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, Francisca, **El museo como espacio de comunicación**, Trea, 2001

HOOPER-GREENHILL, Eilean, **Los museos y sus visitantes.**, Trea, 2000

VALDES SAGÜES, M^a del Carmen, **La difusión cultural en el museo**, Trea, 1999

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Antropoloxía: Antropoloxía da arte/P01G010V01101

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Arte e espazo social/P01G010V01901

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Arte e contemporaneidade/P01G010V01601

Outros comentarios

Programa de Visitas á

Fundación RAC, Pontevedra

Pazo de Exposicións de Pontevedra

Museo de Pontevedra

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen:

- Actividades introdutorias
- Lección maxistral
- Presentacións
- Traballos tutelados

* Metodoloxías docentes que se modifican:

Ningunha

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías):

Campus remoto e correo electrónico

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir:

Os dous primeiros exercizos da materia non sufren ningún cambio por mor dun posible Estado de Crise, agás ser enviados ao profesor de xeito dixital e non ser entregados impresos en papel.

O alumnado debe encarar un 3º e derradeiro exercizo, valor fundamental na materia e cun valor dun 60% na nota final, que é un proxecto de xestión con base real e pública no contexto social e que debe ser amosado nun espazo alleo á universidade (v.gr.: exhibición nunha sala de exposicións, realización de conferencias, obradoiros, xornadas nun centro público). De non ser posible dito exercizo no espazo público, pasaría a ser exhibido ou desenvolvido exclusivamente na rede e en plataformas dixitais públicas de acceso libre.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe:

Toda a bibliografía incluída na guía docente está enfocada a auto-aprendizaxe nas horas de traballo autónomo.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Matéñense as mesmas probas de avaliación e as mesmas porcentaxes

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Traballo de Fin de Grao				
Materia	Traballo de Fin de Grao			
Código	P01G010V01991			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	18	OB	4	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Debuxo Escultura Pintura			
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	Elaboración artística como proceso investigador. Definición y modelos de proyectos artísticos. Optimización de los procesos creativos. Investigación, creación, innovación. Optimización de los recursos creativos: materiales, espacio, tiempo, información y energía. Modos de formalización y de transmisión. El proyecto y la escritura: Escritos de artistas, ensayos críticos,.. Aportación personal de parámetros y recursos. Proyecto y documentos posibles: Memorias, desarrollos, presupuestos, catalogación, divulgación, prensa. Creación, gestión y uso de modelos de archivo de información útil para el proyecto artístico. El lugar de trabajo y la obra artística. El espectador y la obra: modelos de intervención y /o participación. Adecuación del Trabajo Fin de Grado a los modos de exposición y circulación de la obra de arte.			

Competencias	
Código	
CG1	Capacidade de xestión da información.
CG2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
CG3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
CG4	Capacidade de aprendizaxe autónoma.
CG5	Capacidade de traballar autonomamente.
CG8	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación.
CG9	Capacidade de perseverancia.
CG10	Capacidade heurística e de especulación para a resolución de problemas, a realización e novos proxectos e estratexias de acción.
CG11	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios
CG12	Capacidade de adaptación a novas situacións.
CE3	Comprensión crítica da responsabilidade de desenvolver o propio campo artístico. Compromiso social do artista
CE5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
CE6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
CE7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
CE13	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese. Analizar, interpretar e sintetizar as fontes
CE15	Coñecemento dos métodos artísticos susceptibles de seren aplicados a proxectos socioculturais. Estudar as metodoloxías que faciliten a actuación artística no entorno social
CE17	Coñecemento dos diferentes axentes artísticos e o seu funcionamento. Identificar os distintos intermediarios artísticos e as súas funcións na dinámica da arte e a súa metodoloxía de traballo
CE19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
CE20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
CE21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
CE22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
CE23	Capacidade de comunicación. Aprender a traducir as ideas artísticas para poder transmitilas
CE24	Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas artísticos complexos e proxectos
CE25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.

CE26	Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
CE27	Capacidade de traballar de maneira autónoma. Desenvolver a capacidade de suscitar, desenvolver e concluír o traballo artístico persoal
CE29	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación
CE30	Capacidade de perseveranza. Desenvolver a constancia necesaria para resolver as dificultades inherentes á creación artística
CE31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
CE36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
CE37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
CE38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
CE40	Capacidade de autoemprego e de xeración de emprego
CE41	Capacidade para realizar proxectos de investigación artísticos.
CE44	Habilidade para realizar, organizar e administrar proxectos artísticos innovadores
CE45	Habilidade para comunicar e difundir proxectos artísticos
CE46	Habilidade para realizar proxectos artísticos con repercusión social e nos medios. Utilizar os recursos de difusión dos proxectos artísticos co fin de potenciar a súa repercusión social
CE47	Habilidade para realizar e integrar proxectos artísticos en contextos máis amplos. Desenvolver estratexias de proxección da creación artística para alén do seu campo de actuación
CE48	Habilidade para unha presentación adecuada dos proxectos artísticos. Saber comunicar os proxectos artísticos en contextos diversificados
CE49	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios para o desenvolvemento do traballo artístico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias	
Coñecementos sobre os modos de presentación do traballo artístico.		CE6 CE7
Coñecemento dos modos de inserción do Traballo Fin de Grao no ámbito artístico profesional.		CE15 CE17
Coñecemento dos modos de escritura relacionados coa realización, exhibición e presentación dos proxectos artísticos e a súa elaboración.	CG1 CG2 CG3	CE13
Capacidade para elaborar dossieres e memorias do traballo realizado.	CG1 CG2 CG3	CE23 CE24 CE25 CE36
Capacidade para a elaboración de textos relacionados co traballo realizado.	CG1 CG2 CG3	CE21 CE22 CE23 CE24 CE25
Capacidade para inserir o Traballo Fin de Grao no ámbito artístico profesional.		CE21 CE23 CE37 CE40
Capacidade para adecuar os recursos e procesos creativos ás necesidades dos proxectos.	CG11	CE20 CE22 CE31 CE37 CE41 CE49
Capacidade para a procura, análise e incorporación da información necesaria para a elaboración dun proxecto artístico.	CG1 CG2	CE22 CE26 CE29 CE38
Capacidade para establecer análises autocríticas dos proxectos artísticos.	CG4 CG5 CG11	CE25 CE27 CE29 CE30 CE49

Capacidade para contextualizar o traballo realizado en relación aos problemas da arte.		CE19 CE20 CE21 CE25 CE37
Capacidade para continuar e ampliar o Traballo Fin de Grao.	CG4 CG5 CG8 CG9 CG10	CE3 CE22 CE27 CE29 CE30
Capacidade para participar da análise e valoración doutros traballos.	CG3 CG12	CE5 CE6 CE20 CE23 CE24 CE25 CE37
Habilidade para achegar solucións persoais á creación artística.	CG4 CG5 CG8 CG11	CE22 CE25 CE26 CE27 CE29 CE30 CE37 CE38 CE41
Habilidade para xestionar a información necesaria na elaboración do Traballo Fin de Grao.	CG1 CG2 CG3	CE13
Habilidade para manter e renovar o interese e as motivacións do proxecto.	CG4 CG5 CG8 CG9 CG11	CE25 CE27 CE29 CE30 CE44
Habilidade para contextualizar o propio traballo.		CE21 CE25 CE44 CE45 CE46 CE47 CE48

Contidos

Tema		
1. Fundamentos do proceso creativo.	1.1. Intuición de motivos. 1.2. Recompilación de materiais. 1.3. Experimentación de procesos. 1.4. Proxectos e planificación. 1.5. Condicións de traballo.	
2. Dinámica do proceso creativo.	2.1. Inicio do traballo. Proba e erro. O bosquexo. 2.2. Primeiros resultados. Afianzamento de recursos. 2.3. Xiros creativos. O azar, a predisposición e a análise como mecanismos de corrección do traballo creativo. 2.4. Voltas atrás, bifurcacións e dobres sentidos no traxecto creativo. 2.5. Rupturas, accidentes e retiros.	
3. Estrutura do proceso creativo.	3.1. Adecuación técnica - forma - significado. 3.2. Resposta a necesidades persoais. 3.3. Comunicabilidade e relevancia cultural. 3.4. Amplitude de niveis de recepción/interpretación.	
4. Reflexión sobre o proceso creativo.	4.1 Textos de artista: o proceso creativo en primeira persoa. 4.2. Entrevistas e conversacións: o intercambio de ideas. 4.3. Literatura acerca do proceso creativo: unha arte interpreta outra 4.4. Ensaio acerca do proceso creativo: entendendo os fundamentos, dinámica, estrutura.	

5. O Traballo Fin de Grao

- 5.1. Normativa específica do TFG.
- 5.2. Premios e axudas aos TFG
- 5.3. A memoria do TFG: Apartados e estratexias de escritura.
- 5.4. As fontes documentais: Os modos de citar e o listado de referencias.
- 5.5. A presentación final do TFG: modos de comunicar o proxectos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	15	0	15
Resolución de problemas	13.5	0	13.5
Presentación	0	26	26
Estudo de casos	0	52	52
Resolución de problemas de forma autónoma	0	322	322
Estudo previo	0	15	15
Actividades introdutorias	1.5	0	1.5
Cartafol/dossier	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Explicación por parte do profesor encargado do apartado ;Seminario; dos contidos dos diferentes temas da materia.
Resolución de problemas	Realización de traballos a partir dos contidos da lección maxistral. Comentario e corrección dos diferentes exercicios e actividades propostos.
Presentación	Presentación final do traballo creativo realizado polo alumno ao longo da materia.
Estudo de casos	Comentario personalizado ou en grupo por parte do profesor-titor do traballo creativo realizado polo alumno.
Resolución de problemas de forma autónoma	Desenvolvemento dun traballo creativo de forma continuada ao longo da materia.
Estudo previo	Busca e recompilación de material teórico, creativo, técnico necesario para o desenvolvemento do traballo.
Actividades introdutorias	Presentación da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Asesoramiento do titor
Presentación	Coa orientación do titor o do coordinador
Estudo de casos	propuestas y seguidas polo titor
Resolución de problemas de forma autónoma	Controlados porlo titor
Probas	Descrición
Cartafol/dossier	A partir da proposta do coordinador / supervisado polo titor

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Presentación	Presentación final do traballo creativo. Valórase a resolución formal, técnica e conceptual, o grao de adecuación ao contexto social, artístico e histórico; tamén a colocación da obra no espazo (montaxe) y a comunicación oral.	70	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG8 CG9 CG10 CG11	CE7 CE13 CE17 CE20 CE21 CE22 CE23 CE24 CE25 CE27 CE29 CE30 CE38 CE41 CE45 CE48 CE49
Cartafol/dossier	Valórase a capacidade de organización e presentación do propio traballo, atendendo tamén á súa capacidade de análise e contextualización.	30	CG1 CG2 CG3 CG10	CE3 CE5 CE7 CE13 CE17 CE19 CE20 CE21 CE22 CE23 CE24 CE31 CE36 CE37 CE41 CE44 CE45 CE48

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación do TFG realizarase en base á normativa da Universidade de Vigo e a normativa interna do centro relativa ao TFG.

As datas de presentacións de TFG (xuño, xullo, convocatoria fin de carreira e extraordinaria), recóllese na web de Belas Artes.

<http://belasartes.uvigo.es/gl/docencia/traballo-fin-de-grao/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Calvo Serraller et al, **Escritos de arte de vanguardia**, Alianza forma,

Battcock, G. ed., **La idea como arte. Documentos sobre arte conceptual**, Seix Barral,

Aragó Daniel(ed.), **Relatos célebres sobre la pintura**, Áltera,

Marchán Fiz, Simón, **Del arte objetual al arte del concepto (cap: Antología de escritos y manifiestos 1955 a 1985)**, Akal,

Wall, Jeff, **Ensayos y entrevistas**, Centro de Artes de Salamanca,

Guasch, Ana María, **Del posminimalismo a lo multicultural**, Alianza,

Marina, José Antonio, **Teoría de la inteligencia creadora**, Anagrama,

VVAA, **El arte visto por los artistas**, Taurus,

Chipp, H.B., **Teorías del arte contemporáneo: fuentes artísticas y opiniones críticas**, Akal,

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Seguiranse as recomendacións e os protocolos proporcionados polo servizo de prevención de riscos laborais (*SPRL), en caso de impartición presencial ou mixta. Incorporaranse os recursos en liña necesarios para garantir o correcto desenvolvemento da materia.

* Metodoloxías docentes que se modifican

No caso de que se suspendese a actividade presencial, a docencia da materia seguirá desenvolvéndose de forma virtual mediante as ferramentas que proporciona a Universidade de Vigo

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías)

Empregaranse as ferramentas en liña (Campus Remoto) proporcionadas pola Universidade de Vigo

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba *XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba *XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] =&*amp;*gt; [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional
